

ROMÂNIA
JUDEȚUL VÂLCEA
PRIMĂRIA ORAȘULUI BĂILE GOVORA

Băile Govora, str. Tudor Vladimirescu, nr. 95,
245200, județul Vâlcea, ROMÂNIA
☎ 004 0250 770 460; ✉ 004 0250 770 800
C.U.I. 2541827

www.primaria-baile-govora.ro, primaria@primaria-baile-govora.ro

★ REDESCOPERĂ BĂILE GOVORA - OAZA TA DE LINISTE SI SĂNĂTATE! ★

HOTĂRÂREA Nr.55

privind aprobarea "Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană a Orașului Băile Govora pentru perioada 2021-2030"

Consiliul Local al orașului Băile Govora, județul Vâlcea, întrunit în ședință ordinară, astăzi 27.11.2023, la care participă un număr de 10 consilieri din totalul de 11 din care este constituit;

Văzând că prin HCL nr.9 din 28.02.2023, domnul consilier Istrătescu Teodor Mircea, a fost ales președinte de ședință;

Având în vedere temeiurile juridice, respectiv prevederile:

- a) art. 120 și art. 121, alin. (1) și (2) din Constituția României, republicată;
- b) art. 8 și 9 din Carta europeană a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, ratificată prin Legea nr. 199/1997;
- c) art. 35, alin (1) și art. 47 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

Ținând seama de prevederile art. 43, alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică locală;

Luând act de:

- Referatul de aprobare al Primarului orașului Băile Govora nr.15390/14.11.2023;
- Raportul de specialitate al Compartimentului informatică, nr.15391/14.11.2023;
- Rapoartele de avizare ale Comisiilor de specialitate din cadrul Consiliului local al orașului Băile Govora:
 - Comisia nr. 1 - nr.16035 din 23.11.2023;
 - Comisia nr. 2 - nr. 15939 din 22.11.2023;
 - Comisia nr. 3 - nr.15933 din 22.11.2023;
- Prevederile Ghidului solicitantului "Apel Strategii Teritoriale Integrate" - Programul Regional Sud-Vest 2021-2027;

În conformitate cu prevederile art. 129, alin. (2), lit. b) și e), alin. (4), lit. a) și d), alin. (9), lit. c), art. 139, alin. (3), lit. a) și f) și ale art.196, alin. (1), lit. a) din OUG nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, cu un număr de 10 voturi pentru se adoptă prezenta:

HOTĂRÂRE

Art. 1. Se aprobă **STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI BĂILE GOVORA PENTRU PERIOADA 2021-2030**, conform anexei la prezenta hotărâre.

Art. 2. Primarul orașului Băile Govora, prin intermediul personalului din structura compartimentelor de resort ale aparatului de specialitate, va asigura aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentei hotărâri.

Art. 3. Prezenta hotărâre se comunică prin intermediul secretarului general al orașului Băile Govora, în termenul prevăzut de lege, Primarului orașului Băile Govora, compartimentelor informatică, contabilitate, achiziții publice, Instituției Prefectului - Județul Vâlcea și se aduce la cunoștință publică prin postarea în Monitorul Oficial Local pe pagina web a Primăriei orașului Băile Govora la adresa <https://www.primaria-baile-govora.ro>

Președinte de ședință

Istrățescu Teodor Mircea

Contrasemnează:

Secretar general al UAT
jr. Butoeru Maria-Iuliana

27.11.2023

Cartuș cu proceduri obligatorii ulterioare adoptării hotărârii consiliului local:

PROCEDURI OBLIGATORII ULTERIOARE ADOPTARII HOTARARII CONSILIULUI LOCAL NR.55/27.11.2023			
Nr. crt.	Operațiuni efectuate	Data ZZ/LL/AN	Semnătura persoanei responsabile sa efectueze procedura
0	1	2	3
1	Adoptarea hotărârii s-a făcut cu majoritate simplă	27.11.2023	S.G.O.
2	Comunicarea către primar	14.12.2023	S.G.O.
3	Comunicarea către prefectul județului	14.12.2023	S.G.O.
4	Aducerea la cunoștință publică	20.12.2023	S.G.O.
5	Comunicarea, numai în cazul celei cu caracter individual		S.G.O.
6	Hotărârea devine obligatorie	27.12.2023	S.G.O.

S.G.O.= Secretarul General al Orașului , prin intermediul compartimentelor Secretariat și Informatică. Redactat în 4(patru) exemplare originale.

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ -ORAȘUL BĂILE GOVORA- 2021-2030

www.primaria-baile-govora.ro

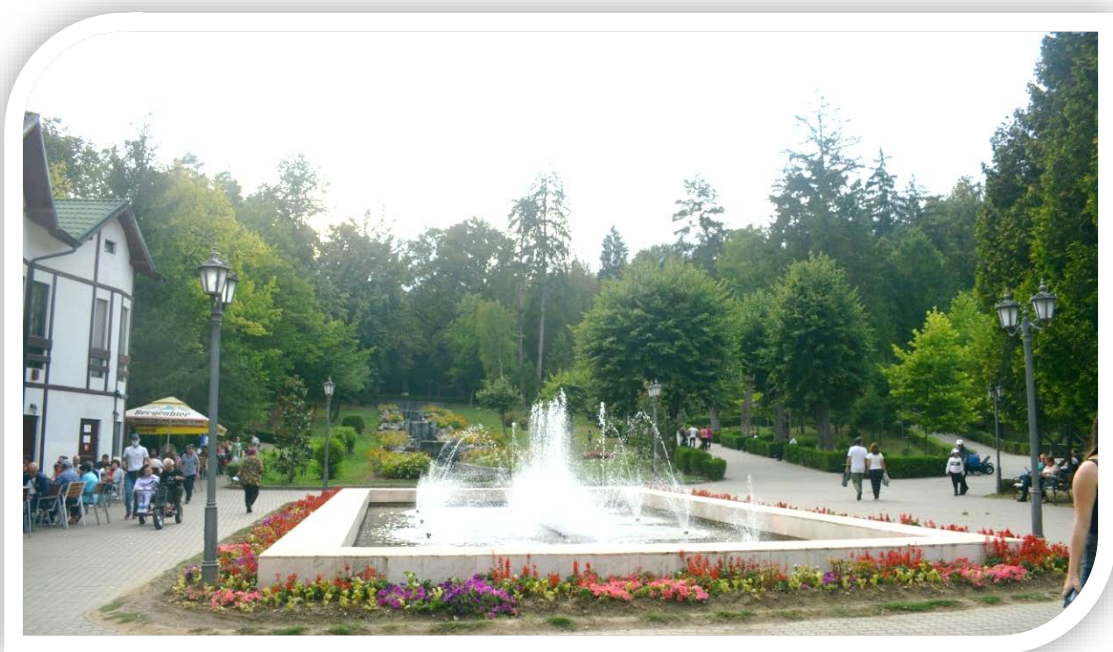
STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ -ORAȘUL BĂILE GOVORA- 2021-2030

www.primaria-baile-govora.ro

SIDU BĂILE GOVORA 2021-2030

Materialele din această publicație sunt protejate prin drepturi de autor. Copierea și/sau transmiterea în integralitate sau a anumitor secțiuni din acest document fără permisiune poate reprezenta încălcarea legislației în vigoare.

Pentru permisiunea de a copia, fotocopie sau retipări orice secțiune a prezentului document, vă rugăm să trimiteți o solicitare conținând informațiile complete la: Primăria Orașului Băile Govora, str. Tudor Vladimirescu, nr. 95, Băile Govora, Vâlcea, e-mail primaria@primaria-baile-govora.ro

BENEFICIAR:

PRIMĂRIA ORAŞULUI BĂILE GOVORA

Str. Tudor Vladimirescu, nr. 95

Băile Govora, jud. Vâlcea

www.primaria-baile-govora.ro

primaria@primaria-baile-govora.ro

Prezentul document a fost elaborat în cadrul Primăriei Oraşului Băile Govora. La realizarea acestuia, pe lângă informaţiile şi datele disponibile în cadrul compartimentelor de specialitate, au fost utilizate, de asemenea, informaţii statistice din baza de date TEMPO a Institutului Naţional de Statistică, precum şi concluziile rezultatelor chestionarelor aplicate ca instrumente de lucru în etapa de diagnoză (colectare de informaţii – SIDU, PMUD, PUG).

Coordonator proiect SIDU 2021-2030,

Mihai-Mircea MECU – Consilier superior Compartiment IT

LISTA DE ABREVIERI

ADI	Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
ADR SV	Agenția de Dezvoltare Regională Sud-Vest
APL	Autoritate Publică Locală
ASC	Adaptarea la Efectele Schimbărilor Climatice
BNR	Banca Națională a României
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
DGASPC	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
DN	Drum național
DJ	Drum județean
DC	Drum comunal
EUROSTAT	Biroul de Statistică al Uniunii Europene
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FSE	Fondul Social European
GES	Gaze cu efect de seră
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INS	Institutul Național de Statistică
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PATJ	Plan de Amenajare a Teritoriului
PDR	Plan de Dezvoltare Regională
PMUD	Plan de Mobilitate Urbană
PNRR	Planul Național de Redresare și Reziliență
POCIDIF	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
PODD	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
POEO	Programul Operațional Educație și Ocupare
POIDS	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
POR	Programul Operațional Regional
POS	Programul Operațional Sănătate
POT	Programul Operațional Transport
POTJ	Programul Operațional Tranziție Justă
PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ
PUG	Plan Urbanistic General
SIDU	Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană
SNDDR	Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României
UE	Uniunea Europeană
UAT	Unitate Administrativ Teritorială

CUPRINS

LISTA DE ABREVIERI	5
INTRODUCERE	9
SECȚIUNEA 1. CONTEXT STRATEGIC.....	11
1.1. Rolul strategiei integrate de dezvoltare urbană	12
1.2. Concepte cheie și tendințe internaționale, regionale și locale.....	14
1.2.1. Contextul internațional.....	14
1.2.2. Contextul european	16
1.2.1. Contextul național	19
1.3. Strategii relevante la nivel național, regional și local	22
1.3.1. Strategii relevante la nivel național	22
1.3.2. Propunerile de arhitectură pentru programele operaționale.....	25
1.3.3. Strategii relevante la nivel regional	53
1.3.4. Strategii relevante la nivel județean și local	56
1.4. Procesul de consultare și implicare a factorilor interesați	57
1.4.1. Cercetarea sociologică.....	61
1.5. Stadiul implementării documentației existente.....	64
SECȚIUNEA 2. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE ȘI CONTEXTUL URBAN.....	75
2.1. Profil demografic	76
2.2. Profil socio-economic	80
2.3. Profil spațial și funcțional	92
2.3.1. Localizare.....	92
2.3.2. Structura administrativ-teritorială	93
2.3.3. Cadrul natural	94
2.3.3.1. Relieful.....	95
2.3.3.2. Hidrografia	97
2.3.3.3. Clima	98
2.3.3.4. Flora și fauna	99
2.3.4. Resurse.....	101
2.3.4.1. Apele minerale, surse și importanța lor	101
2.3.4.2. Clasificarea apelor minerale de la Băile Govora	102
2.3.4.3. Substanțe minerale	102
2.3.4.4. Resurse balneare.....	102
2.3.4.5. Calitățile terapeutice ale resurselor balneare	104
2.3.4.6. Valorificarea resurselor balneare	106

2.3.4.7. Conservarea și protecția resurselor hidrominerale balneare	107
2.3.4.8. Turismul de sănătate	108
2.3.5. Elemente de patrimoniu.....	110
2.3.6. Scurt istoric.....	113
2.3.7. Zonele funcționale ale orașului Băile Govora	116
2.4. Infrastructura de transport și mobilitate	123
2.4.1. Transport public local.....	124
2.4.2. Transport public județean prin servicii regulate	124
2.4.3. Transport public interjudețean prin servicii regulate	126
2.4.4. Transport public auxiliar: Taxi.....	127
2.4.5. Transportul de marfă.....	127
2.4.6. Mijloace alternative de mobilitate.....	129
2.5. Echiparea tehnico-edilitară	133
2.5.1. Alimentarea cu apă și canalizarea.....	133
2.5.2. Rețeaua de distribuție gaze naturale.....	134
2.5.3. Rețeaua de electricitate și iluminat public	134
2.5.4. Rețeaua de energie termică.....	134
2.5.5. Salubritatea.....	134
2.5.6. Telefonie și comunicații.....	134
2.5.7. Rețeaua stradală.....	135
2.5.8. Parcuri, spații verzi și locuri de joacă pentru copii.....	139
2.6. Servicii publice.....	144
2.6.1. Sănătatea.....	145
2.6.2. Asistența socială	145
2.6.3. Educația	146
Resurse materiale.....	150
2.6.4. Cultura	150
2.6.5. Viața spirituală	152
2.7. Turismul	153
2.7.1. Analiza a situației existente.....	154
2.7.2. Baze de tratament balnear.....	156
2.7.3. Centru Spa & Wellness	157
2.7.4. Structuri turistice de primire.....	158
2.7.5. Structuri de alimentație publică.....	159
2.7.6. Structuri de agrement.....	160
2.7.7. Manifestări culturale și paraculturale – evenimente de descoperit și experimentat	164

2.7.8. Circulația turistică.....	165
2.7.9. Tipuri și forme de turism practicate și practicabile.....	168
2.7.10. Disfuncționalități.....	168
2.7.10.1. Disfuncționalități ale managementului patrimoniului	168
2.7.10.2. Disfuncționalități ale managementului infrastructurii.....	169
2.7.10.3. Disfuncționalități ale managementului și marketingului turistic.....	170
2.8. Mediu și schimbări climatice	171
2.9. Profil și capacitate administrativă.....	175
2.10. Băile Govora – tranziția către Smart City	184
2.11. Analiza SWOT.....	189
SECȚIUNEA 3. VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE.....	211
3.1. Fundamentarea formulării viziunii și obiectivelor strategice	212
3.1.1. Principii de planificare integrată.....	212
3.2. Concept de dezvoltare spațială.....	213
3.3. Viziunea 2030	216
3.4. Aspecte cheie în formularea priorităților de dezvoltare	218
3.5. Obiective strategice și specifice de dezvoltare.....	220
SECȚIUNEA 4. DIRECȚII DE ACȚIUNE. POLITICI ȘI PROGRAME DE DEZVOLTARE	230
4.1. Aspecte în formularea politicilor și programelor	231
4.2. Lista politicilor și programelor de dezvoltare.....	232
SECȚIUNEA V. PORTOFOLIUL DE PROIECTE	241
5.1. Lista completă a proiectelor (pe baza politicilor și programelor elaborate)	242
5.2. Mecanismul de prioritizare.....	257
5.3. Lista lungă de proiecte	260
5.4. Lista de proiecte prioritare	269
SECȚIUNEA 6. IMPLEMENTAREA, MONITORIZARE ȘI EVALUAREA STRATEGIEI ..	276
6.1. Responsabilitățile și planul de acțiune pentru implementarea strategiei.....	277
6.2. Sistemul de monitorizare și evaluare	280
6.3. Comunicarea cu beneficiarii proiectelor și promovarea strategiei.....	298
BIBLIOGRAFIE.....	300
INDEX FIGURI	301
INDEX TABELE	303

INTRODUCERE

Trebuie să ne asumăm responsabilitatea de a aborda marile provocări ale viitorului și de a continua, împreună cu întreaga comunitate, transformarea orașului nostru într-o versiune a sa, mai avansată, adaptată secolului 21. Acest lucru înseamnă să avem, în primul rând, curajul să gândim departe, fără opreliști de imaginație despre idealul unui oraș verde, prosper, conectat, deschis și incluziv. Înseamnă, totodată, să avem deschiderea către tendințele și bunele practici globale și capacitatea de a le adapta la contextul nostru local; să avem înțelepciunea să conștientizăm și să augmentăm valorile și tradițiile, dar și să ne confruntăm propriile limitări și neajunsuri și să tratăm corect prioritățile. De asemenea, acest lucru, înseamnă că orice schimbare, pentru a reuși, trebuie să pornească de la noi și cu noi, în primul rând de la modul în care comunicăm și cooperăm oameni cu oameni, oameni cu instituții, instituții sau organizații cu alte organizații, pentru a crea sinergii și beneficii comune. Viitorul este despre inovație și dezvoltare durabilă. Iar acestea nu sunt posibile fără viziunea, angajamentul și acțiunea noastră a tuturor. A dezvolta comunitatea govoreană este nu numai o mare responsabilitate, dar și un privilegiu pentru administrația și cetățenii orașului și a localităților componente, deopotrivă.

*Să îndrăznim să adaptăm și să personalizăm și mai mult acronimul acesta, **SIDU**, cu care ne vom întâlni foarte des în următorii ani. Să vedem în el nu doar Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului nostru, ci **Soluții Imediate** pentru o **Direcție Unică: înainte**. Acesta este singurul drum pe care ne vedem mergând, singurul sens de luat în calcul pentru Băile Govora. Pentru că în acest "înainte" stă tot viitorul.*

*Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană este o bornă esențială în efortul comun de a face din Băile Govora un oraș mai vizibil, mai atractiv și mai ofertant. Este, în același timp, cea mai bună dovadă că suntem în fața unui moment istoric pentru Băile Govora. Pentru că în acest document nu vorbim doar despre „astăzi”, ci facem pariul cu „mâine”. Mai exact, cu viitorul acestui oraș până în anul 2030 și chiar mai departe. Astfel s-ar traduce, într-un mod simplu și plastic **SIDU**, document pe care îl prezentăm aici, pentru a răspunde condițiilor specifice ale unor linii de finanțare guvernamentale, europene, internaționale sau private, revizuite pentru exercițiul financiar 2021-2027 (Orizont 2030). Nu doar prin dimensiunile sale, documentul, credem cu tărie, poate fi considerat o adevărată Magna Cartha locală. Pentru că ne definește instituțional, ne certifică administrativ și ne prezintă așa cum ne dorim să fim: ca pe o comunitate solidă, matură și conștientă de valorile și importanța ei.*

SECȚIUNEA 1. CONTEXT STRATEGIC

În contextul urbanizării accelerate, orașele se află într-o competiție acerbă pentru a-și consolida pozițiile ca poli de dezvoltare. Marile aglomerări urbane se dezvoltă într-un ritm tot mai alert, dar provocările nu lipsesc. Este necesară o dezvoltare sustenabilă, pe termen lung, care să răspundă adecvat necesităților reale ale cetățenilor.

Contextul este unul extrem de dinamic. Limitele între urban, periurban și rural sunt redefinite, iar un oraș are astăzi provocarea să abordeze integrat dezvoltarea întregii comunități.

1.1. Rolul strategiei integrate de dezvoltare urbană

Strategia integrată de dezvoltare urbană reprezintă unul dintre principalele instrumente de planificare strategică aflate la dispoziția municipiilor, orașelor și zonelor metropolitane, urmărind utilizarea optimă și responsabilă a resurselor disponibile pentru a asigura o coeziune urbană și pentru a maximiza oportunitățile sustenabile de dezvoltare urbană.

Pilonul central al unei Strategii Integrate (SIDU) îl reprezintă viziunea coerentă de dezvoltare - sprijinită de comunitate și factorii implicați în procesul de consultare - care transpune obiective strategice și tematici de dezvoltare în direcții de acțiune, prefigurând apoi un portofoliu concret de proiecte prioritare, cu mecanisme de implementare și surse de finanțare.

Ca instrument de planificare, **elaborarea SIDU are loc cu participarea reprezentanților administrației locale și cu contribuția activă a partenerilor sociali și economici locali**, printr-un proces participativ de bună guvernanta care să asigure continuitatea viziunii de dezvoltare pe termen mediu și lung.

Percepția generală cu privire la rolul unui document strategic la nivel urban este strâns legată de necesitatea atragerii fondurilor comunitare (în perspectiva cadrului financiar 2021-2027) și naționale (cu atât mai mult cu cât România urmează să implementeze prima Politică Urbană anul acesta) destinate dezvoltării urbane durabile.

Cu toate acestea, scopul principal al unui SIDU trebuie să privească dincolo de identificarea unor surse de finanțare pentru proiecte locale, **aspirând să definească locul și rolul ocupat de localitate în regiune în perspective de timp medii și lungi**, având la bază un proces constructiv de întărire a planificării integrate.

Conform unui studiu elaborat de Programul URBACT la nivelul a 205 orașe participante din Uniunea Europeană, **cele șase aspecte ale dezvoltării urbane integrate sunt:**

1. *Dezvoltarea urbană durabilă* - acțiunile abordează toți cei trei piloni ai dezvoltării durabile în ceea ce privește obiectivele economice, sociale și de mediu;
2. *Integrarea sectorială* - abordarea întregii game de politici și sectoare de activitate, inclusiv infrastructură, transport, ocupare, educație, spații verzi, locuințe, cultură, etc.
3. *Integrarea spațială locală* - coerența acțiunilor în diferite locații din oraș și luarea în considerare a coerenței spațiale generale în interiorul și între locații și cartiere;
4. *Integrarea teritorială* - coerența și complementaritatea acțiunilor și politicilor implementate de localitățile învecinate;
5. *Guvernare pe mai multe niveluri* - acțiunile sunt planificate coerent la diferite niveluri de guvernanta, acoperind nivelurile locale (district, oraș), regionale și naționale;
6. *Implicarea părților interesate în implementare* - întreaga gamă de părți interesate relevante sunt implicate în implementarea acțiunilor planificate.

Date fiind circumstanțele în care localitățile urbane din Uniunea Europeană s-au regăsit în anul 2020 – unde pandemia Covid-19 a provocat numeroase consecințe la nivel social, demografic și economic – **sunt necesare soluții rapide și eficiente pentru atingerea obiectivelor unei economii competitive, durabile și favorabile**

incluziunii. Aceste priorități se sprijină reciproc și pot duce la obținerea unui nivel ridicat de ocupare a forței de muncă, de productivitate și de coeziune socială.

Strategia integrată reprezintă un instrument indispensabil în vederea identificării problemelor cu care se confruntă orașul și înțelegerii contextului urban actual. Astfel, în cadrul SIDU, planificarea pe termen mediu a viziunii și obiectivelor sale vizează consolidarea tuturor aspectelor determinante de dezvoltare urbană – cu integrare verticală-orizontală, analizând și diagnosticând următoarele domenii:

- Profil socio-demografic
- Profil economic
- Profil spațial și funcțional
- Infrastructura de transport și mobilitate
- Echiparea tehnico-edilitară
- Servicii publice
- Mediu și schimbări climatice
- Profil și capacitate administrativă

După procesul amplu de consultare a tuturor factorilor interesați și de colectare a datelor pentru identificarea clară a contextului actual pentru toate dimensiunile specificate anterior, **Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană stabilește viziunea și obiectivele strategice pentru un orizont de timp mediu și lung**, determinând direcții de acțiune clare și portofoliul de proiecte alocate exercițiului financiar multianual.

Desigur, considerând orizontul mare de timp atribuit viziunii și obiectivelor sale, **procesul Strategiei de Dezvoltare Urbană nu se finalizează odată cu elaborarea propriu-zisă a documentului strategic**, ci intră în faza de implementare, monitorizare și evaluare a proiectelor. Principiul dimensiunii multianuale este esențial în implementarea unei SIDU, solicitând astfel autorităților locale să își gestioneze resursele pe un cadru ce se extinde pe durata mai multor exerciții financiare.

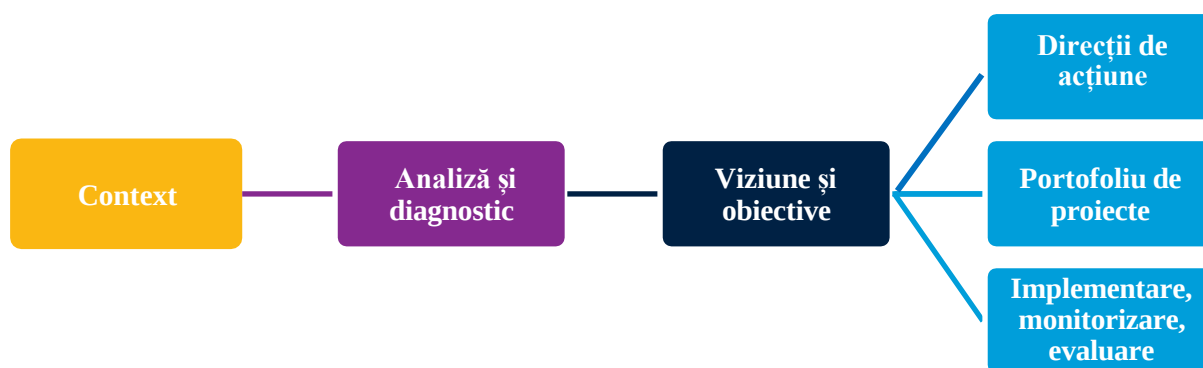

Figura nr. 1. Etapele definite ale SIDU

Nu în ultimul rând, **asumarea implementării strategiei integrate se efectuează printr-un proces participativ de dezvoltare locală, agregând interesele tuturor actorilor locali** pentru a crea premisele unui avantaj competitiv față de alte unități administrativ-teritoriale. Asumarea publică a implementării direcțiilor de dezvoltare de către autoritățile locale generează un mediu stabil și predictibil atât pentru locuitori, cât și pentru potențialii investitori. Transparentizarea proceselor de implementare, monitorizare și evaluare a proiectelor dispuse în strategie conduc la procesul participativ al factorilor interesați, un element esențial în dezvoltarea urbană sustenabilă.

1.2. Concepte cheie și tendințe internaționale, regionale și locale

Dezvoltarea durabilă a unei unități administrativ-teritoriale din România are loc într-un context în care aceasta trebuie să fie corelată în plan vertical cu planuri strategice constituite la nivel european, național, regional și județean. Astfel, unul dintre principalele elemente din procesul elaborării sale îl reprezintă **flexibilitatea viziunii sale strategice, adresată în mod eficient pe planurile ierarhice superioare.**

Pentru a-și atinge obiectivele strategice pe termen mediu, **municipalitățile trebuie să identifice oportunităților ce îi pot oferi o poziție competitivă pe piața globală,** angajându-se în formularea unor politici de dezvoltare orientate către rezultat.

Filosofia unei planificări strategice orientată către rezultat rezidă în capacitatea unităților administrativ-teritoriale de a identifica avantajele sale specifice, bazate pe cererea actorilor regionali și coroborate cu nevoile comunității sale. În acest mod, proiectele-fanion ale municipalității pe termen mediu pot genera dezvoltarea urbană, utilizând combinații unice de produse și servicii urbane și rurale, incluzând infrastructura, facilitățile de educație și cercetare, mediul economic, turismul, calitatea vieții sau alți factori de atracție.

În urma procesului de planificare, **strategia de dezvoltare pornește de la profilarea teritoriului pe piața regională** (identificând punctele tari, oportunitățile, problemele sau amenințările sale), de la o viziune unanim acceptată și propune politici sectoriale care să conducă la programe și proiecte ce răspund acelei viziuni. Contextul strategic general de elaborare a pornește de la o integrare a problematicii acestuia (prezentată în cadrul analizei diagnostic) într-o radiografie teritorială, care vor răspunde priorităților de dezvoltare teritorială națională și ale Uniunii Europene.

La nivel național, formularea prezentei strategii integrate de dezvoltare prezintă **oportunitatea de a respecta proiectul pilot al primei Politici Urbane a României,** elaborată ca instrument de consolidare a capacității administrative și de planificare strategică a zonelor urbane din România. În acest sens, strategia va fi corelată cu agenda comună a autorităților publice de la nivel central, iar seturile sale de măsuri vor fi perfect integrate cu viziunea dezvoltării sustenabile la nivel național.

1.2.1. Contextul internațional

Contextul internațional este determinat de adoptarea de către ONU a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal și care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile (economic, social și de mediu), vizând în egală măsură statele dezvoltate și cele aflate în curs de dezvoltare.

Figura nr. 2. Obiectivele ONU pentru Dezvoltarea Durabilă

Sursa: <https://sdgs.un.org/2030agenda>

Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă reprezintă un set de ținte legate de dezvoltarea internațională pe viitor, care stabilesc direcții de acțiune în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a injustiției și protejării planetei până în 2030, după cum urmează:

1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context;
2. Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile;
3. Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă;
4. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți;
5. Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor;
6. Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitației pentru toți;
7. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern;
8. Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți;
9. Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației;
10. Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta;
11. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile;
12. Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile;
13. Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor;
14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă;
15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea

- și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate;
- 16. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile;
- 17. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

1.2.2. Contextul european

Contextul european este determinat de propunerea pentru Agenda Teritorială 2030, de Agenda Urbană pentru UE (Pactul de la Amsterdam, 2016), Inițiativa Urbană Europeană (2021-2027), Programul URBACT IV (2021-2027), și Politica de coeziune a UE 2021-2027.

Agenda urbană pentru UE

*Agenda urbană pentru UE*¹ se concentrează, în mod special, pe trei piloni ai elaborării și implementării politicilor UE:

1. O reglementare mai bună

- Se concentrează pe o implementare mai eficientă și mai coerentă a politicilor, legislației și instrumentelor existente ale UE. Legislația UE ar trebui să fie concepută astfel încât să atingă obiectivele la costuri minime, fără a impune sarcini legislative inutile.

2. O finanțare mai bună

- Va contribui la identificarea, susținerea, integrarea și îmbunătățirea surselor tradiționale, inovatoare și ușor de utilizat pentru zonele urbane, la nivel instituțional relevant, inclusiv din fondurile europene structurale și de investiții (FESI) (în concordanță cu structurile juridice și instituționale deja existente) în vederea implementării eficiente a intervențiilor în zonele urbane.

3. O cunoaștere mai bună

- Va contribui la îmbunătățirea bazei de cunoștințe privind problemele urbane și la schimbul de bune practici și cunoștințe. Datele de încredere sunt importante pentru portretizarea diversității structurilor și sarcinilor autorităților urbane, pentru elaborarea de politici urbane bazate pe dovezi, precum și pentru furnizarea de soluții adaptate la provocările majore.

Inițiativa Urbană Europeană

Inițiativa Urbană Europeană își propune să consolideze abordările integrate și participative la dezvoltarea urbană durabilă și să ofere o legătură mai puternică cu politicile relevante ale UE și, în special, cu investițiile în politica de coeziune, prin următoarele trei linii de acțiune²:

- sprijin pentru consolidarea capacităților orașelor în conceperea politicilor și practicilor urbane durabile într-un mod integrat și participativ și îmbunătățirea proiectării și implementării strategiilor și planurilor de acțiune urbane durabile în orașe;
- sprijin pentru acțiunile inovatoare prin dezvoltarea de soluții inovatoare

¹ <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda-eu/what-urban-agenda-eu>

² https://ec.europa.eu/regional_policy/home_en

- transferabile și scalabile la provocările urbane;
- sprijin pentru cunoaștere, elaborarea de politici și comunicare.

Programul de cooperare URBACT IV (2021-2027)

URBACT este un program dedicat cooperării urbane interregionale, urmărind să consolideze eficiența Politicii de coeziune și astfel, promovarea schimbului de experiență, creșterea capacității și identificarea, transferul și valorificarea practicilor urbane durabile și integrate³.

Viitorul program urmărește sprijinirea acțiunilor și completarea inițiativelor suplimentare prevăzute în propunerea de Regulament pentru Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și alte elemente, care sunt relevante pentru contextul urban european, în special Inițiativa Urbană Europeană, Agenda Urbană pentru UE, Acordul Verde al UE și revizuirea Cartei de la Leipzig

Agenda teritorială a Uniunii Europene 2030

Propunerea pentru Agenda Teritorială 2030 este un document strategic la nivel european care oferă un cadru de acțiune către coeziunea teritorială, aducând în același timp plus valoare printr-o abordare orientată spre implementare și creștere a vizibilității. Agenda teritorială propune șase priorități pentru dezvoltarea teritoriului european, și anume:

- Europa echilibrată – dezvoltare teritorială mai echilibrată, utilizând diversitatea Europei;
- Regiuni funcționale – dezvoltare locală și regională și mai puține inegalități între teritorii;
- Integrare și dincolo de frontiere – trăind și muncind peste granițele naționale;
- Mediu sănătos – medii ecologice de viață mai bune și orașe și regiuni neutre din punct de vedere climatic;
- Economie circulară – economii locale puternice și durabile într-o lume globalizată;
- Conexiuni durabile – conectivitate digitală și fizică durabilă a teritoriilor.

Politica de coeziune a UE 2021-2027

Versiunea modernizată a Politicii de coeziune a Uniunii Europene, principala politică de investiții la nivel european, acoperă domenii precum dezvoltarea urbană, mobilitatea, mediul și dezvoltarea rurală. Versiunea pentru perioada programatică 2021-2027 are la bază următoarele cinci priorități investiționale:

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

³ <https://urbact.eu/>

De asemenea, Politica de Coeziune are în vedere o abordare mai personalizată a dezvoltării regionale, prin simplificarea pachetului de reguli, un cadru bugetar mai flexibil, eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare, precum și norme consolidate pentru cele mai performante investiții la nivel de UE.

Tabelul nr. 1. Documente strategice sectoriale aplicabile la nivel european

Sectorul	Denumirea documentului strategic
Dezvoltare urbană și teritorială	Inițiativa Urbană Europeană (2021-2027) Programul URBACT (2021-2027) Declarația de la București – Către un cadru comun pentru dezvoltare urbană în Uniunea Europeană (2019) Noua Agendă Urbană (2016) Principalele propuneri ale Comisiei Europene pentru perioada 2021-2027 în domeniul dezvoltării teritoriale și urbane
Dezvoltare sustenabilă	Agenda 2030 pentru dezvoltare sustenabilă
Schimbări climatice	Politica UE în domeniul schimbărilor climatice Programul pentru mediu și politici climatice LIFE (2021-2027)
Protecția mediului	Pactul ecologic european (European Green Deal)
Dezvoltare economică	Politica UE în domeniul IMM-urilor Programul InvestEU (2021-2027) Programul privind piața unică Investiții într-o industrie inteligentă, inovatoare și durabilă. O strategie reînnoită privind politica industrială a UE
Cultură	O nouă agendă europeană pentru cultură Programul Europa Creativă (2021-2027)
Turism	Politica UE în domeniul turismului
Cercetare-inovare	O agendă europeană reînnoită pentru cercetare și inovare – șansa Europei de a-și modela viitorul – COM (2018) 306 final din 15.05.2018 Program-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021- 2027)
Incluziune socială	Pilonul european al Drepturilor sociale
Educație, tineret, sport	Erasmus, programul de acțiune al Uniunii în domeniul educației, formării, tineretului și sportului (2021-2027)
Guvernanță	Bună guvernanță pentru politica de coeziune. Consolidarea capacității administrative
Energie	Politica UE în domeniul energiei până în 2030 Politica UE în domeniul energiei până în 2050 Rețeaua transeuropeană pentru energie (TEN-E)
Digitalizare	Programul Europa Digitală pentru perioada 2021-2027

Transport	Mecanismul pentru Interconectarea Europei (2021-2027) CARTE ALBĂ Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor EUROPA ÎN MIȘCARE. Mobilitate durabilă pentru Europa: sigură, conectată și curată (2018) Document de lucru: Cadrul UE pentru 2021-2030 privind politica de siguranță rutieră – Următorii pași spre "Viziune Zero"
Agricultură și dezvoltare rurală	Politica agricolă și de dezvoltare rurală pentru perioada 2021-2027
Cooperare teritorială	Obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) pentru perioada 2021-2027 Programul Transnațional Dunărea 2021-2027 – în lucru (document de poziție)

Sursa: Politica Urbană a României

1.2.1. Contextul național

La nivel național, documentul ce fundamentează și stabilește obiectivele tematice de dezvoltare este **STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ A ROMÂNIEI (SNDDR) 2030**.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea *Agendei 2030* și implementarea setului de 17 ODD. România, alături de alte 193 de state membre ale ONU, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă*, care include un set de 17 obiective de dezvoltare durabilă, reunite informal și sub denumirea de Obiective Globale. Planul de acțiune globală se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030.

România este angajată să implementeze *obiectivele de dezvoltare durabilă* la nivel național și a revizuit *Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă*, pentru a integra aceste obiective. Excluziunea socială este identificată ca o provocare majoră la adresa implementării Obiectivelor. În Strategia românească revizuită se pune accentul pe susținerea incluziunii persoanelor cu dizabilități, a tinerilor și a femeilor în politicile de dezvoltare. Eradicarea sărăciei reclamă oportunități decente de angajare, iar prevenirea și evitarea excluziunii sociale necesită politici de coeziune socială.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 susține dezvoltarea României pe **trei piloni principali**, respectiv:

I. ECHITATEA SOCIALĂ – prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;

II. CREȘTEREA ECONOMICĂ – la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;

III. MEDIUL – cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile. Această abordare a fost posibilă prin punerea în evidență a conceptului de „depășire a limitelor”. S-a conștientizat că resursele naturale, de care societatea are nevoie

și care sunt limitate, au fost depășite, creând în același timp un dezechilibru ecologic la nivel planetar, prin creșterea economică iresponsabilă.

Astfel, s-a constatat că numai prin susținerea simultană a celor trei piloni – social, economic și de mediu – se poate ajunge la o dezvoltare durabilă și la un viitor comun la nivel global.

În cadrul *SNDDR* sunt prezentate **țintele naționale pentru fiecare dintre obiectivele de dezvoltare durabilă** specificate în *Agenda 2030* pentru măsurile preconizate și **ținte 2030**, pentru eșalonarea rațională a eforturilor destinate atingerii acestui scop.

Totodată, România este în curs de elaborare a unui nou de **ACORD DE PARTENERIAT PENTRU PERIOADA 2021-2027**, aflat în negociere cu Comisia Europeană, acesta urmând să fie documentul programatic-cheie prin care țara își stabilește prioritățile și modalitatea de cheltuire a fondurilor europene din perioada de programare 2021-2027.

Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale pentru perioada 2021-2027 au fost consolidate în urma unui proces intens de consultare inter-instituțională, negocieri informale cu Comisia Europeană, precum și pe baza unei valoroase contribuții din partea partenerilor socio-economici relevanți.

Planul Național de Redresare și Reziliență

Declanșarea epidemiei de COVID-19 la începutul anului 2020 a modificat perspectivele economice, sociale și bugetare în Uniune și în lume, fiind necesar un răspuns urgent și coordonat atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național pentru a face față enormelor consecințe economice și sociale, precum și efectelor asimetrice asupra statelor membre. În acest scop Uniunea Europeană a instituit un **mecanism de redresare și reziliență** pentru a furniza un sprijin financiar eficace și semnificativ menit să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe în statele membre. Astfel, **NextGenerationEU** este un instrument financiar temporar, în valoare de **750 de miliarde euro**, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021-2027. Din cele 750 miliarde de euro destinate „Next Generation EU”, **Comisia Europeană a alocat 672,5 miliarde de euro instrumentului temporar MRR** în vederea finanțării planurilor de redresare și reziliență pe care le elaborează statele membre UE.

Bugetul MRR este constituit din:

- **granturi în valoare de până la 312,5 miliarde euro**
- **împrumuturi de până la 360 miliarde euro.**

Scopul **Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR)** este de a oferi sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței economice și sociale a statelor membre UE. La finalul perioadei de investiții, economiile și societățile europene vor fi mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale.

Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul **Plan de Relansare și Reziliență (PNRR)** prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență.

Planul de Relansare și Reziliență (PNRR) pe care România îl elaborează acum se constituie într-un Document Strategic ce stabilește prioritățile investiționale și reformele necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute

în vedere de Comisia Europeană. **România ar primi 14,248 miliarde sub formă de grant și aproximativ 14,935 miliarde sub formă de împrumuturi pentru un total de 29,2 miliarde euro.**

PNRR se referă la un pachet coerent de investiții publice și reforme propuse în baza *Recomandărilor Specifice de Țară 2019-2020*. Aceste reforme și proiecte de investiții publice trebuie puse în aplicare până în 2026.

PNRR are la bază 6 piloni principali:

- **Tranziția verde;**
- **Transformarea digitală;**
- **Creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii;**
- **Coeziune socială și teritorială;**
- **Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională;**
- **Politici pentru generația următoare, copii și tineri.**

Pilonul I. Tranziție verde vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- Componenta I.1 - *Managementul apei*
- Componenta I.2 - *Împădurim România și protejăm biodiversitatea*
- Componenta I.3 - *Managementul deșeurilor*
- Componenta I.4 - *Transport, feroviar și alte moduri sustenabile de transport*
- Componenta I.5 - *Fondul pentru Valul renovării*
- Componenta I.6 - *Energie regenerabilă și infrastructură de gaz cu hidrogen.*

Pilonul II. Transformarea digitală vizează reforme și investiții în:

- Componenta II.1 - *Cloud guvernamental și sisteme digitale interconectate.*

Pilonul III. Creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- Componenta III.1 - *Reforme fiscale și reforma sistemului de pensii*
- Componenta III.2 - *Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare, și reforma companiilor de stat.*

Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- Componenta IV.1 - *Fond local pentru tranziția verde și digitală*
- Componenta IV.2 - *Turism și cultură.*

Pilonul V. Sănătate și reziliență economică, socială și instituțională vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- Componenta V.1 - *Fondul pentru spitale și pentru creșterea accesului la sănătate*
- Componenta V.2. - *Reforme în domeniul social.*
- Componenta V.3 - *Reforma administrației publice, întărirea dialogului social și creșterea eficienței justiției.*

Pilonul VI. Politici pentru generația următoare, copii și tineri vizează reforme și investiții în următoarele componente:

- Componenta VI.1 - *România Educată.*

Procesul de elaborare a PNRR a fost stabilit prin *Memorandumul cu tema „Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la Planul Național de Relansare și Reziliență”* aprobat în ședința Guvernului din 20 ianuarie 2021. **Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) este coordonatorul național al procesului de elaborare și negociere a PNRR cu Comisia Europeană.** Comisia Europeană evaluează PNRR pe baza unor criterii transparente. Astfel, investițiile și reformele prevăzute în PNRR trebuie să contribuie la abordarea eficientă a recomandărilor specifice fiecărei țări și la consolidarea potențialului de creștere economică, a creării de locuri de muncă și a rezilienței economice și sociale. De asemenea, **investițiile și reformele trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivului de schimbări climatice, tranziția verde, în proporție de 37% și la realizarea obiectivului de digitalizare în proporție de 20%.**

PNRR/Buget

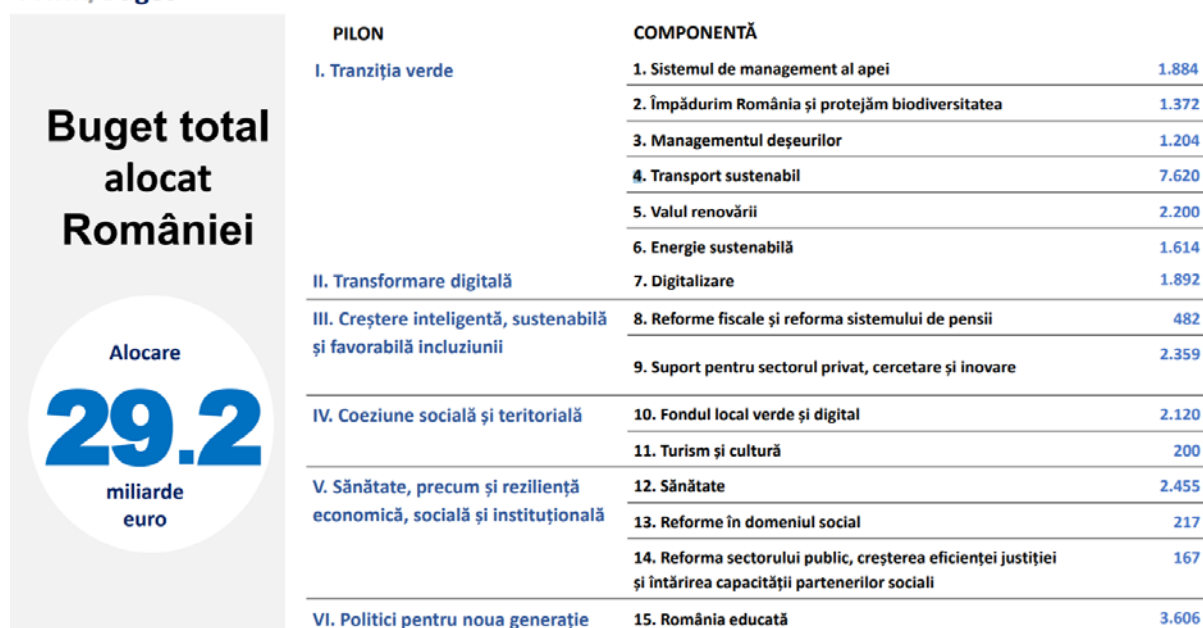

Figura nr. 3. Alocare bugetară PNRR pe piloni și componente

1.3. Strategii relevante la nivel național, regional și local

1.3.1. Strategii relevante la nivel național

Politica Urbană a României

Politica Urbană reprezintă viziunea de dezvoltare urbană durabilă, incluzivă și rezilientă a României. Ea va stabili o agendă comună a autorităților publice de la nivel central și local pentru îmbunătățirea cadrului de dezvoltare urbană, prin furnizarea unui set de măsuri coerente și prin coordonarea și corelarea domeniilor sectoriale și a diferiților actori.

Politica Urbană vizează următoarele direcții pe care autoritățile naționale le vor aborda, și anume:

- a) dezvoltare urbană verde și rezilientă;
- b) competitivă și productivă;
- c) echitabilă și incluzivă;

d) orașe bine guvernate.

De asemenea, cinci „obiective prioritare” au apărut drept cele mai importante pentru realizarea efectivă obiectivelor de mai sus. Acestea au fost selectate luând în considerare aspecte precum efecte multiplicatoare, capacitatea de a genera co-beneficii și contribuția simultană la mai multe dintre cele patru obiective. Aceste cinci obiective prioritare sunt următoarele:

- Obiectivul prioritar 1: Dezvoltarea teritorială durabilă;
- Obiectivul prioritar 2: Crearea de orașe inteligente locuibile și climatice prin îmbunătățirea infrastructurii verzi și albastre pentru a atenua și adapta la pericolele urbane;
- Obiectivul prioritar 3: Îmbunătățirea activității economice prin furnizarea de medii de viață de calitate, îmbunătățirea oportunităților de muncă și a locațiilor de afaceri bine deservite;
- Obiectivul prioritar 4: Îmbunătățirea condițiilor de viață, în special prin extinderea accesului la locuințe și servicii publice;
- Obiectivul prioritar 5: Îmbunătățirea capacității publice și a cooperării între jurisdicții și sectoare.

În acest sens, a fost identificată o paletă largă de obiective și măsuri asociate la nivel național, pentru a putea fi adaptate și utilizate de toate autoritățile locale pe măsură ce își vor actualiza strategiile integrate de dezvoltare urbană.

Planul de Amenajare a Teritoriului Național

Strategia se coordonează la nivel de obiective și politici sectoriale cu Planul de Amenajare a Teritoriului Național - secțiunile: (I) Rețele de transport, (II) Apă, (III) Zone protejate, (IV) Rețeaua de localități (2014), (V) Zone de risc natural, (VI) Zone turistice. PATN reprezintă o bază de amenajare pentru programele sectoriale strategice, determinând scopul și prioritățile pentru dezvoltarea teritorială a țării în relație cu politicile UE. Deși acesta nu este încă în formă finală, autoritățile locale au responsabilitatea de a asigura pentru comunitățile lor o dezvoltare în armonie cu principiile și liniile directoare ale PATN, pe măsură ce secțiunile sunt elaborate.

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României. România policentrică 2035. Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și egalitate de șanse pentru oameni

Prin SDTR este stabilit cadrul strategic de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României pe termen lung, necesar pentru sprijinirea și ghidarea procesului de dezvoltare teritorială la nivel național, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare ale fiecărui teritoriu. Scenariul România Policentrică urmărește, în perspectiva anului 2035, dezvoltarea teritoriului național la nivelul unor nuclee de concentrare a resurselor umane, materiale, tehnologice și de capitaluri (orașe mari/medii) și conectarea eficientă a acestor zone de dezvoltare cu teritoriile europene. În cadrul Strategiei au fost identificate 5 obiective generale și mai multe obiective specifice aferente:

- Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;
- Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
- Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;

- Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
- Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

Strategii sectoriale naționale

Tabelul nr. 2. Documente strategice sectoriale aplicabile la nivel național

Sectorul	Denumirea documentului strategic
Dezvoltare metropolitană, urbană și locală	Orașe Magnet – Migrație și navetism în România Orașe Competitive - Remodelarea economiei geografice a României Programul Național de Dezvoltare Locală I și II Criterii de prioritizare îmbunătățite pentru proiectele PNDL
Dezvoltare sustenabilă	Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României – orizonturi 2013-2020-2030 Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung
Schimbări climatice	Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013-2020 (2023)
Protecția mediului	Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020 (2023) și Planul Național privind Managementul Deșeurilor
Dezvoltare economică	Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 (2023) Strategia națională pentru export a României pentru perioada 2014-2020 (2023)
Cultură	Strategia sectorială în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2016-2022
Turism	Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007- 2026 Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România
Cercetare-inovare	Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020 (2023)
Incluziune socială și sănătate	Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015- 2020 (2023) Strategia pentru Sănătate 2014-2020 (2023) Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015-2020 (2023) Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020 (2023) Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020 (2023) Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014-2020 (2023) Strategia națională "O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități" 2015-2020 (2023)

Educație, tineret, sport	Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020 (2023) Strategia Națională pentru Învățarea pe tot Parcursul Vieții Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020 (2023) Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023 Strategia pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii
Guvernanță	Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020 (2023) Strategia privind mai buna reglementare 2014-2020 (2023)
Energie	Strategia Energetică a României 2016-2030, cu perspectiva anului 2050
Digitalizare	Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România (2023) Planul Național de Dezvoltare a Infrastructurii – NGN (Next Generation Network)
Transport	Master Plan General de Transport al României Strategia de transport intermodal în România 2020 (2023)
Agricultură și dezvoltare rurală	Strategia pentru Dezvoltarea Sectorului Agro-Alimentar pe termen mediu și lung (orizontul 2020-2030) Planul Strategic Național Multianual privind Acvacultură
Cooperare teritorială	-

Sursa: Politica Urbană a României

1.3.2. Propunerile de arhitectură pentru programele operaționale 2021-2027

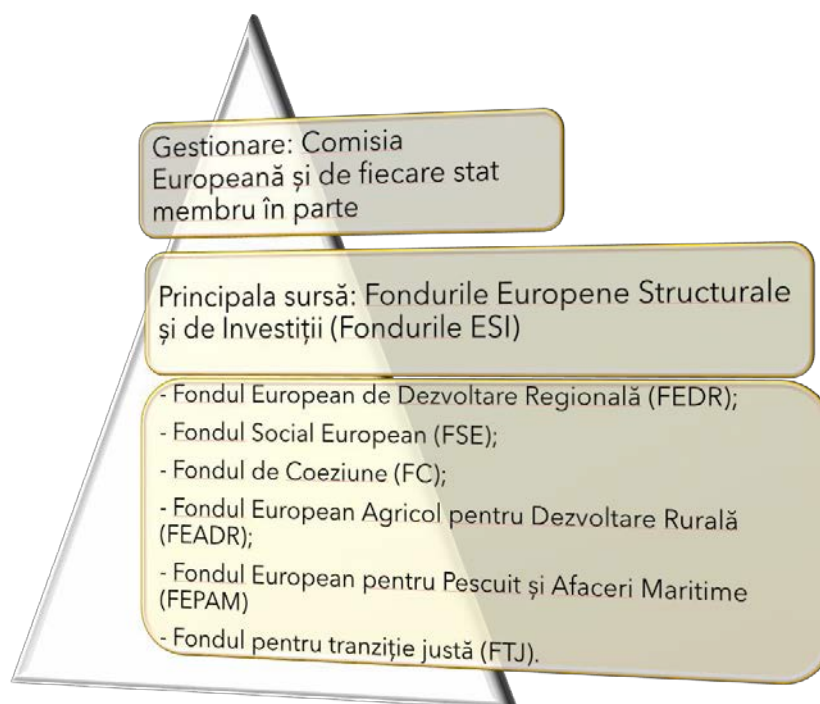
Conform *Memorandum-ului* pe tema *Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027*, Comisia Europeană a emis reglementări comune pentru șapte fonduri cu gestiune partajată pentru a reduce fragmentarea utilizării resurselor financiare puse la dispoziția statelor membre din bugetul Uniunii Europene.

PREMISE:
❖ menținerea sistemul de management și control al fondurilor europene aferente politicii de coeziune din perioada de programare 2014-2020
❖ îmbunătățirea și simplificarea anumitor aspecte pentru a veni în sprijinul beneficiarilor politicii de coeziune
❖ descentralizarea implementării și creșterea leadership-ului din partea tuturor actorilor implicați

PRINCIPII:	
❖	O mai bună coordonare între proiectele/operațiunile finanțate luând în calcul noile provocări
❖	O abordare unitară în termeni de proceduri/practici prin comasarea tuturor autorităților de management în cadrul MFE care va asigura coordonarea orizontală a structurilor de management
❖	O simplificare și mai bună coordonare pentru funcția de AM și funcția contabilă prin integrarea celei din urma în cadrul AM
❖	Concentrarea și asigurarea continuității expertizei
❖	O adaptare reală a intervențiilor la nevoile și specificul regional prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivelul ADR-urilor
❖	O abordare inovativă și integrată prin elaborarea programelor multifond

Orientarea strategică privind utilizarea fondurilor europene este dată de **Regulamentul privind prevederile comune (CPR)** care conține un set unic de norme pentru **7 fonduri UE** implementate în gestiune partajată, respectiv:

- I. Fondul european de dezvoltare regională**
- II. Fondul de coeziune**
- III. Fondul social european**
- IV. Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)**
- V. Fondul pentru azil și migrație (FAMI)**
- VI. Fondul pentru securitate internă (ISF)**
- VII. Instrumentul pentru frontiere externe și vize (IBMF)**

Comparativ cu perioada de programare 2014-2020, *Regulamentul privind prevederile comune (CPR)* nu mai acoperă *Fondul european pentru agricultură și dezvoltare rurală (FEADR)*.

În acest context, propunerea de regulament comun vizează îmbunătățirea coordonării și armonizării implementării fondurilor care furnizează contribuții în temeiul politicii de coeziune, respectiv *Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)*, *Fondul social european (FSE)* și *Fondul de coeziune*, cu *Fondul pentru sectorul maritim și al pescuitului* și *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)*. Totodată, s-a avut în vedere asigurarea unui răspuns comun adecvat și complementar la provocările generate de crizele în materie de migrație și securitate, respectiv guvernarea comună cu fondurile aferente domeniului afaceri interne, respectiv Fondul pentru azil și migrație, Fondul pentru securitate internă și Instrumentul pentru managementul frontierelor și vize.

În concluzie, **fondurile europene vor reprezenta în continuare unul dintre cele mai importante instrumente ce vor fi utilizate pentru reducerea disparităților regionale, precum și promovarea creșterii economice la nivel regional și local, consolidarea competitivității și creșterea ocupării forței de muncă**, obiective de referință la nivelul Uniunii Europene. Îndeplinirea acestor obiective este posibilă prin asigurarea unui mediu favorabil investițiilor, înființarea de noi companii sau dezvoltarea celor existente contribuind semnificativ la crearea de noi locuri de muncă și generarea de valoare adăugată.

Sistemul de implementare a fondurilor europene va fi mult mai eficient în perioada 2021-2027, comparativ cu celelalte două exerciții financiare, datorită simplificării structurii instituționale.

Pentru exercițiul financiar 2021-2027, România a reușit să obțină 79,9 miliarde euro din 1.824,3 miliarde de euro alocate pentru 27 de state ale Uniunii Europene (ca urmare a ieșirii Marii Britanii din UE), în timp ce suma alocată în perioada anterioară a fost de 464 miliarde euro pentru 28 de state (31 miliarde euro pentru România).

Conform pachetului legislativ 2021-2027 propus de Comisia Europeană, **alocările dedicate României din fondurile aferente Politicii de Coeziune însumează aprox. 31 miliarde euro** (prețuri curente) și sunt distribuite pe fonduri astfel:

- **Fondul European de Dezvoltare Regională - 17,715 miliarde euro**, inclusiv 392 milioane euro pentru Cooperare Teritorială Europeană;
- **Fondul Social European Plus - 8,385 miliarde euro**;
- **Fondul de Coeziune - 4,499 miliarde euro**, inclusiv alocarea de transferat către Mecanismul pentru Interconectarea Europei (*Connecting Europe Facility - CEF*) - 1,091 miliarde euro, din care doar 70% la dispoziția Statului Membru;
- **Fondul pentru o Tranziție Justă - 1,766 miliarde euro**.

Concentrarea tematică la nivel național, conform pachetului legislativ, presupune ca:

➤ **25% din total alocare FEDR este pentru Obiectivul de Politică 1 (O Europă mai inteligentă)**

➤ **30% din total alocare FEDR este pentru Obiectivul de Politică 2 (O Europă mai ecologică)**

- **30% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice**
- **37% din total alocare FC este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice**
- **6% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la dezvoltarea urbană durabilă**
- **25% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind incluziunea socială**
- **2% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind ajutorarea celor mai defavorizate persoane**
- **10% din total alocare FSE+ este pentru sprijinirea ocupării tinerilor care nu au un loc de muncă sau nu sunt integrați într-un program de educație sau formare (NEETs)**

Conform propunerii pachetului legislativ care va guverna politica de coeziune în perioada de programare financiară 2021-2027, statele membre au la dispoziție o serie de prevederi care permit sau impun transferi între fonduri, astfel:

- *statele membre pot solicita transferul de până la 20% din alocările financiare ale unui program, de la oricare fond către oricare alt fond aflat în gestiune partajată sau către orice instrument cu gestiune directă sau indirectă;*
- *transferuri obligatorii către Fondul pentru o Tranziție Justă (FTJ) din alocările naționale FEDR și FSE+, de minim 1,5 și maxim 3 ori mai mari decât suma alocată la nivel național pentru FTJ.*

PROGRAMELE OPERAȚIONALE aferente implementării *Politicii de Coeziune* la nivel național **pentru exercițiul financiar 2021-2027**, propuse de **Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene** sunt:

- I. **Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ) - 1,76 miliarde euro**
- II. **Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) - 4,615 miliarde euro**
- III. **Programul Operațional Transport (POT) - 8,3 miliarde euro**
- IV. **Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente**
- V. **Financiare (POCIDIF) - 2,143 miliarde euro**
- VI. **Programul Operațional de Sănătate (POS) - 4,73 miliarde euro**
- VII. **Programul Educație și Ocupare (POEO) - 7,722 miliarde euro**
- VIII. **Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) - 2,594 miliarde euro**
- IX. **Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)**
- X. **Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) - 597 milioane euro.**

I. PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANZIȚIE JUSTĂ (POTJ)

Viziunea strategică a POTJ se bazează pe obiective care vizează sprijinirea diversificării economice a celor mai afectate teritorii, împreună cu măsuri de recalificare și incluziune activă a lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă,

sprijinind totodată transformarea proceselor industriale necesară pentru o tranziție spre o economie neutră concomitent cu menținerea sau creșterea numărului locurilor de muncă din aceste sectoare.

Prin acțiunile care vor fi selectate POTJ vrea să se asigure că trecerea către o economie neutră din punct de vedere climatic are loc în mod echitabil, respectându-se principiul că *"nimeni nu este lăsat în urmă"*.

POTJ 2021-2027 va avea o alocare financiară de **2,030 miliarde euro**, din care:

- **766 milioane euro din Fondul de Tranziție Justă**
- **1 miliard euro din Next Generation EU**
- **265 milioane euro Bugetul de stat**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării

Obiectivul general este reprezentat de necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.

Operațiuni:

- Investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri;
- Investiții în crearea de noi întreprinderi, inclusiv prin servicii de consultanță;
- Investiții în activități de cercetare și inovare care conduc la creșterea competitivității întreprinderilor;
- Dezvoltare economică prin promovarea transferului de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători;
- Investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică;
- Creșterea competitivității întreprinderilor prin digitalizare și competențe digitale avansate;
- Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru a reduce sarcina administrativă pentru mediul de afaceri.

Axa Prioritară 2 - O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse

Obiectivul general este reprezentat de necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.

Operațiuni :

- Investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru o energie verde;
- Investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operaționale)- poate fi o soluție finanțarea acestor parcuri pe terenurile ce aparțin fostelor mine sau uzine astfel realizându-se proiecte integrate decontaminare/regenerare/reconversie;
- Investiții în realizare de turbine eoliene (ferme eoliene- conectate la rețea);
- Investiții în ferme fotovoltaice/eoliene pentru promovarea utilizării energiei din

surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali (posibil cu componentă de producere hidrogen).

Axa Prioritară 3 - O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare

Obiectivul general este reprezentat de necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.

Operațiuni :

- Investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate (posibil cu componentă de water management);
- Investiții în proiecte de restaurare și de reconversie a terenurilor inclusiv prin măsuri de management al apei și crearea de infrastructuri verzi în mediul urban;
- Investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel județean în vederea consolidării economiei circulare;
- Acțiuni de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora.

Axa Prioritară 4 - O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă

Obiectivul general este reprezentat de necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.

Operațiuni :

- Perfecționare a lucrătorilor;
- Calificare și recalificare în sectoarele verzi ale economiei;
- Pension Bridging;
- Incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

II. PROGRAMUL OPERAȚIONAL DEZVOLTARE DURABILĂ (PODD)

Strategia PODD este în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, cu *Semestrul European*, *Recomandările Specifice de Țară* relevante, *Programul Național de Reformă*, *Rapoartele de Țară din 2019 și 2020* și *Anexa D a Raportului din 2020*.

Totodată, PODD se bazează pe obiective care vizează asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și prin asigurarea utilizării eficiente a resurselor naturale.

PODD 2021-2027 va avea o alocare financiară de **4,62 miliarde euro**, din care:

- **3,05 miliarde euro FEDR**
- **837 milioane euro FC**
- **692 milioane euro Bugetul de stat**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Tranzitie energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare

Obiectiv Specific FEDR/FC (i) - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

Obiectiv specific FEDR/FC (iii) - Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.

Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Obiectiv specific FEDR/FC (v) - Promovarea managementului durabil al apei;

Obiectiv specific FEDR/FC (vi) - Promovarea tranziției către o economie circulară.

Axa Prioritară 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate

Obiectiv Specific FEDR/FC (vii) - Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării.

Axa Prioritară 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Obiectiv specific FEDR/FC (iv) - Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor.

III. PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANSPORT (POT)

Viziunea pentru anul 2030 este de a extinde infrastructura de transport pe teritoriul României în vederea îmbunătățirii conectivității între regiunile țării dar și cu restul țărilor din Uniunea Europeană.

POT 2021-2027 a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în *Acordul de Parteneriat 2021-2027* și în acord cu *Raportul de țară* și *Recomandările specifice de Țară*, dar și *Strategiei dezvoltată de România pentru recuperarea decalajelor de dezvoltare în domeniul infrastructurii de transport, Planul investitional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030*.

POT 2021-2027 va avea o alocare financiară de **8.3 miliarde euro**, din care:

- **2,329 miliarde euro FEDR**
- **2,570 milioane euro FC**
- **3,427 milioane euro Bugetul de stat**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală.

Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea și consolidarea mobilității naționale, regionale și locale durabile, flexibile și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră.

Axa prioritară 3 - Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală.

Axa prioritară 4 - Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Obiectiv Specific FEDR/FC - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile.

Axa prioritară 5 - Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov

Obiectiv Specific FEDR/FC - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile.

Axa prioritară 6 - Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Obiectiv Specific FEDR/FC - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile.

Axa prioritară 7 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală.

Axa prioritară 8 - Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală.

Axa prioritară 9 - Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

Obiectiv Specific FEDR/FC - Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, adaptată la schimbările climatice, sigură și intermodală.

Axa prioritară 10 - Asistență Tehnică

Obiectiv Specific FEDR/FC - Îmbunătățirea capacității instituționale a autorității de management a programului, să sprijine managementul programului operațional și măsurile de informare și publicitate ale acestuia.

IV. PROGRAMULUI OPERAȚIONAL CREȘTERE INTELIGENTĂ, DIGITALIZARE ȘI INSTRUMENTE FINANCIARE (POCIDIF)

Viziunea strategică a POCIDIF o reprezintă crearea în România a unui ecosistem care potențează competitivitatea societății în contextul schimbărilor tehnologice, plecând de la nevoile de dezvoltare identificate prin *Strategia Națională* și cele 8 *Strategii Regionale de Specializare Inteligentă* și concentrarea eforturilor pentru atingerea potențialului tehnologiilor digitale pentru a crea noi oportunități de dezvoltare atât pentru sistemul public, cât și pentru mediul de afaceri.

POCIDIF 2021-2027 va avea o alocare financiară de **1,900 miliarde euro**, din care:

- **1,615 miliarde euro FEDR**
- **285 milioane euro Bugetul de stat.**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare
Obiectiv Specific FEDR (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate.

Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI
Obiectiv Specific FEDR (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate.

Axa Prioritară 3 - Creșterea competitivității economice prin digitalizare
Obiectiv Specific FEDR (ii) - Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor.

Axa Prioritară 4 - Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă
Obiectiv Specific FEDR OP3 (i) - Îmbunătățirea conectivității digitale.

Axa Prioritară 5 - Instrumente financiare
Obiectiv Specific FEDR (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate și (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor.

Axa Prioritară 6 - Creșterea capacității administrative
Obiectiv Specific FEDR (iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat.

V. PROGRAMUL OPERAȚIONAL SĂNĂTATE (POS)

Viziunea strategică a POS: O națiune cu oameni sănătoși și productivi prin acces la servicii preventive, de urgență, curative și reabilitare de calitate.

POS 2021-2027 va avea o alocare financiară defalcată pe fiecare din cele 7 axe prioritare.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Continuarea investițiilor în spitalele regionale

Obiectiv de Politică 4 - *Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*

Obiectiv Specific FEDR (iv) - *Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;*

Obiectiv Specific FSE (ix) - *Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung.*

Prioritatea 1 are o alocare financiară de **1,062 miliarde euro**, din care:

- **1 miliard euro FEDR**
- **62 milioane euro FSE**

Axa Prioritară 2 - Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Obiectiv de Politică 4 - *Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*

Obiectiv Specific FEDR (iv) - *Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;*

Obiectiv Specific FSE (ix) - *Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung.*

Prioritatea 2 are o alocare financiară de **354 milioane euro**, din care:

- **143 milioane euro FEDR**
- **211 milioane euro FSE**

Axa Prioritară 3 - Servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și a profilului epidemiologic al morbidității

Obiectiv de Politică 4 - *Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.*

Obiectiv Specific FEDR (iv) - *Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;*

Obiectiv Specific FSE (ix) - *Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung.*

Prioritatea 3 are o alocare financiară de **286 milioane euro**, din care:

- **143 milioane euro FEDR**
- **143 milioane euro FSE.**

Axa Prioritară 4 - Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii, defalcată pe:

- A. Investiții prioritare în infrastructură;
- B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice;
- C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei.

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;

Obiectiv Specific FEDR (iv) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;

Obiectiv Specific FSE (ix) - Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Prioritatea 4 are o alocare financiară de **1,971 miliarde euro**, din care:

- 757 milioane euro FEDR
- 1,214 miliard euro FSE

Axa Prioritară 5 - Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

Obiectiv de politică 1 - O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;

Obiectiv Specific FEDR (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate.

Prioritatea 5 are o alocare financiară de **454 milioane euro**, din care:

- 454 milioane euro FEDR

Axa Prioritară 6 - Informatizarea sistemului medical

Obiectiv de politică 1 - O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;

Obiectiv Specific FEDR (ii) - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor.

Prioritatea 6 are o alocare financiară de **260 milioane euro**, din care:

- 260 milioane euro FEDR.

Axa Prioritară 7 - Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea și utilizarea de metode de investigare, intervenție, tratament

Obiectiv de politică 1 - O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;

Obiectiv Specific FSE - Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, ținând seama de competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie

de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională.

Prioritatea 7 are o alocare financiară de 344 milioane euro, din care:

- 100 milioane euro FEDR
- 244 milioane euro FSE

VI. PROGRAMUL OPERATIONAL EDUCAȚIE ȘI OCUPARE (POEO)

Viziunea strategică a POEO: Din perspectiva capitalului uman, viziunea națională la orizontul anului 2027 este de a crea „O Românie mai socială cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii, stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții, o societate bazată pe solidaritate și condiții de viață mai bune pentru toți cetățenii”.

Viziunea de dezvoltare a resurselor umane prin intermediul POEO este construită pe 2 obiective majore:

- i. „Consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare de calitate și durabilă pentru resursa de forță de muncă”;
- ii. „Optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și stimularea învățării pe tot parcursul vieții”.

Astfel, Programul Operațional Educație și Ocupare urmărește să valorifice potențialul uman, în condiții de echitate, prin creșterea relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, în contextul utilizării și dezvoltării competențelor digitale și antreprenoriale și promovării unui mediu stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Totodată, în domeniul Ocupării, obiectivul este ca piața muncii din România să devină sustenabilă, rezilientă, pro-activă și bazată pe inovare socială.

POEO 2021-2027 va avea o alocare financiară de **3,879 miliarde euro**, din care:

- 3,297 miliarde euro **Fondul Social European FSE+**
- 0,581 miliarde euro **Bugetul de stat**.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa Prioritară 2 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială” obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa Prioritară 3 - Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială” obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ iv - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale.

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa Prioritară 4 - Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială” obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific - Ameliorarea calității educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze evoluțiilor înregistrate pe piața forței de muncă, inclusiv formările necesare și furnizarea de echipamente specific.

Axa Prioritară 5 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială” obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea

copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa Prioritară 6 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială” obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa Prioritară 7 - Antreprenoriat și economie socială

Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială” obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa Prioritară 8 - Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială” obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (ii) - Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă;

Obiectiv Specific FSE+ (iii bis) - Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății.

Axa Prioritară 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii

Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială” obiectivul general al POEO este de a contribui la crearea unei Românii mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectiv Specific FSE+ (iv) - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

VII. PROGRAMUL OPERAȚIONAL INCLUZIUNE ȘI DEMNITATE SOCIALĂ (POIDS)

Viziunea strategică a POIDS: România continuă să se numere printre țările cu ponderi mari ale populației aflate în situație de risc, departe de media UE. Ultimele date EUROSTAT disponibile cu privire la incidența riscului de sărăcie la nivelul populației din statele membre UE scot în evidență gravitatea acestei probleme în rândul populației din România. În acest context, conform *Raportului de țară România 2020*, unul din trei români se află în risc de sărăcie sau excluziune socială, grupurile vulnerabile, inclusiv minoritatea romă, fiind cele mai expuse la acest fenomen.

În același timp, se observă că accesul la servicii primare de sănătate, sociale, educație este limitat pentru persoanele din mediul rural față de urban, disparitățile existând și la nivel regional, între regiunile dezvoltate și cel mai puțin dezvoltate. În aceste condiții, persoanele din mediul rural sunt expuse în mai mare măsură la excluziune socială, în principal copiii și tinerii, precum și persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilități, familiile monoparentale și cele cu multi copii.

Strategiile naționale în domeniul social, aprobate și implementate de către autoritățile centrale, precum și evoluția macroeconomică au contribuit la scăderea ratei riscului de sărăcie și al excluziunii sociale precum și al indicatorului privind gradul de deprimare materială, însă diferența între România și media UE este încă ridicată.

POIDS vine cu un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină la nivel național aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere al fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială. Totodată, măsurile prevăzute în POIDS urmăresc să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile din mediul rural, în principal, dar și din mediul urban, atât în ceea ce privește asigurarea accesului la servicii cât și prin implementarea măsurilor care să sprijine membrii grupurilor vulnerabile (vouchere, sprijin material, alimente, etc).

Obiective generale:

- Creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, cu precădere din mediul rural prin înființarea și dezvoltarea de servicii sociale la nivel local;
- Creșterea calității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin asigurarea cu personal de specialitate bine pregătit la nivel local și infrastructură adecvată;
- Reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de suport și servicii accesibile pentru depășirea situațiilor de dificultate în care se află;
- Creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la

nevoile populației vulnerabile prin dezvoltarea capacității furnizorilor de servicii sociale publici și privați la nivel local;

- Creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ și de a elabora planuri de acțiune adecvate.

POIDS 2021-2027 va avea o alocare financiară de **3.463,741 milioane euro**, din care:

- **2.369,680 milioane euro FSE**
- **574,500 milioane euro FEDR**
- **519,561 milioane euro Bugetul de stat**

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității DLRC (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)

Obiectiv Specific FSE+ oricare obiectiv specific de la (i) la (x)

Obiectiv Specific FEDR (i) - Sporirea eficienței piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea inovării și a infrastructurii sociale;

- i. îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;
- ii. îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;
- iii. asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară.

Axa prioritară 2 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Obiectiv Specific FEDR (i) - Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane.

Axa prioritară 3 - Comunități marginalizate

Obiectiv Specific FSE+ (viii) - Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

- i. creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- ii. promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;
- iii. promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

Obiectiv Specific FEDR (iii) - Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale.

Axa prioritară 4 - Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii - OP 4

Obiectiv Specific FEDR d (ii) - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

Obiectiv Specific FSE+ (vii) - Favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională;

(iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare

(x) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor.

Axa Prioritară 5 - Servicii pentru persoane vârstnice

Obiectiv Specific FSE+ (ix) - Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Axa prioritară 6 - Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Obiectiv Specific FSE+ (vii) - Favorizarea incluziunii active prin promovarea egalității de șanse și a participării active, precum și prin îmbunătățirea angajabilității;

(ix) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Obiectiv Specific FEDR d (ii) - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii.

Axa prioritară 7 - Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Obiectiv Specific FEDR d (iii) - Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

- îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;
- îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

Obiectiv Specific FSE+ (ix) - Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Axa prioritară 8 - Ajutorarea persoanelor defavorizate

Obiectiv Specific FSE+ (xi) - Reducerea deprimării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

VIII. PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL (POR) 2021-2027

În Programul Operațional Regional (POR) sunt proiectate cele mai multe oportunități pentru microîntreprinderi și firme mici și mijlocii (IMM) pe perioada de programare 2021- 2027. Spre deosebire de situația de până acum, când POR era gestionat de Ministerul Dezvoltării, **în perioada de programare 2021-2027 POR va fi defalcăt în 8 programe mai mici, fiecare gestionat de Autoritatea de Management de la fiecare Agenție de Dezvoltare Regională (ADR) din fiecare regiune.**

În conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României (Memo), Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Sud-Vest Oltenia va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional pentru regiunea Sud-Vest Oltenia 2021-2027, aspecte reflectate și în cadrul Acordului de Parteneriat în curs de negociere cu Comisia Europeană.

Programul Operațional Regional 2021-2027 pentru regiunea Sud-Vest Oltenia 2021-2027, este un document strategic de programare care acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, biodiversitate, infrastructura educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural. Luând în considerare nevoile naționale, regionale și locale, obiectivele specifice selectate și Acțiunile/Tipurile de proiecte susțin Strategia programului pentru dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii.

Proiectele finanțate au potențialul de a contribui la îmbunătățirea infrastructurii verzi, prin adoptarea unor soluții care să permită reducerea amprente ecologice a componentei antropice. Adoptarea unor soluții compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime.

Programul Operațional Regional pentru Regiunea Sud-Vest Oltenia 2021-2027 este implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun european 2021-2027 și ale Regulamentelor europene aferente. Programul nu prezintă conexiune cu alt program operațional pe același sector (nu există subordonare ierarhică), dar pot fi identificate legături orizontale și sinergii cu programe operaționale privind alte sectoare la același nivel PODD, POT, POCID, POCU, POS.

POR Sud-Vest Oltenia 2021-2027 va avea o alocare de 1.208.985.930 Euro FEDR

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Competitivitate prin inovare și întreprinderi dinamice

Alocare FEDR Axa 1 – 243.320.000 Euro

OP1/OS1: Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate:

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Infrastructuri de cercetare și transfer tehnologic;
- Stimularea cererii întreprinderilor pentru inovare;
- Cooperare între întreprinderi și entități de CDI în economie circulară și adaptarea la schimbări climatice;
- Transfer tehnologic și inovare.

OP1/OS3: Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive:

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Îmbunătățirea competitivității și a inovării în microîntreprinderi și IMM-uri;
- Dezvoltarea antreprenoriatului;

OP1/OS4: Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat.

Axa Prioritară 2 – Digitalizare în beneficiul cetățenilor și al firmelor

Alocare FEDR Axa 2 – 34.487.136 Euro

OP1/OS2: Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

APL:

- Soluții de digitalizare și interoperabilitate a serviciilor publice, inclusiv asigurarea unei cooperări între serviciile administrației publice locale și instituțiile publice;
- Aplicații și soluții/servicii digitale oferite cetățenilor în scopul creșterii calității vieții), etc.) aplicabile în zone urbane sau zone funcționale urbane;

IMM:

- Digitalizare în beneficiul IMM-urilor;
- Susținerea și dezvoltarea produselor și serviciilor digitale.

Axa Prioritară 3 – Eficiență energetică și infrastructura verde

Alocare FEDR Axa 3 – 279.471.765 Euro

OP2/OS1: Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/creșterii eficienței energetice, inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie;
- Investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/creșterii eficienței energetice.

OP2/OS7: Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Sprijin pentru crearea, extinderea sau îmbunătățirea infrastructurii verzi (parcuri, zone din orașe, grădini, acoperișuri verzi, grădini urbane etc).

Axa Prioritară 4 – Mobilitate urbană sustenabilă

Alocare FEDR Axa 4 – 115.929.412 Euro

OP2/OS8: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Sprijin pentru transport urban sustenabil și durabil;
- Digitalizarea transportului urban.

Axa Prioritară 5 – Accesibilitate și conectivitate la nivel regional

Alocare FEDR Axa 5 – 174.492.237 Euro

OP3/OS2: Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene;
- Sprijin pentru investiții care vizează soluții de decongestionare a traficului în mediul urban.

Axa Prioritară 6 – Educație modernă și incluzivă

Alocare FEDR Axa 6 – 84.747.733 Euro

OP4/OS2: Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Investiții în dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru nivel preșcolar;
- Investiții în dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământ
- primar, secundar, inclusiv învățământ special;
- Investiții în dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământ terțiar.

OP4/OS6: Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea taberelor de elevi și preșcolari/centrelor multidisciplinare de tineret.

Axa Prioritară 7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă

Alocare FEDR Axa 7 – 227.714.118 Euro

OP5/OS1: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și
- servicii culturale în mediul urban;
- Dezvoltarea infrastructurii de turism și activelor turistice publice, în zone care dispun de un potențial turistic valoros;

- Îmbunătățirea mediului urban prin regenerarea fizică a spațiilor publice urbane.

OP5/OS2: *Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în alte zone decât cele urbane*

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Dezvoltarea patrimoniului turistic cultural, în special în zone rurale care dispun de un potențial turistic valoros (în special obiective de patrimoniu UNESCO sau categoria A);
- Dezvoltarea infrastructurii publice de turism și activelor turistice publice, în zone care dispun de un potențial turistic valoros (în special în stațiunile turistice).

Axa Prioritară 8 – Asistență tehnică

Alocare FEDR Axa 48.823.529 Euro *Asigurarea funcționării sistemului de management*

Acțiuni/Tipuri de proiecte:

- Informare și comunicare;
- Pregătire, implementare, monitorizare și control;
- Evaluare și studii, colectare de date;
- Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, ale beneficiarilor și ale partenerilor relevanți.

IX. PROGRAMUL OPERAȚIONAL ASISTENȚĂ TEHNICĂ (POAT)

Viziunea strategică a POAT: Din perspectiva *Programului Operațional Asistență Tehnică*, viziunea națională la orizontul anului 2027 este de a crește capacitatea administrativă în instituțiile implicate în managementul programelor finanțate din fonduri europene și la nivelul beneficiarilor.

Planul pentru consolidarea capacității administrative este un instrument nou de lucru și reprezintă o strategie operațională cu obiective și termene clare, ce are ca obiectiv general îmbunătățirea proceselor administrative în vederea facilitării implementării PO, precum și pentru încurajarea utilizării lecțiilor învățate. Asistența tehnică furnizată prin POAT va fi utilizată în complementaritate cu măsurile specifice pentru creșterea capacității administrative a beneficiarilor, care se vor regăsi în programele operaționale.

POAT 2021-2027 propune continuarea abordării din perioada 2014-2020, respectiv finanțarea din POAT a măsurilor orizontale și a asistenței tehnice pentru programele operaționale gestionate de MFE care nu vor avea axă proprie de asistență tehnică, respectiv PODD, POCID, POS, POCS, POTE și POAT. Această măsură permite implementarea optimă a asistenței, întrucât nu se duplică în cadrul fiecărui AM din MFE funcțiile de evaluare, monitorizare, verificare cereri de rambursare și achiziții pentru proiectele de asistență tehnică.

De asemenea, *POAT* se va asigura de o informare eficientă a potențialilor beneficiari privind oportunitățile de finanțare din fondurile europene, precum și pentru asigurarea transparenței implementării fondurilor.

POAT 2021-2027 va avea o rată medie de cofinanțare la nivel de program operațional astfel:

- *Alocare medie totală (FEDR + FSE+): 60% Contribuție UE + 40 % Buget de Stat*
- *Alocare FEDR: 60% Contribuție UE + 40 % Buget de Stat*
- *Alocare FSE+: 60% Contribuție UE + 40% Buget de Stat.*

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+ și gestionarea PO (finanțată din FSE+)

Obiectivul general - este de a asigura utilizarea și administrarea eficientă și eficace a fondurilor Uniunii Europene, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Operațiuni:

- *Sprijin pentru coordonarea și controlul fondurilor 2021-2027 (FEDR, FSE+, FC), a PO și a fondurilor ESI 2014-2020;*
- *Asigurarea performanței în coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor prin asigurarea motivării personalului.*

Axa Prioritară 2 - Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR)

Obiectivul general - este de a asigura utilizarea și administrarea eficientă și eficace a fondurilor Uniunii Europene, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Operațiuni:

- *Informare și Comunicare;*
- *Sprijin pentru întărirea parteneriatului.*

Axa Prioritară 3 - Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR)

Obiectivul general - este de a asigura utilizarea și administrarea eficientă și eficace a fondurilor Uniunii Europene, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Operațiuni:

- *Întărirea capacității de gestionare a PO;*
- *Evaluare AP și de program;*
- *Mentținerea unui sistem informatic funcțional și eficient, precum și întărirea capacității utilizatorilor săi – SMIS;*
- *Asigurarea funcționării structurilor de coordonare ITI;*
- *Pregătire perioadei 2027+;*
- *Formare orizontală pentru sistem și beneficiari (AM și B);*
- *Support orizontal pentru sistem și beneficiar;*
- *Pregătire proiecte.*

X. PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN (POCU) 2021-2027

Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile ocuparea forței de muncă și educație și formare profesională obiectivul acestuia fiind de a contribui la Strategia programului, luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematiche selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și local.

POCU a fost elaborat de MFE, prin DGPCS în baza *Regulamentului privind prevederile comune (CPR)* și urmează a fi aprobat prin decizie a Comisiei Europene. Ministerul Fondurilor Europene asigură funcția de *Autoritate de Management* pentru Programul Operațional Capital Uman 2021-2027, aspect reflectat și în cadrul *Acordului de Parteneriat* negociat cu Comisia Europeană.

Proiectele care vor fi elaborate după adoptarea *POCU 2021 – 2027* vor fi proiecte cu impact în sfera creșterii gradului de ocupare, precum și al asigurării accesului egal la un sistem de calitate de educație și formare, în limita fondurilor alocate pentru fiecare axă prioritară.

Programul Operațional Capital Uman 2021 – 2027 este un program a cărui finanțare se asigură din *Fondul Social European (FSE+)*.

Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional:

Axa Prioritară 1 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa Prioritară 2 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa prioritară 3 - Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Obiectiv Specific FSE+ iv - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;

Obiectiv Specific FSE+ (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la

învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa prioritară 4 - Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiectiv Specific FSE+ (iv) - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale.

Axa prioritară 5 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

Axa prioritară 6 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa prioritară 7 - Antreprenoriat și economie socială

Obiectiv Specific FSE+ (i) - Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

Axa prioritară 8 - Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Obiectiv Specific FSE+ (ii) - Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă;

Obiectiv Specific FSE+ (iii bis) - Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății.

Axa prioritară 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

Obiectiv Specific FSE+ (iv) - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;

Obiectiv Specific FSE+ (v) - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți.

PROGRAMUL INTERREG EUROPA 2021-2027

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației gestionează programul de cooperare Interreg Europe în calitate de Autoritate Națională, și participă în *Comitetul de programare pentru perioada 2021-2027* alături de celelalte Autorități Naționale din statele partenere în program.

Pentru asigurarea unui cadru transparent de colaborare instituțională, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației organizează în prezent procesul de selecție a ONG-urilor și instituțiilor de învățământ superior care vor face parte din componența Grupului Național de Lucru pentru programarea Interreg Europe 2021-2027.

PROGRAMUL URBACT IV

Ca program de cooperare teritorială europeană, **URBACT** încearcă să consolideze eficiența *Politicii de coeziune* și astfel, promovarea schimbului de experiență, creșterea capacității și identificarea, transferul și valorificarea practicilor urbane durabile și integrate.

De asemenea, **URBACT** urmărește sprijinirea acțiunilor și completarea inițiativelor suplimentare prevăzute în propunerea de *Regulament pentru Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)* și alte elemente, care sunt relevante pentru contextul urban european, în special *Inițiativa Urbană Europeană, Agenda Urbană pentru UE, Acordul Verde al UE și revizuirea Cartei de la Leipzig*.

În februarie 2020 au început activitățile de pregătire pentru planificarea **Programului de cooperare URBACT IV**. Pentru asigurarea unui cadru transparent de colaborare instituțională, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației organizează procesul de selecție a ONG-urilor și instituțiilor de învățământ superior care vor face parte din componența Grupului Național de Lucru pentru Programarea URBACT IV. În acest context, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației își exprimă intenția de a include ca membri în Grupul de Lucru reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale, precum și reprezentanți ai instituțiilor de învățământ superior, implicați în strategii, planuri și studii privind dezvoltarea urbană durabilă și planificarea urbană.

PROGRAMUL ESPON

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („**Interreg**”) va ajuta statele membre să depășească **obstacolele transfrontaliere** și să dezvolte **servicii comune**. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit **Mecanismul transfrontalier european**.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea **Investițiilor interregionale pentru inovare**. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea **clusterelor paneuropene** în sectoare prioritare precum datele masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

PROGRAMELE NAȚIONALE 2021-2027 FONDURILE EUROPENE DEDICATE AFACERILOR INTERNE

Direcția Fonduri Externe Nerambursabile din Ministerul Afacerilor Interne a supus, în anul 2020, consultării publice versiunile preliminare ale programelor naționale cofinanțate din **fondurile europene dedicate afacerilor interne 2021-2027**, respectiv:

- **FONDUL AZIL, MIGRAȚIE ȘI INTEGRARE (FAMI)** – propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului final de instituire a *Fondului azil, migrație și integrare* – COM/2018/471 final. *Obiectivul de politică al FAMI* este de a contribui la o *gestionare eficientă a fluxurilor de migrație*, în conformitate cu acquis-ul relevant al Uniunii și în conformitate cu angajamentele Uniunii privind drepturile fundamentale.
- **FONDUL SECURITATE INTERNĂ (FSI)** – Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a *Fondului securitate internă* – COM(2018) 472 final. *Obiectivul de politică al FSI* este de a contribui la *asigurarea unui nivel înalt de securitate în Uniune*, în special prin prevenirea și combaterea terorismului și a radicalizării, a criminalității grave și organizate și a criminalității informatice, prin gestionarea în mod eficientă a riscurilor și crizelor legate de securitate și prin acordarea de asistență și protecție victimelor infracțiunilor.
- **INSTRUMENTUL PENTRU MANAGEMENTUL FRONTIERELOR ȘI VIZE (IMFV)** – Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire, ca parte a Fondului de gestionare integrată a frontierelor, a instrumentului de sprijin financiar pentru gestionarea frontierelor și vize – COM/2018/473 final. *Obiectivul de politică al IMFV* este *asigurarea unei gestionări europene integrate solide și eficiente a frontierelor externe* și, în același timp, protejarea liberei circulații a persoanelor în cadrul Uniunii, cu respectarea deplină a angajamentelor Uniunii privind drepturile fundamentale, contribuind astfel la asigurarea unui nivel înalt de securitate în Uniune.

EUROPEAN CITY FACILITY (EUCF)

EUROPEAN CITY FACILITY (EUCF) urmărește să sprijine autoritățile locale în elaborarea Conceptelor de Investiții (CI) pentru implementarea măsurilor din planurile locale de acțiune privind clima și energia. **Obiectivul general** al **EUCF** este de a construi o bază substanțială de proiecte de investiții în domeniul energiei, în orașele europene.

EUCF este destinat tuturor autorităților locale și asocierilor acestora din cadrul celor 27 State Membre UE și din Regatul Marii Britanii. Solicitanții trebuie să dețină un plan pentru energie și climă, aprobat politic. Acesta poate fi *PAED (Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă)* sau *PACED (Plan de Acțiune pentru Climă și Energie Durabilă)*, elaborate în cadrul *Convenției Primarilor*, ori planuri cu ambiții similare având obiective în domeniul climei și energiei, stabilite cel puțin pentru anul 2020.

EUCF finanțează activități precum studii de fezabilitate, analize de piață, de risc, juridice, economice sau financiare, analize privind părțile interesate etc. care sunt necesare pentru dezvoltarea Conceptului de Investiții. Aceste activități pot fi realizate de personalul angajat sau de experți subcontractați. Grantul nu poate finanța în mod direct investiții reale, dar acoperă costurile pentru mobilizarea resurselor și serviciilor de acces în dezvoltarea unui Concept de Investiții.

PROGRAMUL PRIVIND SPRIJINIREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI A GESTIONĂRII INTELIGENTE A ENERGIEI ÎN INFRASTRUCTURA DE ILUMINAT PUBLIC

Programul are ca *obiective principale* modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat cu LED, precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de dimare/telegestiune care permit reglarea fluxului luminos la nivelul întregului obiectiv de investiții.

Finanțarea din partea *Administrației Fondului pentru Mediu (AFM)* se acordă în funcție de categoria unității administrativ-teritoriale, organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu, după cum urmează:

- *unitate administrativ-teritorială cu o populație de până la 4.000 locuitori - maximum 500.000 lei;*
- *unitate administrativ-teritorială cu o populație de peste 4.001 locuitori - maximum 1.000.000 lei.*

De asemenea, Grant-ul se acordă în procent de maximum 90% din cheltuielile eligibile pentru proiecte prevăzute a se realiza în intravilan, pe domeniul public/privat, aflat în proprietatea/administrarea solicitantului sau a autorității deliberative a acestuia; terenul pus la dispoziție pentru realizarea proiectului este liber de sarcini, nu face obiectul unui litigiu în curs de soluționare la instanțele judecătorești, nu face obiectul vreunei revendicări potrivit unei legi speciale sau dreptului comun, nu face obiectul procedurii de expropriere pentru cauză de utilitate publică; respectă prevederile standardelor din seria SR EN 13201 pentru iluminat public și ale standardelor din seria SR EN 60598 pentru corpuri de iluminat asumate prin cererea de finanțare; cuprinde și achiziționarea și instalarea sistemului de dimare/telegestiune care permite reglarea fluxului luminos la nivelul întregului obiectiv de investiție; demonstrează economie de energie de minimum 40%.

Din punct de vedere al *eligibilității cheltuielilor*, programul prevede următoarele:

- cheltuielile pentru proiectare și asistență tehnică sunt eligibile cumulativ, în limita a 5% din valoarea cheltuielilor eligibile aferente investiției de bază;
- cheltuielile cu consultanța sunt eligibile în limita a 4% din valoarea cheltuielilor eligibile aferente investiției de bază;
- cheltuielile pentru investiția de bază:
 - o achiziționarea și instalarea corpurilor de iluminat LED cu eficiență energetică ridicată;
 - o achiziționarea și instalarea sistemului de dimare/telegestiune care permite
 - o reglarea fluxului luminos la nivelul întregului obiectiv de investiție;
- TVA aferentă proiectului în condițiile în care aceasta a fost solicitată și nu este recuperabilă, rambursabilă sau compensată prin orice alte mijloace potrivit prevederilor legale.

PROGRAMUL PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI ȘI REDUCEREA EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ - Autobuze și Troleibuze Electrice/GNC, Tramvaie și Troleibuze

Programul are ca obiective principale achiziționarea de autobuze noi electrice, autobuze noi electric hibride, autobuze noi alimentate cu GNG, troleibuze noi și tramvaie noi. Finanțarea nerambursabilă, asigurată de *Administrația Fondului pentru Mediu (AFM)*, se acordă în cuantum de până la 80% din cheltuielile eligibile ale proiectului.

Suma maximă finanțată pentru fiecare categorie de oraș:

- < 50.001 locuitori - 1.000.000 lei
- 50.000-250.000 locuitori - 40.000.000 lei
- 250.001 locuitori - 53.000.000 lei.

Dacă suma solicitată prin cererea de finanțare depășește pragul maxim permis aferent numărului de locuitori, diferența rezultată va fi considerată neeligibilă.

PROGRAMUL PRIVIND REDUCEREA EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ ÎN TRANSPORTURI - prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic: Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în municipiile reședințe de județ

Programul are ca obiectiv principal dezvoltarea infrastructurii de alimentare a vehiculelor cu energie electrică.

Finanțarea asigurată de *Administrația Fondului pentru Mediu (AFM)*, se acordă în funcție de categoria unității administrativ-teritoriale, după cum urmează:

- unitate administrativ-teritorială cu o populație de până la 4.000 locuitori - maximum 500.000 lei;
- unitate administrativ-teritorială cu o populație de peste 4.001 locuitori - maximum 1.000.000 lei.

Finanțarea nerambursabilă se acordă în cuantum de 90% din cheltuielile eligibile, iar pentru instalarea unei stații de reîncărcare AFM finanțează până la 190.000 lei.

Tipuri de proiecte finanțate prin program:

- stațiile de reîncărcare formate din minimum 2 puncte de reîncărcare, alimentate de același punct de livrare din rețeaua publică de distribuție, din care 1 punct de reîncărcare permite încărcarea multistandard în curent

continuu, la o putere ≥ 50 kW, și 1 punct de reîncărcare permite încărcarea în curent alternativ la o putere ≥ 22 kW a vehiculelor electrice. Stația de reîncărcare va permite încărcarea simultană la puterile declarate;

- stațiile de reîncărcare vor respecta standardul IEC 61851 (sistem de încărcare conductivă pentru vehicule electrice);
- stațiile de reîncărcare vor fi echipate cel puțin cu prize și conectori de tip 2 pentru vehicule, conform descrierii din *Standardul EN62196-2*, pentru încărcarea în curent alternativ și cu conectori multistandard, dintre care unul este al sistemului de reîncărcare combinat Combo 2, conform descrierii din *Standardul EN62196-3*, pentru încărcarea în curent continuu;
- stațiile de reîncărcare comunică prin protocol de tip OCPP - *Open Charge Point Protocol* - minim 1.5 și dispun de meniu în limba română și în limba engleză.

1.3.3. Strategii relevante la nivel regional

La elaborarea *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Orașului Băile Govora pentru perioada 2021-2030*, a fost avută în vedere încadrarea și corelarea cu strategiile și politicile sectoriale existente la nivel regional.

În baza prevederilor Comisiei Europene, *Agenția pentru Dezvoltare Regională a Regiunii de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia* participă la procesul de consultare, la nivel național și regional, pentru pregătirea perioadei de programare 2021-2027, proces coordonat de *Ministerului Fondurilor Europene (MFE)* și *Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA)*.

Prin activitatea de planificare regională, ADR Sud-Vest Oltenia contribuie la realizarea celor trei obiective de bază ale politicii de dezvoltare regională, stipulate prin *Legea nr. 315/2004* privind dezvoltarea regională în România, și anume:

- *diminuarea dezechilibrelor regionale existente;*
- *corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor;*
- *stimularea cooperării inter-regionale, interne și internaționale, transfrontaliere.*

În vederea asigurării unei coordonări coerente și unitare a procesului de elaborare a documentelor de programare pentru perioada 2021-2027, *MFE* a elaborat un set de orientări metodologice ce au ca principal scop, stabilirea unor linii directoare pentru procesul de programare a fondurilor europene nerambursabile.

La nivel regional, elaborarea *Planului de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2021- 2027 (PDR)* se realizează respectând metodologia propusă de *MLPDA* cât și *"Regulamentul - cadru pentru organizarea și funcționarea Comitetelor Regionale pentru elaborarea Planurilor de Dezvoltare Regională"*.

PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 2021-2027 AL REGIUNII SUD - VEST OLTENIA, reprezintă instrumentul de planificare strategică prin care regiunea, plecând de la analiza socio-economică regională și având drept cadru obiectivele tematice, prioritățile de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social.

La nivel regional, elaborarea *Planului de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2021-2027* s- a realizat respectând atât metodologia comună propusă de *MLPDA*, cât și *Regulamentul-cadru pentru organizarea și funcționarea Comitetelor Regionale pentru elaborarea Planurilor de Dezvoltare Regională*.

În vederea punerii în aplicare a *Politicii de Coeziune Socială, Economică și Teritorială* și a *Agendei Urbane Europene* și atingerea obiectivelor de politică europeană, respectiv o Europă mai inteligentă, mai ecologică, mai conectată, mai socială și mai aproape de cetățeni, Regiunea Sud- Vest Oltenia are nevoie de un fundament constituit la nivel regional și local, împreună cu actorii locali și regionali, care să se adapteze la situația specifică inter și intra-regională și la noile priorități pentru următoarea perioadă de programare 2021-2027.

Baza de pornire a *PDR 2021-2027* a reprezentat-o evaluarea principalilor parametri socio- economici actuali la nivelul regiunii în vederea identificării gradului de dezvoltare și propunerii de soluții și acțiuni pentru următoarea perioadă de programare, inclusiv constituirea unui portofoliu de proiecte consistent, centrat pe realitățile concrete și necesarul din teritoriu.

Astfel, *Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2021-2027* reprezintă atât o reflectare a nevoilor de dezvoltare a regiunii, în vederea reducerii cât mai rapide a decalajelor existente față de regiunile mai dezvoltate din UE, cât și un instrument de prioritizare a investițiilor în regiune.

Cel mai important pilon al *PDR Sud-Vest Oltenia* îl constituie *Strategia de Dezvoltare a Regiunii*, cu rolul de a orienta dezvoltarea regională pentru un exercițiu financiar multianual și de a fundamenta accesul la fondurile europene în perioada 2021-2027.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD-VEST OLTENIA 2021-2027 reprezintă instrumentul de planificare strategică prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social.

Strategia de dezvoltare este corelată cu politica de coeziune a Uniunii Europene pentru a fructifica la maxim oportunitatea folosirii fondurilor europene. Prioritățile *Strategiei de dezvoltare regională Sud-Vest Oltenia 2021-2027* sunt:

- *Creșterea competitivității economice a regiunii;*
- *Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii regionale;*
- *Dezvoltarea urbană durabilă;*
- *Dezvoltarea rurală durabilă și modernizarea agriculturii și pescuitului;*
- *Dezvoltarea resurselor umane în sprijinul unei ocupări durabile și a incluziunii;*
- *Dezvoltarea turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural- istorice.*

De asemenea, în conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României, ***Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud-Vest Oltenia va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional pentru Regiunea Sud-Vest Oltenia 2021-2027***, aspecte reflectate și în cadrul Acordului de Parteneriat în curs de negociere cu Comisia Europeană.

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL PENTRU REGIUNEA SUD-VEST OLTENIA 2021-2027 este un document strategic de programare și principalul instrument de finanțare pentru proiectele de dezvoltare ale regiunii, adresându-se atât autorităților publice, cât și mediului privat, în vederea creșterii calității vieții în regiune.

POR Sud-Vest Oltenia 2021-2027 acoperă domenii diverse precum inovarea/cercetarea, transferul tehnologic, creșterea competitivității IMM-urilor, digitalizarea în folosul cetățenilor, eficiența energetică, dezvoltarea urbană, mobilitatea și

accesibilitatea, infrastructura verde și biodiversitatea, infrastructura educațională, turism și patrimoniu cultural și dezvoltare teritorială integrată.

Viziunea strategică a POR Sud-Vest Oltenia 2021-2027 are la bază nevoile și oportunitățile de dezvoltare, identificate și prioritizate ca fiind cele mai relevante în contextul stadiului actual de dezvoltare socio-economică a regiunii și complementare cu documentele regionale, naționale și europene prin care se stabilesc direcții de acțiune strategică: **consolidarea capacităților și competențelor în materie de cercetare și inovare, precum și preluarea tehnologiilor avansate/ Intensificarea cooperării între universități/ instituțiile de cercetare și dezvoltare și mediul de afaceri.**

Principala provocare constă în structurarea și transformarea ecosistemului regional de inovare într-unul pe deplin funcțional, pentru a sprijini mai bine companiile inovatoare în realizarea de proiecte mature și adoptarea de tehnologii care pot realiza transferul către industrie și piață sau chiar pentru a dezvolta noi afaceri în domeniile de specializare inteligentă identificate în RIS regional.

Strategia programului are rolul de a sprijini obiectivele de politica asumate la nivel de UE prin intermediul unor tipuri de investiții care să contribuie la competitivitatea regională, inovare și digitalizare, eficiență energetică, mobilitate și conectivitate.

Axe prioritare și obiectivele specifice ale Strategiei:

Axa prioritara 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

- ❖ Consolidarea capacităților de cercetare și inovare și introducerea de tehnologii avansate;
- ❖ Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;

Axa prioritara 2 - O regiune cu orașe Smart

- ❖ Sprijinirea transformării digitale a economiei regionale și a domeniilor de interes public și fructificarea beneficiilor sale pentru cetățenii și întreprinderi;

Axa prioritara 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

- ❖ Optimizarea utilizării resurselor prin sprijinirea și promovarea eficienței energetice, reducerea emisiilor de carbon și regenerare urbane prin dezvoltarea infrastructurii verzi în mediul urban;

Axa prioritara 4 - O regiune accesibilă

- ❖ Creșterea mobilității și conectivității prin dezvoltarea unei infrastructuri de transport rutier moderne și durabile;

Axa prioritara 5 - O regiune educată

- ❖ Creșterea accesului și participării la un învățământ de calitate, modern, corelat cu cerințele pieței muncii;

Axa prioritara 6 - O regiune atractivă

- ❖ Creșterea potențialului culturii și turismului ca vehicule de coeziune și dezvoltare economică și socială;

Axa prioritara 7 – Promovarea dezvoltării durabile

Axa prioritara 8 - Asistență tehnică

- ❖ Dezvoltarea capacității administrative pentru implementarea POR la nivel regional.

Pornind de la provocările identificate prin documentele strategice și analizele elaborate la nivel regional și pe baza lecțiilor învățate în perioada 2014-2020, investițiile

realizate vor promova schimbarea așteptată la nivelul regiunii, prin atingerea OSR. Totodată, intervențiile cheie realizate prin program vor contribui la atenuarea eșecurilor de piață și a riscurilor existente identificate în lipsa intervenției publice.

STRATEGIA REGIONALĂ PENTRU SPECIALIZARE INTELIGENTĂ RIS3 SUD-VEST OLTENIA 2021-2027 a fost avizată în martie 2021 de către Consorțiul Regional de Inovare Sud-Vest Oltenia 2021-2027 în cadrul întâlnirii organizate de ADR Sud-Vest Oltenia.

Domeniile cu potențial de specializare care au primit aviz favorabil în cadrul ședinței CRI sunt următoarele: *Sisteme de transport, Inginerie Industrială și Materiale, Agro-Alimentar, Sănătate și Wellness, TIC și Digitalizare, Industрии Creative, economia verde și economia circulară* fiind apreciate ca principii transversale, la fel de importante.

RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027 urmărește încurajarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea companiilor inovative, valorificarea infrastructurilor de cercetare și stimularea parteneriatului dintre universități, institute de cercetare și companii, prin concentrarea resurselor în domenii cu potențial de specializare atent selecționate, în care regiunea noastră deține reale avantaje economice și competențe, pentru a face tranziția la o economie mai verde, mai incluzivă și rezilientă la schimbările climatice.

PLANUL REGIONAL DE ACȚIUNE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT (PRAI) 2016-2025 REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD-VEST OLTENIA

Planul reprezintă un document de planificare strategică a nevoilor de formare care au drept scop îmbunătățirea corelării dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socioeconomică la nivel regional și de creștere a contribuției învățământului superior la dezvoltarea regională, la orizontul anului 2020 și în perspectiva anului 2025.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

STRATEGIILE DE DEZVOLTARE LOCALĂ ALE GRUPURILOR DE ACȚIUNE LOCALĂ – urmăresc menținerea populației în teritoriu și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor acestuia, prin modernizarea infrastructurii și a serviciilor de bază, dezvoltarea mediului de afaceri local, facilitarea incluziunii membrilor minorităților, îmbunătățirea performanțelor sectorului agricol.

Astfel, acestea sunt centrate pe trei priorități de dezvoltare rurală și cinci domenii de intervenție, fiecare fiind dezvoltat prin măsuri specifice în domeniul agricol, non-agricol, social, economic, dezvoltare locală. Măsurile propuse au rolul de a sprijini fermele de subzistență, accesul tinerilor în domeniul agricol, transferul de cunoștințe, creșterea competitivității întreprinderilor mici, dezvoltarea de domenii non-agricole, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de bază, favorizarea incluziunii sociale, protecția mediului, utilizarea de tehnologii moderne și inovatoare.

1.3.4. Strategii relevante la nivel județean și local

La elaborarea *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Orașului Băile Govora pentru perioada 2021-2030*, a fost avută în vedere încadrarea și corelarea cu

strategiile şi politicile sectoriale existente la nivel local, precum Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Judeţului Vâlcea pentru perioada 2023-2030.

În elaborarea documentului strategic am ținut cont şi de prevederile Planului de Dezvoltare al Judeţului Vâlcea pentru perioada 2014-2020, *Capitolul IV. Strategia de Dezvoltare a Judeţului Vâlcea pentru perioada 2014-2020*.

În **Strategia de Dezvoltare Locală a Oraşului Băile Govora 2014-2020** a fost stabilit un cadru general dezvoltare în contextul unor politici publice, pe baza cărora a fost formulat planul de acţiune în perioada 2014-2020.

Astfel, au fost identificate 40 de proiecte, pe următoarele componente: infrastructura de utilităţi publice, reţeaua de drumuri şi mediu; agrement şi dezvoltare turistică; educaţie, cultură, sport; dezvoltarea mediului economic; sănătate şi asistenţă socială; administraţie publică.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Oraşului Băile Govora este un document cadru de referinţă care stabileşte direcţii strategice clare pentru viitorul oraşului şi al cetăţenilor, facilitând luarea unor decizii importante în toate domeniile de activitate.

PLANUL DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ (PMUD) AL ORAŞULUI BĂILE GOVORA 2023-2030 reprezintă un document strategic de politică publică ce are drept scop satisfacerea nevoilor de mobilitate ale persoanelor şi activităţilor economice în cadrul oraşului pentru o mai bună calitate a vieţii, adresându-se tuturor formelor de transport din întreaga aglomeraţie urbană, cu precădere transportului public şi privat, de marfă şi de pasageri, motorizat şi nemotorizat, în mişcare sau în staţionare.

Planurile de Mobilitate Urbană propun realizarea unor sisteme de transport eficient, integrat, durabil şi sigur, care să promoveze dezvoltarea economică, socială şi teritorială şi să asigure o bună calitate a vieţii. Acestea sunt planuri care prevăd investiţii de miliarde de euro şi se corelează cu Master planul General de Transport (MPGT), cu planurile de dezvoltare regională, cu strategiile locale de dezvoltare urbană, cât şi cu strategiile sectoriale de turism şi dezvoltare economică în regiune.

Prin *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă* sunt definite strategii, politici, proiecte şi priorităţi pentru un transport durabil, având drept scop susţinerea unei creşteri economice sustenabile, inclusiv din punct de vedere social şi al protecţiei mediului, în toate zonele urbane. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă ia în considerare principiile de integrare, participare şi evaluare, punând un accent deosebit pe implicarea cetăţenilor şi a tuturor părţilor, pe coordonarea politicilor între sectoare, între diferite niveluri de autoritate şi între autorităţile învecinate.

1.4. Procesul de consultare şi implicare a factorilor interesaţi

Oraşul Băile Govora s-a angajat pe traiectoria de a deveni un oraş european care respectă mecanismele europene de dezvoltare, principiile şi regulile pentru o dezvoltare durabilă.

Ținând cont de aceste aspecte, **SIDU a Oraşului Băile Govora pentru perioada 2021-2030** este elaborată în contextul noilor abordări la nivel global, european şi naţional privind dezvoltarea durabilă, adică o dezvoltare care să răspundă nevoilor generaţiilor actuale fără a compromite şansele viitoarelor generaţii de a-şi satisface propriile nevoi.

Totodată, în conformitate cu prevederile aprobate prin **Memorandum-ul** pe tema: **Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027**, este absolut necesară elaborarea unor documente strategice care să asigure continuarea dezvoltării urbane durabile a Orașului Băile Govora și creșterea calității vieții cetățenilor săi, prin stabilirea unor planuri de acțiune coerente, în toate domeniile importante, precum și prin identificarea tuturor surselor de finanțare care să asigure implementarea cu succes a măsurilor și proiectelor propuse.

Astfel, este evidentă necesitatea elaborării **Strategiei Integrată de Dezvoltare Durabilă a Orașului Băile Govora (SIDU) pentru perioada 2021-2030**.

După cum am menționat, *Strategia de Dezvoltare Durabilă* existentă a fost realizată pentru orizontul de timp 2014-2020, astfel încât **este necesară elaborarea unui nou document strategic pentru perioada 2021-2030** în care să fie analizate stadiul proiectelor în implementare, efectele proiectelor implementate, necesitățile și deficiențele existente, și prin care să fie propuse noile obiective strategice și domenii de intervenție, astfel încât să se asigure continuarea dezvoltării urbane durabile și creșterea calității vieții pentru cetățenii orașului Băile Govora.

Necesitatea unei Strategii pentru perioada 2021-2030 mai rezidă și din:

- ✓ exercițiul financiar european următor reprezintă o provocare și totodată o oportunitate pentru Orașul Băile Govora pentru realizarea proiectelor de investiții necesare dezvoltării comunității;
- ✓ necesitatea de a realiza un document strategic care să răspundă obiectivului central de dezvoltare a capacității de reglementare și planificare strategică a administrației locale, cu scopul final de a asigura un cadru adecvat pentru dezvoltarea sustenabilă și echilibrată a comunității, cu o manifestare clară în convergența nivelului de trai al cetățenilor săi către standarde europene;
- ✓ abordarea participativă, dezvoltarea de jos în sus, care să implice un număr cât mai mare de actori care acționează direct, la fața locului, precum și schițarea unui număr de scenarii în baza viziunilor exprimate de aceștia este singura opțiune care poate asigura legitimitate demersului de planificare strategică și poate asigura durabilitate acțiunilor publice;
- ✓ planificarea strategică la nivel local este necesară deoarece creează coerența actului de guvernare locală și mărește transparența cheltuirii banului public;
- ✓ informarea funcționarilor publici, a membrilor societății civile și a mediului de afaceri în domeniul politicilor publice pentru a crea un nivel comun de cunoștințe privind eficiența actelor normative, care va fi un proces continuu pe toată perioada de realizare a strategiei de dezvoltare;
- ✓ realizarea portofoliului de proiecte în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă va permite administrației locale să acceseze programele de finanțare disponibile în perioada 2021-2030.

Orașul Băile Govora are în vedere și dezvoltarea de alte documente strategice în perioada 2021-2030 cum ar fi: *Strategia Smart City, Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice, Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă* - pentru a stabili priorități în scopul de a crea un avantaj în dezvoltarea pe termen lung.

Strategiile elaborate la nivel local au o importanță deosebită în ceea ce privește utilizarea Fondurilor Europene pentru exercițiul financiar al Uniunii Europene **2021-2027**.

Planificarea strategică este un proces în mai multe etape, prin care comunitatea participă la crearea unei imagini a viitorului propriu în cadrul nou care va fi conferit

localității lor, pornind de la condițiile prezente, cu identificarea și definirea căilor de realizare a aceluși viitor. Se realizează astfel imaginea trecerii de la condițiile actuale socio-economice la noul set de condiții, conform proiecției de perspectivă, care să corespundă așteptărilor comunității și a altor factori interesați de dezvoltarea localității.

Documentul final rezultat, strategia de dezvoltare urbană, deține valențe multiple:

- ✓ *constituie un document programatic privind direcțiile strategice de dezvoltare în perioada de planificare vizată;*
- ✓ *este un document de cercetare privind contextul și potențialul de dezvoltare calitativă a sistemului complex al localității;*
- ✓ *reprezintă un document de analiză detaliată a principalilor parametri de stare ai ariei administrative care constituie obiectul de referință al strategiei elaborate;*
- ✓ *reprezintă un ghid de orientare unitară a liderilor administrației publice locale, a comunității de afaceri, investitorilor, dar și a comunității civile în ansamblu;*
- ✓ *acționează ca un garant al dezvoltării optime prin care se sporește încrederea mediului de afaceri în eficiența administrației publice locale și contribuie astfel la stimularea opțiunilor de a investi în zonă;*
- ✓ *prin punerea în aplicare acționează ca un instrument de lucru performant la dispoziția autorităților locale pentru a întări potențialul economic al localității, a îmbunătăți climatul investițional și a crește nivelul general de competitivitate;*
- ✓ *reprezintă un mijloc de coeziune al instituțiilor și întreprinderilor locale, precum și a antreprenorilor și forței de muncă.*

Oferirea unui răspuns adecvat acestui demers complex, cu actori care aparțin unor categorii multiple și animați de interese diverse, este posibilă numai în condițiile definirii și executării unui proces complex, care presupune parcurgerea iterativă a mai multor etape. De asemenea, este necesară evidențierea caracterului iterativ al procesului de planificare, o caracteristică intrinsecă a analizei unor procese complexe de dimensiuni mari.

Rezultatele demersurilor/acțiunilor dintr-o anumită etapă sunt strâns conexe cu acțiunile celorlalte etape, astfel încât deseori elemente și caracteristici nou apărute la un moment dat conduc la necesitatea unor revizui/reformulări în cadrul etapelor implicate.

Ca urmare, etapele principale pe care le vom prezenta nu au respectat o ordine de derulare în timp strict secvențială, ci, funcție de concluziile reieșite din analiza unui anumit aspect, s-a trecut la tratarea simultană, integrată, a unor elemente dependente diverse.

Principalele etape parcurse în vederea fundamentării și elaborării *SIDU Băile Govora 2021-2030*:

- Analiza documentelor strategice anterioare;
- Analiza situație actuale;
- Identificarea punctelor tari, a punctelor slabe, amenințărilor și oportunităților;
- Definirea coordonatelor de context strategic;
- Stabilirea portofoliului de proiecte;
- Consultarea publică;
- Obținerea avizului de mediu.

Rezultatele analizelor efectuate asupra situației existente sunt sistematizate în conținutul Strategiei în secțiunea „**Analiza situației actuale și contextul urban**”. Principalul obiectiv al acestei etape a constat în determinarea parametrilor de stare și a

nivelului de dezvoltare al acestora, pentru domeniile majore prin care se configurează mediul de manifestare al tuturor factorilor de interes din cadrul Orașului Băile Govora.

O importanță deosebită a fost acordată în această etapă asigurării caracteristicilor de calitate ale datelor prelevate pentru a fi prelucrate, referitoare la: actualitate, veridicitate, relevanță, credibilitate, consistență etc. Pentru respectarea acestei cerințe, **informațiile și datele care au făcut obiectul analizei au fost solicitate de la responsabilii de domenii din cadrul Primăriei Orașului Băile Govora**, după cum urmează: economic, urbanism, infrastructură și mediu, sănătate, educație, cultură, social, administrație publică locală. Totodată au fost utilizate date statistice existente în platforma TEMPO a INS.

De asemenea, au fost identificații principalii actori în domeniul respectiv și a fost realizată contactarea și solicitarea acestora în vederea obținerii datelor privind: situația actuală, activitatea derulată în ultima perioadă, probleme identificate, propuneri de măsuri și proiecte pentru perioada viitoare.

Rezultatele analizei socio-economice dau o imagine de ansamblu privind resursele actuale de care dispune comunitatea, cu evidențierea pentru fiecare problemă în parte a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților de dezvoltare care trebuie exploatate, precum și a posibilelor riscuri/amenințări care trebuie eliminate/evitate (**analiza SWOT**).

Pasul următor a constat în **identificarea și analiza documentelor strategice existente** pentru perioada de analiză la nivel european, național și regional/județean, în scopul conectării *Strategiei integrate de dezvoltare durabilă a Băile Govora 2021-2030* la politicile de dezvoltare durabilă și direcțiile de acțiune propuse la nivelurile respective.

Etapă următoare a constat în elaborarea efectivă a strategiei de dezvoltare, prin definirea principalelor repere strategice, respectiv **viziunea și misiunea** asupra dezvoltării viitoare a localității prin prisma așteptărilor tuturor categoriilor de factori beneficiari și/sau cu impact direct asupra direcției de dezvoltare a ansamblului resurselor umane și facilităților operaționale prin care se consolidează potențialul de creștere a calității vieții în Orașul Băile Govora.

Definirea strategiei Orașului Băile Govora pe traiectoria vizată la nivel european și național a constituit un obiectiv imperativ în procesul de elaborare a documentului. S-a urmărit în acest mod crearea condițiilor de maximizare a atragerii de fonduri europene, concomitent cu asigurarea conformității la cerințele documentelor programatice strategice.

În acest sens, pasul următor a constat în **definirea obiectivului general și a obiectivelor specifice** avute în vedere prin implementarea *Strategiei de dezvoltare durabilă*, urmată de stabilirea principalelor domenii de intervenție care trebuie abordate în vederea atingerii obiectivelor specificate.

Pentru fiecare dintre domeniile de intervenție prioritare identificate la nivelul obiectivelor strategice, a fost propusă o **listă de acțiuni orientative**, care apoi au fost **concretizate în proiectele ce constituie portofoliul de proiecte** al *SIDU a Orașului Băile Govora 2021-2030*. De asemenea, în cadrul secțiunii respective au fost identificate posibilele **surse de finanțare** și au fost propuse **criterii de prioritizare a proiectelor din portofoliu**. Estimarea bugetară a proiectelor propuse s-a realizat prin raportarea la standardele de cost actuale aplicate la estimările realizate pe baza valorii unor proiecte similare aflate în implementare sau implementate de curând.

Setul de proiecte astfel definit corespunde viziunii și cerințelor strategice vizate, precum și imaginii viitoare a localității conform cerințelor exprimate de cetățeni, instituțiile publice și mediul de afaceri, cu luarea în considerare a condițiilor

socio-economice care sunt expresia resurselor potențiale de care dispune orașul la momentul elaborării strategiei și maximizarea șanselor de atragere a unui volum cât mai mare de fonduri europene.

O secțiune aparte a documentului strategic definește **principalele direcții de acțiune** și metodologii care trebuie aplicate pentru implementarea și monitorizarea Strategiei.

Proiectele și acțiunile incluse în *SIDU a Orașului Băile Govora 2021-2030* sunt adresate întregii comunități, ele implicând deopotrivă instituțiile și administrația publică, mediul de afaceri, societatea civilă și, mai ales, beneficiarii finali ai rezultatelor implementării strategiei, cetățenii Orașului Băile Govora.

În acest sens, stabilirea priorităților la nivel de proiecte are în vedere importanța acestora pentru comunitatea locală, creându-se astfel premisele unui impact favorabil cât mai larg în rândul populației, prin situarea pe traiectoria de dezvoltare dorită de cetățeni și luarea în considerare, cât de mai mult posibil, a doleanțelor și așteptărilor acestora.

Asigurarea acestui deziderat este realizată prin **procesul de consultare publică**, desfășurat cu respectarea prevederilor *Legii nr. 52 din 21 ianuarie 2003* privind transparența decizională în administrația publică și a prevederilor *Legii nr. 544 din 12 octombrie 2001* privind liberul acces la informații de interes public.

Varianta intermediară a *SIDU a Orașului Băile Govora 2021-2030* a fost postată pe site-ul Primăriei Orașului Băile Govora, oferindu-se astfel posibilitatea oricărei persoane interesate să consulte documentul și totodată să-și exprime părerea.

Totodată, pe site a fost postat un chestionar online pentru obținerea opiniei publice asupra principalelor aspecte legate de situația actuală, pe fiecare dintre domeniile abordate în documentul strategic. Prin sintetizarea răspunsurilor cetățenilor asupra acestor probleme se conturează prioritățile de dezvoltare viitoare a orașului din perspectiva acestora, rezultatele urmând a fi introduse drept criteriu de prioritizare a proiectelor în procesul de implementare și monitorizare a strategiei.

În paralel cu etapa de consultare publică s-a desfășurat **procedura de obținere a acordului de mediu**, a cărei necesitate este stabilită prin *Directiva Consiliului 85/337/EEC* privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, amendată de *Directiva Consiliului 97/11/EC* și de *Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2003/35/CE* de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediul și de modificare a *Directivelor Consiliului 85/337/CEE și 96/61/CE* în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție.

După finalizarea acestor etape, va fi realizată și aprobată **forma finală a Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană a Orașului Băile Govora 2021-2030**, prin integrarea elementelor și recomandărilor rezultate în urma procesului de consultare publică și a procedurii de obținere a acordului de mediu.

1.4.1. Cercetarea sociologică

În vederea elaborării prezentei Strategii au fost utilizate următoarele metode de cercetare/analiză:

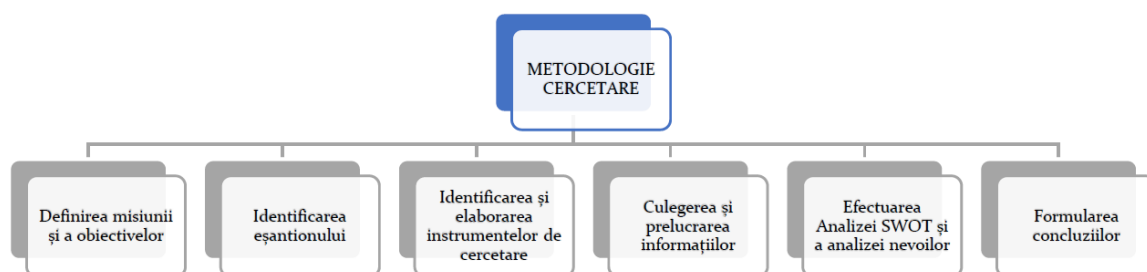
a) **ancheta sociologică** bazată pe **chestionar**, în vederea identificării principalelor elemente de analiză a mediului socio-economic existent în cadrul Orașului Băile Govora, precum și pentru evaluarea problemelor comunitare din perspectiva cetățenilor, a autorităților/instituțiilor și a tuturor actorilor locali relevanți, astfel încât să se poată stabili/elabora direcțiile de dezvoltare în perioada 2021-2030;

b) **analiza documentelor** (organigramă, regulament de organizare și funcționare etc.) în vederea identificării elementelor de structură organizatorică și a celor de organizare internă, precum și a rolului și a responsabilităților principalelor compartimente din cadrul Primăriei Orașului Băile Govora;

c) **analiza de conținut** utilizată în prelucrarea datelor cu caracter statistic din sfera economică și socială în vederea conturării situației existente în cadrul principalelor direcții de dezvoltare la nivelul Orașului Băile Govora.

Pe baza rezultatelor obținute au fost diagnosticate principalele probleme cu care se confruntă Orașul Băile Govora la nivel de comunitate locală, oferindu-se în capitolele următoare soluții pentru rezolvarea acestora, dar și recomandări și propuneri pentru asigurarea unei dezvoltări eficiente în perioada 2021-2030, în conformitate cu obiectivele naționale și europene.

Principalele etape ale metodologiei de cercetare utilizată în cadrul prezentei Strategii sunt redată în figura de mai jos:

Conform figurii de mai sus, fiecare componentă este detaliată în continuare:

1. Scopul cercetării este reprezentat de identificarea principalelor probleme și a nevoilor locuitorilor Orașului Băile Govora cu privire la principalele aspecte ce trebuie îmbunătățite din punct de vedere socio-economic în vederea creșterii calității vieții acestora și asigurării unei dezvoltări urbane durabile;

2. Obiectivele cercetării subordonate scopului menționat anterior sunt:

- conturarea principalelor probleme existente la nivelul Orașului Băile Govora din punct de vedere al infrastructurii, mediului socio-economic, din punct de vedere al protecției mediului etc.;
- identificarea principalelor aspecte pozitive ce trebuie valorificate și dezvoltate în perioada următoare de programare;
- identificarea principalelor direcții de acțiune ce necesită finanțare în perioada următoare de programare;
- formularea de direcții de transformare inteligentă a Orașului Băile Govora.

3. Eșantionul cercetării cuprinde 100 de locuitori ai orașului Băile Govora și localităților componente Gătejești și Curățuri, cu vârsta începând de la 14 ani. Au răspuns chestionarului 53 de respondenți.

În cadrul eșantionului s-a identificat o distribuție diferită între grupele de vârstă ale respondenților: 14-17 ani, 18-24 ani, 25-29 ani, 30-35 ani, 36-45 ani, 46-55 ani, 56-65 ani și peste 65 ani, cele mai apropiate grupe de vârstă ca procente fiind 36-45 ani (28,3%) și 46-55 ani (26,4%) dintre respondenți.

Distribuția pe sexe prezintă ponderi aproximativ egale, 54,7% dintre respondenți fiind bărbați.

În privința studiilor se remarcă o preponderență a respondenților cu studii superioare, alcătuind aproximativ 75,5% dintre respondenți.

Ultimul aspect al profilului respondenților îl constituie ocupația acestora. Se remarcă faptul că 40 dintre aceștia, constituind aproximativ 75,5%, activează drept salariați.

4. Instrumentele de cercetare sunt reprezentate de:

Chestionar - finalizat cu efectuarea unei **analize SWOT** și a unei **analize a nevoilor comunității**, având ca scop conturarea principalelor puncte forte și slabe, respectiv a oportunităților și a amenințărilor corespunzătoare mediului intern/extern al Orașului Băile Govora. Chestionarul poate fi consultat la adresa <https://docs.google.com/forms/d/1vLYRGPUiiA9OANafX-Ye5PA3drFmVNrb1alkXNCNttA>

Chestionarul prezintă următoarele particularități:

- cuprinde **43 de întrebări**, dintre care: 19 tip grilă și 24 de întrebări deschise în vederea obținerii de informații cuantificabile statistic asupra unor teme bine delimitate precum și obținerea de date ce vor sta la baza descrierii situației actuale;
- structura chestionarului cuprinde trei dimensiuni:
 - **profilul respondentului**, unde sunt încadrate întrebări cu caracter general și cele pentru stabilirea criteriilor socio-demografice; în această categorie intră 6 întrebări din structura chestionarului;
 - **analiza principalelor probleme**, respectiv 32 întrebări;
 - **analiza principalelor direcții de îmbunătățire**, respectiv 5 întrebări.

Ca și aspect concludiv al chestionarelor, informațiile oferite de către respondenți au indicat necesitatea dezvoltării socio-economice a Orașului Băile Govora prin crearea și îmbunătățirea locurilor de muncă, a oportunităților pe piața muncii (atragera de noi investitori), crearea de noi spații de agrement și petrecere a timpului liber. De asemenea, au fost semnalate probleme privind infrastructura, serviciile medicale și revigorarea învățământului, investiții mai multe în digitalizarea serviciilor publice.

O analiză în detaliu asupra tuturor factorilor și direcțiilor de acțiune, politicilor și programelor de dezvoltare dar și asupra problemelor întâmpinate de locuitori este redată în Secțiunea 4 a acestui document.

5. Activitatea de culegere a datelor, prin aplicarea chestionarului, a cărui structură a fost prezentată anterior s-a desfășurat în perioada martie-aprilie 2022;

6. Activitatea de prelucrare a datelor, prin utilizarea soft-ului Google Forms/Microsoft Excel în vederea centralizării informațiilor sub formă grafică și tabelară;

7. Etapa de dezbatere publică, strategia fiind pusă în dezbatere publică în perioada octombrie-noiembrie 2023.

8. Etapa de formulare a concluziilor cercetării, prin efectuarea analizei SWOT, respectiv prin formularea principalelor direcții de îmbunătățire și a fișelor de proiecte pentru perioada 2021 - 2030.

Formularea strategiei integrate de dezvoltare urbană a Orașului Băile Govora este rezultatul unui proces participativ, care implică factorii de decizie, oamenii de afaceri, asociațiile și organizațiile non-guvernamentale, cetățenii, în vederea stabilirii unor direcții prioritare pentru dezvoltarea orașului în orizontul de timp 2021-2030.

Creșterea transparenței și implicarea cetățenilor în luarea deciziilor publice este elementul de bază al unei bune guvernări, angajament asumat de către România prin semnarea Pactului pentru o guvernare deschisă și o serie de documente legislative. Dincolo de obligativitatea informării cetățenilor cu privire la deciziile administrative, este

necesară dezvoltarea unui culturi a dialogului și consultării cetățenilor, al căror rezultat să fie integrat în deciziile care privesc dezvoltarea comunității.

De asemenea, participarea activă a cetățenilor la implementarea și monitorizarea direcțiilor de dezvoltare și obiectivelor prioritare pentru orașul lor este esențială pentru stabilirea unei relații de colaborare eficientă între administrație și cetățeni. Cu cât cetățenii sunt mai implicați în viața orașului lor, cu atât orașul devine mai atractiv, competitiv și dezvoltat.

Asociația Internațională pentru Participarea Publică (IAPP) descrie trei niveluri de participare activă:

- **Implicarea publicului în elaborarea politicilor publice**, un proces gestionat de autorități pentru a se asigura că opiniile diferitelor părți interesate sunt considerate, armonizate și integrate în produsul final;
- **Parteneriatele public-private**, prin care instituția publică se angajează în colaborare și parteneriat cu diferiți actori din comunitate, în fiecare etapă a dezvoltării politicilor publice, de la identificarea și selectarea alternativelor, până la implementarea, monitorizarea și evaluarea acestora;
- **Delegarea responsabilităților legate de implementarea politicilor publice, unor grupuri interesate din comunitate**, care primesc puterea, precum și responsabilitatea de a atinge obiectivele asupra cărora a fost convenit, contribuind la crearea unei comunități puternice.

O comunitate implicată se construiește pe încredere. La nivel național, implicarea cetățenilor în deciziile administrative și gradul de informare cu privire la documentele strategice locale sunt reduse.

Astfel, în cadrul procesului de elaborare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană pentru perioada 2021-2030 a fost acordată o importanță ridicată nivelului de implicare cetățenească și gradului de informare al cetățenilor. În acest scop, în procesul de elaborare a strategiei au fost aplicate o serie de instrumente participative, precum și un plan de comunicare care să asigure o bună informare și un nivel înalt și constant de implicare a cetățenilor în implementarea și monitorizarea acesteia.

1.5. Stadiul implementării documentației existente

Până în prezent, documentul strategic ce a structurat investițiile în dezvoltarea Orașului Băile Govora este **Strategia de Dezvoltare Locală pentru perioada 2014-2020**.

SDL 2014-2020 a fost aprobată prin Hotărârea de Consiliu nr. 23/2015 și reflectă viziunea, obiectivele strategice și direcțiile sectoriale de dezvoltare ale orașului Băile Govora, cu identificarea pachetului de proiecte aferent perioadei europene de programare 2014-2020.

În vederea atingerii viziunii de dezvoltare, au fost conturate obiective strategice relevante din punct de vedere economic, social, demografic, climatic și de mediu.

Gradul de implementare a proiectelor aferente obiectivelor de dezvoltare este analizat conform indicatorilor pentru monitorizarea și evaluarea SDL descris în documentul existent sus menționat. O parte din proiectele incluse în strategie vor fi continuate în următoarea perioadă de planificare strategică (2021-2030) și au fost preluate în documentul actualizat.

În cadrul SDL 2014-2020 se menționează că în vederea monitorizării implementării strategiei, precum și a gradului de implementare a proiectelor a fost format un comitet de monitorizare respectând principiul parteneriatului. Comitetul a urmărit implementarea Strategiei de dezvoltare locală, în funcție de indicatorii de rezultat identificați pentru fiecare proiect, oferind recomandări și soluții conform situației la momentul respectiv pentru îmbunătățirea Planului Operațional.

Rezultatele evaluării implementării proiectelor incluse în SDL 2014-2020, sunt prezentate mai jos:

I. Infrastructura de utilități publice, rețeaua de drumuri și mediu

Proiect nr. 4 – corespondent SDL 2014-2020 - "Reabilitarea și modernizarea rețelei de energie electrică și ilumină public din orașul Băile Govora și localitățile componente Gătejești și Curături prin înlocuirea stâlpilor afectați și introducerea în subteran a cablurilor aeriene, înlocuirea lămpilor existente cu lămpi de consum mic de energie".

Acest proiect a fost realizat în proporție de 100% în ceea ce privește înlocuirea lămpilor existente. Mai mult, în colaborare cu Distribuție Oltenia a fost finalizată activitatea de introducere în subteran a cablurilor electrice în zona centrală a orașului Băile Govora, urmând ca acțiunea să continue în următoarea perioadă.

Proiect nr. 5 – corespondent SDL 2014-2020 – "Modernizare străzi în stațiunea balneoclimaterică Băile Govora și localitățile componente Gătejești și Curături, județul Vâlcea".

S-au efectuat lucrări de modernizare la următoarele străzi: Curături, Andrei Mureșanu, Dragalina, Mihai Eminescu, Narciselor, Lalelelor, Teilor, Islazului, Pieții, Horia, Cloșca și Crișan, Merilor, Dealu Mare, Salcânilor, Praporgescu și Eroilor.

În acest moment se lucrează la modernizarea străzilor: Căpșunilor, Codrului, Colinei, Curături (continuare) și Pajiștei.

De asemenea, a fost întocmită documentația tehnico-economică pentru străzile Cireșului, Nuferilor, Tudor Vladimirescu, Mărășești, Oituz, Stejarului și Zăvoiului, care a fost depusă la CNI, proiectul aflându-se în lista de sinteză, urmând să fie finanțat în perioada următoare.

Proiect nr. 6 – corespondent SDL 2014-2020 – "Amenajarea stațiilor de călători".

Au fost amenajate toate stațiile de călători din orașul Băile Govora și, de asemenea, au fost realizate încă două stații de călători în punctele "Belvedere" și "Palangine".

Proiect nr. 7 – corespondent SDL 2014-2020 – "Amenajare locuri de joacă în orașul Băile Govora și localitățile componente Gătejești și Curături".

Au fost modernizate locurile de joacă de la blocul D și fosta grădiniță din strada Horia, Cloșca și Crișan. În parcul central și la noua grădiniță au fost amenajate noi locuri de joacă moderne.

Proiect nr. 8 – corespondent SDL 2014-2020 – "Achiziționarea și montarea unui sistem de supraveghere video a orașului Băile Govora".

A fost achiziționat și montat un sistem de supraveghere video cu 12 camere care acoperă întreg orașul Băile Govora. De asemenea, a fost achiziționat și montat un alt

sistem de monitorizare auto cu 3 camere performante, cu focalizare pe numerele de înmatriculare.

Proiect nr. 13 – corespondent SDL 2014-2020 – "Realizarea de măsuri structurale de protecție, construirea și reabilitarea infrastructurii de reducere a riscului de inundații și alunecări de teren în orașul Băile Govora și localitățile componente Curături și Gătejești, perimetru de ameliorare".

Având în vedere evoluția fenomenelor meteorologice din ultimii ani care au dus la inundații și la procese accentuate de eroziune a solului, cu precădere pe versanți, pentru a preveni efecte nedorite care pot apărea în urma unor astfel de procese și fenomene, în cadrul Comitetului Local pentru Situații de Urgență am analizat toate zonele din oraș și localitățile componente vulnerabile la astfel de efecte. În urma analizei efectuate au fost întocmite următoarele documentații tehnice:

1. "Combatere alunecare de teren în zona Palangine, oraș Băile Govora".

2. "Combatere eroziuni de adâncime a unor văi de pe raza orașului Băile Govora, județul Vâlcea".

Acestea au fost transmise în anul 2018 către Compania Națională de Investiții, documentațiile au fost completate și actualizate, urmând ca în perioada următoare să fie finanțate.

Astfel, în anul 2019 au existat mai multe runde de întâlniri cu cetățenii din zonele afectate, prilej cu care le-au fost prezentate acestora lucrările care urmează să fie efectuate și terenurile afectate de aceste lucrări. Terenurile au fost intabulate, condiție esențială pentru obținerea finanțării și demararea lucrărilor de intervenție.

II. Acord și dezvoltare turistică

Proiect nr. 16 – corespondent SDL 2014-2020 – "Identificarea și dezvoltarea unor zone de acord în stațiunea Băile Govora și localitățile componente".

Primăria Orașului Băile Govora, în parteneriat cu ADR SV Oltenia, a depus în anul 2020 cererea de finanțare pentru întocmirea documentației tehnico-economice pentru proiectul "Parc de acord Băile Govora" în cadrul Programului Operațional de Asistență Tehnică (POAT), proiect cod 1.1.148/cod MySMIS 146315 "Sprijin la nivelul regiunii SV Oltenia pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de acord/baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/sau drumuri de legătură" – Parc de acord Băile Govora.

După trecerea de etapa de verificare a conformității și eligibilității, cererea a ajuns în etapa de evaluare tehnică și financiară. În cadrul acestei etape au fost mai multe solicitări de clarificări din partea evaluatorilor în legătură cu unele aspecte privind achizițiile publice pe proiect, bugetul de activități precum și defalcarea cheltuielilor pe categorii și subcategorii în cadrul platformei MySMIS. Am transmis răspunsurile concrete și în timpul alocat astfel încât proiectul a intrat în etapa de contractare.

Pregătirea documentației tehnico-economice din fonduri europene a acestui proiect este foarte importantă din două aspecte:

1. Degrevează bugetul local de aproximativ 1.400.000 lei (costuri doar pentru proiectare și studii de specialitate);

2. La momentul lansării axei de finanțare a Programului Operațional Regional pentru execuția proiectului "Parc de agrement Băile Govora" vom avea pregătită documentația tehnico-economică, ceea ce conduce la puncte în plus în grila de evaluare și conform principiului "primul venit, primul servit,, intrăm cu prioritate la finanțarea acestuia.

Considerăm că prin amenajarea acestui parc de agrement, pe lângă creșterea numărului de turiști, vom rezolva o problemă importantă și anume diversificarea formelor de agrement din stațiune, această componentă fiind mai puțin dezvoltată datorită specificului balnear al stațiunii.

Proiectul "Parc de agrement Băile Govora" înseamnă emoție, curaj, adrenalină, distracție, forță și îndemânare, depășirea limitelor și creșterea încrederii în sine, înseamnă depășirea fricii de înălțime, înseamnă "o minte sănătoasă într-un corp sănătos". Proiectul va contribui substanțial la dezvoltarea componentei de agrement, complementară celei de turism balnear, prin amenajarea unor trasee de tiroliană, a unui parc de agrement (aventură) cu trasee de dificultate, în funcție de vârstă precum și un alpine coaster (pistă de bob pe structură metalică).

Proiect nr. 17. – corespondent SDL 2014-2020 – "Campanii de promovare turistică și participarea la târguri de turism naționale și internaționale".

În anul 2015 a fost finalizat proiectul "Dezvoltarea și consolidarea turismului din orașul Băile Govora prin promovarea potențialului turistic local", finanțat prin POR 2007-2013, care a avut ca obiectiv îmbunătățirea vizibilității stațiunii Băile Govora ca destinație de succes pentru practicarea turismului (balnear, cultural, monahal, de agrement, de aventură, de afaceri, etc.), turismul local reprezentând factorul principal care stimulează dezvoltarea economică a orașului Băile Govora, județului Vâlcea și a Regiunii Sud-Vest Oltenia, într-o manieră în care bogățiile sale naturale, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare, prin respectarea principiilor dezvoltării durabile și protecției mediului. Prin proiect au fost realizate materiale de promovare tipărite, filme de prezentare și un website. De asemenea, stațiunea Băile Govora, prin Primăria Orașului Băile Govora, a fost prezentă la 21 de târguri locale, regionale și naționale de turism, cu stand propriu.

III. Educație cultură și sport

Proiect nr. 19 – corespondent SDL 2014-2020 - "Amenajare și dotare laborator tehnologic la Liceul Tehnologic Băile Govora, în parteneriat cu Primăria Orașului Băile Govora.

A fost amenajat un laborator tehnologic, în parteneriat cu ISJ Vâlcea și Primăria Orașului Băile Govora. Acesta a fost dotat cu laptopuri, conexiune la Internet, ustensile de laborator (veselă, tacâmuri, fețe de masă), mobilier etc.

Proiect nr. 23 – corespondent SDL 2014-2020 - "Reabilitarea, modernizarea și dotarea așezământului cultural Băile Govora".

Proiectul a fost finalizat în anul 2016, fiind finanțat în de Compania Națională de Investiții SA. Prin proiect a fost reabilitată, modernizată și dotată clădirea fostului cinema "Parc", prin păstrarea tuturor elementelor de arhitectură. În prezent, CNI SA a lansat o

nouă licitație de suplimentare a dotărilor cu aparatură de proiecție audio-video precum și pentru amenajarea unui centru multifuncțional IT.

IV. Sănătate și asistență socială

Proiect nr. 32 – corespondent SDL 2014-2020 - "Modernizarea Centrului de Permanență"

În perioada 2014-2020, Centrul de permanență a fost dotat cu ecograf, a fost schimbată centrala termică și au fost efectuate lucrări de reparații, zugrăveli și igienizare.

V. Administrație publică

Proiect nr. 35 – corespondent SDL 2014-2020 – "Îmbunătățirea capacității profesionale a personalului din administrația publică locală prin cursuri de perfecționare și îmbunătățirea eficacității profesionale prin achiziționarea de echipamente IT".

Funcționarii publici din cadrul instituției au participat, în perioada 2014-2020, la o serie de cursuri de perfecționare și formare profesională în următoarele domenii: achiziții publice, impozite și taxe locale, situații de urgență, managementul de proiect, întărirea capacității administrative.

În funcție de alocările bugetare, au fost achiziționate echipamente IT de tipul: laptop, imprimante multifuncționale, licențe pentru sistemul de operare Windows și pachete Microsoft Office.

Proiect nr. 36 - corespondent SDL 2014-2020 – "Modernizarea clădirii primăriei și dotarea cu mobilier".

În luna octombrie 2018 am depus prin sistemul electronic MySMIS 2014, la ADR SV-Oltenia, proiectul **"Reabilitare termică sediu Primăria Băile Govora"**, în cadrul apelului de proiecte cu titlul POR/2018/3/3.1/B/2/SV (Cod apel: POR/372/3), Axa prioritară 3 a POR - *Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor*, Operațiunea B - *Clădiri Publice* în cadrul Programului Operațional Regional (POR) 2014-2020. Proiectul a trecut de etapele de evaluare a conformității și eligibilității precum și de etapa de evaluare tehnică și financiară, primind un punctaj foarte bun.

Proiectul a fost inclus în lista de rezervă la nivelul regiunii SV Oltenia și urma să fie finanțat în anul 2020, după finanțarea prioritară a unor spitale și școli din regiune. Datorită pandemiei cu noul coronavirus, fondurile au fost redirecționate spre achiziționarea de materiale sanitare și de protecție pentru personalul medical din prima linie dar și pentru protejarea populației.

În acest context am solicitat în anul 2020 Companiei Naționale de Investiții finanțarea proiectului de la bugetul de stat iar în prezent acesta se află în etapa de licitație online.

Proiect nr. 38 – corespondent SDL 2014-2020 – "Utilizarea TIC în vederea oferirii unor servicii publice de calitate și implementarea unui sistem de plată on-line a taxelor și impozitelor locale la nivelul Primăriei Orașului Băile Govora.

Proiectul s-a aflat în 2020 în ultimul an de sustenabilitate.

Acesta a avut ca obiectiv principal implementarea unor soluții de e-guvernare prin:

- achiziționarea de echipamente hardware și licențe software și realizarea unui sistem informatic integrat de impozite și taxe locale, registru agricol, GIS și contabilitate venituri;

- eficientizarea activităților interne ale instituției prin folosirea de mijloace moderne ale tehnologiei informației și comunicațiilor (plată on-line).

În anul 2020 a fost dezvoltat, în continuare, modulul de plată on-line a amenzilor de circulație, taxelor și impozitelor prin intermediul portalului Ghiseul.ro astfel încât fiecare contribuabil să poată efectua plata amenzilor de circulație, a taxelor și impozitelor din fața calculatorului, fără a se mai deplasa la sediul instituției. Plățile se pot face direct de pe site-ul instituției la adresa <http://www.primaria-baile-govora.ro/plati-online/>

În cadrul aceluiași proiect, modulul "Registru agricol" a fost conectat la aplicația **RAN (Registrul Agricol Național)** prin care se poate consulta online datele referitoare la gospodăriile proprii cu vizualizarea acestora în mod geospațial acolo unde există informație geospațială, semnalarea de situații neconforme, consultarea de statistici de interes public etc.

În afara Planului de Acțiune pentru perioada 2014-2020, au mai fost implementate sau se află în curs de implementare/sustenabilitate, următoarele proiecte:

Proiect ROSE

Proiectul se află în ultimul an de sustenabilitate (anul școlar 2021-2022).

Primăria orașului Băile Govora este partener în cadrul acestui proiect, asigurând transportul grupului-țintă (elevi) de la școală la domiciliul acestora prin punerea la dispoziție a microbuzului școlar.

În sinteză, proiectul se poate descrie astfel:

În baza Acordului de împrumut nr. 8481-RO semnat la Washington, în 17 aprilie 2015, între Guvernul României și Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (Banca Mondială), în data de 14 octombrie 2015 a intrat în efectivitate **Proiectul privind Învățământul Secundar (ROSE)**, implementat de către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (MENCS), prin Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă (UMPFE). Proiectul ROSE, în valoare totală de 200 de milioane de euro, este finanțat integral de BIRD și se va derula pe o perioadă de 7 ani, în intervalul 2015 – 2022.

Proiectul ROSE a fost elaborat luând în considerare principalul obiectiv strategic național al României de asigurare a unei piețe a muncii incluzive și eficiente prin educație și formarea de competențe. Proiectul ROSE face parte din Programul Național al MEN „*Sprijin la bacalaureat, acces la facultate*” și contribuie la strategia MEN de reducere a părăsirii timpurii a școlii în învățământul primar și secundar, la creșterea participării la activități de învățare pe tot parcursul vieții și la îmbunătățirea oportunităților în învățământul terțiar pentru populația României. Aceste eforturi vor fi susținute financiar, în mod complementar, și din fondurile Uniunii Europene aprobate pentru perioada 2014-2020.

Obiectivele de dezvoltare ale proiectului ROSE sunt îmbunătățirea tranziției de la liceu la învățământul terțiar și creșterea gradului de retenție în primul an universitar în instituțiile finanțate în cadrul proiectului.

Liceul Tehnologic Băile Govora a fost inclus în anul 2017 în lista liceelor eligibile, ca urmare a scrisorii de intenție transmise către MECT – UMPFE, fiind programat pentru runda a doua de finanțare cu un grant total de 70.000 Euro.

Proiectul intitulat **"Puterea Optimismului spre TOP – POT"** a fost depus în anul 2017 iar la 21.10.2018 a fost semnat acordul de grant.

Grantul se acordă pe o perioadă de 4 ani, școala având astfel timp suficient pentru implementarea activităților pe durata unui întreg ciclu liceal.

Activitățile remediale cu elevii au început din data de 05.11.2018, elevii beneficiind săptămânal de meditații gratuite la limba română, matematică și geografie. Concomitent cu activitatea de pregătire, elevii au beneficiat de servicii de catering iar începând cu anul 2019 aceștia au fost consiliați și din punct de vedere psihopedagogic.

În cadrul proiectului, au fost achiziționate echipamente IT și de birotică pentru grupul țintă (laptopuri, imprimante, table interactive), materiale didactice etc. Elevii au beneficiat, de asemenea, de excursii de documentare gratuite (transport, masă, cazare, intrări la obiective culturale, muzee etc.).

Proiect WiFi4EU

Proiectul s-a aflat în 2021 în primul an de sustenabilitate. În linii mari, acest proiect presupune:

Inițiativa WiFi4EU promovează accesul gratuit la Wi-Fi în spații publice precum parcurile, piețele și clădirile publice, bibliotecile, școli, centrele de sănătate și muzeele, peste tot în UE. Aceasta le oferă municipalităților posibilitatea de a solicita un cupon valoric în valoare de 15.000 EUR va fi utilizat pentru instalarea de echipamente Wi-Fi în spații publice de pe teritoriul municipalității unde nu există conectivitate Wi-Fi gratuită.

Se așteaptă ca această conectivitate wireless locală gratuită și fără condiții discriminatorii să contribuie la reducerea decalajului digital, în special în comunitățile rămase în urmă din punctul de vedere al alfabetizării digitale, inclusiv în zonele rurale și în locurile îndepărtate. Ea ar trebui să îmbunătățească în continuare accesul la serviciile online care sporesc calitatea vieții în comunitățile locale, facilitând accesul la servicii precum e-sănătatea și e-guvernarea, să permită crearea de noi oferte de incluziune digitală cum ar fi cursurile de utilizare a computerelor și a internetului și să promoveze dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii locale inovatoare în domeniul produselor și al serviciilor digitale.

Din aceste considerente am considerat oportună înscrierea (depunerea candidaturii) orașului Băile Govora în acest program. După etapa de verificare a candidaturilor am fost admiși pentru runda a 2-a care s-a desfășurat începând cu luna iunie 2019. Astfel, orașul Băile Govora a beneficiat de un voucher în valoare de 15.000 EUR.

În calitate de beneficiar am instalat un număr de 11 puncte de acces (3 interioare și 8 exterioare) care reflectă valoarea cuponului pe piața internă, astfel:

Poziție	Zona AP	TIP AP	Coordonate GPS
01	Băile Govora – Primăria orașului	Exterior	45.079157,24.184828
02	Băile Govora – Primăria orașului	Interior	45.079157,24.184828
03	Băile Govora – Dispensar medical	Exterior	45.080328,24.18268
04	Băile Govora – Grădinița cu program prelungit	Exterior	45.081218,24.177767
05	Băile Govora - Grădinița cu program prelungit	Interior	45.081218,24.177767
06	Băile Govora – Intrare în parcul balnear	Exterior	45.080669,24.17668
07	Băile Govora – Terasa cu pergole	Exterior	45.081214,24.175197

08	Băile Govora – Centrul Cultural	Exterior	45.081986,24.176047
09	Băile Govora – Centrul Cultural	Interior	45.081986,24.176047
10	Băile Govora – Liceul Tehnologic	Exterior	45.076184,24.190103
11	Băile Govora – Baza sportivă „Aditen”	Exterior	45.074064,24.191801

Număr minim de PA-uri exterioare	Număr minim de PA-uri interioare
8	3

Figura nr. 4. Harta interactivă WiFi Băile Govora

Grantul (cuponul valoric) s-a acordat sub forma unei sume forfetare unice de 15.000 EUR. Această sumă a fost plătită cu condiția punerii în aplicare corecte a întregii acțiuni. Lucrările de instalare a echipamentelor în punctele de acces s-au finalizat în luna iulie 2020, anul 2021 fiind primul din perioada de sustenabilitate de 3 ani.

Reabilitarea infrastructurii turistice a stațiunii balneare Băile Govora, județul Vâlcea

Implementarea proiectului a fost finalizată în anul 2013 și, în conformitate cu prevederile contractuale și cele din cererea de finanțare, beneficiarul a fost obligat ca pe o perioadă de 5 ani să asigure din resurse proprii sustenabilitatea proiectului.

Anul 2018 a încheiat perioada de sustenabilitate și, la fel ca în anii anteriori, am asigurat funcționarea echipamentelor achiziționate în cadrul proiectului pentru amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, au fost efectuate diverse reparații la băncuțe, coșuri de gunoi, scena amfiteatrului, gardul care asigură împrejmuirea, parapetul metalic,

motoarele de la sistemul de pompare a apei la cascadă etc. Totodată au fost plantate flori și diverse specii de arbori și arbuști în parcul central și au fost reamenajate spații verzi degradate.

Prin acest proiect au fost realizate:

- reabilitarea parcului central: reabilitare fântână arteziană, construire miniamfiteatru în aer liber, reabilitare chioșc muzică, amenajare alei pietonale;
- construirea de alei de promenadă către izvoarele minerale;
- construirea de pasarele pietonale peste pâraul Hința;
- realizarea unui traseu de cură balneară spre localitatea componentă Curături.

Sintetizând, situația investițiilor și a proiectelor la nivelul anului 2023, se prezintă astfel:

Nr. crt.	Denumire proiect	Valoare - Lei/Euro -	Stadiu
1.	WiFi 4EU	15.000 EUR	În etapa de sustenabilitate
2.	Proiectul privind Învățământul Secundar (ROSE) Puterea Optimismului spre TOP – POT	90.000 EUR	În etapa de sustenabilitate
3.	Sprijin la nivelul regiunii SV Oltenia pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și / sau drumuri de legătură - MySMIS 146315 – Parc de agrement Băile Govora	1.439.751,25 LEI	În implementare
4.	Reabilitare sediu Primăria Băile Govora	6.883.505,35 LEI	În implementare
5.	Dotarea așezământului cultural Băile Govora, județul Vâlcea	674.055,00 LEI	În etapa reluare achiziție publică la CNI
6.	Modernizare străzi în orașul Băile Govora: Cireșului, Nuferilor, Tudor Vladimirescu, Mărășești, Oituz, Stejarului și Zăvoiului	7.227.634,06 LEI	În lista de sinteză la CNI
7.	Combatere alunecare de teren în zona Palangine, oraș Băile Govora	6.912.503,00 LEI	În lista de sinteză la CNI

8.	Combatere eroziuni de adâncime a unor văi de pe raza orașului Băile Govora, județul Vâlcea	2.839.703,00 LEI	În lista de sinteză la CNI
9.	Lucrări de primă urgență pentru refacere platformă la străzile: Căpșunilor, Codrului, Colinei, Curături și Pajiștei	1.523.874,18 LEI	Finalizat în anul 2022
10.	Lucrări de punere în siguranță locuințe și strada Tudor Vladimirescu, strada Eroilor – punct bloc librărie, orașul Băile Govora	340.530,00 LEI	Finalizat în anul 2022
11.	Realizare podeț casetat peste pârâul Hința, în zona Sondei 618, orașul Băile Govora	316.670,00 LEI	Finalizat în anul 2022
12.	Reactualizare Plan Urbanistic General al orașului Băile Govora – PNRR	1.487.935,30 LEI	În implementare
13.	Sistem de transport inteligent la nivelul localităților membre ale ADI Transport - PNRR	2.461.350,00 LEI	În implementare
14.	Extinderea transportului public de călători către zonele turistice din județul Vâlcea - PNRR	15.183.955,65 LEI	În implementare
15.	Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în orașul Băile Govora, județul Vâlcea - AFM	685.605,00 LEI	În implementare
16.	Sistem inteligent integrat de management urban în orașul Băile Govora, județul Vâlcea - PNRR	2.461.350,00 LEI	În etapa de evaluare
17.	Facilitarea și modernizarea procesului educațional prin dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților școlare din orașul Băile Govora - PNRR	741.572,92 LEI	În implementare
18.	Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în localitățile componente Gătejești și Curăturile, aparținătoare orașului Băile Govora, județul Vâlcea – Programul „Anghel Saligny”	11.276.645,46 LEI	În etapa de evaluare
19.	Asfaltare strada Cernele	1.200.557,38 LEI	A fost aprobat DALI și indicatorii tehnico-economici
20.	Asfaltare strada Socului	657.181,97 LEI	Finalizat
21.	Reabilitare strada Praporgescu – legătura dintre localitatea Prajila și	-	Au fost aprobate nota conceptuală și tema de proiectare

	localitatea componentă Gătejești, tronsonul II		
22.	Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și de apă uzată din județul Vâlcea – parteneriat cu CJ Vâlcea	35.617.588,00 LEI	A fost aprobat SF și indicatorii tehnico-economici și au fost puse la dispoziție terenurile pentru realizarea investiției

SECȚIUNEA 2. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE ȘI CONTEXTUL URBAN

2.1. Profil demografic

Variația demografică în profil teritorial înregistrată în ultimii 13 ani evidențiază reducerea cu 13,0% a numărului de locuitori cu domiciliul stabil în Orașul Băile Govora, tendință de variație similară cu cea înregistrată la nivel județean (-5,9%) și național (-2,2%), însă mult mai accentuată (figura nr. 5).

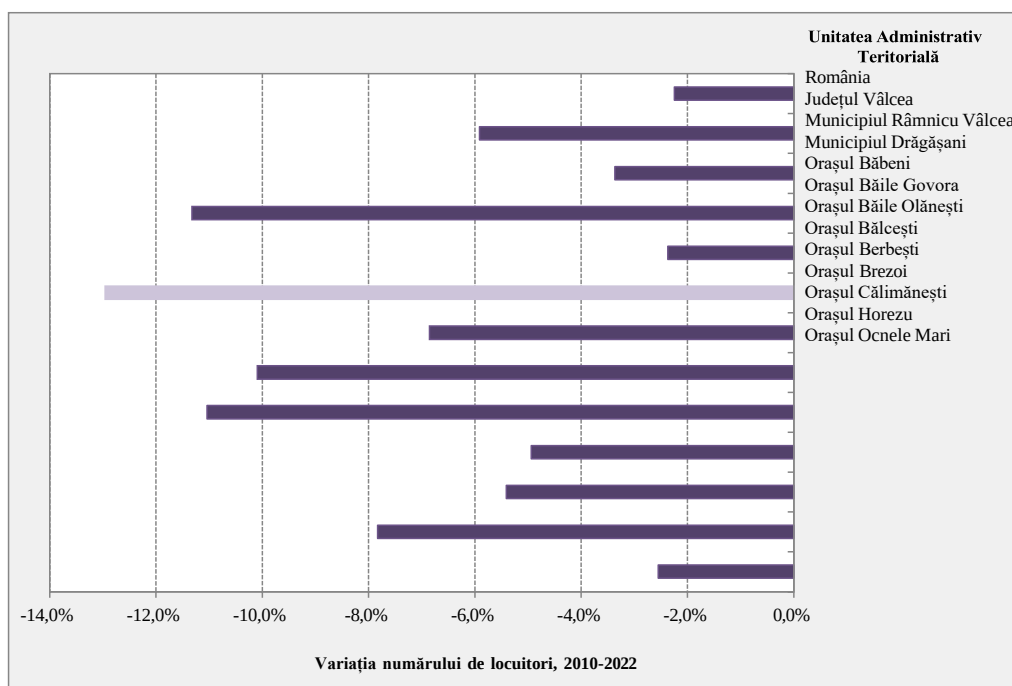

Figura nr. 5. Variația numărului de locuitori în intervalul 2010 – 2022, zonele urbane din Județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

În figura nr. 5 este reprezentată variația numărului de locuitori în perioada 2010 – 2022 pentru România, județul Vâlcea și localitățile urbane din acest județ. După Orașul Băile Govora, Municipiul Drăgășani este a doua localitate în care s-a înregistrat scăderea substanțială a numărului de locuitori (-11,3%).

Datele privind numărul total de locuitori înregistrați în Orașul Băile Govora, sunt prezentate în tabelul nr. 3.

Tabelul nr. 3. Numărul de locuitori - Orașul Băile Govora, 2022

Localitatea	Număr de locuitori	Sursa
Orașul Băile Govora	2.586	Institutul Național de Statistică, TEMPO On-line
	2.578	Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, Ministerul Afacerilor Interne

În figura nr. 6 este prezentată distribuția pe clase de vârstă (18 categorii) a numărului total de locuitori pentru fiecare an din intervalul 2010 - 2022. Valorile corespund datelor determinate prin metodologia publicată pe site-ul INS – Baza de date TEMPO, indicatorul "Populația după domiciliu".

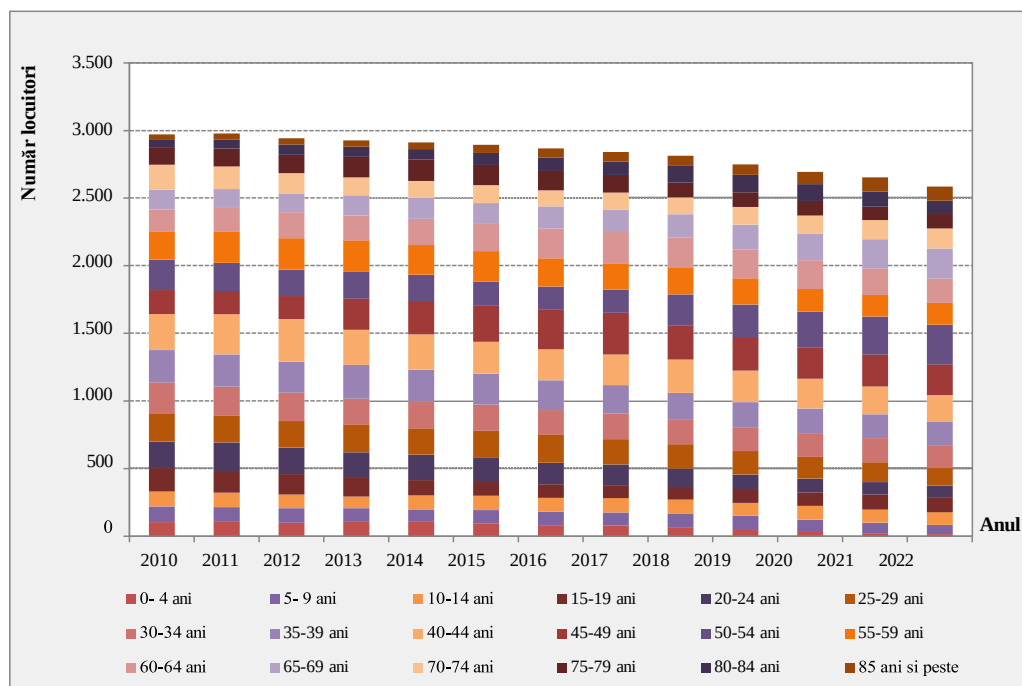

Figura nr. 6. Distribuția populației pe grupe de vârstă în intervalul 2010 – 2022, Orașul Băile Govora. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Analiza distribuției ponderilor anuale pe care le reprezintă principalele grupe de vârstă de-a lungul perioadei analizate (figura nr. 7), relevă scăderea cu 39% a ponderii populației tinere, cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani, concomitent cu majorarea procentului care revine locuitorilor cu vârstă de peste 65 ani (cu 41%), aspect care reflectă fenomenul de îmbătrânire demografică.

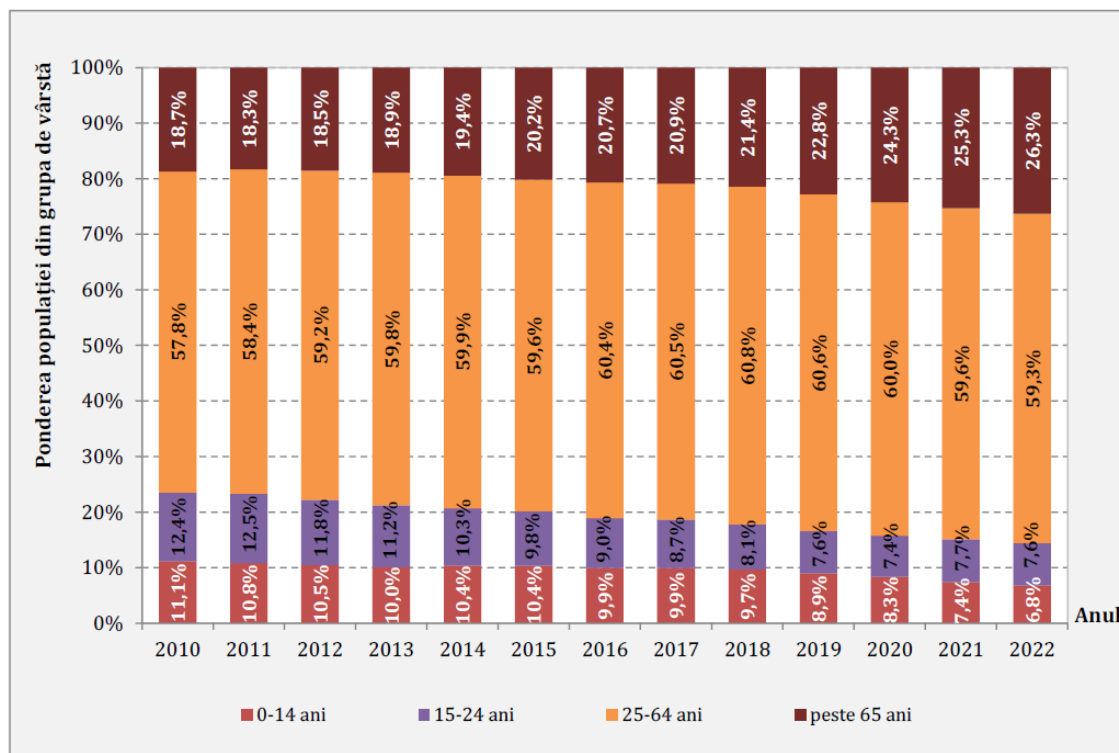

Figura nr. 7. Ponderea populației din principalele grupe de vârstă, perioada 2010-2022. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Ca urmare a solicitării Orașului Băile Govora, Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date (D.E.P.A.B.D.) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne a pus la dispoziție situația cu numărul total de locuitori cu domiciliul stabil și flotant în Orașul Băile Govora înregistrați la sfârșitul anului 2022. Datele au fost defalcate la nivel de adresă (stradă, număr, bloc).

Conform datelor statistice existente (Institutul Național de Statistică, TEMPO On-line), teritoriul intravilan al Orașului Băile Govora este de 339 ha. Prin raportarea numărului total de locuitori la suprafața teritoriului intravilan, rezultă că densitatea populației la nivelul anului 2021 este de 783 persoane/km².

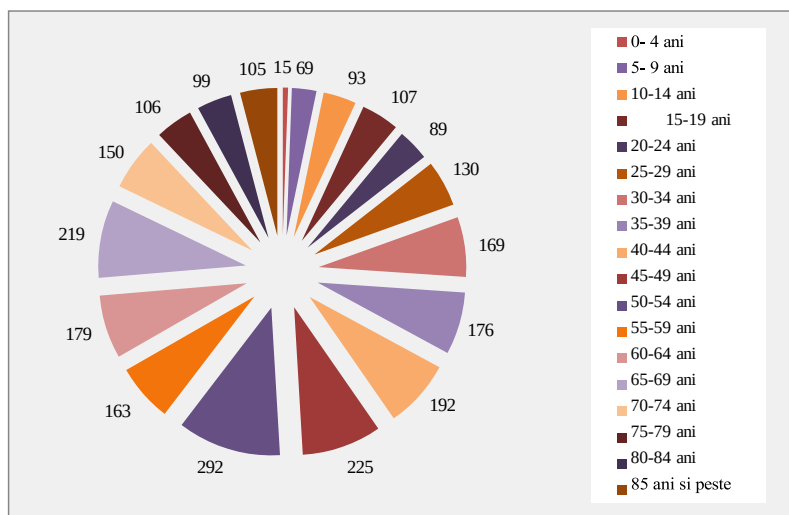

Figura nr. 8. Distribuția populației înregistrate în anul 2022 pe grupe de vârstă, Orașul Băile Govora.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Distribuția spațială a numărului de locuitori constituie un factor cu impact semnificativ în domeniul mobilității urbane. În acest context, este esențială analiza datelor demografice prin prisma următorilor indicatori: *populația totală; densitatea populației.*

În cadrul PMUD al Orașului Băile Govora distribuția spațială a indicatorilor demografici (valorile pentru anul 2022) a fost realizată prin raportare la zonele de analiză a traficului din interiorul teritoriului intravilan (figurile nr. 9 și 10).

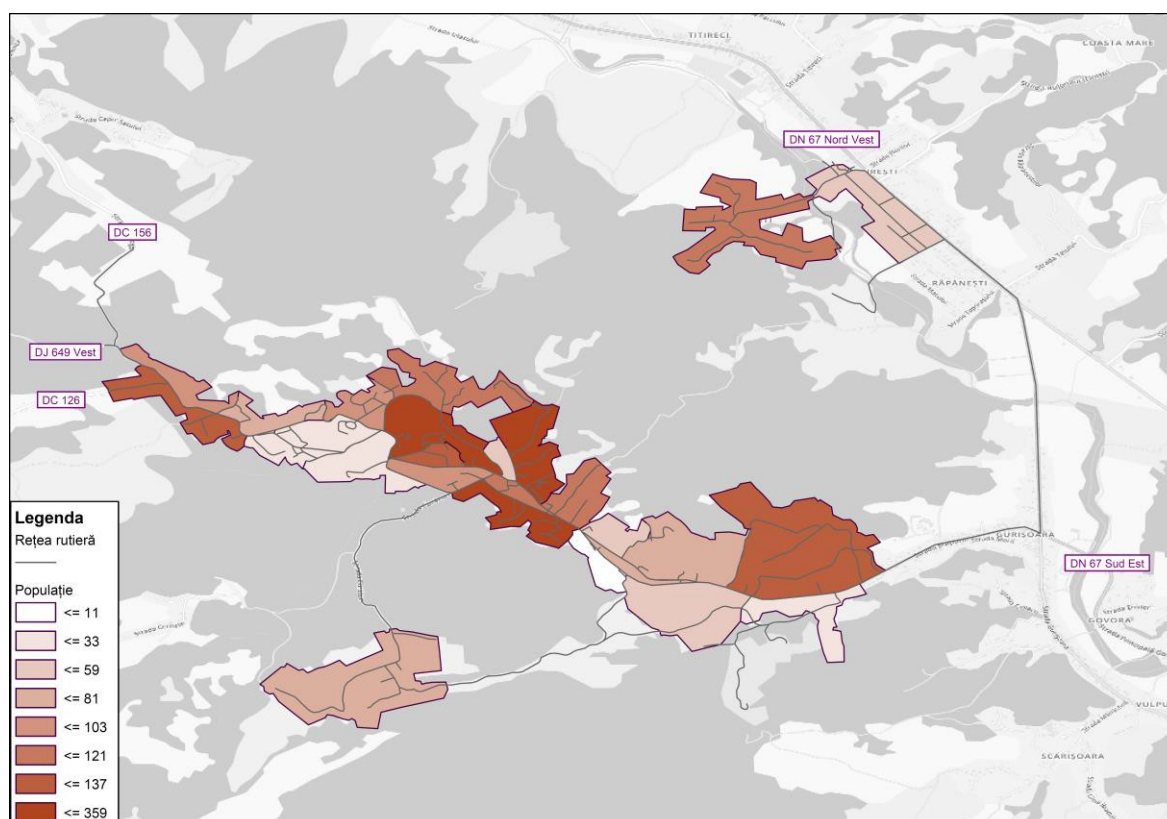

Figura nr. 9. Distribuția teritorială a populației.
 Sursa datelor: D.E.P.A.B.D.; INS, TEMPO On-line.

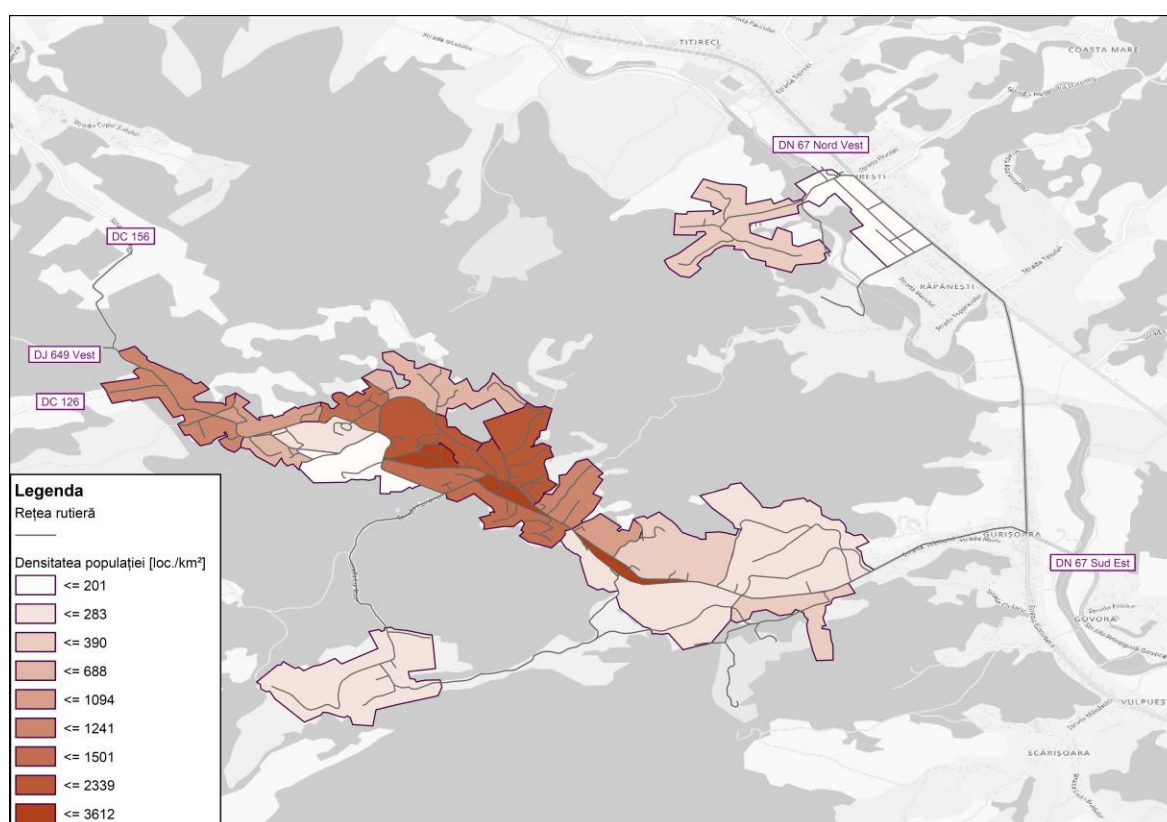

Figura nr. 10. Densitatea populației la nivelul zonelor de trafic.
 Sursa datelor: D.E.P.A.B.D.; INS, TEMPO On-line.

Se observă că valori ridicate ale numărului de locuitori sunt concentrate în zona centrală și în extremitățile de est și vest ale Orașului Băile Govora, iar ale densității populației în zona centrală a orașului.

Zonele în care se regăsesc valori mari ale densității de locuire reprezintă zone cu potențial ridicat de generare/ atragere a călătoriilor, pentru care trebuie să se acorde atenție deosebită în ce privește oferta de transport public necesară pentru satisfacerea deplasărilor pe distanță medie și facilitățile pentru modurile de transport nemotorizate (pietonal, cu bicicleta) specifice deplasărilor pe distanță scurtă.

2.2. Profil socio-economic

Desfășurarea activităților economice implică o generarea de călătorii cu pondere importantă atât în cazul transportului de persoane, cât și al celui de mărfuri (prin asigurarea fluxului de materii prime, materiale și produse finite).

Potrivit datelor furnizate de Inspectoratul Teritorial de Muncă Vâlcea, la nivelul anului 2022, în Orașul Băile Govora au fost înregistrați 418 salariați activi, distribuiți celor 132 angajatori publici și privați cu sediul în această localitate. La nivelul teritoriului de analiză ponderea populației ocupate reprezintă 23% din totalul numărului de locuitori, iar valoare manifestată la nivel județean este de 20% (conform INS Tempo Online), tabelul nr. 4 (cele mai recente date statistice corespund anului 2021).

Tabelul nr. 4. Ponderea populației ocupate, anul 2021

Unitatea Administrativ- Teritorială	Număr salariați	Număr de locuitori	Ponderea salariaților din numărul de locuitori
Orașul Băile Govora	622	2.653	23%
Județul Vâlcea	80.131	392.106	20%

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

În anul 2022, din totalul celor 132 angajatori, 7 au avut cel puțin 15 salariați activi, concentrând 64% din numărul total de locuri de muncă ocupate (tabelul 2.3). Cu excepția serviciilor oferite de instituții publice (învățământ, servicii de administrație publică), principalii angajatori activează în domeniul serviciilor, cu accent în sectorul ospitalității (HoReCa).

Tabelul nr. 5. Principalii angajatori, anul 2022

Nr. crt.	Angajator	CAEN	Domeniul de activitate	Număr salariați activi
1	S.C. Băile Govora S.A.	5510	Hoteluri și alte facilități de cazare similare	147
2	Primăria Băile Govora	8411	Servicii de administrație publică generală	29
3	S.C. Roriv Team Concept S.R.L.	5320	Alte activități poștale și de curier	22

4	S.C. Dublumar S.R.L.	4321	Lucrări de instalații electrice	20
5	S.C. Cad Design&Building S.R.L.	7111	Activități de arhitectură	18
6	S.C. MAC - A.P.C. S.R.L.	7112	Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	16
7	S.C. Pro Chemicals	4120	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	16

Sursa datelor: ITM Vâlcea.

Din totalul celor 132 angajatori, 67,4% au cel mult 10 salariați activi, situație în care sunt înregistrate 124 cazuri (figura nr. 11).

Amplasarea în teritoriu a principalilor angajatori și distribuția în teritoriu a locurilor de muncă asigurate de agenții economici (la nivelul zonelor de trafic în care a fost împărțit teritoriul Orașului Băile Govora) sunt prezentate în figurile nr. 12 și 13. Se observă că locurile de muncă ocupate sunt localizate cu precădere în zona centrală a unității administrativ- teritoriale.

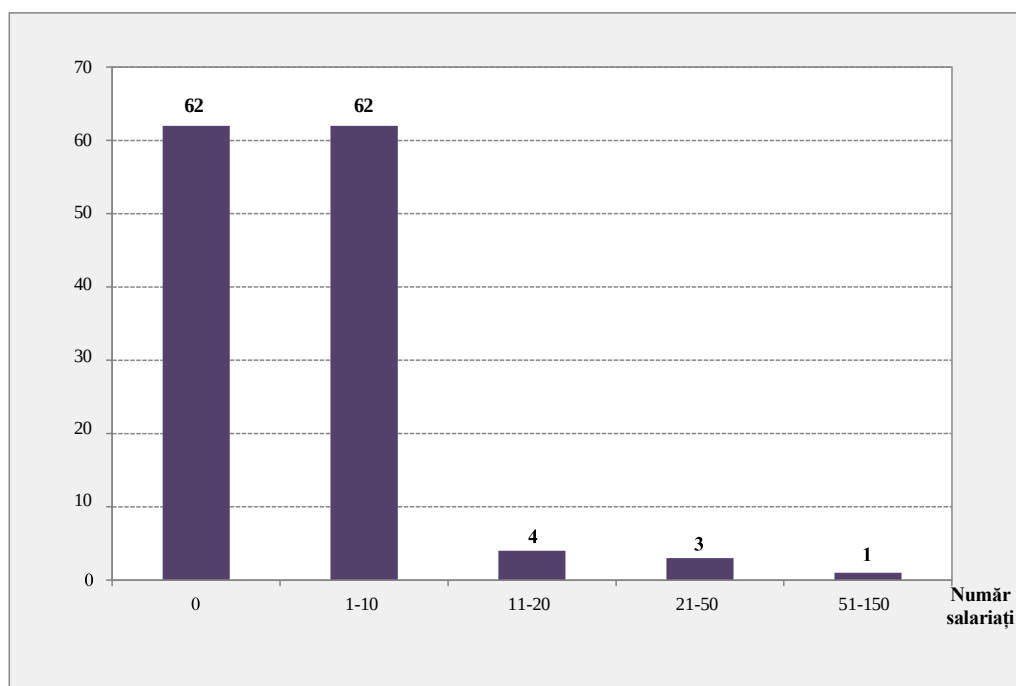

Figura nr. 11. Distribuția angajatorilor după numărul de salariați.

Sursa datelor: ITM Vâlcea

Figura nr. 12. Amplasarea în teritoriu a principalilor angajatori. Sursa datelor: ITM Vâlcea.

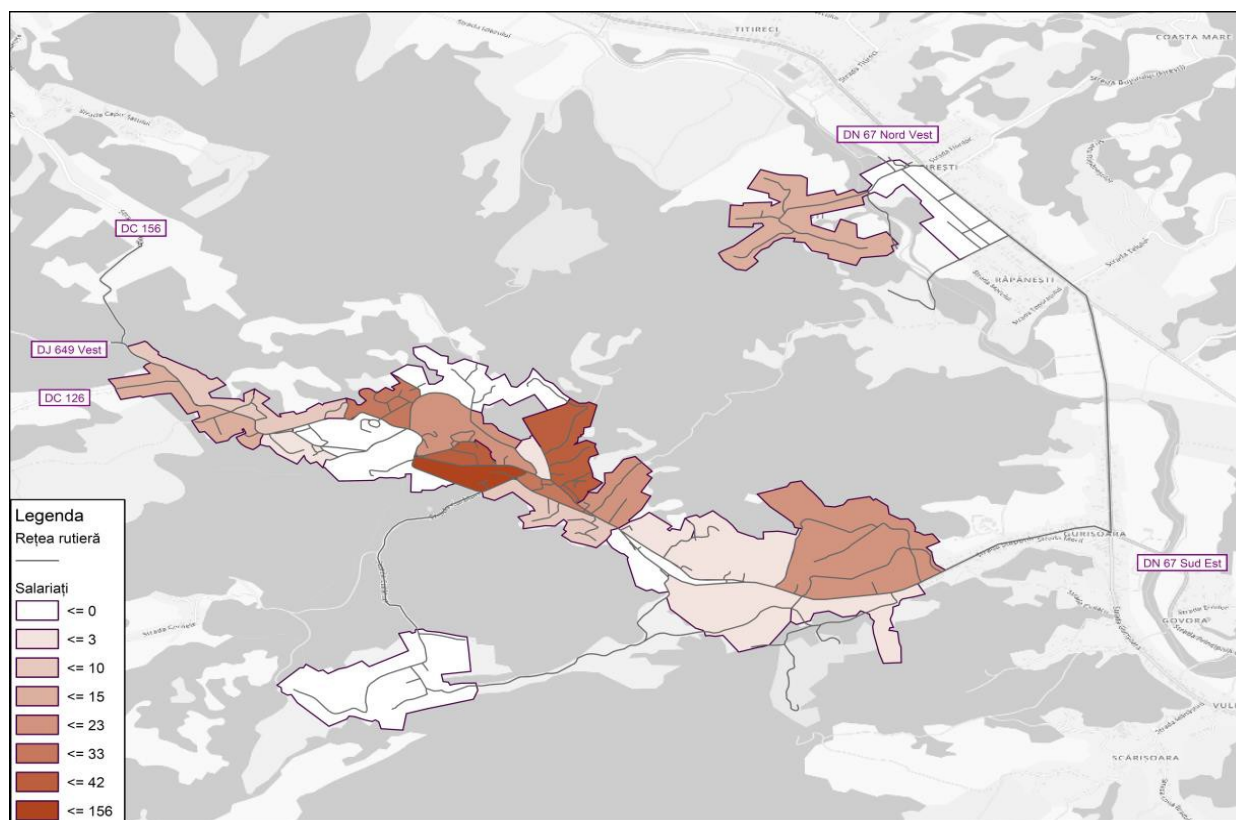

Figura nr. 13. Distribuția teritorială a locurilor de muncă. Sursa datelor: ITM Vâlcea.

Pe baza datelor statistice existente a fost studiată dinamica numărului de salariați la nivel local și județean în ultimii 12 ani (figurile nr. 14 și 15). Rezultatele prelucrării datelor indică o ușoară creștere a ponderii numărului de salariați din Orașul Băile Govora din totalul celor înregistrați la nivel județean, de la 0,70% în anul 2010, la 0,78% în anul 2021.

Conform Institutului Național de Statistică, vârstele de muncă considerate sunt:

- pentru populația de gen feminin, grupele de vârstă de la 16 la 61 ani;
- pentru populația de gen masculin, grupele de vârstă de la 16 la 65 ani.

Cunoscând datele istorice privind numărul de salariați înregistrați la nivel județean și local în ultimii 12 ani și date prognozate⁴ ale acestui indicator pentru județul Vâlcea (Comisia Națională de Strategie și Prognoză), a fost estimat numărul anual de salariați la nivelul Orașului Băile Govora în perioada 2022-2026.

Se observă tendința crescătoare, care conduce la creșterea cu 12% a numărului de salariați din Orașul Băile Govora în anul 2026 comparativ cu valoarea înregistrată în anul 2021.

Totodată, în cadrul analizei au fost prelucrate date privind variația numărului de șomeri înregistrați la nivelul Orașului Băile Govora, rezultând că în perioada analizată 2010-2022 s-a manifestat o tendință generală descrescătoare a numărului de persoane încadrate în această categorie (figura nr. 16). În ipoteza translatării acestor persoane în categoria salariaților, putem concluziona că în ultimii ani s-a produs, o creștere a deplasărilor pendulare domiciliu – loc de muncă.

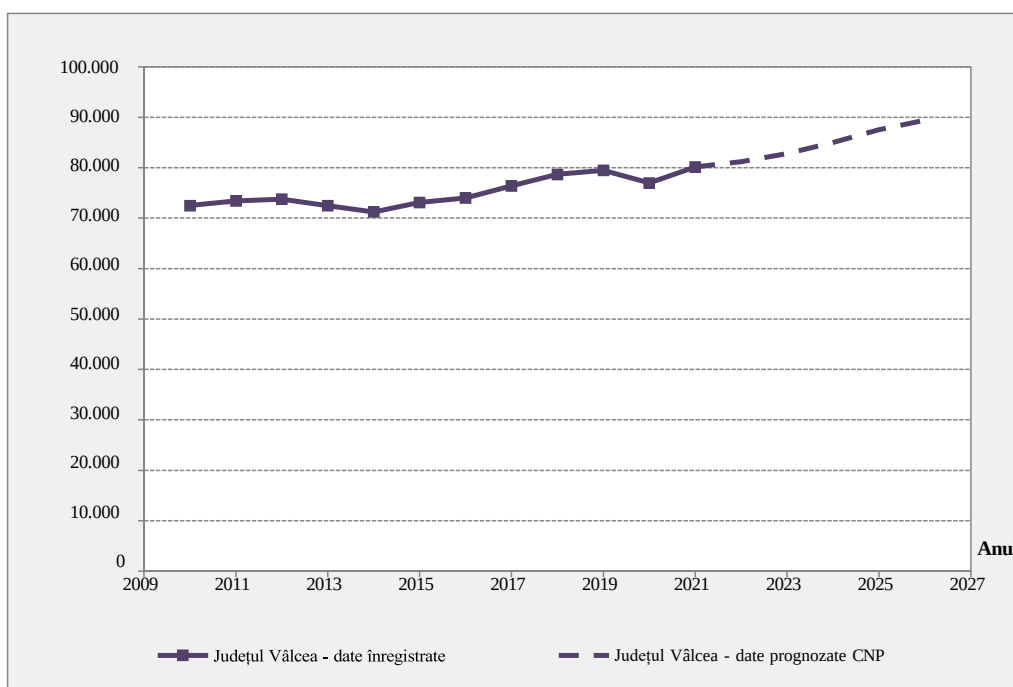

Figura nr. 14. Variația numărului de salariați – județul Vâlcea, perioada 2010-2021; 2022-2026.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line; Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP).

⁴ Comisia Națională de Strategie și Prognoză, *Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în PROFIL TERITORIAL 2022 - 2026, ianuaie 2023.*

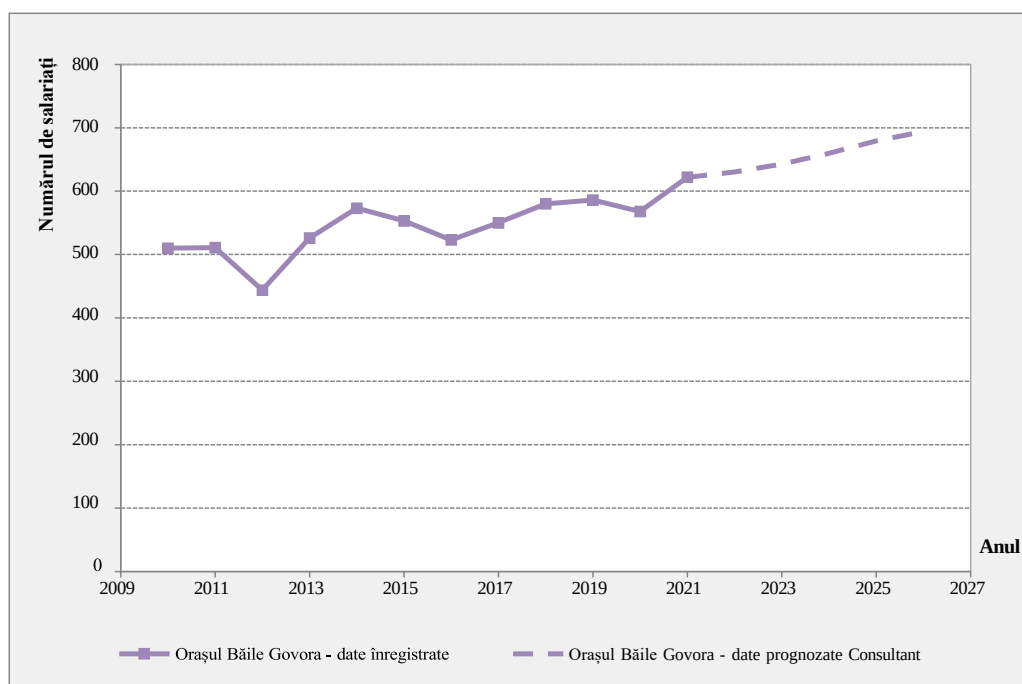

Figura nr. 15. Variația numărului de salariați – Orașul Băile Govora, perioada 2010-2021; 2022-2026. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line; Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP).

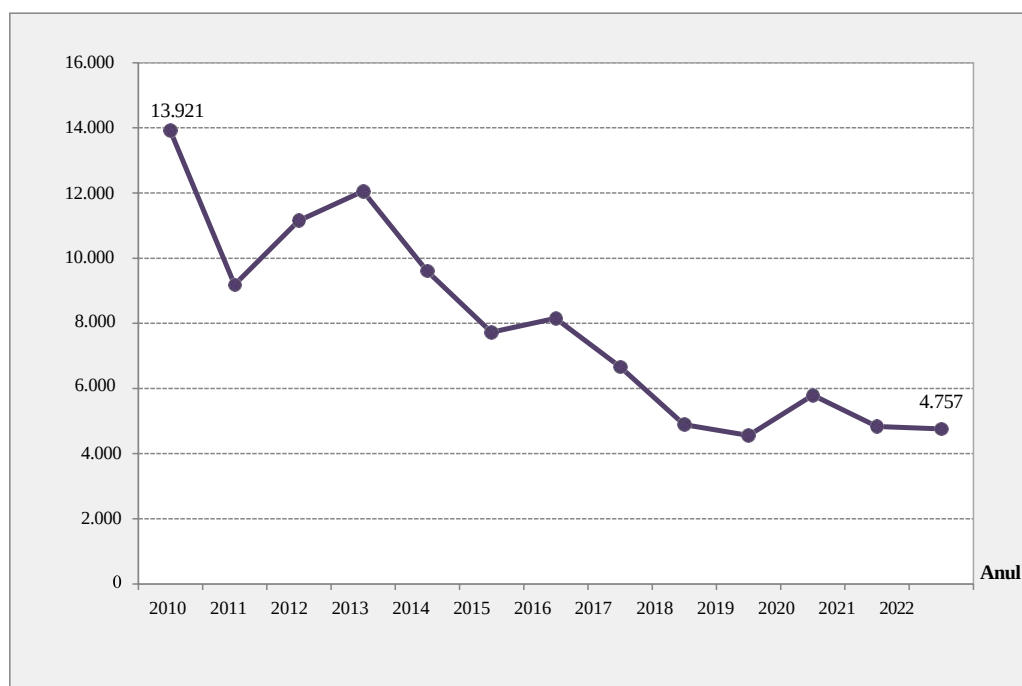

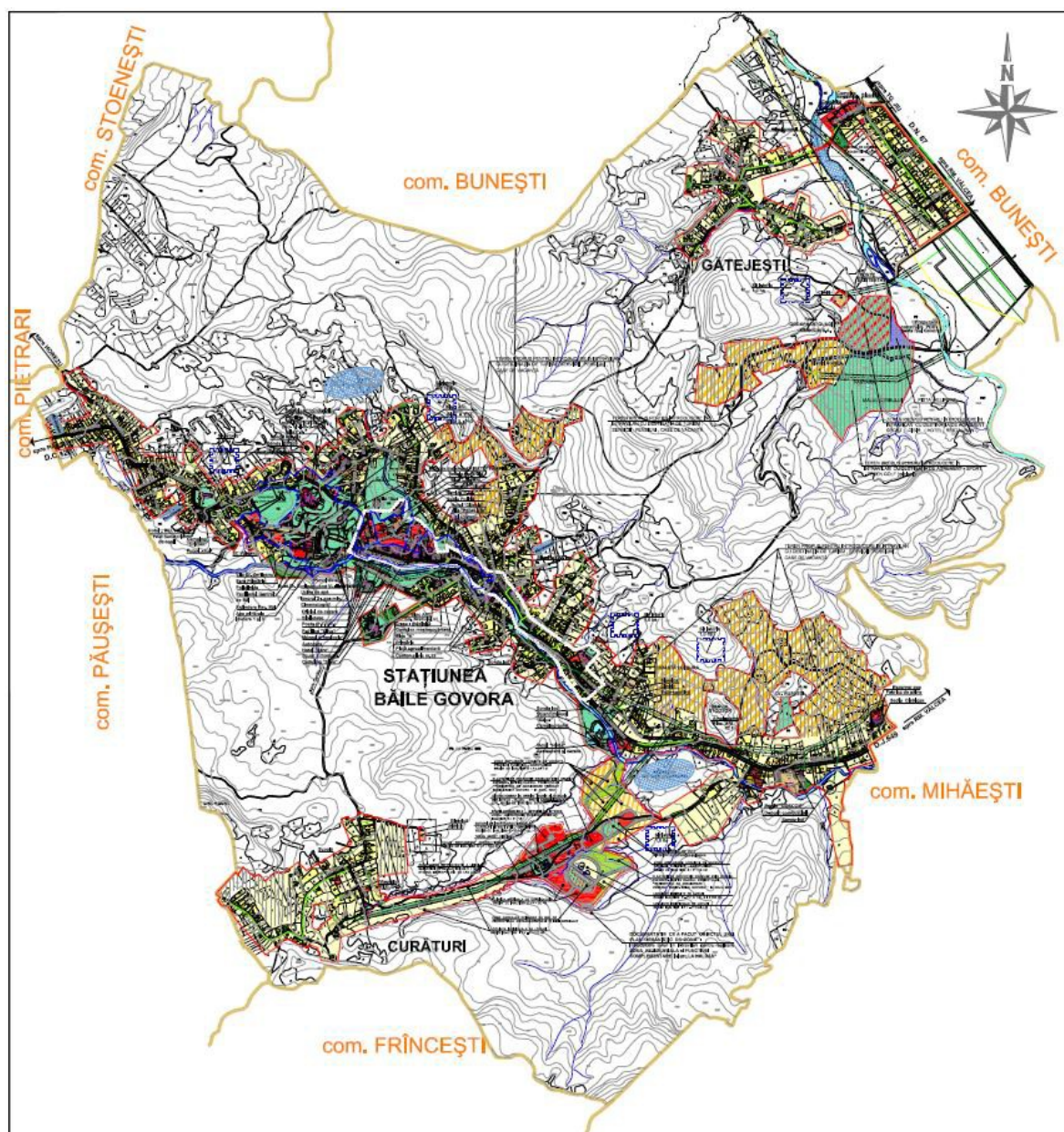
Figura nr. 16. Variația numărului de șomeri, perioada 2010-2022. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Referitor la cauzele șomajului în Orașul Băile Govora, acestea sunt cele clasice: numărul redus al locurilor de muncă, dezechilibre între pregătirea profesională a forței de muncă disponibile (șomerii provin, de regulă, din disponibilizările colective sau individuale, fiind persoane care și-au pierdut locul de muncă prin restrângerea activității) și cerințele specifice locurilor de muncă ce constituie oferta, raportul dintre nivelul salarial minim pentru care populația este dispusă să muncească și nivelul ajutoarelor sociale oferite de stat.

În vederea susținerii dezvoltării activităților economice, acțiune ce aduce beneficii sociale ca urmare a reducerii șomajului în zona de analiză, se vor propune măsuri de îmbunătățire a accesibilității și eficientizare a sistemului de transport la nivel urban.

Ca urmare a analizei zonificării funcționale realizate în cadrul Reglementărilor Urbanistice aferente PUG Orașul Băile Govora (figura nr. 17), se constată amplasarea funcțiunilor de tip industrial și de depozitare în partea de sud-est a teritoriului de analiză, cu acces la DJ 649. Având în vedere specificul local, o altă funcțiune care implică generarea/atragerea de călătorii pentru care se remarcă propuneri de dezvoltare conform PUG este cea a zonelor de agrement, sport, loisir, servicii compatibile.

Concentrarea locurilor de muncă în zone compacte implică probleme de mobilitate, în sensul constituirii unor poli de atragere și generare a călătoriilor.

LEGENDĂ:

LIMITE:

- LIMITA INTRAVILANULUI PROPUȘ
- LIMITA TERITORIULUI ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII TERITORIALE DE BAZĂ
- LIMITA ZONEI CENTRALE
- LIMITA U.T.R.-urilor

ZONIFICARE:

- ZONA INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII
- ZONA PENTRU LOCUINȚE - REGIM MIC / MEDIU DE ÎNĂLȚIME
- ZONĂ DESTINATĂ AMPLASĂRII DE LOCUINȚE, PENSIUNI, CASE DE VACANȚĂ
- ZONĂ AGREMENT, SPORT, LOISIR, SERVICII COMPATIBILE
- ZONĂ CE A FĂCUT OBIECTUL UNUI P.U. Z. Introducere teren în intravilan pentru realizare ZONĂ REZIDENȚIALĂ și FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE Islaz „LA HALDAN”

- ZONA UNITĂȚII INDUSTRIALE / DEPOZITARE
- ZONA UNITĂȚII AGRICOLE
- SPAȚII PLANTATE, AGREMENT, SPORT, TEREN GOLF
- TERENURI AGRICOLE ÎN INTRAVILAN
- ZONA GOSPODĂRIE COMUNALĂ, CIMITIRE
- ZONA AFERENTĂ CONSTRUCȚIILOR TEHNICO - EDILITARE
- APE
- ZONA CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE
- TERENURI FORESTIERE
- ZONĂ AFERENTĂ AMPLASĂRII UNUI HELIPORT

Figura nr. 17. Funcțiuni de utilizare a teritoriului. Sursa: PUG Orașul Băile Govora.

Zonele în care se desfășoară activități comerciale reprezintă de asemenea poli de interes, în special pentru călătoriile locale.

Zona centrală este cea în care sunt concentrate activitățile comerciale. Aceste obiective se află pe artera principală de circulație – Str. Tudor Vladimirescu. Pe lângă centrele comerciale, se impune ca pol de atractivitate și Piața Băile Govora, cu accesibilitate din Str. Pieții (figura nr. 18).

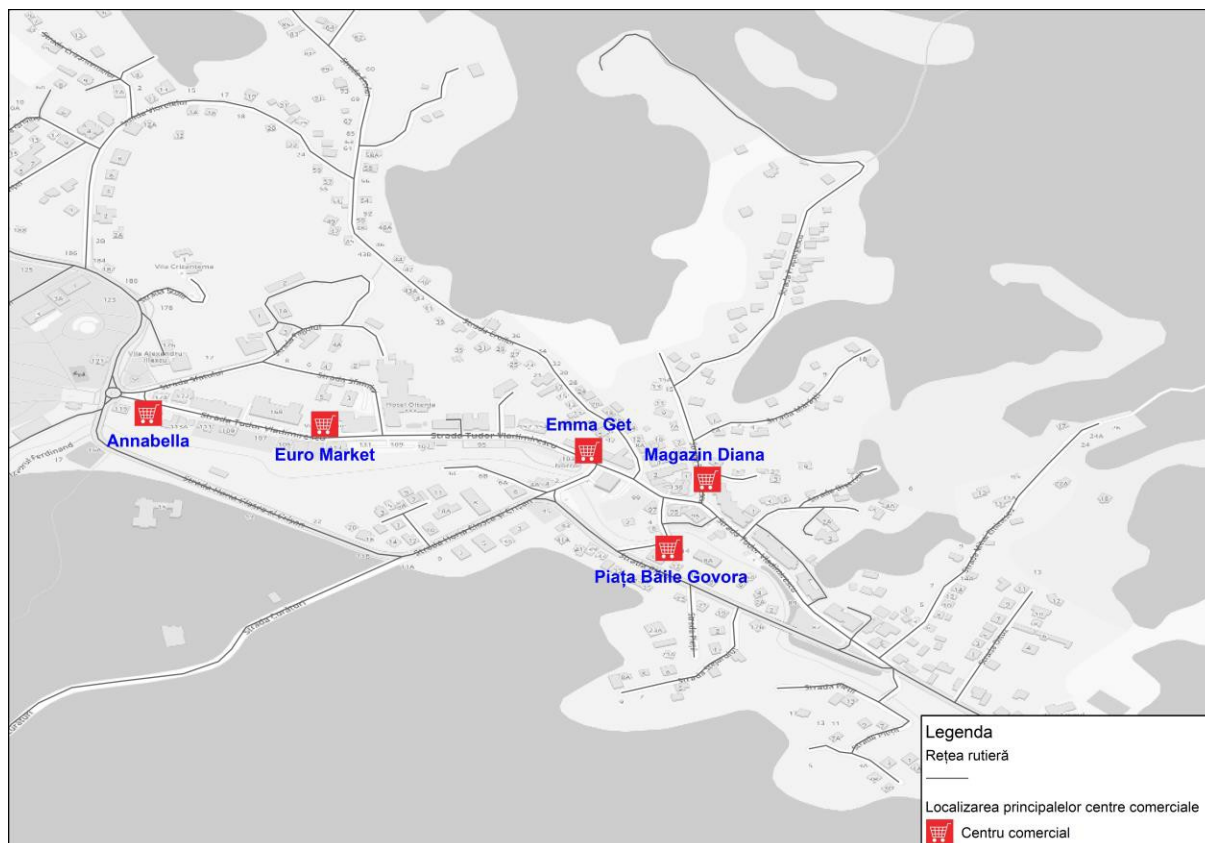

Figura nr. 18. Localizarea celor mai importante zone comerciale din Orașul Băile Govora.

Unitățile de învățământ reprezintă poli de atragere/ generare a călătoriilor la nivelul unei localități, cărora trebuie să li se acorde atenție deosebită din punct de vedere al accesibilității și siguranței circulației. În Orașul Băile Govora funcționează o singură unitate de învățământ cu personalitate juridică (liceu), care are arondată o grădiniță. În anul școlar 2021-2022 în acest centru educațional au fost înmatriculați 202 elevi și preșcolari. Amplasarea în teritoriu a unităților de învățământ menționate în tabelul nr. 6 este prezentată în figura nr. 19.

Tabelul nr. 6. Unități de învățământ din orașul Băile Govora

Nr. crt.	Unitatea de învățământ cu personalitate juridică/ arondată	Adresa	Număr preșcolari/ elevi
1	Liceul Tehnologic Băile Govora	Str. Nuferilor, nr. 72	202
	Grădinița cu Program Prelungit Băile Govora	Str. Sfatului, nr. 16	

Sursa datelor: Liceul Tehnologic Băile Govora.

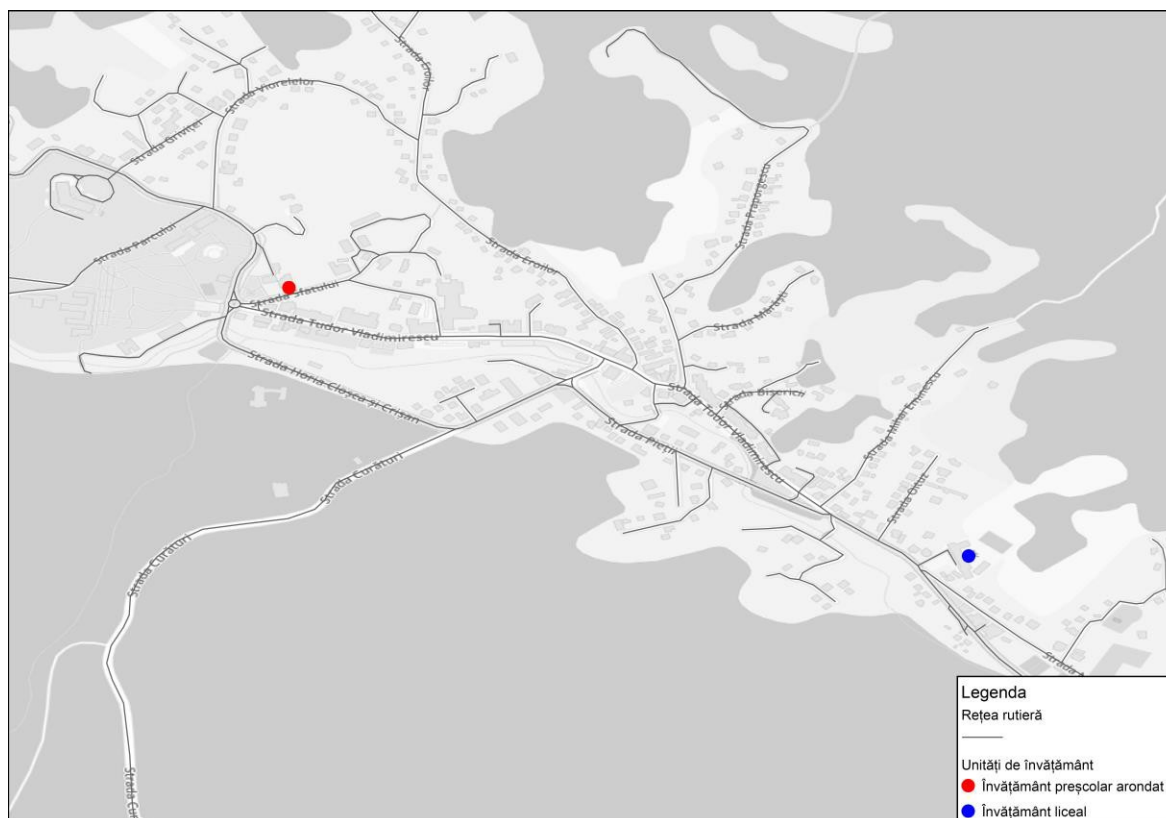

Figura nr. 19. Localizarea unităților de învățământ pe teritoriul Orașului Băile Govora.

În cadrul liceului se desfășoară și învățământ de nivel postliceal - școala postliceală sanitară domeniul sănătate și asistență pedagogică, calificarea profesională asistent medical balneofiziokinetoterapie și recuperare.

Analiza privind populația școlară, realizată pe baza datelor statistice existente, relevă reducerea numărului de elevi în cazul tuturor nivelurilor de educație. Cea mai accentuată scădere s-a înregistrat în rândul preșcolarilor și elevilor de liceu (-62%), figura 2.16. Reducerea populației școlare poate fi asociată ratei scăzute a natalității, care se reflectă în populația tânără, cu vârsta cuprinsă între 0 și 24 ani, a cărei pondere din numărul total de locuitori a scăzut în perioada de analiză (figura nr. 20).

Cunoscând tendința de variație a numărului de elevi, bazată pe date istorice înregistrate în perioada 2010-2021 și ținând seama de prognoza de evoluție a populației la nivel național până la orizontul anului 2060⁵ (prognoză care are la bază populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă înregistrată în cadrul recensământului desfășurat în octombrie 2011 și fenomenele demografice: natalitatea, mortalitatea și migrația externă din statistica curentă) pe termen scurt s-au prognozat valori cvasiconstante ale numărului de elevi din învățământul preuniversitar (figura nr. 21).

⁵ Institutul Național de Statistică, *Proiectarea populației României la orizontul anului 2060*, ISBN: 978-606-8590-01-1, 2013.

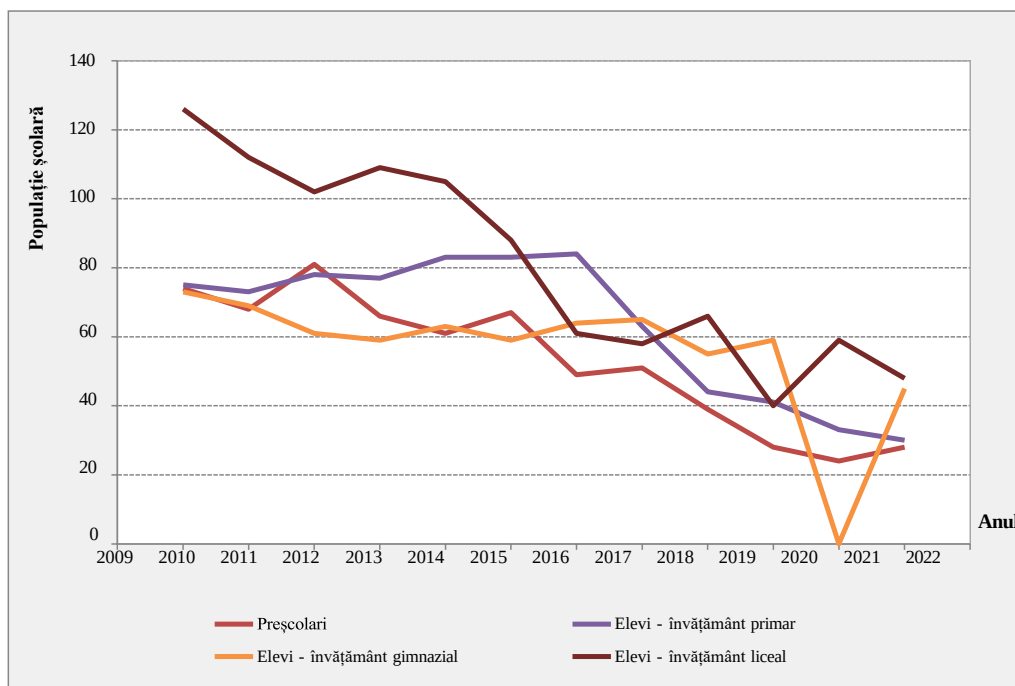

Figura nr. 20. Variația populației școlare din Orașul Băile Govora, 2010-2021.
Sursa datelor: INS, TEMPO On-line

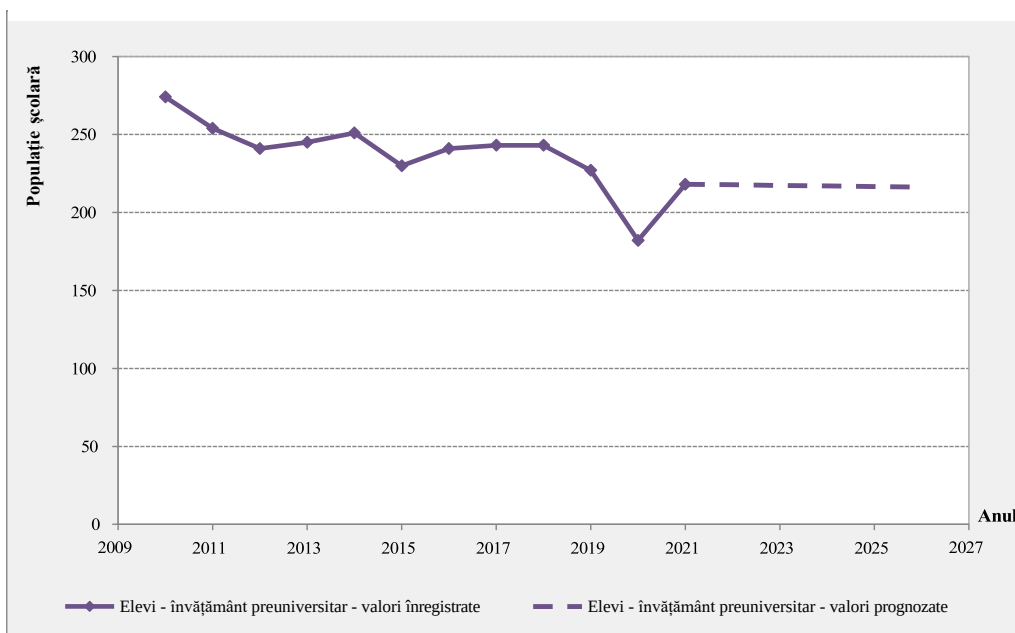

Figura nr. 21. Variația populației școlare din Orașul Băile Govora – date prognozate.

Amplasarea unității de învățământ la nivelul teritoriului și lipsa transportului public contribuie la înregistrarea în număr mare a deplasărilor cu autovehiculul personal care au ca scop „Ducerea / aducerea copiilor la / de la școală”.

Potrivit datelor furnizate de Liceul Tehnologic Băile Govora, în lunile septembrie 2022 – mai 2023 Orașul Băile Govora a atras zilnic un număr de 74 elevi navetiști, proveniți din localitățile învecinate Pietrari, Păușești, Bunești, Frânțești, Rm. Vâlcea, Vaideeni, Mihăești.

Caracterul turistic al teritoriului de analiză, datorat specificului balneoclimateric al stațiunii Băile Govora, impune analiza activității turistice, prin prisma indicatorilor care

pot fi utilizați în estimarea călătoriilor generate și atrase de zonele de trafic în care se desfășoară servicii turistice. Govora este una din cele mai bogate stațiuni în ape iodurate și bromurate din Europa fiind recomandată pentru tratarea afecțiunilor respiratorii, ORL, afecțiuni ale aparatului locomotor.

În prezent unitățile de primire turiști (hoteluri, pensiuni, cabane) oferă o capacitate de 1.005 locuri/ zi. De-a lungul perioadei analizate capacitatea de cazare din Orașul Băile Govora a variat neuniform în plaja 957-1.055 locuri de cazare/ zi. Se remarcă faptul că începând cu anul 2018 capacitatea de cazare a înregistrat o ușoară creștere progresivă (figura nr. 22).

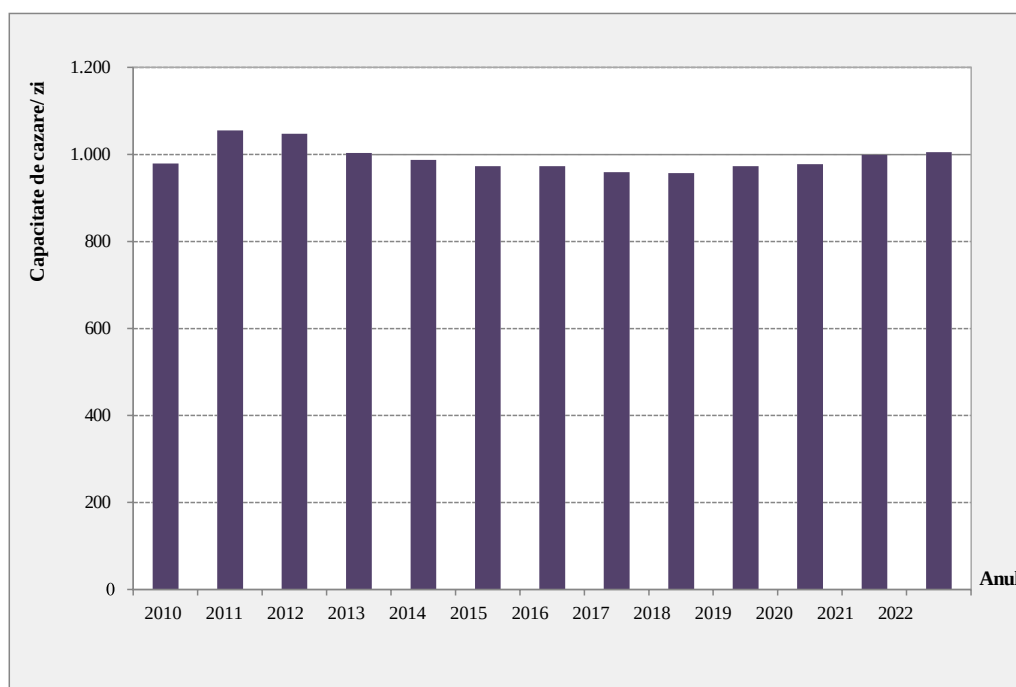

Figura nr. 22. Variația capacității de cazare, 2010-2022. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică (baza de date Tempo-Online), numărul anual de turiști sosiți în Orașul Băile Govora a cunoscut o variație neuniformă în jurul valorii medii de 18.551 turiști/ an (figura 23).

Din figura de mai jos se observă că valoarea de vârf a acestui indicator a fost înregistrată în anul 2019. Valoarea specifică anului 2022 este cu 51% mai mare față de valoarea medie anuală. Anul 2020 a fost semnificativ afectat de restricțiile impuse în contextul pandemiei de COVID 19.

În figura nr. 24 este prezentată variația lunară a valorilor aceluiași parametru în perioada 2010-2022. În acest interval se detașează lunile iulie și august cu număr mare de turiști care au vizitat Orașul Băile Govora anual.

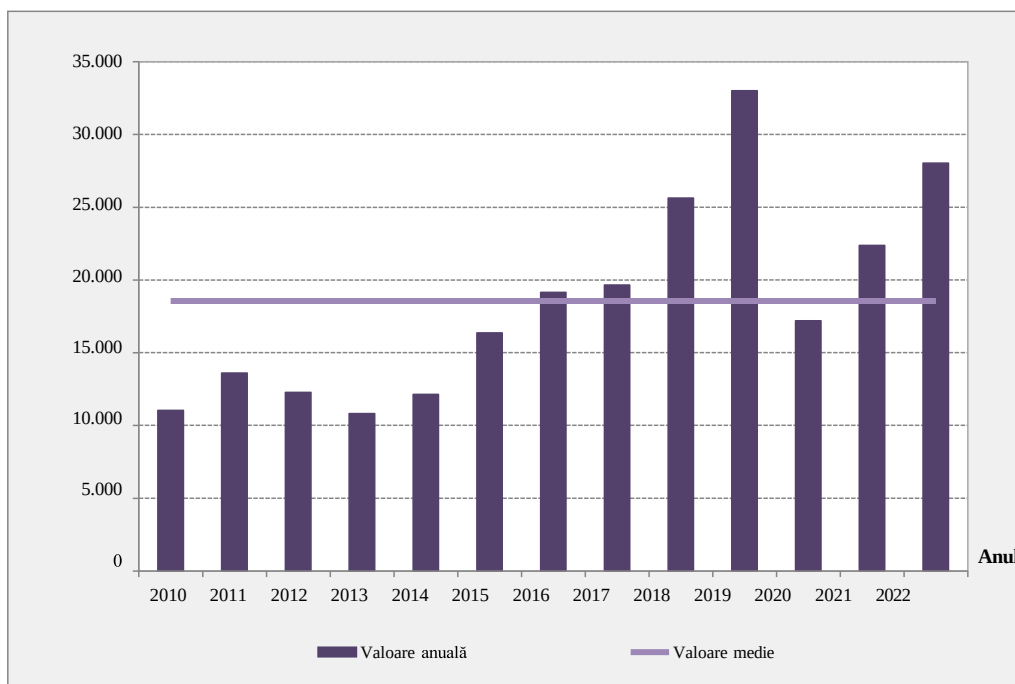

Figura nr. 23. Variația numărului de turiști sosiți anual, 2010-2022.

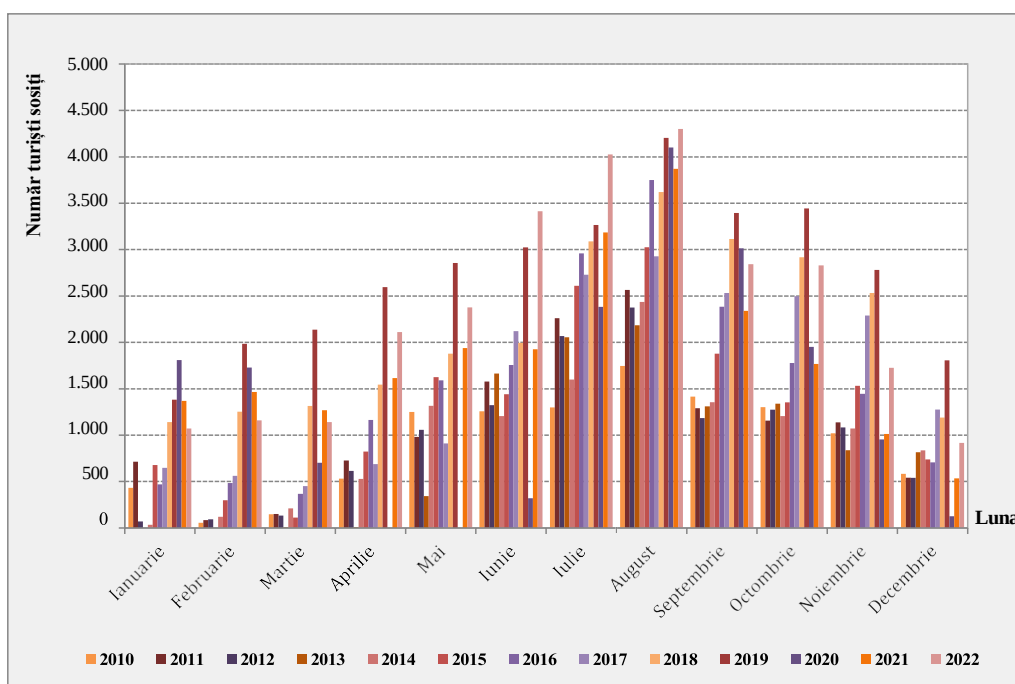

Figura nr. 24. Variația numărului de turiști sosiți lunar, 2010-2022.
Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Valoarea medie anuală a indicelui de utilizare a capacității de cazare, calculat prin raportarea numărului de înnoptări realizate la capacitatea de cazare turistică în funcțiune, este reprezentată în figura nr. 25.

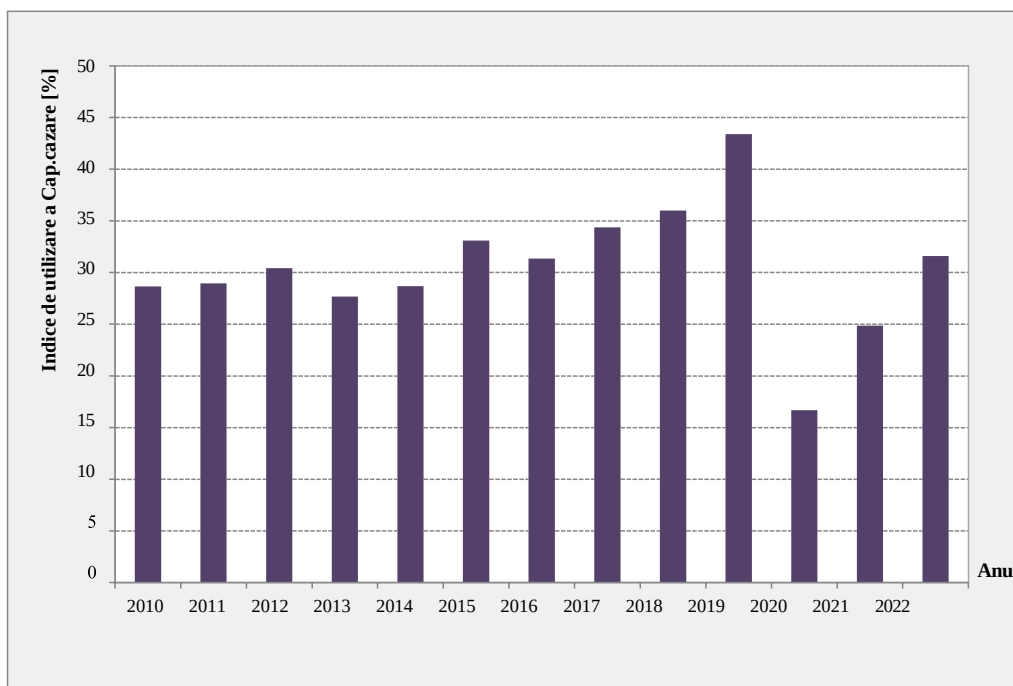

Figura nr. 25. Variația anuală a indicelui de utilizare a capacității de cazare, 2010-2022. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Având în vedere valoarea redusă a gradului de utilizare a capacității de cazare la nivelul întregului an în situația actuală (32% în anul 2022) și potențialul turistic al zonei, în perioada de prognoză pe termen mediu se estimează o creștere a numărului de turiști și implicit a numărului de călătorii cu destinația/ originea în zona Orașului Băile Govora. Din aceste considerente se impun măsuri de mobilitate urbană durabilă care să asigure un echilibru între satisfacerea nevoii de mobilitate și impactul asupra mediului.

2.3. Profil spațial și funcțional

Orașul Băile Govora este clasificat în categoria localităților urbane de rang III, prin clasificarea definită în cadrul legii nr. 351 / 2001.

2.3.1. Localizare

Orașul Băile Govora este așezat în partea centrală a județului Vâlcea, în zona Subcarpaților Getici ai Vâlcii, străjuit de dealurile Piscupia la sud - vest, Baba Floarea la vest, Păușești și Bârlogului la nord - vest, Huniei la nord, Tătarul și Stogșor la est, la o altitudine de 330 – 380 m.

Băile Govora se află la 22 km distanță de reședința județului Vâlcea, municipiul Râmnicu Vâlcea și 195 km față de București, capitala României. Din punct de vedere geografic, Băile Govora se găsește la intersecția paralelei de 45° 5' 49" latitudine nordică, cu meridianul de 24° 9' 20" longitudine estică.

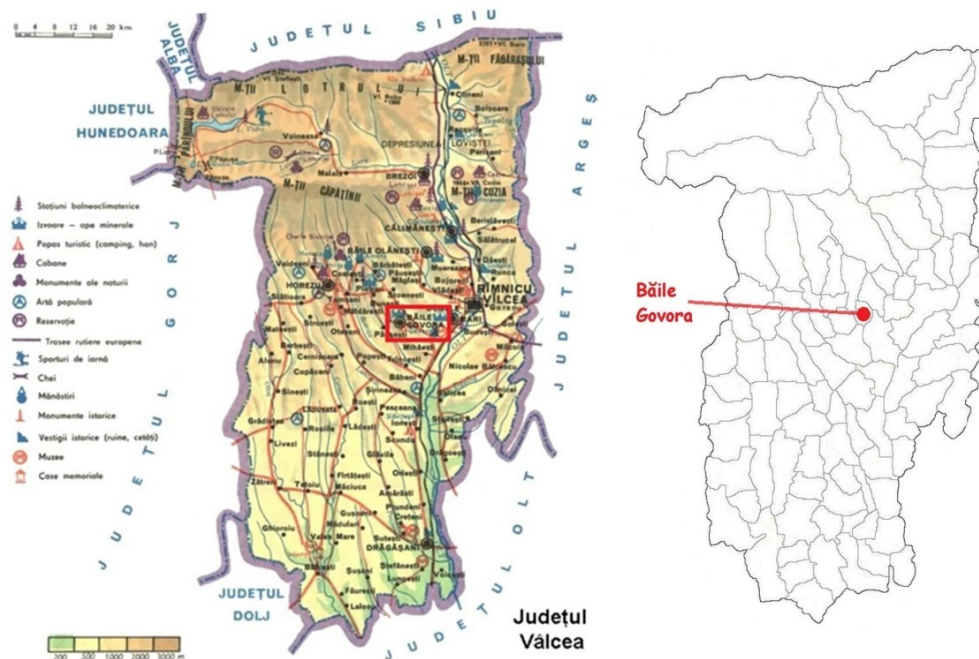

Figura nr. 26. Localizarea orașului Băile Govora

Vecinii orașului Băile Govora sunt:

- în partea de nord – est comuna Bunești;
- în partea de nord comuna Stoenеști;
- în partea de nord – vest comuna Pietrari;
- în partea de vest comuna Păușești;
- în partea de sud – vest comuna Frâncești;
- în partea de sud – est comuna Mihăești.

Orașul Băile Govora se întinde pe o suprafață administrativă de 1.380 ha, având la data de 1 iulie 2021 înregistrată o populație de 2.626 locuitori⁶.

2.3.2. Structura administrativ-teritorială

Organizarea administrativ-teritorială a Orașului Băile Govora este una relativ simplă, autoritățile locale având în subordine alte două localități componente: Gătejești și Curături. Orașul Băile Govora este înfrățit cu localitatea Nadarzyn din Polonia din anul 2008 și se află în etapa de discuții cu privire la o nouă înfrățire cu stațiunea balneară Jeseník din Cehia.

⁶ <http://statistici.INSSE.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/INSSE-table>, accesat în data de 05.03.2022.

Principalele căi de acces către orașul Băile Govora sunt:

DJ 649 Mihăești – Pietrari

DC 126 Băile Govora – Păușești

Orașul Băile Govora se întinde în lungul pârâului Hința, într-o mică depresiune înconjurată de dealuri împădurite, întreaga zonă fiind străbătută de numeroase vâlcele torențiale.

Altitudinea stațiunii este de 360 m, iar relieful subcarpatic este caracterizat de dealuri cu altitudini de 500 - 530 m, dar și zone mai joase de 200 - 220 m. Dealurile sunt împădurite cu fag și stejar, suprafața pădurilor însumând 847 ha.

Prezența în perimetrul stațiunii a unor mari suprafețe verzi adaugă caracteristicilor menționate, o atmosferă lipsită de poluare și o cantitate ridicată de aeroioni, predominant negativi, de mare importanță pentru o stațiune balneoclimaterică profilată, în principal, pe tratamentul afecțiunilor căilor respiratorii.

Puritatea ridicată a atmosferei este determinată și de faptul că pe teritoriul stațiunii nu sunt unități industriale poluante, influența platformei chimice Govora fiind nulă datorită considerentelor menționate.

Structura geomorfologică a reliefului și poziția zonei îi asigură stațiunii circulația aerului de tip föhn, cu încălzire locală și microclimat plăcut și sedativ.

Sintetic, potențialul natural turistic al stațiunii balneoclimaterice Băile Govora este constituit din următorii factori:

- existența unui important și valoros fond balnear cu proprietăți și caracteristici unice și de nivel superior, care asigură renumele stațiunii Băile Govora;

- existența unor împrejurimi și a unui topoclimat adecvat unei stațiuni balneare;
- existența unui ambient favorabil activității balneare;
- existența unei purități atmosferice de excepție determinată de caracteristicile geomorfologice specifice depresiunii în care este amplasată stațiunea și vegetația abundentă.

Din punct de vedere geologic, zona se situează în partea vestică a anticlinalului Ocnele Mari - Govora, orientat pe direcția est - vest.

Axul acestei structuri este constituit din depozite aparținând helvețianului, structură care cuprinde 5 straturi de ape diferite:

a) Strat de apă dulce de suprafață, provenit din precipitațiile care se infiltrează până la nivelul unui strat impermeabil;

b) Strat format din ape slab mineralizate, având o concentrație mică de hidrogen sulfurat și clor, însă bogate în bicarbonați, din care ies izvoarele folosite în cura internă;

c) Al treilea strat, format din ape cu o concentrație mai mare de hidrogen sulfurat (30 până la 100 mg la litru);

d) Strat care cuprinde ape minerale cu concentrație mare de hidrogen sulfurat (100 până la 300 mg/l) și clor (50-100mg/l) situat la 10 - 15 m adâncime și care sunt folosite pentru băi, inhalatii, pulverizatii;

e) Cel de-al cincilea strat este format din ape sărate - iodurate, care apar la adâncimi cuprinse între 120 și 1.500 m și a căror concentrație crește proporțional cu adâncimea.

2.3.3.1. Relieful

Relieful Depresiunii Govora se caracterizează printr-o salbă de dealuri, cu altitudinea medie de 400 - 600m, care se desprinde din culmea subcarpatică Piscupia - Pietrari și se înclină spre terasa Oltului, cu expunere la soare, înclinarea fiind mică, de 15 -20°, iar energia reliefului moderată.

Mica depresiune în care se află localitatea și stațiunea balnoclimaterică Băile Govora, face parte din sectorul vâlcean al Subcarpaților Getici. Particularitățile actuale ale Subcarpaților Vâlcii sugerează tinerețea acestei regiuni datorită mobilității tectonice accentuate care a condiționat permanent în Cuaternar modelarea reliefului subcarpatic.

Relieful este dezvoltat pe structuri monoclinale pliocene, care se pot urmări ca o treaptă mai joasă în sudul Subcarpaților Vâlcii, cuprinsă între 300 - 600 m altitudine.

Acest relief cuprinde Dealurile Ocnelor Mari, Dealurile Govorei, ale Stoenestilor și Buneștilor, care formează o linie continuă între Valea Bistriței vâlcene și Olt. Linia anticlinală majoră trece prin Măgura Slătioarei – Govora - Ocnele Mari, afundându-se spre Olt. La sud de localitatea Băile Govora, spre Olt, se dezvoltă dealuri joase incluse depresiunilor și câteva înșeuări, printre care se strecoară apa Govorei până la vărsarea în Olt. Interfluviul, dintre pâraiele Otăsău și Govora, prezintă o succesiune de vârfuri și șei, situate la 500 - 550 m altitudine, dintre care se detașează Sorbetu (567 m), Dealu Mare (550 m) și Baba Floarea (534 m). Din culmea care e orientată nord - sud, se ramifică două culmi, una spre sud - est, care închide bazinul Govorei spre Buleta și alta spre sud - vest către Otăsău.

În Depresiunea Govora eocenul se prezintă ca o prispă înclinată domol în direcția sud - est și este tăiată de văi adânci. Structural, paturile în care a fost modelată prispa sunt puțin deranjate. Această prispă se caracterizează prin anumite specii de gasteropode ale căror cochilii abundă în strat.

Depresiunea este de formă alungită, drenată de pârâul Hința și este situată cu fața spre răsărit. Geologic, formațiunile sedimentare de vârstă helvețiană sunt puse în

evidență de către anticlinalul care începe de la Ocnele Mari și ajunge până sub Dealul "Baba Floarea". Pârâul Hința sapă acest anticlinal format din marne, gresii și nisipuri de culoare cenușie - cărămizie, vizibile în mameloanele din punctul Inuri – Govora - Sat.

Depozitele care apar în Depresiunea Govora și în împrejurimile ei sunt de vârstă terțiară și aparțin miocenului, care este foarte bine reprezentat și de care sunt legate apele minerale din Valea Hinței (Izvorul "Ferdinand").

Din punct de vedere tectonic, depozitele miocene formează un anticlinal, denumit anticlinalul Govorei, tăiat de o falie longitudinală care face ca flancul sudic să fie scufundat, în timp ce, cel nordic, format din helvețian, rămâne ridicat. Imediat la sud de acest anticlinal se identifică un sinclinal strâmt, dezvoltat de-a lungul văii Hința, care apoi trece spre un alt doilea anticlinal, denumit anticlinalul de la "Baba Floarea".

De aceste depozite depind și apele iodurate și bromurate cu mineralizare ridicată abundente pe valea Hinței. În urma sondărilor efectuate pe malul stâng al pârâului Hința în punctul Poieni a fost descoperită la o adâncime de 6.000 m crustă de sare, iar sub crustă apare zăcămintul de hidrocarburi.

Se disting o serie de particularități ale reliefului care se reflectă în peisaj. De la vest de Cerna Oltețului are loc o coborâre generală a depresiunilor, ceea ce face ca limita dintre Subcarpații Vâlcii și cei ai Gorjului să fie pusă pe Dealul Muierii deasupra interfluviul dintre Olteț și Gilort. Limita estică se află pe stânga Topologului, pe culmea dintre bazinele Oltului și Argeșului. Limita nordică față de munte este dată de un șir de depresiuni: Horezu – Băile Olănești – Sălătrucu. Pe alocuri, evoluțiile tectonice și litologice n-au mai favorizat formarea culoarului depresionar de la est și vest de cele două văi, astfel că între munți și subcarpați, contactul nu mai este așa clar. Limita sudică față de piemont nu este precisă, fiind marcată prin unele denivelări ale cuestelor.

În timpul mișcărilor maselor cristaline din timpul senonianului când a apărut golful Loviștei, întreg fundamentul carpatic de la sud de munți, s-a scufundat de-a lungul unei mari linii de fractură, care în cea mai mare parte corespunde cu actuala margine a munților. Scufundarea a însemnat invazia mării senoniene și, odată cu aceasta, începerea unui mare ciclu de sedimentare, care va lua sfârșit la începutul cuaternarului când întreaga arie de la sud de Carpați va deveni uscat. Afundarea treptată a mării Depresiuni Getice din fața Carpaților a prelungit existența regimului marin sau lacustru până în Cuaternar, astfel că în această regiune constatăm aproape întreaga succesiune – de la nord la sud – a depozitelor sedimentare, începând cu cele mezozoice (senoniene) și terminând cu cele cuaternare.

Formațiunile mai noi depuse în a doua parte a terțiarului, fiind constituite din alternanțe tot mai variate, dau un relief mai răvășit, iar acest fapt are loc cu atât mai mult cu cât dispunerea obișnuită a stratelor a și fost deranjată de numeroase linii tectonice, unele bine puse în evidență în porțiunea de la vest de Olt. Așa, de pildă, Depresiunea Horezului și tot culoarul de sub munte prelungit în continuare spre vest corespunde unei cute sinclinale (umplută cu marne pliocene), iar dealurile care o închid spre sud (Măgura Slătioarei, Dealurile Tomșanilor) unei cute anticlinale.

Mișcările scoarței, variate ca sens și intensitate, precum și oscilațiile climatice, destul de accentuate în cuaternar, sunt factorii de bază care au conlucrat spre a da naștere varietății atât de mari a formelor de relief.

Relieful se caracterizează printr-o asociere de culmi relativ înguste și paralele, orientate nord - sud, dar ușor convergente spre Olt și cu șiruri de depresiuni și șei joase, condiționate tectonic și litologic de vecinătatea munților.

Dealurile de pe latura sudică a Subcarpaților Vâlcii, de la contactul cu piemontul relict, sunt formate pe depozite pliocene și cuaternare, sudate cu cele sarmatice de pe

flancul sudic al Slătioarei și având dispunere monoclinală orientată vest - est, în care s-au dezvoltat o serie de cueste.

Relieful acestei zone se diferențiază nu numai morfometric și morfogenetic, ci și ca bogații ale subsolului: dealurile sunt complicate tectonic, conțin sare la Ocnele Mari, ape minerale de zăcământ la Băile Govora.

Procesele geomorfologice actuale sunt reprezentate prin denudare, eroziune torențială și alunecări de teren, care dau versanților un aspect vălurit.

Depresiunea Govora apare ca o depresiune intracolinară pe valea Govorei și străbate pe direcția nord - vest – sud - est dealurile Govorei dintre râul Olănești și Bistrița Vâlcii, având caractere subcarpatice.

Dealurile Govorei sunt alcătuite din roci mio-pliocene friabile, respectiv din nisipuri argiloase și pietrișuri, favorabile eroziunii torențiale și deplasărilor în masă, fiind accelerate și de nivelul coborât al văii Oltului (de aceea numai în câteva puncte depășesc 600 m). Modificarea antropică mai accentuată a peisajului din acest sector subcarpatic se datorează punerii în valoare a zăcămintelor de sare de la Ocnele Mari și Ocnița, cunoscute încă de pe vremea dacilor, dar intensificate prin dezvoltarea industriei chimice.

Apele minerale de la Govora sunt legate de formațiunile geologice mai noi (miocene), în care se află și zăcămintele de sare amintite. Din cauza variației mari a naturii rocilor și a apariției hidrocarburilor lichide și gazoase, compoziția chimică a apelor este foarte variată. Dintre acestea fac parte apele clorosodice și clorosodice-iodurate care apar în regiunea masivului de sare de la Ocnele Mari și Govora, ele provenind din apele de precipitații infiltrate în pământ și mineralizate prin dizolvarea sării întâlnită în stratele cu care vin în contact.

2.3.3.2. Hidrografia

În ansamblu, teritoriul județului Vâlcea aparține în întregime bazinului Oltului. În cuprinsul lui se pot diferenția două sectoare ale cursului, corespunzătoare a două trepte de relief: un sector montan și un sector al dealurilor subcarpatice și piemontane. În general, ambele sectoare au caracter transversal, în fiecare din ele există o arie de convergență a râurilor, corespunzând unor depresiuni sau afundării structurale.

În localitatea Băile Govora rețeaua hidrografică este tributară Văii Govora prin afluentul acestuia – pâraul Hința. Valea Govora izvorăște din Dealul Mare Bărbătești cu altitudinea de 998 m situat la partea sudică a masivului Buila-Vânturarița. De la izvoare, râul se orientează spre sud, străbătând satele Gruieri, Budurăști și Mogoșești ca să conflueze apoi cu pâraul Cacova. Acesta, la rândul său, izvorăște din dealul subcarpatic Piciorul Mărului, se îndreaptă spre sud, parcurge satele Suseni, Gluiu și centrul comunei Stoenesti. După confluență, Valea Govorei se orientează spre sud - est și confluează după circa 30 km cu Oltul, la nord de localitatea Tătărani. În general, afluenții Văii Govorei sunt scurți, își au izvoarele în dealurile din jur și devin torențiali în perioadele ploioase.

Pâraul Hința, străbate stațiunea Băile Govora, fiind afluentul cel mai important al Văii Govora, izvorând din apropierea dealului Păușești. Are cursul orientat pe direcția est - vest și confluează după circa 5 km cu Valea Govorei pe teritoriul satului Govora.

Băile Govora sunt drenate pe o lungime de aproape 2 km de pâraul Hința, având ca afluenți pe malul stâng, pâraiele Bârlogeanu și Valea lui Țigănilă.

2.3.3.3. Clima

Datorită poziției geografice, a reliefului înconjurător și a vegetației, Băile Govora beneficiază de un climat blând, semi-mediteraneean. Cercetări sistematice de climatologie, începute încă din anul 1884, continuate de Dr. V. Crassu în perioada interbelică și de doctorii L. Ciungan și V. Geiculescu din 1952 și până în 1986 au furnizat date importante, publicate în lucrări de specialitate și prezentate succint în continuare.

Temperatura aerului prezintă variații mici, atât sezoniere, cât și diurne, cele mai mici fiind înregistrate în sezonul rece, când se înregistrează temperaturi medii lunare $+0,2^{\circ}\text{C}$ în decembrie, $-2,8^{\circ}\text{C}$ în ianuarie, $+9^{\circ}\text{C}$ în februarie.

Cele mai grele zile de iarnă se manifestă în prima jumătate a lunii ianuarie, iar anual se înregistrează 28 zile de iarnă autentică. Temperatura minimă record în sezonul rece a fost înregistrată în data de 11.02.1929, când a atins valoarea de $-27,4^{\circ}\text{C}$.

Anotimpul cald durează mai mult de 6 luni, din aprilie până în octombrie; zilele cu temperatură maximă peste 25°C încep din aprilie (9 zile) și se termină în octombrie (3 zile) astfel încât în timpul verii se înregistrează 88 zile cu temperatură de 25°C . Zile tropicale cu temperaturi de 30°C și rareori peste, se întâlnesc în iunie, iulie și august, însumând 23 zile. Caracteristică este absența căldurilor în timpul nopții, iar toamnele sunt mai calde decât primăverile.

Presiunea atmosferică este, în general, mică vara și ridicată iarna, caracterizată prin aceea că ea crește semnificativ la începutul toamnei și scade pronunțat la venirea primăverii. Media acesteia este cuprinsă între 729 mm Hg în aprilie și 734 mm Hg în ianuarie, când poate urca până la 756,4 mm Hg.

Amplitudinea maximă a presiunii atmosferice este de 46,9 mm Hg, iar cea minimă atinge numai 20,2 mm Hg în luna august.

Mișcările maselor de aer sunt puternic influențate de așezarea geografică a Govorei și vecinătatea lanțului muntos al Carpaților Meridionali, astfel încât lipsesc cele cu caracter specific zonal și cele intense. Desele perioade de calm sunt întrerupte sporadic de vânturi cu viteză redusă, a cărei medie anuală este de sub 2 m/s, variația fiind cuprinsă între 1,2 m/s în august și 3,1 m/s în aprilie. Foarte rar se înregistrează zile cu vânt tare, peste 10 m/s, iar furtunile violente apar la intervale foarte mari de timp și durează, din fericire, doar câteva minute. Direcția predominantă a mișcărilor aerului este dinspre sud – est și sud – vest.

Umiditatea relativă a aerului este ceva mai ridicată, în medie anuală fiind de 69 %, între minima de 58 % din august și maxima de 79 % din decembrie, fiind o diferență de doar 20 %, constanta valorilor, constituie, de asemenea, un factor important în ansamblul mediului sanogen.

Nebulozitatea medie cuprinsă între maxima din decembrie de 6,2 și minima din august de 2,4 urmărește îndeaproape extremele umidității relative, media anuală fiind de 4,5, valoare destul de redusă la nivel global, iar în perioada caldă a anului se menține la valori cuprinse între 2 și 4. Această nebulozitate redusă este deosebit de importantă pentru o localitate climatică.

Perioada mare de strălucire a soarelui, concretizată în numărul de zile senine care depășesc numeric pe cele noroase sau acoperite (103 anual) constituie un factor important de atracție, precum și o importantă sursă energetică neconvențională ieftină și ecologică, sursă exploatabilă în condiții optime pe durata celor 1.200 ore de strălucire a soarelui. În acest sens măsurătorile au prezentat valori ale coeficientului de insolație care variază de la 0,20 în sezonul rece la 0,54 în sezonul cald.

Precipitațiile atmosferice se încadrează în limite anuale normale, determinând un regim pluviometric favorabil dezvoltării vegetației. Cele mai numeroase zile cu precipitații au fost înregistrate în lunile mai - iunie (13 zile) și în august - septembrie câte 5 zile. Averse masive, urmate de inundații locale s-au înregistrat la mari intervale de timp (15-25 ani), aceste fenomene fiind strâns legate de cele globale. Starea electrică a atmosferei are un potențial de 42 V/m, gradientul electric având valori egale sau mai mari cu 100 V, numai când vremea este instabilă și cu manifestări electrice.

Caracteristicile climato-geografice ale Băilor Govora reglează regimul aeroelectric, menținând în tot timpul anului o ionizare foarte mare, cu efect sedativ - relaxant, factor natural important care contribuie substanțial la creșterea efectului tratamentului balnear.

2.3.3.4. Flora și fauna

Dealurile subcarpatice din jurul stațiunii Băile Govora sunt acoperite cu păduri de stejar, de goruneto-făgete și de făgete. Pe fața sudică apar stejăretele, pe culmi goruneto - făgetele și pe versanții nordici, făgetele.

Pădurile de goruneto-făgete au cea mai mare răspândire, ocupând culmile dealurilor și sunt bogate în specii de amestec. Astfel, pe lângă speciile dominante – stejar și fag apar și altele, precum: carpenul, teiul, jugastrul, frasinul, mojdreanul, ulmul etc.

Etajul arbustiv este format din alun, lemn cânesc, corn, sânger, soc clocotiș. Apare și iedera ca plantă agățătoare. Etajul ierbaceu, divers în specii, este format din merișor și afin, iarbă neagră, mușchi etc.

Flora ornamentală din parcurile stațiunii cuprinde numeroase specii lemnoase. Parcul central reunește pe o suprafață de 20 ha, specii valoroase de arbori dintre care amintim: tisa, bradul argintiu, molidul, pinul, zada, arinul, plopul, salcia, arțarul, platanul, castanul sălbatic, liliacul și altele.

În complexul frunzișului de fag și stejar se întâlnesc ciuperci aerobe, unele dintre ele fiind comestibile (mânătarca, creița, bureții iuți) și jucând un rol important în descompunerea frunzișului de foioase. Prin bogăția speciilor sale lemnoase, arbustive și ierboase, flora contribuie la crearea unui climat specific, utilizat cu bune rezultate în tratamentul unor boli respiratorii, pe lângă rolul său estetic.

Fauna este caracteristică zonei temperat-continentale întâlnindu-se în pădurile din jurul stațiunii veverița, bursucul, pârșul, iepurele, căprioara, vulpea, iar dintre păsări: mierla, sturzul de vâsc, pițigoiul, gaița, privighetoarea mică, pitulicea, țicleanul, ciocănitoarea și ghionoaia mică.

2.3.4. Resurse

2.3.4.1. Apele minerale, surse și importanța lor

Apele minerale sunt au un conținut variabil de săruri, gaze, substanțe minerale, elemente radioactive, care le conferă proprietăți terapeutice. În trecut, denumirea de apă minerală se atribuia tuturor apelor subterane sau superficiale care puteau fi utilizate în scopuri terapeutice. În ultimii ani, apelor minerale destinate scopurilor terapeutice li s-a dat denumirea de ape curative.

Apele minerale constituie factorii naturali de bază în tratamentul multor boli. Apele minerale sunt sărate - iodurate - bromurate, sărate - sufluroase și izvoare de cură internă cu apă slab mineralizată sulfuroasă, bicarbonată, sulfată, calcinată sodică, magneziană. Apele cloro-sodice iodurate bromurate cu degajări de gaze (hidrocarburi ușoare printre care predomină metanul) sunt ape de adâncime cu concentrație mare, exploatate prin sonde.

Băile Govora este una din cele mai bogate stațiuni în ape iodurate și bromurate din Europa. *Moret* o citează a doua în Europa, după Pechelepronnie din Alsacia cu 562 mg ‰ de brom și 42 mg ‰ iod. Apele din Govora conțin până la 38,3 mg ‰ brom și iod până la 41,8 mg ‰. Atât iodul, cât și bromul sunt de origine organică, rezultate din putrezirea micilor alge. Calciul și magneziul pe care aceste ape îl conțin în cantitate destul de mare (calciul 15 - 3,3 ‰ și magneziu 0,77 - 1,05g ‰) se datorează nisipurilor și gresiiilor. Caracteristica apelor de zăcământ este prezența amoniului. Aceste ape nu conțin hidrogen sulfurat fiind ape captate în sonde, la adâncimi de la 90 – 1.860 m. Fiecare debitează între 40 - 160 m³ de apă în 24 ore. Apele clorurate – iodurate - bromurate din sonde sunt ape vechi, fosile, formând pânze - pungi și stau straturi permeabile în nisipuri.

Apele izvorului de cură internă slab mineralizate sunt caracterizate printr-o concentrație mică de hidrogen sulfurat și clor, dar bogate în bicarbonați. Ele apar din depozitele sarmațiene destul de abundente pe valea Hinței, care sunt formate spre bază din marne negricioase, urmate apoi de bancuri de nisip, cu pachete de marne și intercalații de gresii. De aceste depozite sunt legate apele sulfuroase slab mineralizate, precum și pânza de apă dulce.

Odată cu descoperirea apelor minerale de pe valea Hinței și după primele analize efectuate asupra eficacității lor, Govora a devenit în scurt timp o localitate balneară de cură medicală de renume european, alături de băile din străinătate Hall și Lipnic.

Apele sulfuroase de la Govora, dacă nu sunt superioare, ele se pot pune pe aceeași linie cu renumite ape minerale sulfuroase cunoscute în Europa. Cura terapeutică începe la Băile Govora odată cu punerea în funcțiune a stabilimentului balnear, realizarea și punerea în funcțiune a primelor instalații balneare și captarea apelor în anul 1898 când s-a și făcut inaugurarea oficială, după cum afirma Dr. Macovei, medicul diriginte al stațiunii din acele vremuri.

Tot în acele vremuri, au fost publicate și primele analize amănunțite ale apelor și izvoarelor stațiunii în ceea ce privește proprietatea lor chimică „*sursele minerale de la Govora, în ceea ce privește compoziția lor chimică, sunt împărțite în două categorii și trei subcategorii bine determinat, după cum se vede din planul lor topografic și din tabela analitică*” - Dicționarul geografic al județului Vâlcea, tipărit în anul 1898, după Dr. Macovei. Toate sursele sunt cloro - sodice, însă cantitatea acestei baze diferă considerabil de la o sursă la alta.

2.3.4.2. Clasificarea apelor minerale de la Băile Govora

Categoria I și subcategoria I: apa iodo – cloro – fero - petroliferă, nesulfuroasă, sursa numărul 7.

Categoria a II-a: apa cloro-calcică magneziană și fără iod, cuprind sursele cu numerele 6 și 8, foarte sărată. Subcategoria a II-a: apa cloro-calcică magneziană cu urme de iod, însă foarte sulfuroasă și sărată, cuprinde sursa cu numărul 5.

Subcategoria a III-a ape sodice - sulfuroase, însă slab sărate și slab sulfuroase.

2.3.4.3. Substanțe minerale

IODUL - acest metaloid există în cantitate însemnată în sursa numărul 7 și urme în sursa numărul 5, de unde se pot lesne explica efectele terapeutice în anumite boli. El pare a fi fixat de materiile organice ale petrolului care există în apa acestei surse.

ACIDUL CARBONIC - există în sursa numărul 7, atât în stare liberă sub formă gazoasă, cât și în stare de combinație sub formă de carbonat de sodiu, de unde lesne ne putem explica perfecta solubilitate a acestor baze.

SODA - există în mare cantitate în sursele numărul 5, 6, 7 și 8, formând baza mineralizatrică a acestor surse și există sub formă de carbonat de sodiu și clorură de sodiu.

CALCEEA ȘI MAGNESIA - numite și baze feroase, există în această sursă în cantitate redusă.

FIERUL - există aici sub formă de carbonat de fier.

MATERII ORGANICE - toate sursele, fără excepție, conțin în soluție o cantitate oarecare de materii organice. Astfel, în sursa numărul 7 găsim o însemnată cantitate de materie organică sub formă de petrol. Acest petrol este târât de ape în timpul trecerii lor prin terenurile petrolifere, ce constituie o mare pantă din terenul nisipos din localitate și o cantitate oarecare de materie azotată în soluție, având un miros de „bulion” (Lambron), luat de apă în trecerea sa din terenurile de descompunere organică.

2.3.4.4. Resurse balneare

În stațiunea Băile Govora factorii de cură balneară sunt constituiți din substanțe hidrominerale diversificate, de mare valoare terapeutică.

Sub aspectul calității factorilor terapeutici pentru profilul de bază, respectiv afecțiunilor respiratorii și otorinolaringologice, stațiunea Băile Govora este cotate printre primele 16 stațiuni balneare din Europa și între primele 30 din lume, îndeplinind normele prevăzute de Federația Internațională de Termalismo și Chimatologie (FITEC).

Privind concentrația în sulf și iod a apelor minerale obținute din foraje și puțuri, stațiunea Băile Govora poate fi aliniată stațiunilor de renume mondial ca *Bains, La Bonzboule (Franța)*, *Bad Hali (Austria)*, *Salmaggiore (Italia)*, *Marianske Lazne (Cehia)*.

Zăcămintele hidrominerale puse în evidență în stațiunea Băile Govora se diferențiază în funcție de tipul mineralizării și condițiile din zăcămintă, în două categorii:

- acumulări de ape clorurate, iodurate sau bromurate, sodice, cantonate în depozitele helvețiene și burdigaliene, acvitiene. Aceste ape puternic mineralizate au fost captate prin 9 foraje executate de întreprinderi de profil;
- acumulări de ape sulfuroase, clorurate sodice și sulfuroase, bicarbonatate (sulfatate), sodice (calcice) legate, în general, de depozitele tortoniene și sarmațiene, înmagazinate în sisteme fisurale, pe fracturi și pe fețele de stratificație; acestea sunt ape care se mineralizează pe parcursul circulațiilor în

subteran și prin amestec, în anumite proporții cu apa de zăcământ migrată spre suprafață de-a lungul fisurilor. Aceste ape apar în vestul stațiunii fie sub forma unor emergențe naturale (izvoarele 1, 2, 3,) și emergențe captate prin puțuri de captare cu diametre mari.

Sursele și debitele de ape minerale din zona stațiunii Băile Govora sunt prezentate în tabelul următor:

Tabelul nr. 7. Sursele și debitele de apă minerală din stațiunea Băile Govora

Nr. crt.	Denumirea sursei	Debit m³ / zi	Tip de apă	Mod de utilizare
1	Foraj 601	302	clorurată - iodurată	Cura internă / cura externă – în exploatare
2	Foraj 602	170	iodurată	Cura internă / cura externă – în conservare
3	Foraj 606	69	sodică	Cura internă / cura externă – în conservare
4	Foraj 606 bis	86	sodică	Cura internă / cura externă – în conservare
5	Foraj 617	61	clorurată, iodurată	Cura internă / cura externă – în exploatare
6	Foraj 618	224	sodică, termală	Cura internă / cura externă – în exploatare
7	Puț nr. 1	14,7	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
8	Puț nr. 2	7,3	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
9	Puț nr. 3	4,6	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
10	Puț nr. 5	1,5	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
11	Puț nr. 7	2,5	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
12	Puț nr. 8	1,7	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare

13	Izvor nr. 1	0,4	sulfuroasă, sulfată	Cura internă / cura externă – în exploatare
14	Izvor nr. 2	1,8	sodică	Cura internă / cura externă – în conservare
15	Izvor nr. 3	1,0	sodică	Cura internă / cura externă – în conservare

Sursa: Primăria Orașului Băile Govora, date actualizate 2021.

Sursele de apă clorurată, iodurată, atermală, utilizată în cura externă au debite suficiente, ele acoperind fără probleme necesarul în bazele de tratament actual și de perspectivă. În schimb, apele sulfuroase care constituie cel mai valoros factor de cură din stațiune au un debit scăzut punând deseori probleme în satisfacerea necesităților de tratament, îndeosebi în perioada sezonului cald.

2.3.4.5. Calitățile terapeutice ale resurselor balneare

Analizele apelor minerale provenite din foraje, puțuri și izvoare efectuate de I.M.F.B.R.M. (Institutul de Medicină Fizică, Balneoclimatologie și Recuperare Medicală), au stabilit indicațiile de folosire terapeutică a substanțelor hidrominerale din stațiune atât la cura externă, cât și în cura internă.

Profilul de bază al tratamentului balnear din stațiunea Băile Govora îl constituie afecțiunile aparatului respirator și locomotor, pentru care stațiunea are o bogată experiență.

Caracteristic pentru zonă este prezența apelor minerale care constituie factori naturali terapeutici utilizați în tratarea diferitelor afecțiuni. Se remarcă prezența a trei tipuri de ape minerale utilizate în:

Cura externă:

- ✓ ape minerale de mare concentrație, iodurate, bromurate, sulfuroase, clorurate, sodice, hipertone;
- ✓ ape minerale sulfuroase hipotone.

Cura internă:

- ✓ ape minerale bicarbonatate, sulfuroase, sodice, calcice, hipotone.

Băile Govora este una din cele mai bogate stațiuni în ape iodurate și bromurate din Europa, iodul și bromul fiind de origine organic, cu un climatul continental moderat cu influențe mediteraneene, sedativ cu predominanța aeroionilor negativi și încărcătură minimă cu polenuri alergogene și umiditate relativ constantă.

Indicații terapeutice:

Afecțiuni respiratorii	Afecțiuni O.R.L.
- bronșită cronică; - traheobronșite; - B.P.O.C.; - emfizem pulmonar; - status post infecții respiratorii repetate; - bronșiectazii fără episoade hemoptice; - astmul bronșic alergic, infecțios, infecțioalergic; - sechele postpneumectorii (nu pentru tumori maligne).	- rinosinuzite cronice: catarale, alergice, hipertrofice, ozenoase; - sinuzite operate; - rinofaringite cronice hipertrofice; - laringite; - micoze orofaringiene.
Afecțiuni ale aparatului locomotor	Afecțiuni asociate
- reumatism degenerativ: spondiloze, gonartroze, coxartroze, artroze periferice; - reumatism secundar infecțios; - reumatism abarticular; - disfuncții postraumatice: afecțiuni neurologice, periferice, centrale: bolnavi sub 62 ani, fără recidivă, după 6 luni de la A.V.C., în stadiul spastic, fără crize epileptice.	- gastroduodenite cronice; - dispepsii gastro-intestinale; - afecțiuni hepato-biliare care necesită cure de colereză; - afecțiuni ale aparatului renal care necesită cure de diureză; - afecțiuni metabolice (hipotiroidia, gută, diabet zaharat tip 2, osteoporoză etc); - sechele de rahitism; - nevroze astenice; - boli cauzate de stres.

Tipuri de proceduri:

- ◆ inhaloterapia: ultrasono-aerosoli, pulverizații, inhalații cu ape minerale;
- ◆ băi cu ape minerale, băi esență de brad, duș subacval;
- ◆ electroterapie: curenți de joasă și medie frecvență, băi galvanice, unde scurte, magnetoterapie, ultrasunete, ultraviolete, laserterapie, parafină, terapie cu radiații infraroșii;
- ◆ kinetoterapie;
- ◆ masaj;
- ◆ saună;
- ◆ cura internă cu ape minerale;
- ◆ cura de teren;
- ◆ împachetări cu nămol sapropelic de la Techirghiol.

Contraindicații:

- ◆ boli acute și cronice în stadiul de acutizare;
- ◆ boli infecto-contagioase, boli parazitare;
- ◆ TBC;
- ◆ boli venerice;
- ◆ tumori maligne;

- ◆ bolile sângelui și ale organelor hematopoetice;
- ◆ stări cașectice;
- ◆ boli psihice;
- ◆ epilepsia.

Folosirea sub formă de aerosoli, pulverizator sau inhalații, a amestecului apelor din puțurile nr. 1, 2, 3, 5, 7, 8 este improprie afecțiunilor aparatului respirator și otorinolaringologic, datorită concentrației lor prea mari și iritante. I.M.F.B.R. recomandă folosirea izvorului nr.1, care conține apă hipotonă și neiritantă sau diluarea amestecului apelor din puțurile și forajele existente până la o concentrație care să nu fie iritantă, dar care să-și păstreze eficiența terapeutică cunoscută.

Variatatea factorilor naturali de cură din stațiunea Băile Govora permit îmbinarea celor trei tipuri de asistență medico - balneară, respectiv profilaxie, cură terapeutică și recuperare funcțională.

Stațiunea oferă posibilitatea practicării curei profilactice pentru persoanele cu factori de risc respirator, ereditar, de mediu, profesional și social, precum și extinderea asistenței balneare medicale la vârstele extreme (copii, bătrâni).

În perioada interbelică, la cercetările medicale și faima stațiunii balneare Băile Govora au contribuit medici de renume și profesori universitari, precum Ștefan Nicolau, Danielopolu, Băltăceanu, P. Niculescu, C. Llescu, P. I. Popovici, V. Teodoru, V. Pănculescu și alții care au făcut multe cercetări medicale publicate în reviste și broșuri de specialitate.

Atenția acordată calităților terapeutice deosebite ale resurselor hidrominerale și bioclimatului sedativ și de cruțare specific stațiunii Băile Govora s-a materializat și după anul 1950 când, sub egida Institutului de Balneologie și Fizioterapie din București s-au făcut cercetări, care continuă și în prezent, privind eficiența apelor minerale și mecanismul lor de acțiune în tratarea diferitelor boli.

Între cei ce au efectuat studii și cercetări valoroase menționăm personalități ilustre din viața medicală românească: profesorii universitari Traian Dinculescu, I. Opreanu, I. Manta, St. Milcu, S. Căpâlnă și alți cercetători de seamă.

La toate aceste realizări privind afirmarea internă și internațională a calităților terapeutice balneare a stațiunii Băile Govora, o contribuție importantă au avut-o medicii din stațiune, care prin pasiunea lor științifică și profesională, au creat renumele acestora: Dr. V. Geiculescu, Dr. I. Cârțumărescu, dr. M. Sărătura, Dr. L. Ciunganu, Dr. Carmen Geiculescu, Dr. E. Jianu, Dr. C. Năstase, Dr. Gh. Enache, Dr. I. Preciu, Dr. A. Dincă, Dr. Spulber Eduard, Dr. T. Veleanu, Dr. V. Mazilescu, Dr. Georgescu.

2.3.4.6. Valorificarea resurselor balneare

În tabelul următor este prezentat modul de valorificare al apelor minerale din stațiune, în perioada de vârf de sezon, cea mai concludentă privind satisfacerea necesarului de resurse.

Tabelul nr. 8. Modul de valorificare al apelor minerale din stațiunea Băile Govora

Tipuri de apă minerală	Total surse m ³ / zi	Total consum m ³ / zi	Din care:	
			Cura externă m ³ / zi	Cura internă m ³ / zi
Apă minerală sulfuroasă	35,50	35,20	32	3,20
Apă minerală clorurată, iodurată, bromurată etc. Apă minerală bicarbonată, sodică, calcică, hipotonă - izvoare minerale	912	128	128	-
TOTAL	947,50	163,20	160	3,20

Sursa: Primăria Orașului Băile Govora, date actualizate 2021.

Din analiza datelor prezentate în tabel rezultă că cea mai mare cantitate de ape minerale este utilizată în cura externă reprezentând 14,03 %, iar în cura internă numai 0,0033 % din apa exploatabilă, deși apa sulfuroasă folosită în cura internă este consumată, în sezonul de vârf în proporție 100 %.

Totodată, folosirea unui debit mai mare pentru cura externă deși sursele o permit este limitată de capacitatea depășită în sezonul de vârf a bazelor de tratament. În extrasezon, consumurile de substanță minerală balneară se situează sub nivelul debitelor exploatabile, în ambele tipuri de apă minerală, respectiv 228 m³/zi la apa clorurată, iodurată, bromurată și 16 mc/zi la apa sulfuroasă.

2.3.4.7. Conservarea și protecția resurselor hidrominerale balneare

Zăcămintele hidrominerale din subsolul stațiunii Băile Govora au o importanță vitală privind profilul economic al orașului și aspectul tehnico-edilitar al stațiunii, luându-se măsuri severe pentru conservarea și protecția acestei prețioase bogății, constând în evitarea pericolului de poluare a surselor și pierderii echilibrului și calităților zăcămintelor.

Perimetrul de protecție sanitară a surselor hidrominerale construit în stațiunea Băile Govora conform Ordinului nr. 5188/1998 al Ministerului Sănătății și Avizului nr. 348/05.03.1998 al Ministerului Sănătății, este protejat prin grija agentului economic beneficiar al acestor resurse (S.C. BĂILE GOVORA S.A.) și a administrației publice locale, care aplică măsurile tehnice și sanitare obligatorii potrivit reglementărilor Agenției Naționale a Resurselor Minerale (A.N.R.M.).

Normativele stabilesc interdicții și restricții detaliate pentru zona internă de regim sever de protecție și zona externă de restricție a oricăror activități care pot afecta calitățile zăcămintului hidromineral. Aceste restricții sunt incluse și în Regulamentul de Urbanism al orașului Băile Govora.

Sondele, puțurile și izvoarele ce constituie surse hidrominerale în exploatare și conservare în stațiunea Băile Govora, au un *perimetru de protecție severă* de 20 x 20 m pentru fiecare sursă. Toate acestea au împrejurimi cu garduri sau plase de sârmă.

Totodată, prin Avizul 35/08.1997 al A.N.R.M. s-a stabilit perimetrul hidrogeologic al zăcămintului hidromineral al stațiunii Băile Govora, în interiorul cărora sunt aplicate

măsurile de protecție tehnico - sanitară specifice. În Planul de Urbanism General (PUG) al orașului Băile Govora sunt delimitate zonele de protecție ecologică, cu valoare istorică, peisagistică în zona protejată, pe baza normelor sanitare.

2.3.4.8. Turismul de sănătate

Este o formă specifică a turismului de sejur, practicat de persoane care se deplasează în stațiuni balneoclimaterice pentru prevenirea, vindecarea sau reducerea efectelor unor boli. Turismul de sănătate are două componente:

- **turismul de tratament (curativ)** – care vizează persoanele care suferă de anumite boli și care, la rândul lui îmbracă două forme:

- **turismul climateric** - favorizat de existența unui climat cu atribute curative (ionizare și oxigenare puternică, radiație solară cu valori ridicate, umiditatea relativă ridicată) prezent în zona montană, cu rol curativ major în afecțiunile respiratorii);
- **turismul balnear** - condiționat de prezența apelor minerale clorurate și sulfuroase, respectiv a nămolurilor terapeutice;

- **turismul de tip wellness** – accentul se pune atât pe refacerea fizică, dar și pe beneficiile psihologice.

România se înscrie în rândul țărilor europene cu un remarcabil fond balnear ceea ce a făcut ca turismul românesc să aibă o veche tradiție și să cunoască o amplă dezvoltare.

În prezent, **România dispune de 160 de stațiuni și localități balneare cu factori naturali de cură, dintre care 60 de stațiuni de importanță generală și locală și 18 dintre ele promovate în circuitul turistic internațional.**

Resursele balneoclimaterice reprezintă componente determinate ale ofertei balneare, caracteristicile lor cantitative și calitative, determinând modul și nivelul de organizare și amenajare ale structurilor necesare valorificării lor. Apa minerală și minerală terapeutică este apă subterană cu un anumit conținut de substanțe în soluție și cu unele proprietăți fizice și chimice care o fac aptă pentru cura balneară sau valorificare alimentară.

Principalii factori de cură prin care turismul balnear contribuie la ameliorarea stării de sănătate a persoanelor venite la tratament sunt: climatul, apele minerale-sulfuroase, clorurate, ușor iodurate, bromurate, sodiu, calciu, magneziene, nămoluri și gaze terapeutice. Deși modul de acțiune al acestora nu este pe deplin cunoscut, principală lor utilizare dintotdeauna este **balneoterapia**.

Rolul profilactic al curelor balneare este bine cunoscut prin creșterea rezistenței generale a organismului după tratament. Statisticile întocmite în numeroase țări au evidențiat faptul că **membrii populației active care au efectuat cure balneare în timpul concediilor de odihnă pe o perioadă de mai mulți ani, au înregistrat posterior un număr redus de zile de incapacitate de muncă, cu un număr redus de consultații medicale.**

Despre o exploatare balneară organizată a factorilor naturali de cură din țara noastră se poate vorbi numai începând cu sec. al XVIII-lea când se redescoperă o serie de izvoare minerale folosite anterior, dar se și descoperă altele noi, se fac cercetări și se testează apele minerale, se recunoaște efectul tămăduitor al acestora și se construiesc așezări rudimentare care vor sta la baza constituirii viitoarelor stațiuni balneare din secolul XIX. În acest timp apar localitățile balneare Bazna, Borsec, Olănești, Sâncrăieni, Șaru Dornei, Vâlcele, Zizin, iar stațiuni mai vechi precum Herculane, Băile Felix, Geoagiu Băi continuă exploatarea resurselor balneare.

În timpul Primului Război Mondial marea majoritate a stațiunilor a fost degradată sau distrusă, mai ales cele din Carpații Orientali, Moldova și Muntenia dar și din Munții Apuseni, Slănic-Moldova, Tușnad, Zizin, Vatra Dornei, Sovata, Borsec, Olănești, Sărata Monteoru, Moneasa, etc. **Reconstruirea acestor stațiuni s-a realizat sub egida Societății de hidrologie și climatologie medicală** care a fost reînființată în 1932, acțiune ce a cuprins stațiuni de tradiție în turismul balnear.

În multe dintre stațiuni s-a modernizat baza de cazare, s-au construit hoteluri de cură și complexe sanatoriale moderne, în care serviciile de cazare, masă, diagnostic și tratament sunt oferite în cadrul aceluiași clădiri, așa cum se practică în stațiunile balneoclimaterice de interes mondial cum sunt: *Băile Herculane, Slănic-Moldova, Băile Felix, Sovata, Băile Tușnad, Covasna, Călimănești-Căciulata, Mangalia, Vatra Dornei, Eforie, Govora, Olănești, Buziaș*.

În bazele de tratament construite au fost create condiții optime a utilizării pe larg a factorilor naturali de cură, pe baze științifice. Alături de procedurile naturale sau fizioterapie se utilizează și o largă paletă de proceduri terapeutice care folosesc factori fizici. Bazele de tratament dispun astfel de compartimente specializate, dotate cu aparatură și instalații moderne.

Preferințele și motivațiile turismului modern se diferențiază de cel tradițional, dorind să acumuleze o cantitate cât mai mare de informații, să își îmbunătățească nivelul cultural, să exploateze (în limitele decente) resursele naturale, atracții, obiective turistice, într-un interval de timp limitat, în vederea atragerii unei ponderi impresionante de vizitatori.

Majorarea nivelului de trai, al bunăstării economice, dar și a oboselii fizice și psihice, răspândirea unor afecțiuni, nevoia de odihnă și recreere au condus, treptat, la apariția turismului curativ, încă din cele mai vechi perioade, acest tip de turism cunoscând fluctuări atât ale cererii turistice, cât și a ofertei acestei activități.

În **Master Plan-ul pentru Dezvoltarea Turismului Balnear** au fost analizate principalele evoluții ale sectorului balnear - așa cum reies din datele statistice colectate și puse la dispoziție de către *Institutul Național de Statistică*, sau din cele elaborate prin compunerea datelor INS - din punct de vedere al evoluției **capacității de cazare disponibile** și cele care vizează **fluxurile de turiști** (sosiri și înnopțiuni).

Astfel, în ce privește *evoluția capacității de cazare* (în termeni de locuri-zile care reprezintă numărul agreeat de locuri de cazare disponibile efectiv pentru turiști), se constată că în perioada 2014-2017 a avut loc un reviriment al acesteia, tendința opusă celei de scădere înregistrată după 2000. Revirimentul capacității de cazare în stațiunile balneare din perioada de referință se explică atât prin apariția și dezvoltarea unor capacități de cazare noi de tip pensiune (multe construite prin utilizarea fondurilor structurale europene) în zonele balneare, cât și prin renovarea și reabilitarea unor hoteluri deja existente.

În ceea ce privește *fluxurile de turiști* cazați în stațiunile balneare, acestea au înregistrat însă o creștere de 11,1% în 2017, depășind tendința generală de scădere din perioada 2011-2014.

Din punct de vedere al **evoluției numărului de bilete de tratament în stațiuni balneare** sau balneoclimatice decontate de *Casa Națională de Pensii Publice*, în perioada 2012-2017, a fost constantă importanța fluxurilor de turiști generate în sectorul balnear de sistemul biletelor de tratament. Fiind vorba de bilete de tratament decontate efectiv, cifrele pot fi echivalate cu sosiri în stațiunile balneare.

O observație imediată este legată de faptul că, deși foarte mare, ponderea biletelor de tratament în total sosiri în stațiunile balneare nu reprezintă, aparent, decât circa 20%-

30% din total. Aceasta discrepanță între datele cantitative disponibile și percepția avută la nivelul teritoriului, unde turistul social subvenționat pare a rămâne segmentul majoritar de departe, se poate explica prin faptul că sistemul de colectare al datelor utilizat de INS face posibilă introducerea în total a unor capacități de cazare care nu se află în stațiunile balneare și balneoclimatice recunoscute legal, incluzând și sosiri în localități cu baze de tratament care au fost istoric sau doresc să devină stațiuni balneare, fără să aibă acest statut.

Trebuie, de asemenea, menționat faptul că, regula generală, **durata de ședere a turistului cu bilet de tratament este mult mai mare decât a turistului mediu în cura liberă sau care vizitează cu alt scop o stațiune balneară**. Este de aceea foarte probabil, ca ponderea în total înnoptări în stațiunile balneare a înnoptărilor pe baza biletelor de tratament să fie mult mai mare decât în cazul sosirilor, depășind 50%.

A doua concluzie este că **volumul de bilete de tratament decontat de stat rămâne unul per total constant**, chiar dacă există fluctuații câteodată importante, fără să înregistreze scăderi importante în perioada pentru care am avut date disponibile (2012-2017). Faptul că există o scădere a frecvenței sociale, subvenționate, pe fondul unei tendințe de creștere a sosirilor totale, înseamnă că există o scădere a ponderii primei în total, cu efectele relative pozitive cunoscute legate de creșterea dependenței economiei balneare de acest sistem care nu permite investițiile în reabilitare, în formarea profesională, în dezvoltarea bazelor de tratament și în general a produselor competitive pe piața națională și europeană.

2.3.5. Elemente de patrimoniu

Investițiile în restaurarea, protecția și valorificarea prin turism a patrimoniului cultural vor permite Regiunilor de dezvoltare să folosească avantajele oferite de potențialul lor turistic și patrimoniul cultural în identificarea și consolidarea identității proprii, pentru a-și îmbunătăți avantajele competitive în sectoare cu valoare adăugată mare și conținut calitativ ridicat.

Activitățile de conservare, protecție și valorificare durabilă a patrimoniului cultural și natural pot, mai mult decât orice altă activitate economică, să dezvolte sinergii în strânsă interacțiune cu mediul și societatea, deoarece dezvoltarea anumitor localități este strâns legată de mediul natural al acestora, de caracteristicile culturale, interacțiunea socială, securitatea și bunăstarea populației locale. Aceste caracteristici recomandă activitățile de conservare, protecție și valorificare durabilă a patrimoniului cultural și natural motorul principal al conservării și dezvoltării locale, atât direct, prin sensibilizarea față de valori și prin ajutorul financiar oferit, cât și indirect, prin dezvoltarea unor activități alternative.

România deține un avantaj competitiv prin densitatea crescută a obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic, astfel că este deosebit de important ca patrimoniul cultural să fie restaurat, protejat și conservat, dar și gestionat mai strict în ceea ce privește condițiile de vizitare. Aceste inițiative de conservare vor trebui însoțite de o planificare consistentă prin care să se conserve (și unde este posibil să restaureze) centrele istorice ale orașelor, să se mențină stilului arhitectonic tradițional și să se conserve orașele istorice medievale.

Necesitatea de a restaura obiectivele de patrimoniu cultural și natural trebuie să fie însoțită de o abordare flexibilă, care să permită includerea acestora în circuitul turistic și pregătirea lor pentru desfășurarea de noi activități, inclusiv economice, menținerea

unei rigidități legate de actul tehnic de restaurare putând genera o utilizare deficitară a acestora.

Crearea unui mediu de calitate duce la prosperitatea orașului și implicit la o calitate sporită a vieții cetățenilor săi. Un mediu atractiv, sigur și sustenabil are o contribuție benefică și vitală pentru imaginea orașului și pentru reputația pe care acesta o are pe plan extern și care poate afecta deciziile investitorilor străini. Acest lucru se poate obține prin dezvoltarea culturii și a evenimentelor culturale, prin promovarea turismului sau a altor forme de divertisment.

Cultura reprezintă modalitatea de a ne defini identitatea ca indivizi, comunități sau națiuni, un element esențial al dezvoltării economice și al regenerării sociale, un indicator al calității vieții și bunăstării individuale.

La nivel internațional se acordă din ce în ce mai mare atenție potențialului culturii de a cataliza procesele de dezvoltare. Se vorbește despre orașe creative (orașe ale căror politici de dezvoltare sunt definite prin implicarea cetățenilor prin metode specifice domeniului cultural), despre industrii creative a căror rată de creștere este de 5 ori mai mare decât a industriilor tradiționale.

De aceea, considerăm că în contextul societății românești cultura joacă un rol esențial, fiind pârgă de armonizare a valorilor locale și naționale la valorile europene.

Obiectivele fundamentale ale politicilor culturale actuale din România sunt:

- ❖ *susținerea creativității contemporane;*
 - ❖ *protecția patrimoniului cultural tangibil;*
 - ❖ *protecția patrimoniului intangibil;*
 - ❖ *susținerea și promovarea circulației creatorilor culturali și a bunurilor culturale.*
- În acest context apar două mari direcții de acțiune ale politicilor culturale naționale:*
- ✓ *păstrarea și afirmarea identității naționale prin protecția și promovarea moștenirii culturale, a patrimoniului ca sursă fundamentală de cunoaștere și creație;*
 - ✓ *asigurarea unui cadru democratic pentru desfășurarea vieții culturale în contextul procesului de realizare a societății informaționale și educaționale, bazate pe principiul educației permanente, al educației pentru toți și al educației pentru fiecare.*

Contextul strategic în domeniul cultural la nivelul Regiunii de dezvoltare Sud-Vest impune:

- ✓ *conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural;*
- ✓ *cercetarea, evidența, prezervarea și valorificarea patrimoniului imaterial;*
- ✓ *susținerea ofertei culturale locale și implicit a interesului comunităților de a participa la viața culturală;*
- ✓ *realizarea și promovarea bunurilor culturale și activităților care exprimă identitatea culturală a comunităților etnice și religioase;*
- ✓ *extinderea turismului cultural prin valorizarea potențialului cultural de care dispun județele din regiune.*

Orașul Băile Govora este înregistrat în Lista Monumentelor Istorice 2015* a Ministerului Culturii cu următoarele:

Tabelul nr. 9. Lista monumentelor istorice din orașul Băile Govora

Poziția	Cod LMI*	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
143	VL-I-s-B-09563	Situl arheologic de la Prajila	Localitate componentă Prajila, oraș Băile Govora		
144	VL-I-s-B-09563.01	Așezare	Localitate componentă Prajila, oraș Băile Govora		Laténe
145	VL-I-s-B-09563.02	Așezare	Localitate componentă Prajila, oraș Băile Govora		Hallstatt
146	VL-I-s-B-09563.03	Așezare	Localitate componentă Prajila, oraș Băile Govora		Epoca Bronzului
282	VL-II-s-B-09643	Ansamblu urban	Oraș Băile Govora	Între Primărie și Parc, pe ambele laturi ale străzii	Sf. sec. XIX înc. sec. XX
283	VL-II-m-B-09644	Hotel Palace	Oraș Băile Govora	Str. Parcului 1	1914
284	VL-II-m-B-09645	Cazino	Oraș Băile Govora	Str. Parcului 3	Înc. sec. XX
285	VL-II-m-B-20968	Vila Ivanovici	Oraș Băile Govora	Str. Sfatului 10	1906
286	VL-II-m-B-09646	Colecția de Arheologie și Artă Religioasă „Gheorghe Petre”	Oraș Băile Govora	Str. Tudor Vladimirescu 109 B	Mijl. sec. XX
740	VL-III-m-B-09991	Bustul generalului medic N. Zorileanu	Oraș Băile Govora	Parcul central	Înc. sec. XX

Sursa: <https://patrimoniu.ro/monumente-istorice/lista-monumentelor-istorice>, accesat în data de 19.02.2022

*Din punct de vedere structural, monumentele sunt grupate pe patru categorii, în funcție de natura lor:

- I. Monumente de arheologie;
- II. Monumente de arhitectură;
- III. Monumente de for public;
- IV. Monumente memoriale și funerare.

Din punct de vedere valoric, lista monumentelor istorice cuprinde următoarele categorii:

- Categoria A - monumente de interes național;
- Categoria B - monumente de interes local.

Codul LMI – cod propriu cu următoarea structură:

- Sigla alfabetică a județului în care se află;
- Grupa valorică în care a fost încadrat: A, respectiv B;
- Categoria căruia îi aparține, I, II, III sau IV
- Numărul curent în cadrul fiecărei categorii

2.3.6. Scurt istoric

Așezările omenești sunt evidențiate din cele mai vechi timpuri, fiind identificate 8 situri istorice și arheologice de așezări omenești încă din neolitic, din epocile bronzului, fierului, așezări daco - tracice și daco - romane.

O mărturie a procesului de formare a poporului român, după ocuparea romană, o constituie descoperirea la Govora Sat, în punctul Stejar, a unei așezări din secolul III e.n., iar la Băile Govora a unei locuințe în care s-au găsit pe aceeași vatră atât vase dacice lucrate cu mâna, cât și vase de origine romană lucrate cu roata, atestând astfel începutul simbiozei de formare a poporului român.

Civilizația autohtonă a populației din zonă este evidențiată de podoabele și monedele de bronz și aur descoperite pe aceste meleaguri, din timpul migrației (sec. IV - VIII), care confirmă că urmașii daco -romanilor au continuat să mențină legăturile economic - politice cu imperiul bizantin. Există dovezi documentare, din epoca feudală, privind întemeierea primelor formațiuni politice feudale românești, viața Govorei fiind legată de cea a Mănăstirii Govora (sec. XIII - XIV). Astfel, printr-un hrisov din 1 aprilie 1551 dat de Mircea Ciobanu, se întărește stăpânirea Mănăstirii Govora asupra satelor Glodul și Hința (actuala așezare a stațiunii), stăpânire dată încă din primii ani de domnie a lui Vlad Țepeș (1456 - 1462).

Existența apelor minerale din zonă a fost cunoscută încă din Evul Mediu, acestea fiind menționate într-un document emis în septembrie 1499 de Domnitorul Radu cel Mare, în care pomenește de locul „vârful care fierbe”.

Apele minerale erau folosite empiric de localnici și diferite persoane care veneau la Mănăstirea Govora, încă din 1849, fapt consemnat pe coperta interioară a unui liturghier de la mănăstire, precum și într-un raport redactat de Primăria orașului în anul 1934. De asemenea, mulți localnici au depus plângeri ispravnicului de Vâlcea, pentru faptul că „apele pucioase și sărate le strică grădinile”.

În anul 1878, la sugestia lui I.C. Brătianu (el însuși suferind de reumatism), colonelul Dr. Nicolae Popescu - Zorileanu a experimentat aceste ape asupra unor veterani de război, bolnavi de gută, pelagră și sifilis, efectuând și analize sumare ale acestora.

În perioada 1878-1879, societatea austriacă „Klauss & Co.” efectuează prospecțiuni pe valea pârâului Hința, căutând petrol. Țițeiul găsit fiind în cantități mici și, mai ales, impropriu industrializării, lucrările au fost abandonate dar lăsate în grija a patru paznici angajați în acest scop de primăria comunei Govora.

Rezultatele deosebite obținute în urma tratamentelor, precum și cele furnizate de analizele apelor efectuate de șeful laboratorului de chimie al armatei, Alfred Nicolaus Bernath - Lendway în anii 1881 - 1884 au stat la baza aprobării de către Camera Leguitoare a Inițiativei pentru răscumpărarea de la localnici a unei suprafețe de 20 ha „în interesul captării apelor și construcțiilor de la Govora” pentru care în anul 1886 s-au

făcut formalitățile și s-a achitat suma de 1103 lei (Adresa nr. 43746/23 sept. 1888 Ministerul Agriculturii, Industrii și Comerțului și Domeniilor). Alocarea de către Camera Legiuitoare a sumei de 1.000.000 lei (!) a făcut posibil ca stațiunea să se dezvolte în ritm susținut.

Între anii 1881 - 1889 s-au realizat lucrări de captare a apelor conduse de inginerul Iranlic Bochet, autorul captărilor de Vichy și Aix-les-Bains, construirea a trei hoteluri (Hotelurile Statului Nr.1, Nr.2, Nr.3), amenajarea unui stabiliment de băi și a primelor bazine de acumulare, sub conducerea inginerului de mine Papon de Lemaigne, francez de origine.

La 1 iulie 1889 a fost inaugurată oficial „Stațiunea Balneară Govora”, sub forma unei societăți cu capital de stat și tot atunci au fost introduse iluminatul public (cu petrol) și apa potabilă.

Anii 1890-1906 au constituit prima perioadă de ascensiune în evoluția Băilor Govora, când au fost construite majoritatea vilelor particulare (dintre care unele există și azi) astfel încât în anul 1905 au fost tratați la Govora aproape 18.000 pacienți dintre care 68 % s-au vindecat.

În anul 1909 a fost emis Decretul Regal nr. 1244/11.04.1909, prin care Statul concesionează Băile Govora Societății „Govora - Calimănești” societate pe acțiuni cu un capital de 5.000.000 lei subscris prin emitere de acțiuni.

În primii ani de existență a societății s-a construit uzina electrică și a fost amenajat parcul stațiunii de către arhitectul peisagist francez A. Pinard, autorul amenajării parcului „Romanescu” din Craiova.

În perioada 1911-1915 Consiliul de administrație al societății, având în frunte pe Dr. Leonte (președinte), Vintila Brătianu (vicepreședinte) și dr. Haralambie Botescu (1874 - 1917) - administrator delegat, contractează cu arhitectul francez Ernest Doneaud, profesor la Școala de Arhitectură din Paris, construcția celor mai importante edificii: Hotelul „Palace” cu 4 etaje și mansarda (336 încăperi) cu 155 de camere, 17 cabine de băi la subsol și Pavilionul de băi cu 151 de cabine diferențiate în 3 categorii (lux, cls. I și cls. II) în care, în anul 1914, Dr. Botescu a înființat „Institutul de Fizioterapie” dotat cu aparatură medicală ultramodernă pentru acea vreme, importată din Germania.

Între anii 1919 - 1922 a fost construită o linie de cale ferată îngustă care asigura transportul de călători și marfă între stația C.F.R. și stațiune, linie care a fost folosită până în anul 1928.

Între anii 1921-1935 societatea a obținut noi fonduri prin subscriere de acțiuni și donații în bani sau natură (vila Iliescu și terenul), a construit Cazinoul și Hotelul „Balneara”.

Ministerul de Război a ridicat Sanatoriul Militar, iar Societatea Progresul Silvic a construit Vila „Sylva” astfel încât la acea dată Băile Govora oferea pacienților și vizitatorilor peste 3.000 de locuri. Din datele statistice rezultă că între anii 1912 - 1939 au fost tratați la Govora 417.000 pacienți, deși stațiunea avea caracter sezonier. Numai între anii 1923 - 1933 au fost tratați, în medie, 4500 pacienți anual, în total 49.457, din care 17.322 reumatici (facem mențiunea că o cură dura 21 sau 28 de zile). În urma apariției antibioticelor, tratamentul sifilisului și a sechelelor post sifilitice a scăzut ca pondere în fața reumatismului și al afecțiunilor căilor respiratorii superioare.

Dat fiind faptul că în perioada interbelică, majoritatea medicilor curanți erau cadre didactice universitare, la Băile Govora s-a desfășurat o temeinică muncă de cercetare științifică, benefică stațiunii și pacienților. În acest scop Dr. Haralambie Botescu a înființat în anul 1913 Institutul de fizioterapie din Govora care funcționa într-o aripă a Pavilionului de Băi.

Au fost elaborate cercetări științifice asupra tratamentului bolilor reumatismale, iar nămolul mineral a fost pentru prima dată folosit în mod științific de Dr. Petre Pariano medic balneolog stagiar, în vara anului 1935, la indicația și sub supravegherea Prof. Dr. Petruș Niculescu, director medical al stațiunii. S-a folosit nămol mineral provenit din decantarea apelor extrase cu sonde sau puțuri, aplicat prin metode clasice, iar rezultatele au fost deosebite. Din păcate tratamentul nu a putut fi extins dată fiind cantitatea mică de nămol care se obținea.

Tratamentele cu nămol au fost aplicate pe scară largă, din anul 1957 de Dr. Geiculescu Virgil și Ciungan Leonida la Secția clinică Govora a Institutului de Balneologie din București, fiind folosit nămol sapropelic fosil adus de la Ocnele Mari.

Tot din această perioadă datează și primele cercetări asupra efectelor terapeutice ale apelor minerale de la Govora în afecțiuni O.R.L. și ale căilor respiratorii superioare, întreprinse de Dr. Emil Daraban, în anul 1929.

După 1949, Societatea „Govora - Călimănești” este desființată, patrimoniul său și vilele naționalizate sunt preluate de „Confederația Muncii” ulterior „Consiliul Central al Sindicatelor” și de Direcția Sanatoriilor Balneare din Ministerul Sănătății, iar din 1974 până în 1990 de Întreprinderea Economică Regională Balneară (I.E.R.B.) Govora.

În anul 1950 stațiunea devine permanentă și începând cu anul 1952 se dotează cu încălzire centrală vilele și hotelurile, se extinde baza de tratament și, astfel, stațiunea dispune de o capacitate dublă de tratament și cazare asigurate de un personal medical și administrativ de înaltă calificare. La Sanatoriul Militar erau tratați ofițeri și alți militari din țările semnatare ale Pactului de la Varșovia, în special din U.R.S.S.

În anul 1965 au venit la tratament și odihnă 29.800 pacienți, din care 1.320 de copii, cazați la fostul Sanatoriu Militar, iar în anul 1976 Băile Govora obține locul VI pe țară cu o medie anuală de 24.000 de pacienți și vizitatori.

Acest număr impresionant a fost atins și datorită faptului că stațiunea administra stabilimentele de la Ocnele Mari, Ocnița, Brădet și Costești, unde s-au făcut noi captări și amenajări.

În anul 1985 a fost dată în folosință de Uniunea Generală a Sindicatelor, Casa de Odihnă și Tratament a Sindicatelor, actualul hotel „Oltenia” care dispune de peste 360 de locuri de cazare, bază de tratament proprie, restaurant și piscină.

După 1989 Stațiunea Balneară Govora se privatizează sub forma de societate pe acțiuni, sub numele de Societatea Comercială „BĂILE GOVORA” S.A. în care salariații dețineau peste 60 % din acțiuni. În anul 1990 sunt finalizate lucrările și se dau în folosință popasul turistic „Orizont”, campingul de la ștrandul cu apă minerală iodată „SALUS”. În anul 1996 s-au executat lucrări de reparații și modernizări la popasul turistic „Sylva” (construit în 1972) și la popasul turistic „Orizont” care în prezent este cunoscut sub numele de Pensiunea turistică „Casa Govoreană”.

În anul 2005, prin reabilitarea fostului sanatoriu de copii, s-a dat în folosință Hotelul „Belvedere” clasificat la categoria trei stele.

După anul 1992 s-au dat în folosință mini - pensiuni turistice și vile de categoria două, trei stele și patru stele: Mara, Lili, Mătăsar, Mirela, Mădălina, Iris, Crizantema, Ana, Calix, Perla Govorei etc. De asemenea a fost amenajată o frumoasă bază sportivă ce găzduiește trei terenuri de tenis pe zgură și un teren de minifotbal cu gazon sintetic și instalație nocturnă.

În perioada 2007-2008, clădirea liceului a fost reabilitată în cadrul unui proiect finanțat prin Programul de Reabilitare a Infrastructurii Școlare (PRIS).

În anul 2013, Hotelul „Palace” a fost reabilitat și clasificat la categoria 4 stele în cadrul proiectului „PALACE GOVORA SPA – SERVICII CAZARE****, PROMOVARE ȘI

DEZVOLTARE TURISM BALNEAR, AGREMENT TURISTIC", finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013.

Administrația publică locală Băile Govora a implementat, în perioada 2011-2014, proiectul "Reabilitarea infrastructurii turistice a stațiunii Băile Govora", finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013. În cadrul proiectului a fost reamenajat parcul central, s-a construit un miniamfiteatru în aer liber, alei pietonale de promenadă către izvoarele minerale, s-a amenajat un traseu de cură balneară, s-au reabilitat fântâna arteziană și chioșcul fanfarei din parcul central.

În anul 2013 au fost inaugurate Biblioteca publică "Alexandru Iliescu" și Muzeul balnear în clădirea fostei case de cultură, care a fost reabilitată și modernizată în cadrul unui proiect finanțat de la bugetul de stat. La parterul clădirii, pe lângă muzeul balnear, este găzduită și colecția de arheologie și carte veche bisericească a preotului Gheorghe Petre-Govora.

În anul 2016, prin implicarea Primăriei Orașului Băile Govora, după o lungă luptă de obținere a imobilului de la România Film, a fost redat publicului fostul cinema "Parc", actualmente așezământul cultural "Virginia Andreescu-Haret" ca urmare a reabilitării clădirii printr-un program finanțat de Compania Națională de Investiții SA.

De asemenea, în anul 2017, a fost dată în folosință o nouă grădiniță cu program normal, cu trei grupe, pe strada Sfaturului, lângă bibliotecă și muzeul balnear.

2.3.7. Zonele funcționale ale orașului Băile Govora

Planul Urbanistic General (PUG) reprezintă documentul cu caracter de reglementare, care constituie baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare la nivel local.

Existența unor **PUG**-uri actualizate, care să exprime în mod realist condițiile și nevoile în continuă schimbare de la nivel local, reprezintă o precondiție semnificativă pentru o dezvoltare locală armonioasă. Se constată că la nivelul Orașului Băile Govora **PUG**-ul aprobat în anul 2010 nu mai reprezintă nevoile reale funcționale, operaționale și de reglementare pentru teritoriul urban și nici din perspectiva unei dezvoltări urbane durabile.

Deși în cadrul acestei strategii se face trimitere la **PUG** nu se poate spune că acest document, în forma lui actuală, reprezintă a bază solidă pentru dezvoltarea pe termen mediu și lung a Orașului Băile Govora. Pe cale de consecință, a apărut necesitatea imperioasă de a elabora un nou document actualizat, astfel că la momentul elaborării *Strategiei integrate de dezvoltare durabilă 2021-2027* acesta este în plin proces de elaborare și finalizare.

Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Orașului Băile Govora pentru perioada 2021 - 2027 definește în mod clar viziunea strategică pe termen mediu privind dezvoltarea teritorială a orașului, precum și modificările necesare în acest sens în *Planul Urbanistic General al Orașului Băile Govora*.

În continuare, prezentăm principalele categorii de zone morfologice identificate prin **Planul Urbanistic General al Orașului Băile Govora (PUG)**:

Zonele destinate construcțiilor de locuințe și dependințe ocupă mare parte din suprafața intravilană a orașului Băile Govora. În general, zona de locuit este distribuită liniar de-a lungul văii Pârâului Hința cu mici tentacule spre nord și sud. Ca organizare, zona destinată locuirii este caracteristică așezărilor de deal dezvoltate de-a lungul Hinței și afluenților săi, păstrând aspectul de așezare rurală.

Zona destinată instituțiilor și serviciilor publice (administrație, școli, instituții locale etc.) deține o pondere mică din intravilan și este concentrată în special în localitatea Prajila. De asemenea, administrația publică locală a orașului este amplasată în Prajila. În general, în localitățile componente Curăturile și Gătejești nu se găsesc dotări de interes general, ci numai dotări ce constituie funcțiunea complementară a zonei de locuit.

Zona balneară (stațiunea propriu-zisă) este amplasată exclusiv în Prajila. Zona balneară cuprinde suprafețele aferente unităților de tratament, unităților de cazare cu dotările aferente, zona cu izvoarele minerale, spațiile verzi, zonele de circulație și parcaje, platforme gospodărești.

Zona de tratament și cazare balneară este în relație de interdependență cu zona de cazare a populației permanente și cu zona de zăcământ hidromineral (zona izvoarelor). Zona unităților de cură și tratament se suprapune cu zona de cazare a turiștilor veniți în stațiune.

Zona izvoarelor constituie unul din punctele de atracție ale turiștilor sau a celor veniți la tratament. Pentru a se păstra calitățile curative naturale, această zonă este pusă sub protecție hidrologică și sanitară.

Zona spațiilor verzi pentru agrement și activități sportive este concentrată în proximitatea zonei balneare și în parcul central.

Nu în ultimul rând, **stațiunea mai dispune de un parc amenajat în centrul** acesteia și de o zonă de dotări concentrată, în apropierea parcului.

În ceea ce privește **arhitectura orașului**, aceasta **nu este unitară**, rezultând un peisaj antropizat, în care **elementele specifice urbane se întrepătrund cu cele rurale, specifice localităților componente Curăturile și Gătejești**. Astfel, se regăsesc mai multe stiluri arhitecturale reprezentative pentru mai multe perioade istorice (începând cu sec. al XIX-lea) și chiar pentru zone diferite, conferind un aspect distinct și cochet zonei. O parte dintre acestea sunt chiar emblematice pentru stațiune, clădiri precum cea a **Hotelului "Palace", Cazinoului** (actualul așezământ cultural "Virginia Andreescu-Haret"), **Hotelului "Ștefănescu", Vilei "Ivanovici"** sau a **Pavilionului central de băi** apărând foarte des în materialele de prezentare ale stațiunii.

Totodată, în timp ce construcțiile din Prajila (stațiune) au un nivel de înălțime mediu, existând și clădiri înalte (hoteluri) și un aspect arhitectural deosebit, cele din localitățile Curăturile și Gătejești sunt de cele mai multe ori construcții în regim parter. De altfel, localitățile Curăturile și Gătejești au un puternic aspect rural, datorită atât arhitecturii locuințelor dar și dependințelor acestora, multe dintre gospodăriile practicând agricultura și zootehnia pentru consum propriu.

Orașul Băile Govora nu are un centru civic individualizat, stațiunea fiind centrul de interes pentru întreaga comunitate locală. Ca urmare, este necesară creșterea gradului de dotare la nivelul întregii localități, pentru o deservire corectă atât a populației permanente, cât și a celei flotante (turiști).

De asemenea, orașul **nu are o zonă destinată exclusiv activităților economice**. Agenții economici locali – în majoritate activități comerciale - sunt localizați în zona de locuit.

Principala activitate economică din oraș este turismul, care se desfășoară în zona stațiunii, ale cărei principale scopuri sunt acelea de relaxare și refacere a sănătății: aerul curat și lipsit de agenți alergeni, liniștea dealurilor ce împrejmuiesc stațiunea, și bineînțeles existența izvoarelor minerale ale căror calități terapeutice sunt comparabile cu cele din renumitele stațiuni europene: Vichy, Marienbad sau Karlsbad.

Elementele principale de interes la nivelul orașului, atunci când vine vorba de petrecerea timpului liber pentru toate categoriile de cetățeni și turiști, sunt reprezentate de:

Parcul balnear Băile Govora. Este cea mai spiritualizată zonă a stațiunii, aici fiind amplasate cele mai multe monumente arhitectonice și comemorative, trăind într-o perfectă simbioză cu cele ale naturii. Cele mai reprezentative monumente de sculptură sunt ale medicilor Nicolae Popescu-Zorileanu și Haralambie Botescu precum și bustul lui I. C. Brătianu – fost prim-ministru al României.

Parcul balnear se întinde pe o suprafață de 20,5 hectare, teren care a fost răscumpărat de la localnicii din comuna Păușești-Otăsău prin achitarea unor sume de bani sau prin schimburi.

Acest perimetru a constituit leagănul stațiunii balneare Govora, deoarece aici s-a ridicat în perioada 1882-1894, primul stabiliment de băi și primele spații pentru cazarea pacienților, constituite într-un număr de trei hoteluri numerotate de la 1 la 3: „Hotelul Statului nr. 1”, „Hotelul Statului nr. 2”, „Hotelul Statului nr. 3”, dintre care în prezent mai există două, „Hotelul Statului nr. 1”, care se păstrează sub înfățișarea originală și „Hotelul Statului nr. 2” (Vila nr. 9 sau „Dr. Zorileanu”). În zona parcului a fost amplasată, de doctorul militar Nicolae Popescu-Zorileanu, o „ambulanță militară rurală”, constituită dintr-o companie de veterani ai Războiului de Independență din anul 1877, care au urmat tratamente cu apele minerale de la Govora. Vegetația forestieră din perimetru a fost defrișată și s-au executat lucrări de captare și înmagazinare a apelor minerale, lucrări conduse de inginerul de mine Hiranlic Bochet, de origine francez, în funcția de inginer șef fiind C. M. Mironescu.

În apropiere de aceste izvoare a fost ridicat un prim stabiliment de băi, și rezervoare pentru apele minerale extrase. Concomitent au fost construite cele 3 hoteluri ale Statului.

La început, amenajarea parcului a fost sumară, fiind trasate doar câteva alei care făceau legătura între hoteluri, stabilimentul de băi și șoseaua către comuna Păușești. Aleile erau acoperite cu piatră mărunță de râu și din loc în loc erau plantate bănci din lemn de mesteacăn alb. Intrarea în parc se făcea printr-un portal confecționat din același material pe care erau inscripționate cuvintele „Băile Govora”. Acest portal a fost menținut timp de aproape 30 de ani și a fost înlocuit cu un altul din fier. Același lemn de mesteacăn a fost folosit la executarea unor pergole, construcții ornamentale amplasate din loc în loc. În anul 1923, au fost înlocuite gardurile din lemn de mesteacăn cu altele din stejar și fag, pe o lungime de 530 m.

Imediat după intrare, în partea stângă, se afla sonda nr. 2, una dintre primele sonde săpate pentru extragerea iodului. A fost forată în zona unde „Societatea Johann Klauss & Company” a săpat puțurile în căutarea petrolului, în anul 1878, puțuri care au fost abandonate și predate primăriei comunei Govora.

După anul 1910, când a fost înființată „Societatea Govora-Călimănești”, parcul a cunoscut o puternică revigorare, fiind amenajat de specialistul francez A. Pinard. Imaginile din ilustratele de epocă prezintă noua înfățișare a parcului cu alei redesenate, aranjamente florale în care se putea citi cuvântul „Govora”, agave și multe specii de arbuști și arbori ornamentali, plantați după criterii științifice. Pentru a putea înnoi anual florile și pentru depozitarea în anotimpul rece a speciilor sensibile, „Societatea Govora-Călimănești” a amenajat o seră de flori în amplasamentul existent.

În perioada de după anul 1955, parcul a fost întreținut de câțiva muncitori sezonieri care erau conduși de specialistul horticol Constantin Gogâlea. Acesta a studiat

în Franța și a continuat ideea precursorului francez. În perioada 1930-1950, în colaborare cu specialiști de la „Societatea Progresul Silvic” au fost plantate și aclimatizate specii florale de arbuști și arbori special selecționate ca pe lângă aspectul estetic să contribuie la ionizarea microclimatului și crearea unui mediu sanogen, adjuvant al tratamentului. Cele mai numeroase sunt speciile de conifere: molid, pin (*Picea excelsa*), larice (*Larix deciduas*), ienupăr, sădite în zona hotelurilor și din abundență castani (*Aescullum hippocastanum*) în zona fostului „Stabiliment de Băi”.

În zona de agrement, lângă chioșcul de muzică și „Cinematograf” se afla agave, chiparoși de baltă (*Taxodium disticum*), salcâm japonez (*sophora japonica*) și salcâm galben (*Caragana arborescens*), din care astăzi mai există doar un exemplar. Climatul blând a permis adaptarea și altor specii de arbuști ornamentali ca liliacul (*Syringa Vulgaris*), trâmbița sau „luleaua turcului” (*Tecoma radicans*), la intrarea în parc glicină (*Wisteria sinensis*) și mai multe exemplare de magnolii (*Magnolia Stelata*), în vecinătatea „Hotelului Palace”. Aleile erau străjuite de un gard viu din arbuști ornamentali iar cele abrupte erau prevăzute cu trepte de lemn și mână curentă inițial confecționată din mestecăn alb. Tot în această perioadă, în parc au fost amplasate elemente decorative cu specific local: mai multe vase din lut ars de diferite mărimi, cărora pe parcurs li s-au adăugat alte vase și ghivece din beton, ornamentate cu plăcuțe din mozaic în diferite culori. După cum rezultă din fișele medicale în anii 1955-1975, aleile au fost marcate și numerotate, iar medicii indicau parcurgerea anumitor trasee în scop terapeutic (cura de teren).

În zona parcului au fost construite, încă de la începutul existenței stațiunii cele mai importante clădiri: „Stabilimentul Băilor” (cel vechi și cel nou), cele 3 hoteluri ale Statului, „Clădirea Administrației”, „Hotelul Palace” și „Cazinoul”. Tot aici au fost amplasate monumentele ridicate în memoria personalităților marcante care au contribuit la înființarea și dezvoltarea stațiunii balneare Govora: bustul lui „I.C. Brătianu”, bustul doctorului „Nicolae Popescu-Zorileanu” și bustul doctorului „Haralambie Botescu”.

Actualmente parcul balnear a fost reabilitat în cadrul unui proiect finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013. Lucrările de reabilitare au constat în: refacerea aleilor, iluminatului public, mobilierului urban, plantarea de noi specii de flori, arbori și arbuști. De asemenea a fost reabilitat chioșcul de muzică pentru fanfară, fântâna arteziană, statuile și a fost amenajată o cascadă artificială în prelungirea fântânii arteziene precum și un miniamfiteatru în aer liber pentru diferite evenimente artistice.

Hotelul „Palace”. În zona parcului au fost construite, încă de la începutul existenței stațiunii cele mai importante clădiri: „Stabilimentul Băilor” (cel vechi și cel nou), cele 3 hoteluri ale Statului, „Clădirea Administrației”, „Hotelul Palace” și „Cinematograful”. Tot aici au fost amplasate monumentele ridicate în memoria personalităților marcante care au contribuit la înființarea și dezvoltarea stațiunii balneare Govora: bustul lui „I.C. Brătianu”, bustul doctorului „Nicolae Popescu-Zorileanu”, bustul doctorului „Haralambie Botescu”.

Dintre acestea cea mai scurtă existență a avut-o Hotelul Statului nr. 2. Ridicat în perioada 1882-1888, a fost demolat în anul 1911, imediat după înființarea Societății Govora-Călimănești, în scopul edificării noului „**Hotel Palace**”. Dintre puținele imagini de epocă se observă că acesta avea o arhitectură simplă, specifică zonei, iar ca mărime era cel mai mic dintre cele trei și avea un număr de aproximativ 20 de camere.

Hotelul „Palace” a fost construit în perioada 1911-1914 după planurile arhitectului Ernest Doneaud, sub conducerea inginerilor Puklicky și Brătescu. Arhitectura îmbină armonios stilul rococo, baroc, clasic, renascentist cu elemente decorative ale stilului

popular românesc. Stilurile ce se întrepătrund și se armonizează se încadrează în academismul francez (eclectism), care se va manifesta în arhitectura românească până la Primul Război Mondial.

Amplasamentul clădirii și dispunerea încăperilor au fost astfel gândite încât fiecare cameră beneficia cel puțin 2 ore zilnic de iluminatul direct al soarelui. În perioada respectivă se spunea că la „Govora soarele se închiriază cu ora”. Dotările hotelului erau la nivelul celor mai pretențioase solicitări din acel timp. Existau lifturi pentru persoane și lifturi de serviciu pentru bucătărie între demisol și etajul al IV-lea. Camerele de lux și categoria I aveau baie, apă caldă, apă rece, semnalizare pentru cameristă și aparate de radio.

La nivelul inferior se afla bucătăria, magaziile de alimente, camera frigorifică, cazanele, încălzitoarele pentru apă și o mică bază de tratament care cuprindea un număr de 17 cabine de băi terminate în anul 1922.

La parterul clădirii exista un restaurant luxos, câteva saloane pentru muzică și lectură.

La primul etaj unde se aflau camerele de lux au fost găzduite de-a lungul timpului personalități ale vremii, oameni de știință și cultură, mari interpreți ai scenei lirice românești, mari interpreți de muzică populară: Mihail Sadoveanu, acad. Radu Voinea, acad. prof. Gr. Benetato, Rudolf Schweitzer-Cumpăna, Elena Zamora, Ion Dacian, Iolanda Mărculescu, Dan Iordăchescu, Ioana Radu, Maria Ciobanu, Tudor Gheorghe, Elisabeta Polihroniade.

A funcționat prima bibliotecă din Băile-Govora, care și-a desfășurat activitatea până în 1947, aceasta fiind o sucursala a „Ligii Culturale Române”, sub patronajul Casei Regale.

După 1950 hotelul a fost preluat de „Consiliul Central al Sindicatelor” (fostul C.C.S.) și a fost redenumit „Sanatoriul Dr. Pavlov”, nume purtat până la retragerea trupelor sovietice din țara noastră. În perioada comunistă hotelul a purtat și numele de “Pavilionul nr. 1”.

În luna mai 2013 a avut loc inaugurarea noului Hotel “Palace”. Reabilitarea hotelului s-a realizat prin proiectul „Palace Govora SPA – servicii cazare, promovare și dezvoltare turism balnear, agrement turistic”, din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 5 – Dezvoltarea durabilă a turismului regional și local, Domeniul de intervenție 5.2 – Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice.

Izvorul “Ferdinand”. Izvorul “Ferdinand,, se găsește în parcul balnear, pe malul drept al pârâului Hința, în zona cea mai bogată în ape minerale sulfuroase. Băile Govora este a doua stațiune din Europa unde coexistă 2 tipuri de ape minerale: ape minerale iodate de zăcământ și ape minerale sulfuroase de mică adâncime provenite prin mineralizare. Primele analize, sumare, ale apelor minerale le-a făcut chiar medicul Nicolae Popescu-Zorileanu în perioada 1888-1889. În anul 1882, acestea au fost trimise chimistului Alfred Nicolaus Bernath de Lendway, care era șeful laboratorului de chimie al armatei. Câțiva ani mai târziu, în 1886, chimistul Alfonso O. Saligny, profesor de chimie industrială, la Școala de Poduri Șosele și Mine, face un nou set de analize complete ale acestor ape, analize care au certificat calitățile terapeutice ale acestora. Proprietățile terapeutice ale „Izvorului Ferdinand” au fost descrise în 1904, de medicul Nicolae Popescu-Zorileanu în lucrarea: „Govora, băi de iod și pucioasă, sărate și ferobromurate”.

Un studiu mult mai amănunțit, al acestui izvor a fost făcut de dr. Fl. Sărățeanu în 1914-1915, care arată pentru prima dată că fântâna „Regina Elisabeta” era formată din

sorgintea Maria și sorgintea Ferdinand. Prima amenajare a acestui izvor se poate vedea într-o carte poștală ilustrată, de la începutul secolului XX și era constituită dintr-o cupolă hexagonală susținută de 6 stâlpi de lemn, acoperită cu șindrilă. După anul 1911 "Societatea Govora-Călimănești" ridică o nouă construcție menită să adăpostească izvorul denumit acum „Ferdinand”. Construcția se menține și astăzi sub formă de edicul pe 4 bipode care susțin un acoperiș octogonal din țiglă în solzi sprijinit de căpriori și console care se încheie la vârf cu un ornament asemănător celor de la „Pavilionul de Băi”. În 1922 „Societatea Govora-Călimănești” a ridicat un pavilion arcuit pentru adăpostirea pacienților care fac cură cu apa izvorului. Șarpanta acestuia având un foisor la mijloc, acoperită cu țiglă este susținută de stâlpi de lemn grupați câte doi și sculptați în stil popular românesc.

Pavilionul adăpostește un mic mobilier de grădină menit să asigure relaxarea și odihna pacienților.

Iluminatul din zona izvoarelor, inițial cu lămpi Kinsen, funcționând cu petrol a fost înlocuit cu cel electric, cu lămpi susținute de stâlpi din fontă în formă de lujer de floare.

Odată cu reabilitarea parcului balnear, în perioada 2010-2013, și zona izvorului "Ferdinand" a fost supusă modernizării din punct de vedere al iluminatului, mobilierului urban, aleilor adiacente și, ulterior a fost refăcut pavilionul.

Centrul Cultural "Virginia Andreescu-Haret". Clădirea fostului cinematograf, altă construcție înscrisă în lista monumentelor istorice împreună cu tot ansamblul parcului central este amplasată la 50 m de strada Tudor Vladimirescu, având fațada principală către strada Parcul Băilor și cea vestică către strada Vasile Alecsandri. Imobilul se înalță pe un platou la același nivel cu Pavilionul de Băi, pe locul în care generalul dr. Nicolae Popescu-Zorileanu a amenajat prima ambulanță militară rurală (1879) și a efectuat primele tratamente unei companii de veterani din Războiul de Independență, aduși de peste Milcov.

Este construită în stil eclectic, neoromânesc, deși elementele ornamentale exterioare cât și cele interioare lasă impresia unui clasicism renașcentist târziu, cu unele trăsături specifice rococoului. Funcționalitatea construcției poartă amprenta arhitectei Virginia Andreescu-Haret, după cum arată o însemnare pe unul din zidurile interioare, lucrarea fiind subvenționată de Societatea Govora-Călimănești, și a fost dată parțial în folosință în 1930. Sala de spectacole este precedată de un portic cu opt arcuri sprijinit pe capitellurile a șapte coloane. Este remarcabilă acustica sălii și dotările specifice: fosa pentru orchestră, cabine pentru machiaj, pentru mașinist și pentru regizor. Într-un cuvânt această clădire satisface cele mai înalte pretenții, atât ale spectatorilor cât și ale protagoniștilor.

Proiectantul edificiului este Virginia Andreescu-Haret, nepoata pictorului de la Barbizon, Ion Andreescu, nora fostului ministru Spiru Haret, prima femeie arhitect din România și care la acea vreme deținea funcția de inspector arhitect-șef în Ministerul Instrucțiunii Publice. Sala avea aproape 400 de locuri la parter și balcon, o scenă de dimensiuni apreciabile (7 m x 5 m), fosa pentru orchestră și cabine de machiaj dedesubt iar pentru introducerea decorurilor, în peretele din spate era practică o ușă mare în două canaturi cu deschidere de peste trei metri. Inițial sala nu a fost prevăzută cu nici un sistem de încălzire, deoarece era folosită numai în sezon, în perioada 1 iunie-15 septembrie.

În perioada 1960-1980 de scena din clădire au beneficiat formațiile de cor, dansuri, brigada artistică și teatru de pe lângă Casa de Cultura „Mihail Sadoveanu”. Pe această scenă a evoluat colectivul de artă dramatică (artiști amatori), care în anul 1961 a obținut

locul III pe țară și locul I pe regiunea Argeș cu piesa „Titanic vals” de Tudor Mușatescu. Tot pe această scenă au susținut concerte și recitaluri mari interpreți ai scenei lirice românești (D. Iordăchescu, V. Teodorian, I. Piso, I. Dacian), actori de comedie (D. Rădulescu, F. Zamfirescu, I. Besoiu, E. Maței, P. Călinescu, N. Constantin, J. Constantin), mari ansambluri folclorice (Doina, Cîndrelul), teatrele mari din țară (Giulești, Fantasio, Al. Davila) au prezentat spectacole săptămânal în sezonul de vârf, teatre de păpuși și circ.

După anul 1990 activitatea instituției a intrat în regres, spectacolele erau din ce în ce mai rare, spectatorii din ce în ce mai puțini, cu toate strădaniile celor doi salariați rămași în schemă. Creșterea numărului de canale de televiziune, extinderea rețelei de difuzare prin cablu, reducerea numărului de vizitatori din stațiune, au fost cauzele principale ale acestui regres. Exploatarea sălii de spectacole devine astfel total nerentabilă, iar după anul 2002 cinematograful își încetează definitiv activitatea, aparatura fiind demontată și ridicată. În primăvara anului 2010, imobilul a trecut în proprietatea Consiliului Local al Orașului Băile Govora, intrând într-o avansată stare de degradare, fapt ce a determinat administrația publică locală să includă edificiul în cadrul unui proiect finanțat de statul român pentru amenajarea unui centru cultural al stațiunii. În anul 2016 edificiul a fost reabilitat cu sprijinul Companiei Naționale de Investiții, fiind astfel redat actului cultural.

Biblioteca Publică "Alexandru Iliescu". În jurul anului 1891, în Băile Govora funcționează sporadic o secție a "Ligii pentru unitatea culturală a tuturor românilor" care avea și o bibliotecă. La preluarea stațiunii în anul 1910 de "Societatea Govora-Călimănești" este organizată și o bibliotecă în cadrul clubului de la "Hotel Palace".

După anul 1948, în Băile Govora funcționează o bibliotecă cu cca. 700 de volume având sediul la "Vila Silva" (fostă "1 Mai").

În anul 1952 se înființează Biblioteca publică din Băile Govora.

Din anul 1970, biblioteca din Băile Govora devine bibliotecă orășenească cu un fond de 26.000 de volume, asigurând necesitățile de informare și de lectură, atât localnicilor, cât și ale vizitatorilor veniți în stațiune la odihnă și tratament.

În Băile Govora au funcționat de-a lungul timpului mai multe puncte de împrumut carte, aparținând diverselor instituții care își desfășurau activitatea și pe teritoriul orașului: C.F.R., M.F.A., Ministerul Sănătății și C.G.M. (ulterior transformat în C.C.S. – Consiliul Central al Sindicatelor).

În anul 1977, după cutremurul din 4 martie biblioteca își mută sediul de la Casa de cultură în fosta vilă "Dr. Țăranu" din str. Tudor Vladimirescu, nr. 174, unde funcționează până în anul 2005.

Odată cu desființarea punctelor de împrumut de la "Vila Silva" și "Hotel Palace", în anul 1977, fondurile de carte intră în fondul principal al bibliotecii orășenești. Pe lângă colecția de periodice, biblioteca are în momentul de față 56.000 de volume, cuprinzând enciclopedii, dicționare, literatură științifică și tehnică, beletristică și cărți cu autografele unor scriitori care au vizitat stațiunea.

În anul 2005 biblioteca a fost mutată la parterul Casei de cultură deoarece imobilul în care a funcționat a fost revendicat și câștigat în instanță de către moștenitorii fostului proprietar.

Din anul 2014 biblioteca se mută la etajul fostei case de cultură, după reabilitarea clădirii, și i se atribuie numele de Biblioteca Publică "Alexandru Iliescu", după numele fostului proprietar al imobilului.

În anul 2014 biblioteca a fost admisă în programul "Biblionet" fiind dotată cu calculatoare, conexiune Internet, imprimantă, videoproiector și ecran de proiecție. Astfel,

turiștii, localnicii, copiii pot utiliza gratuit echipamentele din dotare pentru diferite activități pe care aceștia le desfășoară.

Colecția de arheologie și carte veche românească "Gheorghe Petre-Govora" și Muzeul balnear.

Din anul 1973, în cadrul instituțiilor cultural – educative ale județului Vâlcea, funcționează Muzeul din Băile Govora. Fondul muzeistic îl constituie "Colecția de arheologie carte și artă veche românească a preotului Gheorghe Petre – Govora", care timp de peste trei decenii a cercetat plaiurile vâlcene și a adunat un bogat și interesant material arheologic, numismatic, obiecte de artă și carte veche românească.

În această acțiune se oglindește pasiunea și priceperea unui intelectual patriot, depozitar și fructificator științific al unor vestigii documentare ale trecutului nostru. În sprijinul acestei acțiuni, autoritățile județene și locale au pus la dispoziția noului lăcaș de cultură, o casă în centrul stațiunii.

Parterul clădirii inițiale care a găzduit colecția era compus din patru camere și este rezervat arheologiei, iar etajul conținea expoziția de carte veche românească, icoane pictate pe lemn și sticlă din secolele XVII-XIX și obiecte de artă creștină.

Colecția de arheologie conține peste 4000 de piese, începând cu perioada preglaciară reprezentată prin exponate fosile de mamut, ursus arctes și ursus spaeleos din paleoliticul superior, epoca neolitică, perioada de tranziție spre bronz, începutul și epoca bronzului clasic, prima și a doua epocă a fierului, precum și un bogat material arheologic ce documentează formarea, continuitatea și prezențe ale poporului român în hotarele lui firești.

Din anul 2013 colecția a fost mutată la parterul clădirii fostei case de cultură din strada Sfatului, odată cu biblioteca, după reabilitarea imobilului în cadrul unui proiect implementat de Primăria Orașului Băile Govora.

De asemenea, în aceeași clădire, la parter, a fost amenajat Muzeul balnear Băile Govora. În cadrul acestuia sunt expuse imagini și documente care atestă dezvoltarea stațiunii balneare Băile Govora, precum și diverse obiecte de mobilier și medicale utilizate la diferite tratamente de-a lungul anilor.

2.4. Infrastructura de transport și mobilitate

Unul dintre factorii esențiali care duc la dezvoltare economică și o calitate a vieții ridicată pentru cetățeni este infrastructura de transport și mobilitate. România și orașele românești trebuie să fie cât mai bine conectate între ele și cu celelalte state membre ale Uniunii Europene atât pe cale rutieră, feroviară și aeriană, iar potențialul căilor navigabile și maritime trebuie exploatat real. Mobilitatea din interiorul localităților, precum și conectivitatea între întreaga rețea de localități a României trebuie să se alinieze standardelor de eficiență, siguranță și creștere a calității vieții, să respecte principiile transportului durabil și mobilității urbane durabile inclusiv prin protecția mediului și eficiență energetică.

Uniunea Europeană urmărește să construiască un sistem modern de transport integrat atât pentru cetățeni, cât și pentru bunuri, astfel încât provocările ce țin de sustenabilitate și creștere inteligentă și incluzivă să fie întâmpinate, iar competitivitatea globală a Uniunii Europene să crească. Având în vedere impactul mobilității urbane atât asupra creșterii economice, cât și asupra mediului, UE promovează dezvoltarea unor

strategii care să stimuleze trecerea la moduri de transport mai curate și mai durabile, precum transportul nemotorizat (mersul pe jos, mersul cu bicicleta), transportul public și noi modele de deținere și de utilizare a autovehiculelor. Astfel, încă de la aderarea României la UE, Comisia Europeană a adoptat o serie de documente de politici privind transportul durabil și mobilitatea: Cartea verde: Către o nouă cultură a mobilității urbane (2007), Planul de acțiune privind mobilitatea urbană (2009), Cartea albă privind transporturile: Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitive și eficient din punct de vedere al resurselor (2011), Pachetul privind mobilitatea urbană: Împreună pentru o mobilitate urbană competitivă care utilizează eficient resursele (2013), Europa în mișcare: O agendă pentru o tranziție echitabilă din punct de vedere social către o mobilitate curată, competitivă și conectată pentru toți / (2017). Fondurile structurale și de investiții principale prin care Uniunea Europeană susține mobilitatea urbană durabilă și transportul curat sunt Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de coeziune. De asemenea, alte fonduri care susțin mobilitatea și transportul sunt Orizont 2020 în domeniul cercetării și inovării și Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) pentru transporturi.

În arealul de studiu transportul public de călători la nivel regional și național este asigurat de modul de transport rutier.

Principalul mod de transport public care se regăsește la nivelul Orașului Băile Govora este transportul rutier cu microbuze. Acesta operează la nivel județean și interjudețean. Transportul public rutier prin servicii regulate la nivel județean este administrat de Consiliul Județean Vâlcea, iar cel interjudețean se află în administrarea Autorității Rutiere Române.

2.4.1. Transport public local

În situația actuală, la nivelul Orașului Băile Govora nu este funcțional un serviciu de transport public local.

2.4.2. Transport public județean prin servicii regulate

Sistemul de transport public județean prin servicii regulate se regăsește pe teritoriul de analiză operând curse care își au originea/ destinația în Orașul Băile Govora. Acest serviciu de transport public este gestionat de Consiliul Județean Vâlcea, având operatori privați. Conform programului de transport publicat de Consiliul Județean Vâlcea, în situația actuală, în decursul unei zile lucrătoare numărul total de curse care deserveșc cererea de transport generată/ atrasă de Orașul Băile Govora este 11, acestea fiind distribuite pe 2 trasee (tabelul nr. 10).

Tabelul nr. 10. Trasee de transport public județean

Nr. crt.	Cod traseu	Localitate origine	Localitate intermediară	Localitate Destinație	Lungime traseu [km/sens]	Nr. curse/ zi	Capacitate minimă de transport [locuri]
1	002	Râmnicu Vâlcea	Căzănești	Băile Govora	23	8	min. 23
2	003	Râmnicu Vâlcea	Oltchim	Băile Govora	26	3	min. 10

Sursa datelor: Consiliul Județean Vâlcea.

Din datele prezentate în tabelul de mai sus, se observă că traseul pe care se circulă cu frecvența cea mai ridicată este *Râmnicu Vâlcea – Căzănești – Băile Govora*: 8 curse/ zi. Frecvența pe acest traseu este de 1 vehicul pe oră în intervalele 06:00-07:00, 08:00-09:00, 10:00-11:00, 12:00-13:00, 14:00-15:00, 16:00-17:00, 18:00- 9:00 și 20:00-21:00.

Distribuția orară a ofertei de transport pe acest traseu este evidențiată în figura următoare.

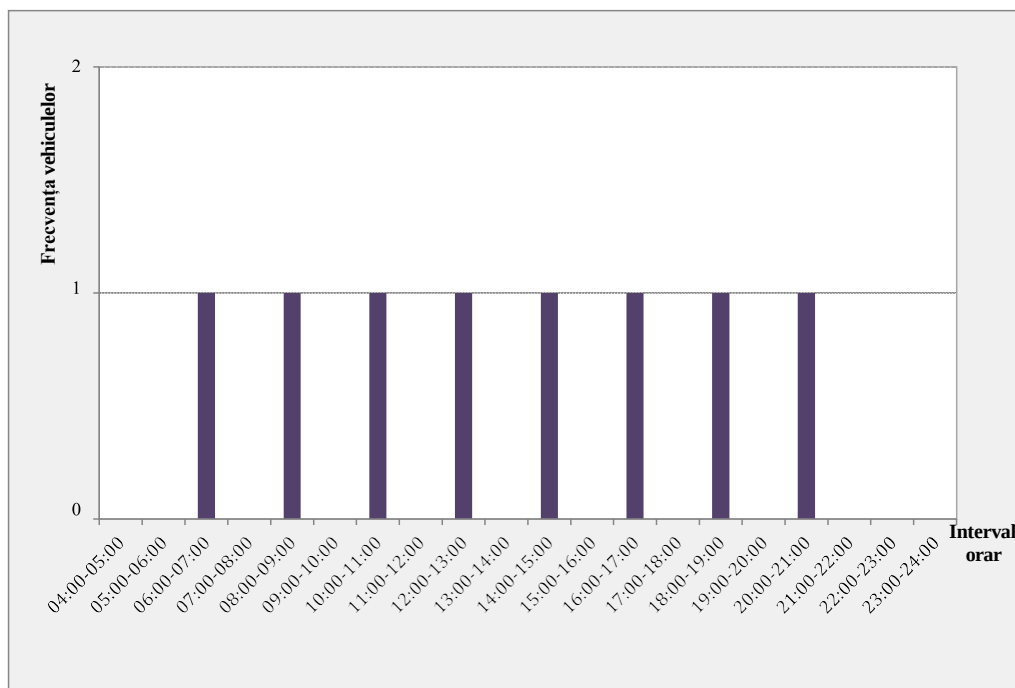

Figura nr. 28. Numărul de curse pe oră, traseul Râmnicu Vâlcea – Căzănești – Băile Govora. Sursa datelor: Consiliul Județean Vâlcea.

Cursele asociate Orașului Băile Govora au stații pe artera principală de circulație, pe traseul drumului județean DJ 649. Acestea sunt semnalizate prin indicatoare verticale. În unele cazuri sunt prevăzute cu adăpost pentru călători, însă nu au afișat programul de circulație al mijloacelor de transport (figura nr. 29), reprezentând disfuncții pentru călători, respectiv grad redus de accesibilitate specific sistemului de transport.

Figura nr. 29. Stație de transport public (exemplificare).

Amplasarea stațiilor de transport public județean în cadrul rețelei de transport este reprezentată în figura de mai jos.

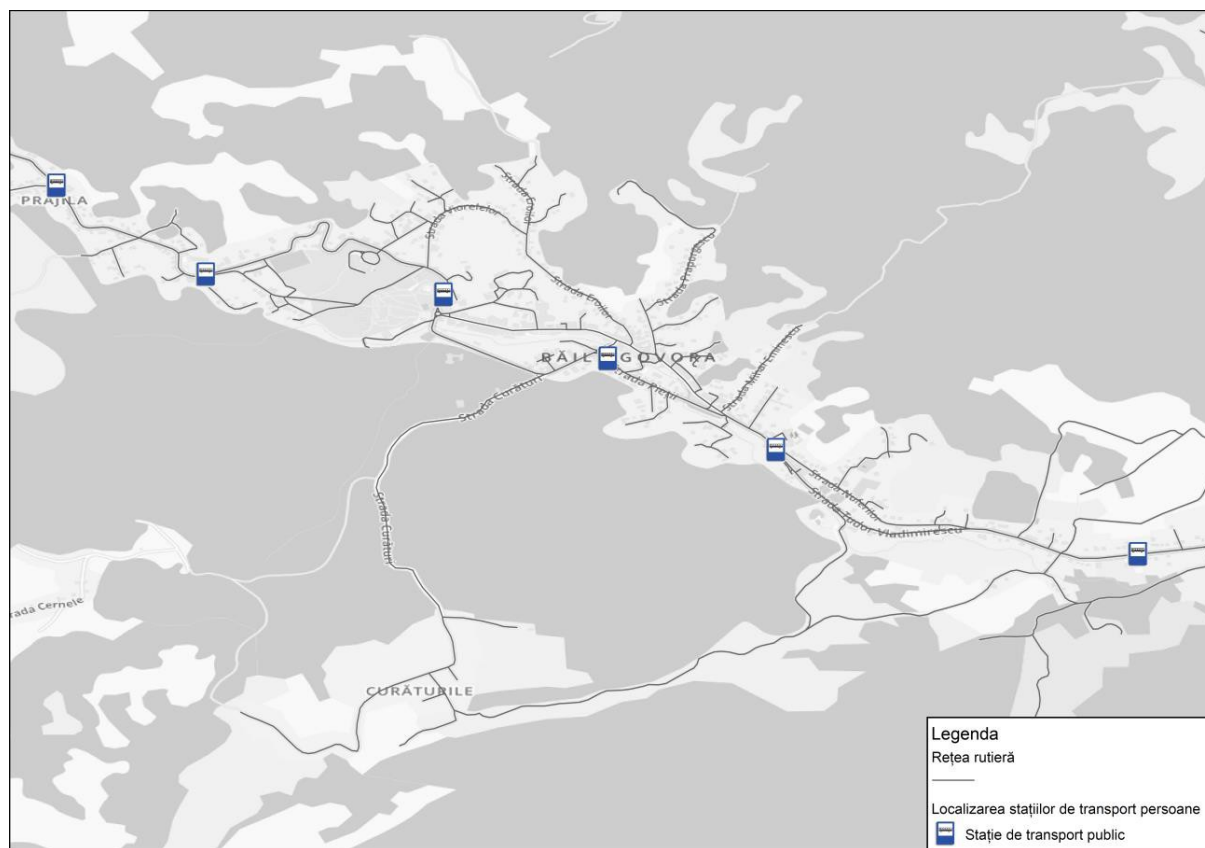

Figura nr. 30. Amplasarea autogării și stațiilor de transport public județean.

Îmbunătățirea siguranței și securității călătorilor în stații poate fi realizată prin amenajarea acestora cu adăposturi, mobilier pentru locuri de așteptare, sistem de supraveghere video, etc., alveole destinate opririi mijloacelor de transport public și utilizate în acest scop ca urmare a implementării unei politici de parcare care să prevadă sancțiuni drastice pentru parcarea autovehiculelor în stațiile de transport public.

Pentru asigurarea unor condiții corespunzătoare desfășurării acestui serviciu public, sunt necesare investiții pentru dezvoltarea unui terminal de transport intermodal (transport local/ județean/ regional) modern, dotat cu spații de așteptare pentru călători, cu facilități pentru persoanele cu dizabilități, cu echipamente de informare și elemente ale unui sistem de integrat de e-ticketing. În acest sens, orașul Băile Govora a semnat un contract de finanțare, în cadrul PNRR, ca membru al ADI Transport Vâlcea, în cadrul unui proiect care prevede achiziționarea de autobuze și microbuze electrice precum și asigurarea unui sistem integrat de e-ticketing, modernizarea stațiilor etc.

2.4.3. Transport public interjudețean prin servicii regulate

Serviciul de transport public interjudețean prin servicii regulate este gestionat de Autoritatea Rutieră Română (A.R.R.), având operatori privați. Conform programului de transport publicat de A.R.R., în Orașul Băile Govora sunt prevăzute 8 curse cu punct de plecare sau sosire în localitate (tabelul nr. 11).

Tabelul nr. 11. Trasee de transport public interjudețean.

Localitate de plecare	Localitate de sosire	Număr de curse/ zi
Băile Govora	București	3
București	Băile Govora	3

Sursa datelor: A.R.R., 2023

Ca și în cazul sistemului de transport public județean, trebuie menționat faptul că în situația actuală la nivelul localității nu este funcțional un terminal de transport amenajat astfel încât să ofere condiții corespunzătoare din punct de vedere al siguranței și confortului călătorilor. Pentru asigurarea unor condiții corespunzătoare desfășurării acestui serviciu public, sunt necesare investiții pentru dezvoltarea unui terminal de transport intermodal (transport local/ județean/ regional) modern.

În situația actuală la nivel local există deficiențe din punct de vedere al intermodalității, stațiile de transport public nefiind deservite de un sistem coerent de trotuare și o rețea continuă de piste pentru biciclete.

2.4.4. Transport public auxiliar: Taxi

În prezent, la nivelul Orașului Băile Govora serviciul de transport public în regim de taxi nu este funcțional.

În concluzie, principalele aspecte identificate în urma analizei transportului public sunt:

- *lipsa unui sistem de transport public local, eficient în Orașul Băile Govora (care să funcționeze în baza regulamentului CE 1370);*
- *slaba dezvoltare a infrastructurii aferente sistemului de transport public județean;*
- *lipsa unui terminal de transport intermodal modern.*

2.4.5. Transportul de marfă

Singurul mod de transport utilizat în cazul transportului de mărfuri din zona Orașului Băile Govora este cel rutier. Circulația autovehiculelor de marfă a căror masă totală maximă autorizată (M.T.M.A.) depășește 7,5 tone este permisă pe traseele drumurilor național DN 67 și județean DJ 649 (figura nr. 31).

Prevederile menționate mai sus nu se aplică în cazul riveranilor, autovehiculelor M.A.I. și celor destinate serviciilor publice, intervențiilor la avariile drumurilor, rețelelor tehnico- edilitare, tractării autovehiculelor avariate și celor care asigură transporturi divers (combustibili, materiale de construcții, etc.) pentru riverani. Aceste trasee tranzitează zone în care sunt concentrate atât funcțiuni de locuire, cât și funcțiuni socio-economice și administrative (Str. Tudor Vladimirescu), caracterizate de atractivitate ridicată a fluxurilor de pietoni.

Conform datelor de trafic monitorizate cu ocazia întocmirii Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al orașului Băile Govora pentru perioada 2023-2030, în medie, în decursul unei zile lucrătoare, aproximativ 325 de autovehicule de marfă (din care 11% vehicule grele) utilizează DJ 649 pe teritoriul Orașului Băile Govora. Acestea alimentează unitățile economice care activează la nivel local în domeniile comerț și HoReCa, reprezentând în principal fluxuri de penetrație. Traficul de tranzit utilizează DN 67.

La nivel local, nu sunt reglementate aspecte privind logistica urbană. Impunerea unor astfel de reglementări, care să includă și mențiuni privind norma de depoluare a vehiculelor utilizate pentru aprovizionare constituie măsuri necesare pentru implementarea unei logistici urbane practic lipsite de CO₂ – unul dintre cele zece obiective identificate în Cartea albă a transporturilor în scopul formării unui sistem de transport competitiv și sustenabil.

Lipsa unor reglementări privind logistica urbană conduce la aglomerarea spațiului public din zona centrală în perioadele de vârf de trafic, constituind disfuncții majore pentru pietonii polarizați de activități socio-administrative și comerciale care sunt concentrate în acest areal.

În ceea ce privește transferul intermodal de marfă, acesta poate fi realizat între modul rutier și cel feroviar. Cel mai apropiat terminal multimodal este amplasat în Craiova. Din figura nr. 32, în care sunt reprezentate fluxurile de mărfuri transportate intermodal la nivelul rețelei naționale (date publicate în Master Planul General de Transport al României), se observă că în zona de analiză această soluție de transport este slab utilizată.

Figura nr. 32. Fluxul de transport feroviar de containere, tone.

Sursa: Master Planul General de Transport al României.

În concluzie, principalele aspecte identificate în urma analizei transportului de marfă sunt:

- *existența restricțiilor privind circulația autovehiculelor de marfă a căror masă totală maximă autorizată depășește 7,5 tone pe străzile din zona urbană;*
- *lipsa unor reglementări privind logistica urbană.*

2.4.6. Mijloace alternative de mobilitate

Măsura în care orașul ca un întreg este accesibil tuturor rezidenților săi, incluzând aici persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane cu venituri reduse sau care sunt însoțite de copii, caracterizează în mare măsură mobilitatea. Optimizarea mobilității este direct dependentă de amplasarea în teritoriu a diverselor funcțiuni (locuire, comerț, locuri de muncă, locuri de agrement etc.), de tipul și caracteristicile infrastructurii, de siguranța circulației. Astfel, ținând cont de cele menționate, locuitorii optează pentru modul de transport cu care își efectuează deplasările.

Orașele, în special cele în care se efectuează frecvent călătoriile pe distanțe scurte, reprezintă mediul propice pentru utilizarea modurilor de transport nemotorizate, contribuind astfel la realizarea unei mobilități durabile. În această perioadă de relocare modală a călătoriilor, în care se formează cultura cetățenilor către dezvoltarea durabilă, este esențială oferta privind utilizarea modurilor de transport nemotorizate care le este pusă la dispoziție. În acest sens, se impune amenajarea spațiului public într-o manieră care să atragă cetățenii către deplasarea pe jos sau cu bicicleta, asigurându-le:

- spații pietonale generoase;
- marcarea/indicarea traseelor pietonale către principalele puncte de interes;
- siguranța în deplasare (iluminat public stradal, semnalizarea trecerilor de pietoni, amenajarea pasajelor denivelate);
- accesibilitatea persoanelor cu dizabilități (borduri semi-îngropate la trecerile de pietoni, rampe de acces, marcaj tactil la trecerile de pietoni, semnale acustice la semafoare);
- amenajarea pistelor pentru biciclete care să asigure siguranța în deplasare;
- parări pentru biciclete în vecinătatea principalelor puncte de interes (stații de transport public extraurban, centre comerciale, instituții publice, școli, locuri de agrement).

Rețeaua de transport rutier din Orașul Băile Govora este prevăzută cu trotuare pentru deplasarea pietonală.

În situația actuală, în Orașul Băile Govora întâlnim sectoare ale rețelei pietonale care încurajează utilizarea acestui mod de deplasare, respectiv trotuare largi, cu îmbrăcăminte în stare tehnică foarte bună, care asigură accesibilitate și siguranță pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv pentru cei cu probleme de mobilitate, dar și sectoare care prezintă un grad ridicat de deteriorare sau care lipsesc. Lipsa trotuarelor afectează accesibilitatea și nivelul de siguranță a circulației, și totodată împiedică susținerea deplasărilor nemotorizate.

Referitor la infrastructura pietonală din zonele aglomerate, principala problemă este generată de lipsa locurilor de parcare, care produce consecințe negative privind accesibilitatea și siguranța deplasărilor pietonale. Adesea, trotuarele sunt utilizate pentru parcare a autovehiculelor, iar pietonii sunt nevoiți să se deplaseze pe carosabil sau să se strecoare printre autovehicule.

O altă situație întâlnită frecvent este în zona locuințelor de tip casă, unde autovehicule sunt parcate la poartă, pe trotuar, caz în care pietonii sunt nevoiți să se deplaseze pe partea carosabilă, generând probleme de siguranța circulației. Redarea spațiului public către cetățeni este posibilă prin aplicarea unor politici agresive de penalizare a abaterilor privind parcare neregulamentară, măsură fezabilă numai în situația oferirii unei alternative pentru cei care în prezent parchează vehiculele pe spații cu altă destinație – locuri de parcare amenajate astfel încât impactul asupra spațiului public să fie minim. În figurile de mai jos sunt exemplificate astfel de situații.

În ceea ce privește facilitarea deplasării persoanelor cu mobilitate redusă (persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane însoțite de copii, etc.), la nivelul rețelei transport au fost identificate zone în care sunt implementate soluții de îmbunătățire a accesibilității (borduri îngropate sau semi-îngropate la trecerile de pietoni, rampe pentru cărucioare).

Totodată, în situația actuală, există în continuare zone cu deficiențe de accesibilitate a spațiului urban – borduri înalte care îngreunează deplasarea persoanelor cu mobilitate redusă sau a persoanelor însoțite de cărucioare pentru copii/ pentru cumpărături, însă trebuie menționat aspectul pozitiv de demarare a acțiunilor de accesibilizare a zonelor pietonale. În scopul diminuării acestor disfuncții, în planul de acțiune al PMUD au fost prevăzute intervenții de reabilitare și modernizare a străzilor care nu au infrastructură destinată pietonilor și de accesibilizare a trotuarelor existente, respectiv lărgire a trotuarelor care sunt subdimensionate.

Îmbunătățirea calității infrastructurii pietonale constituie un factor care contribuie la orientarea populației către acest mod de transport, în detrimentul utilizării autovehiculelor personale, în special pentru deplasările pe distanțe scurte. De asemenea,

spațiul public, care implică în primul rând infrastructura pietonală și cadrul aferent acesteia (mobilier urban, spații verzi etc), reprezintă una dintre componentele infrastructurii de turism din mediul urban. Spații cu prioritate pentru pietoni, pietonale sau cu utilizare în comun (de tip "shared-space") sunt amenajate pe str. Vasile Alecsandri și în interiorul Parcului Central.

Prin proiectul „Reabilitarea infrastructurii turistice a stațiunii balneare Băile Govora, județul Vâlcea”, implementat de Orașul Băile Govora cu finanțare nerambursabilă prin POR 2007-2013, au fost construite alei pietonale de-a lungul Pârâului Hința, pe sectorul cuprins între Izvorul „Ferdinand” din Parcul Central și Str. Horia, Cloșca și Crișan din zona centrală. În scopul susținerii transportului nemotorizat, în faza de propuneri se va avea în vedere extinderea acestor amenajări de infrastructură verde-albastră și modernizarea celor existente, inclusiv prin realizarea de piste pentru biciclete.

În cartierele rezidențiale, lipsesc spațiile comunitare de calitate, amenajate exclusiv sau cu prioritate pentru pietoni. Spațiile publice sunt organizate în mare parte pentru satisfacerea cererii de circulație și parcare a autovehiculelor private ceea ce face ca acestea să fie sărăcite de calitatea peisagistică și ambientală necesară unei bune calități a locuirii. Această disfuncție este amplificată de faptul că în zone cu densitate ridicată de locuire, sau în cele în care se regăsesc structuri de cazare pentru turiști, aceste spații se află în stare tehnică precară.

Sistemul de transport dedicat ciclismului ocupă un loc prioritar în categoria sistemelor alternative de mobilitate, mijloacele de transport aferente acestuia prezentând accesibilitate ridicată în rândul populației comparativ cu mijloace de transport ecologice autopropulsate (autovehicule electrice).

La momentul actual în Orașul Băile Govora sunt amenajate piste pentru circulația bicicletelor pe Str. Curățuri, un sector izolat care asigură legătura cu localitatea componentă cu aceeași denumire. Acestea prezintă deficiențe privind semnalizarea orizontală și verticală (figura nr. 33). În etapa de propuneri se va avea în vedere modernizarea infrastructurii existente prin intervenții care să conducă la asigurarea unei suprafețe a pistei pentru biciclete cu un finisaj antiderapant și îmbunătățirea semnalizării orizontale și verticale aferente pistelor.

Figura nr. 33. Piste de biciclete – situația actuală.

Slaba dezvoltare a infrastructurii pentru biciclete face ca circulația acestora să se desfășoare pe partea carosabilă, pe benzile de circulație dedicate autovehiculelor, sau pe trotuare aspect care pune în pericol siguranța circulației pentru toți participanții la trafic.

Având în vedere dispunerea spațială a localităților componente în raport cu zona urbană, pentru susținerea transportului nemotorizat, care se pretează a fi aplicat pentru deplasările pe distanțe scurte și medii, se recomandă realizarea unei rețele de piste pentru biciclete care să lege localitățile componente / cartierele care fac parte din unitatea administrativ- teritorială Orașul Băile Govora. Pentru legătura dintre localitatea Gătejești și zona urbană se propune realizare unei piste pentru biciclete pe Str. General Praporgescu.

Benzile / pistele dedicate circulației bicicletelor constituie infrastructura din cadrul sistemului de transport în cauză, pentru întregirea acestuia fiind necesare mijloace de transport și tehnici de exploatare aferente. Astfel, pentru dezvoltarea acestui sistem de transport alternativ, pe lângă realizarea rețelei este necesară funcționarea unor centre de închiriere a bicicletelor și desfășurarea unor campanii de promovare a utilizării acestui mod de transport.

Siguranța deplasării cu acest mod de transport a fost analizată prin raportare la numărul de victime ale accidentelor de circulație din ultimii 5 ani. Din analiza statistică realizată a rezultat că bicicliștii implicați în accidente de circulație reprezintă 18% din numărul de victime asociate accidentelor. Din analiza statistică realizată a rezultat că abaterile bicicliștilor constituie principala cauză a producerii accidentelor rutiere.

Printre mijloacele alternative de mobilitate se înscriu și autovehiculele cu propulsie electrică sau hibridă, care necesită infrastructură pentru alimentarea cu energie electrică. Potrivit datelor furnizate de Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, la finele anului

2022 în Orașul Băile Govora erau înmatriculate 17 autoturisme cu propulsie hibridă și 2 autoturisme cu propulsie electrică. În situația actuală, la nivelul teritoriului de analiză există disponibile facilități pentru alimentarea cu energie a vehiculelor din aceste categorii. Mai mult, au fost semnate contracte de finanțare, atât pe AFM, cât și pe PNRR pentru amplasarea a 9 stații de încărcare pentru vehicule electrice.

În concluzie, principalele aspecte identificate în urma analizei sistemelor alternative de mobilitate sunt:

- *lipsa/ starea tehnică necorespunzătoare a trotuarelor;*
- *prezența redusă a spațiilor cu prioritate pentru pietoni, pietonale sau cu utilizare în comun (semi-pietonale, de tip “shared-space”);*
- *deficiențe în amenajarea spațiului public din zonele de locuințe colective;*
- *existența problemelor privind accesibilitatea spațiilor pietonale (borduri, alte obstacole);*
- *existența problemelor de siguranța circulației asociate modului de transport alternativ cu bicicleta, principala cauză de producere a accidentelor fiind “abateri bicicliști”;*
- *slaba dezvoltare a infrastructurii pentru biciclete (piste/ benzi amenajate pentru circulația bicicletelor, centre de închiriere biciclete).*

2.5. Echiparea tehnico-edilitară

2.5.1. Alimentarea cu apă și canalizarea

Rețeaua de alimentare cu apă are o lungime de cca. 25 km și se află în administrarea Consiliului Județean Vâlcea prin S.C. APAVIL S.A. Rețeaua este învechită și pentru a furniza apa către populație în condiții bune (calitate / debit) are nevoie urgent de reabilitare. Pe alocuri conducta din fier a fost înlocuită cu conductă din PVC. Echipamentele și utilajele de la stația de pompare Barcani sunt uzate moral și fizic, mare parte din acestea necesitând a fi înlocuite.

Rețeaua de alimentare cu apă are nevoie de extindere și în cele două localități componente Gătejești și Curățuri.

Sursa de apă a orașului Băile Govora este o sursă subterană format din mai multe fronturi de captare. Tratarea apei se face la surse și la stația de pompare prin clorinare. Sistemul de alimentare este mixt, 60 % din rețeaua de distribuție fiind alimentată direct din sursele de apă și 40 % din rețea prin înmagazinare și pompare din aceasta.

Rețeaua de canalizare are o lungime de 22 km și se află tot în administrarea Consiliului Județean Vâlcea prin S.C. APAVIL S.A. Rețeaua de canalizare are nevoie atât de extinderi în stațiunea Băile Govora, cât și în celelalte două localități componente Curățuri și Gătejești. De asemenea, rețeaua existentă are nevoie și de reabilitare, rețelele existente fiind uzate fizic în proporție de 65 – 70 %.

Rețeaua de canalizare este alcătuită din colectoare principale, colectoare secundare și stradale. Stația de epurare mecano-biologic este amplasată în aval de localitatea Govora – Sat și are o capacitate de 1.400 m³ / zi cu descărcarea apelor epurate în pâraul Govora. Stația funcționează corespunzător având capacitatea necesară pentru populația actuală.

2.5.2. Rețeaua de distribuție gaze naturale

Rețeaua de distribuție a gazelor naturale se întinde pe o distanță de 16 km numai în stațiunea Băile Govora, administratorul rețelei fiind S.C. DISTRIGAZ SUD REȚELE S.A. Este necesară și oportună extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale în localitățile componente Gătejești și Curături.

2.5.3. Rețeaua de electricitate și iluminat public

Consumatorii casnici, sociali – culturali și comerciali sunt racordați la sistemul energetic național prin stația de transformare Căzănești. Posturile de transformare sunt alimentate în sistem buclat acoperind întreaga suprafață a administrativă. Rețeaua de electricitate cuprinde 29 km, se află în administrarea S.C. DISTRIBUȚIE OLTENIA S.A. și necesită o reabilitare care constă în înlocuirea stâlpilor afectați și introducerea în subteran a cablurilor aeriene.

Prin eforturi proprii, Primăria Orașului Băile Govora, a schimbat în anul 2019 toate lămpile aferente iluminatului stradal cu lămpi cu led, eficiente din punct de vedere energetic.

De asemenea, SC Distribuție Oltenia SA, în perioada 2018-2019 a alocat fonduri pentru introducerea în subteran a cablurilor aeriene pe un tronson situat între intersecția străzilor Tudor Vladimirescu cu Pieții și până în zona parcului central. În aceeași perioadă au fost modernizate toate posturile de transformare de pe raza orașului Băile Govora.

2.5.4. Rețeaua de energie termică

Orașul Băile Govora nu beneficiază de un sistem de încălzire centralizat, încălzirea locuințelor și a instituțiilor realizându-se cu centrale proprii pe gaze și combustibili solizi, respectiv sobe pe gaze și combustibili solizi.

2.5.5. Salubritatea

Serviciul de salubritate a fost concesionat în anul 2005 către operatorul zonal S.C. URBAN S.A. care efectuează lucrările de igienizare a străzilor și colectarea deșeurilor menajare.

În paralel, din anul 2021, un alt operator economic colectează selectiv, o dată pe lună, deșeuri de plastic, hârtie și aluminiu.

2.5.6. Telefonie și comunicații

Orașul Băile Govora și localitățile componente sunt acoperite integral cu rețea de telefonie fixă și mobilă (Telekom, Vodafone, Orange, Digi), rețelele existente fiind instalate în subteran pe Str. Tudor Vladimirescu, între Hotelul "Palace" și fosta fabrică de pâine și aerian pe stâlpi în restul stațiunii și în localitățile componente.

De asemenea există o acoperire ridicată a furnizării serviciului de Internet, atât către abonați cât și gratuit în spații publice (Proiect WiFi4EU implementat de Primăria Orașului Băile Govora din anul 2020).

2.5.7. Rețeaua stradală

La nivelul rețelei globale de transport rutier, Orașul Băile Govora este racordat prin drumurile DJ 649 și DN 67 la drumul DN 7 care face parte din rețeaua Trans-Europeană de Transport Centrală (TEN-T Core) (figura nr. 34).

Infrastructura rutieră majoră din zona de analiză este reprezentată de drumul național DN 67, drumul județean DJ 649 și drumurile comunale DC 126 și DC 156 care traversează teritoriul Orașului Băile Govora.

Figura nr. 34. Rețeaua TEN-T rutieră în zona Orașului Băile Govora.

Sursa: Comisia Europeană, 2021.

Traseele drumurilor care asigură conexiunea cu teritoriul învecinat, centralizate în tabelul nr. 12 sunt reprezentate grafic în figura nr. 35.

Tabelul nr. 12. Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat.

Drum	Origine	Destinație	Traseu
DN 67	Km 135+500, Limită Jud. Gorj	Km 198+764, Goranu (DN 7)	Horezu - Râmnicu Vâlcea (Varianta Sud)
DJ 649	Km 0+000, DN 67 (Govora)	Km 8+640, Pietrari (DN 67)	Băile Govora
DC 126	Km 0+000, Păușești	Km 2+984, Băile Govora (DJ 649)	-
DC 156	Km 0+000, Bârlogu	Km 3+000, Băile Govora (DJ 649)	-

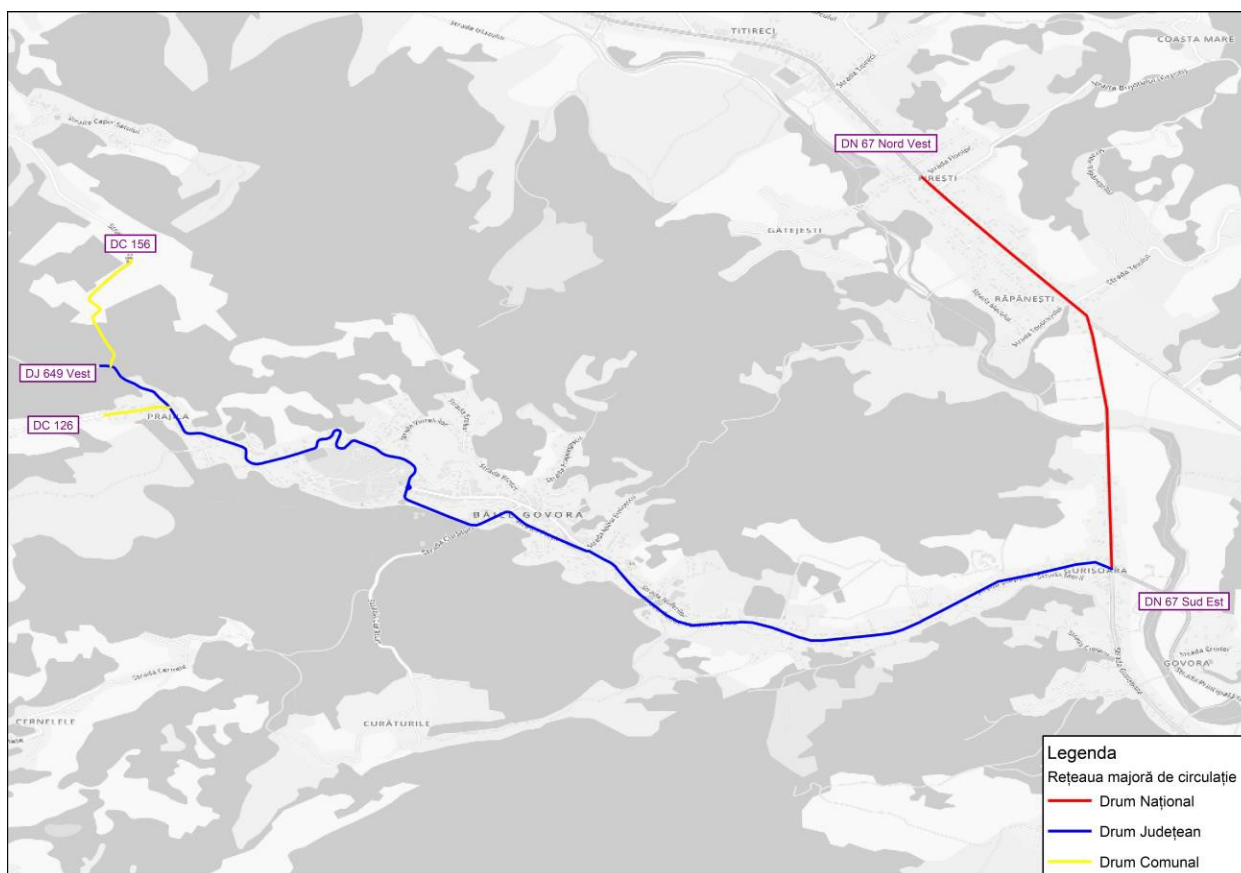

Figura nr. 35. Rețeaua majoră de circulație din zona de studiu.

În Orașul Băile Govora, cursul Pârâului Hința reprezintă o barieră naturală ce străbate teritoriul administrativ de la est la vest pe latura de sud. De asemenea, în zona de nord teritoriul este străbătut de la est la vest de Râul Govora. Acesta intersectează rețeaua rutieră conform figurii nr. 36.

În ceea ce privește starea tehnică a infrastructurii rutiere, potrivit datelor statistice publicate de INS, rețeaua stradală din zona urbană are o lungime de 27 km, care în proporție de 70% este modernizată. În perioada 2010-2021 rețeaua a cunoscut o extindere totală cu 4 km (figura nr. 37).

Figura nr. 36. Traversări ale cursurilor de ape

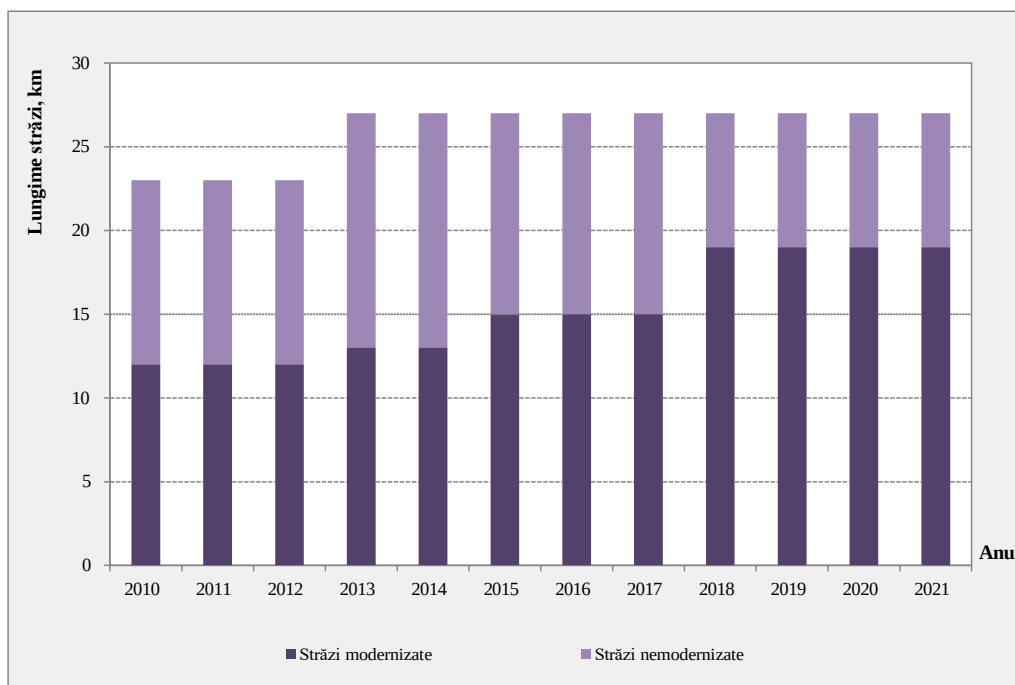

Figura nr. 37. Lungimea rețelei stradale din Orașul Băile Govora 2010-2021.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

În prezent, la nivelul localității se întâlnesc atât străzi cu îmbrăcăminte în stare tehnică bună/ foarte bună, cât și străzi în stare tehnică necorespunzătoare, ceea ce constituie disfuncție majoră din punct de vedere al accesibilității și calității mediului urban. Sectoarele stradale încadrate în cea de-a doua categorie se regăsesc în zone de locuințe, cât și în zone cu un puternic caracter turistic, ceea ce constituie disfuncție majoră din punct de vedere al accesibilității și calității mediului urban.

În ultimii 5 ani, infrastructura rutieră din Orașul Băile Govora a primit o atenție deosebită fiind modernizate/ reabilite următoarele străzi: Căpșunilor, Codrului, Colinei, Curături, Pajiștei, Socului, Tudor Vladimirescu (tronson). Pentru reabilitarea acestor străzi s-a primit finanțare de la bugetul de stat și bugetul local.

Sectoarele stradale pe care sunt suprapuse traseele drumului național și drumului județean sunt cele mai solicitate din punct de vedere al traficului și, în același timp, cele pe care se înregistrează frecvent evenimente de circulație soldate cu victime.

În zonele de locuințe individuale autovehiculele sunt parcate în fața curții (în zona unde ar trebui să se desfășoare circulația pietonală) sau pe carosabil, deși există loc de parcare în curtea fiecărui locuitor. Acest aspect conduce la îngreunarea circulației pentru pietoni și conducători auto și implicit la creșterea riscului de producere a accidentelor.

La nivelul Orașului Băile Govora sunt amenajate 430 locuri de parcare amplasate conform figurii nr. 38. Aceste sunt delimitate prin marcaj de culoare albă și semnalizate prin indicatoare verticale. În parcările amenajate sunt marcate locuri pentru persoanele cu handicap.

În ultimii 5 ani, parcările au primit o atenție deosebită fiind amenajate 50 de noi locuri de parcare pe străzile Tudor Vladimirescu și Bisericii.

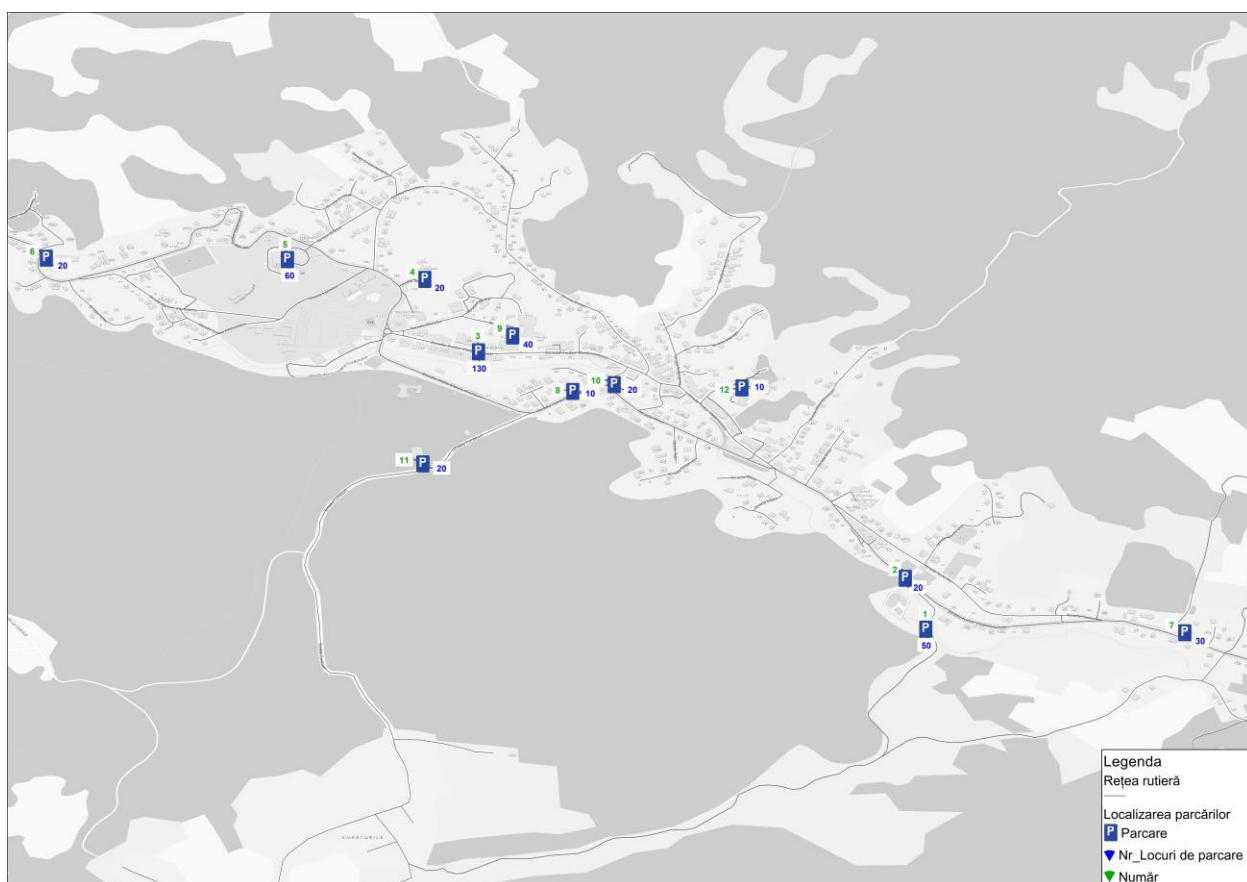

Figura nr. 38. Parcări amenajate în Orașul Băile Govora. Sursa datelor: Primăria Orașului Băile Govora.

În situația actuală nu există o politică tarifară a sistemului de parcare, potrivit căreia să se perceapă un tarif diferențiat pentru parcarile publice amplasate în zona centrală, în special la nivelul orelor de vârf de trafic. În condițiile date se încurajează utilizarea autovehiculului personal pentru deplasări cu destinația în centrul orașului, contrar principiilor dezvoltării durabile. În consecință, în scopul susținerii mobilității durabile la nivelul localității se impune aplicarea unei politici de parcare care să diminueze prezența autoturismelor în zona centrală, oferind totodată cetățenilor alternative atractive prin îmbunătățirea calității sistemului de transport public și a ofertelor privind intermodalitatea.

2.5.8. Parcuri, spații verzi și locuri de joacă pentru copii

Stațiunea Băile Govora dispune de un parc balnear amenajat care se întinde pe o suprafață de cca 20 ha.

Parcul stațiunii este cea mai spiritualizată zonă a stațiunii, aici fiind amplasate cele mai multe monumente arhitectonice și comemorative, trăind într-o perfectă simbioză cu cele ale naturii. Cele mai reprezentative monumente de sculptură sunt ale medicilor Nicolae Popescu-Zorileanu și Haralambie Botescu precum și bustul lui I. C. Brătianu – fost prim-ministru al României.

Actualmente, parcul balnear a fost reabilitat în cadrul unui proiect finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013. Lucrările de reabilitare au constat în: refacerea aleilor, iluminatului public, mobilierului urban, plantarea de noi specii de flori, arbori și arbuști. De asemenea a fost reabilitat chioșcul de muzică pentru fanfară, fântâna arteziană, statuile și a fost amenajată o cascadă artificială în prelungirea fântânii arteziene precum și un miniamfiteatru în aer liber pentru diferite evenimente artistice.

Regimul spațiilor verzi este legiferat prin Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, dar și prin prevederi cuprinse în O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2006.

Prin implementarea prevederilor legale, autoritățile administrației publice locale asigură cadrul pentru îndeplinirea următoarelor **obiective**:

- *protecția și conservarea spațiilor verzi pentru menținerea biodiversității lor;*
- *menținerea și dezvoltarea funcțiilor de protecție a spațiilor verzi privind apele, solul, schimbările climatice, menținerea peisajelor în scopul ocrotirii sănătății populației, protecției mediului și asigurării calității vieții;*
- *regenerarea, extinderea, ameliorarea compoziției și a calității spațiilor verzi;*
- *elaborarea și aplicarea unui complex de măsuri privind aducerea și menținerea spațiilor verzi în starea corespunzătoare funcțiilor lor;*
- *identificarea zonelor deficitare și realizarea de lucrări pentru extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație;*
- *extinderea suprafețelor ocupate de spații verzi, prin includerea în categoria spațiilor verzi publice a terenurilor cu potențial ecologic sau socio-cultural.*

Pentru realizarea acestor obiective și pentru asigurarea integrității elementelor cadrului natural, conservării, protejării și dezvoltării spațiilor verzi este necesar să fie luate următoarele **măsuri**:

- ✓ *crearea unor strategii locale coerente și a unui program concret pentru asigurarea, din terenul intravilan, a unei suprafețe de spațiu verde de minimum 26 m²/locuitor;*

- ✓ *inventarierea tuturor suprafețelor de spații verzi și realizarea Registrului local al spațiilor verzi la nivelul localităților urbane;*
- ✓ *interzicerea schimbării destinației terenurilor amenajate ca spații verzi și/sau prevăzute ca atare în documentațiile de urbanism;*
- ✓ *interzicerea reducerii suprafețelor ori a strămutării spațiilor verzi, indiferent de regimul juridic al acestora;*
- ✓ *menținerea integrității spațiilor verzi și a cadrului natural, prin respectarea regulamentelor de urbanism avizate de autoritățile pentru protecția mediului;*
- ✓ *respectarea cerințelor urbanistice privind dimensionarea spațiilor verzi cu rol decorativ și de protecție în procesul de proiectare și realizare a construcțiilor de orice tip;*
- ✓ *abordarea unitară a cerințelor de extindere și conservare a spațiilor verzi prin elaborarea de către administrația publică locală a unui regulament de administrare a spațiilor verzi;*
- ✓ *instituirea măsurilor de pază și protecție a spațiilor verzi în vederea prevenirii și combaterii distrugerilor și degradărilor;*
- ✓ *identificarea zonelor urbane deficitare în spații verzi și realizarea de lucrări pentru extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație;*
- ✓ *instituirea măsurilor de regenerare, extindere și ameliorare compoziției și a calității spațiilor verzi;*
- ✓ *elaborarea unei proceduri de intervenție pentru toaletări de coroane, respectiv de tăiere a arborilor din spațiile verzi.*

La intrarea în parc, în partea dreaptă, în anul 2019 a fost amenajat un loc de joacă pentru copii, care s-a adăugat locul de joacă de la blocul D.

Intrarea în parcul balnear

Amfiteatru în aer liber – parcul balnear

Fântâna arteziană la intrarea în parcul balnear

Cascada din parcul balnear

Alei pietonale în parcul balnear

Zona de promenadă amenajată pe marginea pârâului Hința

Skatepark

Loc de joacă pentru copii în parcul balnear

2.6. Servicii publice

Educația și sănătatea au, în general, un standard superior în orașe comparativ cu zonele rurale, autoritățile locale jucând un rol cheie în asigurarea infrastructurii pentru aceste servicii. În sondajul efectuat în rândul autorităților locale în cadrul proiectului Politica Urbană a României, acestea au menționat în mod repetat investițiile în educație și sănătate printre primele cinci priorități de infrastructură. Aceasta implică construirea sau renovarea clădirilor școlilor și spitalelor. Investițiile în educație sunt, în primul rând, responsabilitatea primăriilor locale, iar unitățile educaționale se confruntă cu presiuni legate de supraaglomerare, școlile din zonele urbane având rapoarte elevi/profesor ridicate și spațiu limitat în sălile de clasă.

România are cea mai redusă pondere a cheltuielilor publice din sectorul educației și una dintre cele mai ridicate rate de abandon social și tineri care nu au un loc de muncă și nu sunt integrați într-un sistem de învățământ sau de formare (NEET) din UE, cu discrepanțe semnificative între mediul rural și cel urban. În 2017, cheltuielile publice din educație au fost de aproape jumătate din media UE, cu doar 2,8% din PIB. În 2015, 40% dintre elevii de 15 ani nu atinseseră performanțe de bază la lectură, matematică și științe. Școlile și universitățile din mediul urban se confruntă cu problema supraaglomerării și a navetelor lungi, însă școlile urbane sunt mai bine echipate cu biblioteci, săli de sport, laboratoare și conectivitate la internet comparativ cu școlile din mediul rural.

2.6.1. Sănătatea

Infrastructura de sănătate cuprinde:

Cabinete Medicale Individuale	2
Cabinete de Stomatologie	2
Clinică de recuperare medicală (Recmed)	1
Baze de tratament balnear (Hotel "Palace", Hotel "Parc", Hotel "Oltenia", Hotel "Belvedere" și Vila "Crizantema")	5
Farmacii private	2
Centre Spa și Wellness (Hotel "Palace" și Vila "Crizantema")	2
Mini-saline artificiale (Centrul de recuperare Recmed și Vila "Crizantema")	2
Centru de permanență	1
Cabinet de alergologie (Vila "Lili")	1

Personalul medical care deservește cabinetele medicale și bazele de tratament amintite mai sus:

Medici de familie	2
Medici stomatologi	2
Medici alergologi	1
Medici BFKT	2
Asistenți medicali medicină generală și BFKT	46
Farmacisti	2
Asistenți de farmacie	4

2.6.2. Asistența socială

Activitățile de asistență socială desfășurate în Primăriei Orașului Băile Govora se bazează cu preponderență pe identificarea nevoilor sociale (individuale, familiale și de grup), consiliere, sprijin și dezvoltarea comunicării pentru persoanele, familiile și grupurile aflate în dificultate în vederea incluziunii sociale a acestora.

Activitățile au un caracter primar și se referă în mare parte la acordarea de prestații sociale conform legislației în vigoare.

La nivelul anului 2022, beneficiile de asistență socială⁷, s-au prezentat astfel:

- o Alocație pentru susținerea familiei - 7 beneficiari;
- o Ajutoare sociale pentru asigurarea VMG - 8 beneficiari;
- o Indemnizația lunară pentru însoțitorii persoanelor cu handicap vizual grav - 47 beneficiari.

⁷ Date furnizate de compartimentul de specialitate din cadrul Primăriei Orașului Băile Govora, martie 2022.

2.6.3. Educația

Scurt istoric⁸

În comuna Govora exista școală din timpul lui Alexandru Ghica (1834-1842), fiind închisă o scurtă perioadă de 6 ani, de la 1853 la 1859, iar din anul 1862 și până în zilele noastre a funcționat fără întrerupere.

În Băile Govora prima școală a funcționat din decembrie 1909 într-o singură încăpere a unei clădiri închiriate, aflată pe strada Dragalina, nr. 3. În anul școlar 1909 – 1910 frecventau cursurile 15 elevi în clasa I, 11 elevi în clasa a II-a, 4 elevi în clasa a III-a și 9 elevi în clasa a IV-a, în total 39 de elevi.

Datorită condițiilor necorespunzătoare de funcționare, în anul 1910 a fost închiriat un alt local, o casă țărănească proprietate a familiei Rogojinoiu, situată pe strada Tudor Vladimirescu la nr. 124 – azi demolată.

În anul 1921 începe construcția imobilului, iar la 1 iunie 1923 se dă în folosință integral Școala primară nr. 1 situată pe un teren vecin cu primăria (str. Școlii, nr. 1).

Inițial, acest prim local propriu era compus din 2 săli de clasă spațioase și cancelarie la parter, iar la etaj era locuința directorului școlii. Începând cu acest an a funcționat și școala primară nr.2 din satul Gătejești, până la această dată copii localnicilor frecventau cursurile școlii din Bunești, aceasta fiind mai apropiată decât cea din Govora.

Din anul școlar 1938-1939 și până în anul 1945 funcționau la Băile Govora și clasele V-VII cu un număr total de 138 de elevi pregătiți de 4 învățători, iar între anii 1945-1948 a funcționat Gimnaziul Unic Mixt având un corp didactic format din 4 învățători.

Din anul 1948, în urma reformei învățământului, gimnaziul se transformă în Școala Elementară cu clasele I-VII.

În anul 1949 școala primește în dotare fosta vilă „Morariu” situată în strada Sfatului nr. 10 care avea 23 de încăperi, unde a funcționat primul internat și 2 săli de clasă.

În anii 1953-1954 vechiului local al școlii i se adăugă încă 2 săli de clasă prevăzute cu intrări separate.

Începând cu anul 1956 a funcționat o secție serală care cuprindea și clase liceale, corpul didactic fiind deja format din personal cu studii superioare astfel încât în aceste condiții s-a lichidat aproape în totalitate analfabetismul.

În anul școlar 1961-1962 ia ființă prima clasă a Liceului de cultură generală, curs de zi care la început a funcționat în vechiul local al cărui spațiu fusese extins cu încă 2 săli în anii 1958-1959.

În anul școlar 1960 -1961 s-a construit în localitatea componentă Curături un local în care a funcționat școala elementară cu clasele I-IV.

În anul 1962 pe lângă sanatoriul de copii (fostul sanatoriu militar) se înființează o școală sanatorială cu clasele I-IX, cursurile desfășurându-se după amiaza, fiind asigurate de 3 cadre didactice și 3 pedagogi.

În anul 1963 s-a dat în folosință noul local al liceului situat în strada Nuferilor, o clădire cu arhitectură tipică acelor ani, compusă din 8 săli de clasă, 2 laboratoare, spații administrative. Totodată se înființează biblioteca liceului prin comasarea bibliotecilor claselor având un fond de carte inițial de 400 de volume și care ajunge la aproape 14.000 de volume în anul 2000.

În anul 1965 frecventau cursurile 147 de elevi în clasele I-IV și 313 în clasele V-XI, în total 460 de elevi aceștia fiind pregătiți de un număr de 27 de învățători cu calificare corespunzătoare (nu s-a luat în calcul școala sanatorială).

⁸ <https://www.liceulgovora.ro/istoricul-scolii/>

După anul 1970, lângă clădirea liceului s-a construit o sală de sport și în anul 1974 s-au construit încă 4 săli de clasă anexate la clădirea existentă, iar în curte s-au amenajat 4 ateliere necesare desfășurării activității practice.

Din anul școlar 1978-1979 se transformă în Liceu Industrial cu profil mecanic patronat de Întreprinderea de Utilaj Chimic și Forjă Rm. Vâlcea, care pregătea elevi pentru meseriile: lăcătuș mecanic, sudori, prelucrători prin așchiere, la cursuri de zi și seară. În acest scop întreprinderea patronatoare a amenajat și dotat atelierele școală cu mașini și utilaje corespunzătoare iar într-un fost cămin muncitoresc s-a amenajat un internat pentru elevi, internat care a funcționat din 1979 până în 1991, când imobilul a fost vândut.

În anul școlar 1989-1990 la grupul școlar industrial frecventau cursurile:

- 143 elevi în clasele I-IV
- 203 elevi în clasele V-VIII
- 96 elevi în clasele IX-XI cu profil teoretic
- 324 elevi în clasele X-XII cu profil industrial
- 159 elevi în clasele serale cu profil industrial
- 39 elevi la clasa profesională

TOTAL: 964 de elevi

Începând cu anul 1993 nu s-au mai organizat cursuri serale. Astfel că în anul 1997 frecventau cursurile 326 de elevi la învățământul primar și gimnazial și 202 elevi la liceu, în total 528 elevi pregătiți de 23 învățători și profesori la învățământul primar și gimnazial și 14 profesori la liceu.

În anul școlar 1999-2000 frecventau cursurile 176 elevi la clasele I-IV, 140 elevi la clasele V-VIII și 172 elevi la clasele IX-XII, în total 488 de elevi.

Din anul 2000 Grupul Școlar redevine Liceu teoretic conform ordinului ministerial publicat în Monitorul Oficial din luna septembrie 2000.

În anul 2007 s-au încheiat lucrările de reabilitare a clădirii liceului și au început lucrările de reabilitare la sala de sport, împrejmuirea cu gard, montarea unei centrale termice la școala din Gătejești, precum și schimbarea acoperișului la școala din Gătejești.

În anul școlar 2012-2013 Liceul Teoretic Băile Govora este denumit Liceul Tehnologic, oraș Băile Govora.

Poate, cea mai prosperă perioadă de după 1990 a funcționării școlii govorene a fost, fără îndoială, între anii 2001-2008. Aceasta s-a datorat unui management bun, viziune, o implicare mare a cadrelor didactice dar și o colaborare foarte eficientă cu părinții. A fost perioada în care școala și-a conturat o strategie bine gândită care a fost pusă în practică iar rezultatele nu au întârziat să apară.

S-a dorit ca școala să fie un mediu de învățare complexă și au fost încurajate experimentele pedagogice la nivelul învățătorilor și profesorilor. Aceasta a făcut ca în timp în școală să se desfășoare tot mai multe activități extrașcolare, în cursul săptămânii, dar și sâmbăta și duminică. Ani la rând, școala de sâmbătă și duminică a reprezentat un mod plăcut și foarte util de petrecere a timpului pentru mulți elevi din Băile Govora, dar și din școlile învecinate, o alternativă la stradă și discotecă datorită parteneriatului cu Asociația Comunitară Băile Govora. Au fost organizate cursuri de inițiere în utilizarea PC – urilor pentru elevii de la formele de învățământ primar, gimnazial și liceal. Apoi au fost susținute cursuri diferențiate, limbaje de programare, tehnoredactare computerizată, grafică pe calculator, comunicații cu calculatorul, rețele de calculatoare. Tot în week-end s-au desfășurat numeroase excursii și competiții sportive, activități de monitorizare ecologică precum și alte activități specifice elevilor „cercetași” care au făcut parte din Centrul local „Dr. Zorileanu” Băile Govora al Organizației Naționale „Cercetașii României”.

Școala a dezvoltat relații de parteneriat cu alte unități școlare, cu administrația publică locală, cu agenții economici din zonă și a încurajat orice oportunitate de finanțare în vederea dezvoltării bazei materiale și implicit a procesului educațional.

Începând din anul 2004 instituția a devenit partener al Asociației Comunitare Băile Govora în cadrul proiectului „Club educativ pentru copii”.

În anul 2002 școala a fost înscrisă în două dintre cele mai importante baze de date ale rețelei de învățământ din Europa: Partbase și Schoolnet și a subscris de asemenea la forumurile de discuții ale acestora.

Rezultatele nu au întârziat să apară, prima acțiune concretizându-se în decembrie 2001 când un grup de elevi de la Băile Govora, a participat la a doua ediție a „SĂPTĂMÂNII CULTURALE EUROPENE” ce s-a desfășurat la Lyon în Franța, după ce prima ediție fusese găzduită de Danemarca în urmă cu patru ani. Participanții, elevi ai claselor de liceu, s-au comportat foarte bine în această acțiune, luând parte la diverse workshop-uri pe diferite teme: informatică, muzică, pavaj artistic, gimnastică aerobă, Babel în Europa, tineretul și politica, apa în viața de zi cu zi, etc.

Aproape simultan cu desfășurarea acțiunii de la Lyon, LICEUL TEORETIC BĂILE GOVORA este acceptat ca școală parteneră într-un program „SOCRATES”, componenta „COMENIUS 1 – Proiecte școlare” alături de instituții similare de învățământ din Germania și Polonia sub coordonarea „SKAERBAEK REALSKOLE” din Danemarca.

La începutul anului 2002 Scuola Medie Statale „BALUARDO PARTIGIANI” din Italia își exprimă dorința de colaborare cu școala govoreană în cadrul aceluiasi program „SOCRATES”, componenta „COMENIUS 1 – Proiecte școlare”, alături de școli din Germania, Grecia, Italia și Austria.

Au fost inițiate astfel două proiecte de parteneriat care au fost trimise Agenției Naționale „SOCRATES” din România în vederea aprobării suportului financiar necesar pentru derularea acestora. Ambele proiecte au fost aprobate astfel încât Liceul teoretic Băile Govora a fost singura școală din România care a derulat simultan două proiecte de același tip.

Cele două proiecte, propuse de școlile coordonatoare, respectiv Danemarca și Italia, au fost: **„O varietate de culturi pentru o Europă mai mare și unită”** și **„Teatrul ca mijloc de comunicare”**. Fiecare dintre aceste proiecte s-a derulat pe o perioadă de 3 ani și în afară de activitățile propriu-zise care s-au desfășurat în cadrul școlilor participante au existat și mobilități ale personalului didactic împreună cu elevii în cadrul întâlnirilor de proiect stabilite de școlile coordonatoare.

Participarea la proiecte și coordonarea unora dintre ele a permis o deschidere deosebită pentru școală sub deviza „Ferestre deschise spre Europa”, conducând la circulația ideilor și persoanelor (elevi și profesori). Aceasta a făcut ca școala să-și întărească propria personalitate și identitate. Proiecte ca: „Teatrul ca mijloc de comunicare” (parteneri din Italia, Austria, Germania – proiect Socrates – Comenius 1); „O multitudine de culturi pentru o Europă mai unită” (parteneri din: Danemarca, Germania, Polonia – proiect Socrates – Comenius 1), 3Rs (partener din Canada), „Water Power” (coordonator Norvegia), „Reading, Reflecting, Relating” (coordonator România – Liceul Teoretic Băile Govora), „European Week” (coordonator Franța), „Shaking our hands, share our cultures” (coordonator Sardinia) au fost începuturile afirmării elevilor noștri în context național și internațional.

Tabelul nr. 13. Structura și calificările efectivelor de elevi, în anul școlar 2022-2023

Clasa / grupa	Nr elevi/preșcolari	fete	băieți
Învățământ preșcolar	29	18	11
Grupa combinată mică - mijl. GPN	12	10	2
Grupa combinată mijl.-mare GPN	17	8	9
Grupa combinată mică-mijl-mare GPP	10	7	3
Învățământ primar	22	10	12
I + II simultan	5+5=10	5	5
III	12	5	7
IV	-	-	-
Învățământ gimnazial	22	10	12
V+VI +VII simultan	1+2+5=8	0+1+3	1+1+2
VIII	14	6	8
Învățământ liceal Tehnician în turism, nivel 4	52	31	21
IX	20	12	8
X	15	8	7
XI	17	11	6
XII	-	-	-
Învățământ postliceal BFKT Asistent medical balneofiziokinetoterapie și recuperare nivel 5	77	56	21
An I	33	23	10
An II	25	19	6
An III	19	14	5
TOTAL	202	125	77

Sursa: Liceul Tehnologic Băile Govora

În anul școlar 2022 - 2023 școala a funcționat în 12 formațiuni de studiu, structurate astfel:

- 2 grupe combinate la Grădinița cu program normal Băile Govora;
- 2 clase învățământ primar (I + II simultan, III);
- 2 clase învățământ gimnazial (V+VI+VII simultan, VIII);
- 3 clase învățământ liceal (IX, X, XI);
- 3 clase învățământ postliceal (Anii 1, 2, 3).

Personalul didactic al școlii este format din 25 persoane, iar personalul administrativ din 9 persoane. Colectivul didactic valoros îmbină experiența și tactul profesorilor aflați la a doua tinerețe cu elanul și îndrăzneala celor mai tineri. Pregătirea realistă, socială și științifică de bază este asigurată de un număr de 15 profesori de diferite specialități. Pregătirea de specialitate tehnologică și instruirea practică este asigurată de

3 profesori. Pregătirea în învățământul postliceal este asigurat de personal asociat calificat (7).

Tabelul nr. 14. Distribuția pe grade didactice a personalului didactic angajat în anul școlar 2022- 2023

Număr personal didactic calificat:					Număr personal didactic necalificat
Cu doctorat	Cu gradul I	Cu gradul II	Cu definitivat	Fără definitivat	
1	11	5	6	2	-

Sursa: Liceul Tehnologic Băile Govora

Resurse materiale⁹

Baza materială a școlii se concretizează în existența unui număr de:

- 25 săli de clasă în care sunt amenajate 10 cabinete și laboratoare:
 - ✓ Cabinet de informatică
 - ✓ Cabinet de limba română
 - ✓ Cabinet de limbi străine
 - ✓ Cabinet de matematică
 - ✓ Cabinet de geografie
 - ✓ Laborator de chimie-fizică
 - ✓ Laborator biologie și sală de demonstrație-postliceală
 - ✓ Laborator tehnologic
 - ✓ Cabinet de istorie
 - ✓ Cabinet de religie
- Sală de sport
- 2 terenuri – de baschet și fotbal
- Bibliotecă școlară
- 2 microbuze transport școlar
- 25 laptopuri
- 54 PC-uri
- 7 imprimante
- 2 copiatoare
- 4 videoproiectoare
- 1 echipament multimedia-cabinet limbi moderne
- 3 table interactive multimedia

2.6.4. Cultura

Biblioteca publică "Alexandru Iliescu"

În jurul anului 1891, în Băile Govora funcționa sporadic o secție a „*Ligii pentru unitatea culturală a tuturor romanilor*” care avea și o bibliotecă. La preluarea stațiunii în anul 1910 de „Societatea Govora – Călimănești” este organizată o bibliotecă în cadrul clubului de la „Hotel Palace”.

⁹ Planul de Acțiune al Școlii pentru perioada 2017-2022 – Liceul Tehnologic Băile Govora, pag. 14.

Începând din anul 1948, în stațiune funcționează o bibliotecă sindicală cu aproximativ 700 volume, având sediul la „Vila Silva”.

În anul 1952 se înființează Biblioteca publică din Băile Govora, iar în 1970, biblioteca din Băile Govora devine *bibliotecă orășenească*, cu un fond de 26.000 volume, asigurând necesitățile de informare și de lectură, atât ale localnicilor, cât și ale vizitatorilor veniți în stațiune la odihnă și tratament.

În Băile Govora au funcționat de-a lungul timpului mai multe puncte de împrumut carte, aparținând de biblioteca orășenească (Vila „Silva”, Hotel „Palace”).

În anul 1977, după cutremurul din 4 martie, biblioteca își mută sediul de la parterul Casei de Cultură în fosta „Vila Dr. Țăranu” din Str. Tudor Vladimirescu, nr. 174. În același an, odată cu desființarea punctelor de împrumut de la „Vila Silva” și „Hotel Palace” fondurile de carte respective au intrat în fondul principal al bibliotecii orășenești.

Pe lângă colecția de periodice, biblioteca deține volume cuprinzând enciclopedii, dicționare, literatură științifică și tehnică, beletristică și cărți cu autografele unor scriitori care au vizitat stațiunea.

În anul 2003, biblioteca a fost mutată din nou, la parterul Casei de Cultură, deoarece imobilul în care a funcționat din anul 1977 a fost revendicat și câștigat în instanță de către moștenitorii fostului proprietar.

Din anul 2013 biblioteca se mută la etajul fostei case de cultură, după reabilitarea clădirii, și i se atribuie numele de Biblioteca publică „Alexandru Iliescu”, după numele fostului proprietar al imobilului.

Biblioteca publică „Alexandru Iliescu”

Colecția de arheologie și carte veche bisericească „Gheorghe Petre-Govora” și Muzeul Balnear

Din anul 1973, în cadrul instituțiilor cultural – educative ale județului Vâlcea, funcționează Muzeul din Băile Govora. Fondul muzeistic îl constituie „Colecția de arheologie carte și artă veche românească a preotului Gheorghe Petre – Govora”, care timp de peste trei decenii a cercetat plaiurile vâlcene și a adunat un bogat și interesant material arheologic, numismatic, obiecte de artă și carte veche românească.

În această acțiune se oglindește pasiunea și priceperea unui intelectual patriot, depozitar și fructificator științific al unor vestigii documentare ale trecutului nostru. În sprijinul acestei acțiuni, autoritățile județene și locale au pus la dispoziția noului lăcaș de cultură, o casă în centrul stațiunii.

Parterul clădirii inițiale care a găzduit colecția era compus din patru camere și este rezervat arheologiei, iar etajul conținea expoziția de carte veche românească, icoane pictate pe lemn și sticlă din secolele XVII-XIX și obiecte de artă creștină.

Colecția de arheologie conține peste 4000 de piese, începând cu perioada preglaciară reprezentată prin exponate fosile de mamut, ursus arctes și ursus spaeleos din paleoliticul superior, epoca neolitică, perioada de tranziție spre bronz, începutul și epoca bronzului clasic, prima și a doua epocă a fierului, precum și un bogat material arheologic ce documentează formarea, continuitatea și prezențe ale poporului român în hotarele lui firești.

Din anul 2013 colecția a fost mutată la parterul clădirii fostei case de cultură din strada Sfatului, odată cu biblioteca, după reabilitarea imobilului în cadrul unui proiect implementat de Primăria Orașului Băile Govora.

De asemenea, în aceeași clădire, la parter, a fost amenajat Muzeul balnear Băile Govora. În cadrul acestuia sunt expuse imagini și documente care atestă dezvoltarea stațiunii balneare Băile Govora, precum și diverse obiecte de mobilier și medicale utilizate la diferite tratamente de-a lungul anilor.

Colecția de arheologie "Gheorghe Petre-Govora" și Muzeul Balnear

2.6.5. Viața spirituală

Pe raza orașului Băile Govora funcționează 4 biserici ortodoxe:

- ◆ Biserica „Sfântul Ioan Botezătorul” – Băile Govora
- ◆ Paraclisul „Adormirea Maicii Domnului” – Băile Govora
- ◆ Biserica „Nașterea Maicii Domnului” – Curături
- ◆ Biserica „Adormirea Maicii Domnului” – Gătejești

Biserica de lemn din Curături

Biserica Sfântul Ioan Botezătorul Băile Govora

2.7. Turismul

Orașul Băile Govora se întinde în lungul pâraului Hința, într-o mică depresiune înconjurată de dealuri împădurite, întreaga zonă fiind străbătută de numeroase vâlcele torențiale.

Altitudinea stațiunii este de 360 m, iar relieful Subcarpați este caracterizat de dealuri cu altitudini de 500 – 530 m, dar și zone mai joase de 200 – 220 m. Dealurile sunt împădurite cu fag și stejar, suprafața pădurilor însumând 847 ha.

Prezența în perimetrul stațiunii a unor mari suprafețe verzi adaugă caracteristicilor menționate, o atmosferă lipsită de poluare și o cantitate ridicată de aeroioni, predominant negativi, de mare importanță pentru o stațiune balneoclimaterică profilată, în principal, pe tratamentul afecțiunilor căilor respiratorii.

Puritatea ridicată a atmosferei este determinată și de faptul că pe teritoriul stațiunii nu sunt unități industriale poluante, influența platformei chimice Govora fiind nulă datorită considerentelor menționate.

Structura geomorfologică a reliefului și poziția zonei îi asigură stațiunii circulația aerului de tip föhn, cu încălzire locală și microclimat plăcut și sedativ.

Sintetic, potențialul natural turistic al stațiunii balneoclimaterice Băile Govora este constituit din următorii factori:

- existența unui important și valoros fond balnear cu proprietăți și caracteristici unice și de nivel superior, care asigură renumele stațiunii Băile Govora;
- existența unor împrejurimi și a unui topoclimat adecvat unei stațiuni balneare;
- existența unui ambient favorabil activității balneare;
- existența unei purități atmosferice de excepție determinată de caracteristicile geomorfologice specifice depresiunii în care este amplasată stațiunea și vegetația abundentă.

Dealurile Govorei sunt alcătuite din roci mio – pliocene friabile, respectiv din nisipuri argiloase și pietrișuri, favorabile eroziunii torențiale și deplasărilor în masă, fiind accelerate și de nivelul coborât al văii Oltului (de aceea numai în câteva puncte depășesc 600 m). Modificarea antropică mai accentuată a peisajului din acest sector subcarpatic se datorează punerii în valoare a zăcămintelor de sare de la Ocnele Mari și Ocnița, cunoscute încă de pe vremea dacilor, dar intensificate prin dezvoltarea industriei chimice.

Apele minerale de la Govora sunt legate de formațiunile geologice mai noi (miocene), în care se află și zăcămintele de sare amintite. Din cauza variației mari a naturii rocilor și a apariției hidrocarburilor lichide și gazoase, compoziția chimică a apelor este foarte variată. Dintre acestea fac parte apele clorosodice și clorosodice iodurate care apar în regiunea masivului de sare de la Ocnele Mari – Ocnele Mari, Govora, ele provenind din apele de precipitații infiltrate în pământ și mineralizate prin dizolvarea sării întâlnită în stratele cu care vin în contact.

La nivel local, Primăria Orașului Băile Govora a elaborat și adoptat în anul 2015 Strategia de Dezvoltare Locală pentru perioada 2016-2020, care vizează și sectorul turistic. În ceea ce privește turismul, strategia are ca obiective dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice, îmbunătățirea calității serviciilor turistice și creșterea atractivității stațiunii prin diversificarea ofertelor.

Printre obiectivele specifice ale strategiei se numără extinderea și modernizarea bazei de cazare existente, crearea unor noi unități de cazare, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de agrement (piscine, spa-uri, parcuri), promovarea turistică a stațiunii prin organizarea de evenimente și festivaluri, creșterea calității serviciilor turistice prin

formarea și instruirea personalului și dezvoltarea turismului de afaceri prin organizarea de conferințe și întâlniri de afaceri.

De asemenea, strategia prevede și implementarea unor proiecte concrete în aceste domenii, printre care se numără: modernizarea și extinderea Bazei de agrement a stațiunii Băile Govora, amenajarea unui spațiu pentru practicarea sporturilor de iarnă și organizarea de evenimente turistice în perioada de extrasezon.

2.7.1. Analiza a situației existente

Analiza critică a situației existente este dedicată unei evaluări a potențialului turistic și a infrastructurii din stațiunea Băile Govora. Astfel, se va face o prezentare a referințelor istorice importante în evoluția stațiunii, a patrimoniului turistic, a resurselor turistice naturale și antropice, a infrastructurii turistice generale și specifice, a circulației turistice, precum și a tipurilor și formelor de turism practicate și practicabile.

Scopul este acela de a oferi o imagine de ansamblu asupra situației actuale a stațiunii Băile Govora și de a identifica posibilele zone de dezvoltare și îmbunătățire a turismului în zonă.

Scurta prezentare a contextului

Băile Govora este o stațiune balneară de interes național, recunoscută pentru calitatea apelor minerale, care are proprietăți terapeutice datorită compoziției sale bogate în substanțe precum clor, sodiu, iod, brom și sulf. Stațiunea oferă numeroase facilități pentru turiști, inclusiv spații comerciale, asistență medicală permanentă, săli de conferințe, terenuri sportive și locuri de promenadă într-un parc balnear de 20 de hectare.

În plus, Băile Govora se află într-o zonă pitorească, cu dealuri și păduri, și este situată într-un centru istoric important, marcând o răspântie a artei brâncovenești. Județul Vâlcea este renumit pentru numeroasele sale monumente istorice și de artă, inclusiv mănăstiri, schituri și biserici, care pot fi vizitate pe jos sau cu autoturismul.

În împrejurimile stațiunii, există peste 300 de monumente istorice și de artă, care datează din diferite perioade istorice, de la tezaure neolitice și vestigii dacice și romane, la necropole paleocreștine și situri arheologice precum Cosata-Ocnița, Slătioara, Bivolaru, Costești și complexul muzeal Măldărești. Muzeele din Râmnicu Vâlcea și Govora oferă posibilitatea vizitării unor colecții valoroase de obiecte istorice și de artă din zonă.

Perioada comunistă a adus schimbări sociale și turismul de masă, dar și demolarea multor clădiri istorice pentru a face loc unor noi construcții. În perioada de tranziție care a urmat, numărul de turiști a scăzut, iar mai multe clădiri au fost abandonate și au intrat într-un proces de degradare, însă în ultimii ani, prin fonduri europene și alte instrumente de finanțare, câteva dintre aceste clădiri și spații publice din oraș au fost restaurate, iar turismul este în creștere și are nevoie de noi perspective de dezvoltare.¹⁰

Valorificarea patrimoniului turistic

Valorificarea patrimoniului turistic reprezintă un aspect important în dezvoltarea turistică a unei zone și poate fi definită ca procesul de conservare și promovare a patrimoniului cultural și natural într-un mod care să asigure beneficii economice și sociale. În cazul stațiunii Băile Govora, patrimoniul turistic este extrem de bogat și divers, cuprinzând atât resurse naturale, cât și antropice. Aceste resurse includ ape minerale,

¹⁰ <https://bailegovoradealtadata.wordpress.com/>

mofete, parcuri dendrologice, faună, arii protejate, obiective istorice, culturale și religioase, monumente și edificii economice cu funcție turistică.

Valorificarea acestor resurse ar putea avea un impact semnificativ asupra dezvoltării turismului în stațiune, a creșterii numărului de turiști și a îmbunătățirii calității serviciilor oferite. Pentru a atinge acest obiectiv, este necesară o gestionare eficientă a patrimoniului turistic, prin conservarea și restaurarea clădirilor și monumentelor istorice, dezvoltarea infrastructurii turistice și organizarea de evenimente culturale și sportive în zona respectivă.

Apele minerale

Băile Govora este o stațiune renumită pentru apele sale iodurate și bromurate, fiind una dintre cele mai bogate stațiuni din Europa din acest punct de vedere.

Din punct de vedere geologic, cinci straturi diferite de ape au fost găsite în zona Băile Govora. Primul strat este format din apă dulce de suprafață, urmat de un strat de ape slab mineralizate cu o concentrație mică de hidrogen sulfurat și clor, dar bogate în bicarbonați, utilizate în tratamente interne. Al treilea strat conține ape cu o concentrație mai mare de hidrogen sulfurat (30-100 mg/l), iar al patrulea strat este compus din ape minerale cu concentrații mari de hidrogen sulfurat (100-300 mg/l) și clor (50-100 mg/l), folosite în băi, inhalatii și pulverizări. Cel de-al cincilea strat este format din ape sărate iodurate, care apar la adâncimi cuprinse între 120 și 1.500 de metri și a căror concentrație crește odată cu adâncimea.

În stațiunea Băile Govora există trei subcategorii de ape minerale: apa iodo-cloro-fero-petroliferă nesulfuroasă, apa cloro-calcică magneziană și fără iod, și apa sodică-sulfuroasă, dar slab sărată și slab sulfuroasă. Apa iodo-cloro-fero-petroliferă, are beneficii în tratarea bolilor de piele, reumatismului și afecțiunilor digestive, apa cloro-calcică magneziană și fără iod are proprietăți diuretice, antiinflamatorii și ajută la tratarea afecțiunilor renale și digestive, iar apa cloro-calcică magneziană cu urme de iod, dar și foarte sulfuroasă și sărată, are beneficii în tratarea afecțiunilor reumatice și a sistemului nervos central.

Ape de agrement

În ansamblu, teritoriul județului Vâlcea aparține în întregime bazinului Oltului. În cuprinsul lui se pot diferenția două sectoare ale cursului, corespunzătoare a două trepte de relief: un sector montan și un sector al dealurilor subcarpatice și piemontane. În general, ambele sectoare au caracter transversal, în fiecare din ele există o arie de convergență a râurilor, corespunzând unor depresiuni sau afundării structurale.

În localitatea Băile Govora rețeaua hidrografică este tributară Râului Govora prin afluentul acestuia – pârâul Hința. Râul Govora izvorăște din Dealul Mare, Bărbătești, cu altitudinea de 998 m situat la partea sudică a masivului Buila-Vânturarița. De la izvoare, râul se orientează spre sud, străbătând satele Gruieri, Budurăști și Mogoșești ca să conflueze apoi cu pârâul Cacova. Acesta, la rândul său, izvorăște din dealul subcarpat Piciorul Mărului, se îndreaptă spre sud, parcurge satele Suseni, Gluiu și centrul comunei Stoenesti. După confluență, Râul Govora se orientează spre sud – est și confluează după circa 30 km cu Oltul, la nord de localitatea Tătărani.

În general, afluenții Râului Govora sunt scurți, își au izvoarele în dealurile din jur și devin torențiali în perioadele ploioase.

Pârâul Hinta străbate stațiunea Băile Govora, fiind afluentul cel mai important al Râului Govora și izvorăște din apropierea dealului Păușești. Are cursul orientat pe direcția est – vest și confluează după circa 5 km cu Râul Govora pe teritoriul satului Govora.

Băile Govora sunt drenate pe o lungime de aproape 2 km de pârâul Hința, având ca afluenți pe malul stâng, pâraiele Bârlogeanu și Valea lui Țigănilă. Pârâul Hința este canalizat parțial începând din amonte de la Izvorul Ferdinand și până la podul de pe strada Pieții, pe o distanță de aproximativ 1,4 km și în aval de Ștrandul "Salus" pe o lungime de aproximativ 600 m, iar în prezent se lucrează la canalizarea ultimei porțiuni, cuprinsă între Ștrandul "Salus" și podul de la strada Pieții.

Astfel, în afara utilizării apelor minerale pentru tratament, apele din zona Băile Govora oferă și alte posibilități turistice. În special, pârâul Hința care traversează stațiunea oferă oportunități pentru agrement și recreere în natură, cum ar fi pescuitul, plimbări cu barca sau picnicurile în aer liber, prin amenajarea unui luciul de apă, cu stăvilare. De asemenea, zona înconjurătoare este potrivită pentru drumeții și mountain-biking, existând trasee marcate ce duc prin peisaje montane pitorești.

Primăria Orașului Băile Govora, prin compartimentele de specialitate, se preocupă în permanență de dezvoltarea și consolidarea turismului din stațiunea Băile Govora prin implementarea unor proiecte specifice atât în ceea ce privește infrastructura de turism, cât și promovarea potențialului turistic local.

Înființarea unui Punct de Informare Turistică, participarea la târguri locale, regionale și naționale de turism, întocmirea unei strategii în domeniul turismului, reabilitarea infrastructurii turistice sunt doar câteva din preocupările care stau în atenția administrației publice locale.

În același timp, o parte din agenții economici care activează în domeniul turismului, prin programe de finanțare sau prin resurse proprii, au în permanență, ca obiectiv, modernizarea spațiilor de cazare, alimentație publică și tratament, diversificarea gamei de servicii turistice oferite, adoptarea unor politici de produs și strategii de marketing care să ducă la creșterea numărului de turiști și dezvoltarea zonei Băile Govora.

2.7.2. Baze de tratament balnear

Bazele de tratament sunt dispersate în mai multe locații, astfel:

Baza de tratament de la Hotel "Palace": inhaloterapie, electroterapie, kinetoterapie, hidroterapie, masaj, termoterapie, hidromasaj cu esență de brad.

Baza de tratament de la Hotel "Parc": cabinete pentru aerosoli, inhalații, pulverizații, băi la cadă cu ape minerale, băi galvanice, electrofizioterapie, laseroterapie, termoterapie cu nămol și parafină, o sală de fitness, masaj, duș subacval, o sală de kinetoterapie.

Baza de tratament de la Hotel "Belvedere": inhaloterapie, electroterapie, termoterapie, hidrotermoterapie, crenoterapie, kinetoterapie, hidrokinetoterapie și masaj.

Baza de tratament de la Hotel "Oltenia": cu secții de hidroterapie (căzi pentru băi minerale, aparatură pentru inhalații și pulverizații), electro și fizioterapie, duș subacval, masaj, saună, sală de gimnastică medicală, kinetoterapie.

Baza de tratament de la Vila "Crizantema": salină, aerosoli, fizioterapie și masaj.

Baza de tratament de la Vila "Lili": aerosoli cu apă minerală sulfuroasă, pulverizații, unde scurte, solux, haloterapie; estetică facială: mezoterapie, dermoporatie, radiofrecvență bipolară, mesopen, wishPro, microdermabraziune; cabinet alergologie.

Toate bazele de tratament sunt noi, dotate cu aparatură modernă și personal specializat calificat.

Un fapt pozitiv ce merită subliniat este ponderea superioară a procedurilor medicale majore, respectiv valorificarea potențialului balnear specific al stațiunii.

2.7.3. Centru Spa & Wellness

Conceptul de spa & wellness își face simțită prezența în cadrul stațiunii și hotelului "Palace" prin ambianța liniștitoare, programele inovatoare și facilitățile moderne.

Facilitățile centrului SPA PALACE: piscina prevăzută cu cromoterapie; cascade de apă; piscină pentru copii; jacuzzi; spațiu de relaxare adiacent piscinelor; saună umedă; saună uscată; saună cu infraroșu; duș shock; fântână de gheață; terapie Kneipp; Hammam; hidromasaj; săli pentru masaj; zonă de relaxare; grupuri sanitare, vestiare.

2.7.4. Structuri turistice de primire

Stațiunea Băile Govora dispune de următoarele structuri turistice de primire clasificate¹¹:

Tipul unității de cazare	Numărul locurilor de cazare	Categoria de clasificare a unității	Observații
HOTEL PALACE	245	4 stele	-
HOTEL BELVEDERE	76	3 stele	-
HOTEL PARC	176	2 stele	-
HOTEL OLTENIA	330	3 stele	-
Total hoteluri	827 locuri		
Pensiunea turistică FELIX PENSION	20	4 margarete	-
Pensiunea turistică VIRGINIA	22	4 margarete	-
Pensiunea turistică CASA GOVOREANĂ	8	3 stele	-
Pensiunea turistică MIRELA	8	3 stele	-
Pensiunea turistică D'ALLI	14	2 stele	-
Total pensiuni turistice	72 locuri		
Vila turistică CRIZANTEMA	16	4 stele	-
Vila turistică LILI	14	3 stele	-
Vila turistică IRIS	8	3 stele	-
Vila turistică FRASIN	4	1 stea	-
Total vile turistice	42 locuri		
Camere de închiriat Casa ANA	12	3 stele	
Camere de închiriat MĂDĂLINA	18	3stele	
Camere de închiriat IULIANA	8	2 stele	

¹¹ <http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>

Camere de închiriat CALIX	8	2 stele	
Camere de închiriat MĂDĂLINA	10	1 stea	
Total camere de închiriat	56 locuri		
Cabană turistică GOVORA	8	1 stea	
Total cabane turistice	8 locuri		
Popas turistic Ștrand Salus	48	1 stea	Activitate sezonieră
Popas turistic SILVA	20	1 stea	
Total popasuri turistice	48		
Total general	1.099 locuri de cazare în unități de primire clasificate		

2.7.5. Structuri de alimentație publică

Alimentația publică din Băile Govora, constituită din restaurantele unităților de cazare și cele ale unităților de comerț din cadrul orașului Băile Govora asigură masa turiștilor sosiți în stațiune, în condiții bune și foarte bune, fiind necesară, pe alocuri, diversificarea și modernizarea rețelei de alimentație publică.

Denumire	Categorie de clasificare	Număr de locuri	Observații
Restaurant clasic Hotel Palace	4 stele	276	Restaurant clasic
Restaurant clasic Hotel Belvedere	3 stele	174	Restaurant clasic
Restaurant clasic Casa Govoreană	3 stele	98	Restaurant clasic
Restaurant clasic Hotel Oltenia	3 stele	130	Restaurant clasic
Restaurant clasic Vila Crizantema	3 stele	40	Restaurant clasic
Restaurant clasic Cascade	2 stele	80	Restaurant clasic
Restaurant clasic Hotel Parc	2 stele	220	Restaurant clasic
Restaurant clasic Silva	1 stea	476	Restaurant clasic
Restaurant pensiune Felix Pension	3 stele	40	Restaurant pensiune
Restaurant pensiune Hotel Oltenia	3 stele	144	Restaurant pensiune
Bar de zi Hotel Palace	4 stele	40	Bar de zi
Bar de zi Hotel Belvedere	3 stele	32	Bar de zi
Bar de zi Hotel Parc	2 stele	20	Bar de zi
Crama Crâșma Radului	2 stele	90	Cramă
Bufet-bar Ștrand Salus	1 stea	24	Bufet-bar (Activitate sezonieră)
TOTAL		1884	

2.7.6. Structuri de agrement

Zona de spații verzi și agrement a stațiunii Băile Govora reprezintă, prin calitățile sale, un factor important al potențialului turistic al stațiunii. Amplasarea în apropierea unor păduri cu o suprafață de circa 1.000 ha, din care numai pe teritoriul localității circa 640 ha și pe cel al stațiunii de 170 ha, asigură bioclimatul de crușare specific acestei stațiuni.

În centrul stațiunii se remarcă Parcul Central cu o suprafață de 20 ha, cu spații verzi și amenajări floricole, cu alei pietonale, alături de mobilier urban adecvat, chioșc pentru fanfară, miniamfiteatru în aer liber, cascadă de apă și lumini, statui, bănci pentru odihnă, unele din pavilioanele de cazare și tratament realizate la începutul secolului XX fiind integrate armonios în incinta parcului (ex. Hotelul "Palace").

Prin ingeniozitatea proiectului, speciile valoroase de arbori, identici celor din grădinile botanice, amenajarea generală și cadrul natural de care dispune, parcul balnear al stațiunii Băile Govora este unul din cele mai frumoase din țară. Aspectul de parc al întregii stațiuni se datorează prelungirii, ca o continuare a parcului central, a două pante verzi de-a lungul pâraului Hința și străzii Tudor Vladimirescu care fac legătura cu spațiile verzi ale dealurilor adiacente.

În stațiunea Băile Govora există structuri de agrement independente: muzeul balnear, biblioteca, colecția de arheologie și carte veche bisericească, miniamfiteatrul în aer liber, etc. la care se adaugă dotările de agrement din incinta unităților de cazare turistică, baza materială de agrement, constituindu-se parte integrantă a produsului turistic al stațiunii: ștrandul mineral „SALUS”, piscinele de la Hotelul Oltenia, Hotelul Palace și Hotelul Belvedere, Baza sportivă ADITEN (cu terenuri de tenis pe zgură și teren de mini-fotbal cu gazon sintetic și instalație nocturnă – deschisă în sezonul estival), centrul Spa de la Hotelul Palace. În anul 2013 a fost dată în folosință pista pentru skateboard iar în anul 2014 pista pentru biciclete.

Baza sportivă Aditen

Pista pentru biciclete și skatepark

Piscină Hotel "Oltenia" și Ștrand "Salus"

Posibilități de excursii și drumeții sunt la colina Baba Floarea (1,5 km), Mănăstirea Govora (4,5 km), Mănăstirea Surpatele (7 km), cura de teren, precum și excursii la obiectivele turistice din stațiune, din zona și din cadrul județului Vâlcea.

Dintre obiectivele turistice omologate de Comisia Națională a Monumentelor și Siturilor Istorice de pe teritoriul orașului Băile Govora care contribuie la atracția turistică a stațiunii menționăm:

- *Zona istorică* a orașului care cuprinde clădirile din zona centrală situată între blocuri și fostul oficiu poștal;
- *Hotelul Palace*, monument istoric (arh. R. Doneaud);
- *Clădirea fostului cazinou*, monument istoric (arh. Virginia Andreescu-Haret);
- *Bustul generalului-doctor Zorileanu*, monument istoric situat în parcul central;
- *Situri arheologice și istorice* (epocile bronzului, fierului, așezări daco-romane, daco-tracice).

În imediata apropiere a localității, printre obiectivele de cult care prin sacralitatea, istoria, liniștea, frumusețea lor și a împrejurimilor acestora se înscriu în potențialul turistic antropic al stațiunii menționăm:

- Mănăstirea Govora sec. XVI - XVII, hram Adormirea Maicii Domnului;
- Mănăstirea Surpatele, începutul secolului XVI, hram Sf. Treime.

În privința amenajărilor sportive menționăm că stațiunea dispune de terenuri de sport (fotbal, minifotbal, tenis de câmp), o bază sportivă și o sală de sport în cadrul liceului.

În anul 2019 a fost reabilitat terenul de sport din interiorul parcului central, acesta dispunând de o suprafață sintetică pentru practicarea fotbalului.

Teren de sport cu gazon sintetic în parcul central

În parcul balnear se află câteva statui, fiecare cu istoria sa. Acestea, fie reprezintă figuri marcante ale României care au contribuit la dezvoltarea stațiunii Băile Govora, fie poeți și scriitori, fie opere ale unor sculptori în piatră. În imediata vecinătate a Hotelului "Palace" se află terasa cu pergole, un monument cu o arhitectură interesantă, care de-a lungul vremii a găzduit concerte și serate pentru lumea bună care se aduna la hotel.

Monumentul comemorativ al generalului dr. Nicolae Popescu-Zorileanu a fost construit în anul 1930. Operă a sculptorului Spiridon Georgescu, bustul realizat din bronz se înalță pe un pedestal din piatră placat cu marmură. În față, pe soclu are o placă pe care este scris: "Primul cercetător și întemeietor medical al Băilor Govora", iar în spate: "Ridicat în 1930 prin subscripția camarazilor și suferinzilor recunoscători". Monumentul a fost restaurat în anul 2013.

Monumentul comemorativ al lui Haralambie Botescu, este opera sculptorului D. Mățăoanu, realizat în anul 1920. Bustul din bronz a dispărut în 2005; se pare că a fost topit. A fost membru în Consiliul de administrație al „Societății Govora-Călimănești” și în anul 1919 a deținut funcția de administrator delegat. A întemeiat „Institutul de Fizioterapie” din Călimănești, (1912) și Băile Govora (1914). În anul 2013 bustul a fost refăcut și repus pe soclu.

Monumentul comemorativ al lui I.C. Brătianu, este amplasat pe aceeași terasă cu Pavilionul de Băi, în fața intrării principale a acestuia. Pe soclul de marmură a fost dezvelit bustul din bronz al lui I.C. Brătianu, în vara anul 1905, eveniment consemnat în presa vremii, la care au participat prefectul județului dr. Gh. Sabin și episcopul de Vâlcea acad. Anastasie Mironescu. Imaginea originală a monumentului se află la Arhivele Naționale Centrale Istorice, fondul "Cantacuzino-Râfoveanu Cazimir". Monumentul a fost reabilitat în anul 2005.

Bust General Dr. Zorileanu

Bust I.C. Brătianu

În fața Hotelului "Palace" se găsesc **statuile poetilor Mihai Eminescu și Vladimir Maiakovski**.

Mai jos, în imediata apropiere a foișorului din parc se află statuia dramaturgului **Ion Luca Caragiale**.

În capătul cascadei din parc regăsim un grup statuar care reprezintă înfrățirea între popoare. La intrarea în parcul balnear, lângă amfiteatrul în aer liber, tronează o statuie impunătoare denumită generic "**Olteanca cu vadra**".

Terasa cu pergole

Terasa cu pergole este o construcție ridicată în anul 1927 în imediata vecinătate a hotelului Palace și restaurată în anul 2013, odată cu lucrările de reabilitare la Hotelul "Palace". Arhitectura edificiului este în perfectă armonie cu cea a hotelului. Accesul pe terasă se face pe 2 scări gemene în formă de evantai prevăzute cu parapete și balustrade din stâlpi turnați din beton. Stâlpii sprijină vase de flori din beton, bogat ornamentate cu imagini alegorice și motive florale. Între cele 2 scări se află un mic bazin în centrul căruia se afla un nimfeu și un amoraș. Pe laturi sunt amplasate pergole pe care se înalță plante ornamentale.

Terasa cu pergole

În fața intrării principale în parcul balnear regăsim **Monumentul eroilor** ridicat în cinstea celor care și-au pierdut viața în timpul celor două războaie mondiale.

De-a lungul timpului au existat și alte statui sau obiective turistice (ex. turnul de cărămidă de la uzina electrică; sonda de la intrarea în parcul balnear etc). Unele au fost furate, în timp ce altele au fost distruse în timpul regimului comunist.

Mănăstirea Dintr-un lemn

Mănăstirea Govora

Mănăstirea Hurezi

Mănăstirea Surpatele

2.7.7. Manifestări culturale și paraculturale – evenimente de descoperit și experimentat

Evenimentul "Florile Govorei" este o manifestare cultural-artistică și sportivă organizată anual la finalul lunii August în stațiunea Băile Govora. În cadrul acestui eveniment se organizează o serie de activități pentru a atrage turiștii și pentru a promova cultura și tradițiile locale. Printre acestea se numără spectacole de muzică și dans, parade ale costumelor populare, demonstrații de artă populară, expoziții de artă și fotografie, precum și o varietate de activități sportive, cum ar fi competiții de fotbal, tenis de câmp și ciclism. De asemenea, în cadrul evenimentului se organizează un târg de produse tradiționale și meșteșugărești, unde vizitatorii pot achiziționa suveniruri și alte produse specifice zonei. "Florile Govorei" este un eveniment tradițional al stațiunii Băile Govora, care atrage anual mii de turiști din țară și străinătate.

Zilele Arhitecturii Balneare la Govora este un eveniment anual care se desfășoară în stațiunea Băile Govora, în luna iulie sau august, având ca scop promovarea și revitalizarea patrimoniului local prin artă și implicare civică. Evenimentul include diverse activități precum dezbateri, expoziții, tururi ghidate și proiecții de film. De asemenea, evenimentul include și un recital de jazz, precum și un video mapping pe

clădirile istorice. Evenimentul este organizat de Studio Govora, cu sprijinul mai multor parteneri și sponsori.

Concluzia, în privința bazei materiale de agrement a stațiunii Băile Govora, constă în faptul că, deși există o bază diversificată, condiții excelente de dezvoltare, datorită dotărilor insuficiente, lipsei resurselor investiționale, baza de agrement este valorificată sub nivelul posibilităților. De aceea, administrația publică locală, prin Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană își propune implementarea unor proiecte care să vizeze și dezvoltarea componentei de agrement.

2.7.8. Circulația turistică

Perioada 2009-2013 - Potrivit datelor prezentate, numărul turiștilor înregistrați în stațiunea Băile Govora a înregistrat o tendință descendentă, ajungând la 13.263 de persoane în 2012, după care a avut o ușoară creștere în anul următor. Gradul de ocupare la S.C. Băile Govora S.A. a înregistrat o limită de 76,22% în 2010, urmată de o scădere la 51% în 2011, dar a înregistrat o mică redresare în perioada următoare. La Hotel "Oltenia" (BN Sind Balneo Turism), gradul de ocupare s-a menținut în intervalul 69%-81%. Stațiunea Băile Govora s-a menținut la un nivel al cererii turistice superior altor stațiuni balneare din țară datorită fondului balnear valoros și faptului că tratamentul afecțiunilor ORL și respiratorii s-a adresat unui segment de pacienți de toate vârstele.¹²

Perioada 2018-2022 – Din datele prezentate în figura nr. 39, se poate observa o fluctuație a numărului de persoane înregistrați ca turiști în Băile Govora în ultimii 5 ani. În 2018 și 2019, numărul a crescut semnificativ, cu 25,620 și, respectiv, 33,001 de persoane înregistrați ca turiști în fiecare an. În 2020, numărul a scăzut considerabil, cu doar 17,191 de persoane înregistrate, cel mai mic număr din întreaga perioadă analizată. Aceasta se datorează probabil efectelor pandemiei de COVID-19, care a dus la restricții de călătorie și o scădere generală a numărului de turiști în toată lumea.

În 2021, numărul de persoane înregistrați ca turiști în Băile Govora a crescut ușor, la 21,617, iar în 2022 a continuat să crească, ajungând la 28,023 de persoane înregistrate. Aceasta ar putea fi o dovadă a unei posibile reveniri a turismului în zonă, odată cu relaxarea restricțiilor de călătorie și redeschiderea structurilor de primire turistică. În general, fluctuația numărului de persoane înregistrate ca turiști în Băile Govora în ultimii 5 ani ar putea fi influențată de mai mulți factori, cum ar fi condițiile meteorologice, evenimente regionale sau naționale, dezvoltarea infrastructurii turistice și a serviciilor conexe, precum și campaniile de promovare turistică.

¹² https://www.primaria-Băile_govora.ro/wp-content/uploads/2017/07/SDL-Băile_Govora-2014-2020.pdf

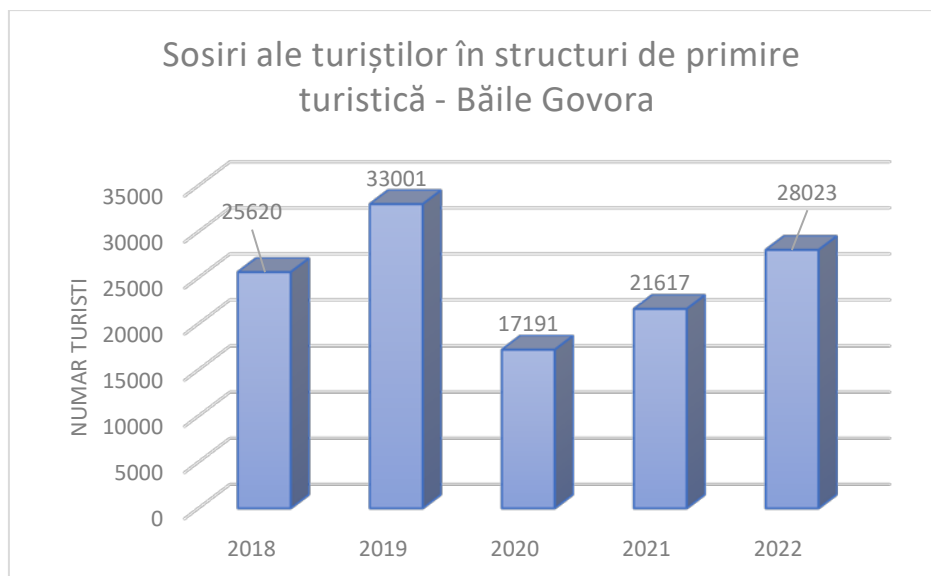

Figura nr. 39. Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din stațiunea Băile Govora.
Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Bazându-ne pe datele prezentate în figura nr. 39, putem observa o scădere semnificativă a numărului de persoane ale turiștilor care au vizitat Băile Govora în 2022, comparativ cu anul 2019, care a fost ultimul an de business normal înainte de pandemie. În anul 2019, au vizitat stațiunea 33,001 de persoane, în timp ce în 2022 numărul acestora a fost de doar 28,023, ceea ce reprezintă o scădere de aproximativ 15%.

Înnoptări ale turiștilor – preferințele de cazare ale turiștilor

Din analiza datelor prezentate în figura nr. 40, putem vedea că numărul de înnoptări în structurile de primire turistică din Băile Govora a avut o evoluție diferită în ultimii 5 ani. În 2018, numărul de înnoptări a fost de 25.620, o valoare relativ scăzută în comparație cu anii următori. În 2019, numărul de înnoptări a crescut semnificativ, ajungând la 33.001, ceea ce arată că anul a fost unul bun pentru turismul local. Însă, începând cu anul 2020, numărul de înnoptări a început să scadă din cauza restricțiilor de călătorie impuse de pandemia de COVID-19.

Astfel, în anul 2020, numărul de înnoptări a ajuns la 17.191, o scădere semnificativă față de anii precedenți. Această scădere a fost cauzată de faptul că oamenii au fost sfătuiți să evite călătoriile neesențiale și să rămână acasă pentru a limita răspândirea virusului. De asemenea, multe structuri de primire turistică au fost închise sau au avut o capacitate redusă în timpul pandemiei.

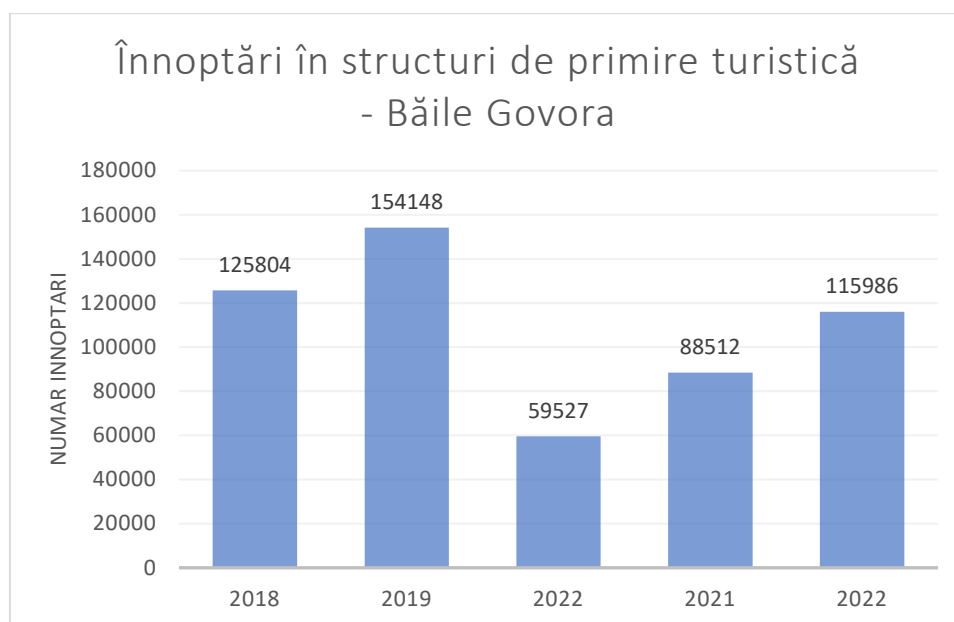

Figura nr. 40. Înnoptări în structurile de primire turistică din stațiunea Băile Govora.
Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Durata medie a sejurului – cât timp petrec turiștii în stațiune

Cu o durată medie de ședere de aproape 10 nopți în prima parte a intervalului analizat (2010-2014), stațiunea balneară Govora se află în topul destinațiilor turistice preferate de turiști din România. Această durată este semnificativ mai mare decât durata medie de ședere în alte stațiuni balneare din țară.

Cu toate acestea, în ultima parte a intervalului analizat (2014-2017), s-a observat o tendință de scădere a acestei durate medii de ședere la Govora. Valoarea acestui indicator a început să scadă treptat și să se apropie de 6 nopți de cazare. Această schimbare poate fi explicată de o varietate de factori, inclusiv creșterea concurenței în industria turismului, evoluția preferințelor și comportamentului turiștilor sau schimbările economice generale.¹³

Într-o conjunctură de tranziție la economia de piață analiza cererii nu este pe deplin edificatoare datorită unor factori perturbatori de estimare dintre care menționăm:

- scăderea puterii de cumpărare a populației având ca prim efect renunțarea la vacanță sau amânarea tratamentului unor afecțiuni în stațiunile balneare;
- ritmul lent de restructurare și privatizare a unităților de turism și retrocedarea unor structuri turistice foștilor proprietari, care au condus la stoparea sau diminuarea procesului investițional de modernizare și dezvoltare a bazei materiale turistice;
- regres semnificativ al turismului balnear, cu scăderi mari ale gradului de ocupare a capacităților de cazare turistică;
- pandemia de Coronavirus.

¹³ <https://turism.gov.ro/web/wp-content/uploads/2018/11/MASTER-PLAN-PENTRU-DEZVOLTAREA-TURISMULUI-BALNEAR.pdf>

2.7.9. Tipuri și forme de turism practicate și practicabile

Stațiunea Băile Govora oferă posibilități de practicare a mai multor tipuri de turism, precum:

Turism balnear: stațiunea este renumită pentru apele minerale și tratamentele balneare, fiind una dintre cele mai importante stațiuni balneoclimaterice din țară;

Turism de agrement: stațiunea dispune de o gamă diversă de facilități pentru petrecerea timpului liber, cum ar fi parcuri, terenuri de sport, piscine, trasee turistice etc.;

Turism cultural: în stațiune se pot vizita obiective turistice istorice și culturale, cum ar fi Pavilionul Palace, fostul cazinou, situri arheologice și istorice etc.;

Turism de afaceri: stațiunea oferă facilități pentru organizarea de evenimente și conferințe în mai multe locații;

Turismul de wellness se concentrează pe îmbunătățirea sănătății și stării de bine a turiștilor prin intermediul activităților precum tratamente balneare, masaje și alte activități de relaxare.

Alte tipuri de turism practicabile:

Turismul științific se axează pe explorarea și înțelegerea fenomenelor naturale sau culturale prin intermediul vizitelor la muzee și alte atracții care oferă o perspectivă științifică;

Turismul activ implică participarea turiștilor la activități fizice precum drumeții, ciclism sau sporturi extreme, pentru a experimenta și a descoperi natura și cultura unui anumit loc;

Turismul viticol se concentrează pe explorarea și degustarea vinurilor din regiunea Drăgășani, precum și pe înțelegerea procesului de producție a acestora și a istoriei viticulturii din acea zonă (organizarea de excursii tematice din stațiunea Băile Govora);

Turism ecologic - stațiunea se află într-o zonă cu un cadru natural deosebit, putând să ofere posibilități de practicare a turismului ecologic și de agrement în aer liber.

2.7.10. Disfuncționalități

2.7.10.1. Disfuncționalități ale managementului patrimoniului

Disfuncționalitățile managementului patrimoniului din Băile Govora pot fi legate de problemele infrastructurii existente în stațiune. Dacă infrastructura nu este dezvoltată corespunzător, atunci este dificil să se păstreze și să se promoveze patrimoniul local.

Un exemplu de disfuncționalitate este legată de gestionarea clădirilor istorice din stațiune. În prezent, multe dintre aceste clădiri au fost lăsate în paragină și nu sunt utilizate în mod corespunzător. Acestea ar putea fi restaurate și transformate în facilități turistice, dar acest lucru necesită investiții semnificative și o abordare coordonată între autoritățile locale și investitorii privați.

O altă problemă este legată de conservarea patrimoniului natural din zona Băile Govora. În prezent, nu există suficiente măsuri pentru protejarea biodiversității și a zonelor verzi din stațiune. Este important să se dezvolte un plan de conservare a mediului, care să ia în considerare atât patrimoniul natural, cât și cel cultural.

În plus, este important să se ia în considerare promovarea patrimoniului cultural și istoric din stațiune. În prezent, există puține activități culturale și evenimente organizate în Băile Govora pentru a promova patrimoniul local. Este important să se dezvolte activități culturale care să includă atât tradițiile locale, cât și istoria stațiunii și a zonelor învecinate. Deși există produse locale de origine animală și vegetală de înaltă calitate, acestea nu sunt suficient promovate și integrate în meniurile restaurantelor din zonă. De asemenea, nu există suficiente tururi și pachete la casele meșteșugarilor locali și din vecinătatea stațiunii Băile Govora, ceea ce ar putea adăuga o valoare culturală și istorică experiențelor turistice (olărit, prelucrarea lemnului, țesături etc.).

În același timp, este important să se ia în considerare promovarea și conservarea patrimoniului viticol din zonă. Turismul viticol poate fi o sursă importantă de venit pentru stațiune și pentru zona înconjurătoare. Este important să se dezvolte programe turistice care să includă degustarea de vinuri locale și vizite la podgorii și cramele din zonă.

Pentru a gestiona corespunzător patrimoniul din Băile Govora, este important să se ia în considerare dezvoltarea infrastructurii, protejarea mediului și promovarea activităților culturale și turistice care să includă patrimoniul local.

2.7.10.2. Disfuncționalități ale managementului infrastructurii

Una dintre principalele disfuncționalități ale stațiunii Băile Govora este reprezentată de infrastructura învechită și neadecvată necesităților actuale ale turiștilor. În ciuda faptului că stațiunea dispune de o infrastructură turistică consolidată, aceasta nu este suficient dezvoltată și nu este întreținută corespunzător. Aceasta poate fi observată în gradul de degradare al unor clădiri, cum ar fi: Vila Ivanovici sau Pavilionul de Băi.

Disfuncționalitățile managementului infrastructurii turistice în Băile Govora sunt multiple și necesită o abordare complexă și integrată pentru a fi rezolvate. În primul rând, situl industrial contaminat CET Govora reprezintă o sursă majoră de poluare a mediului înconjurător, iar oprirea instalațiilor energetice pe bază de cărbune care afectează mediul înconjurător și schimbările climatice ar trebui să fie prioritară. De asemenea, ecologizarea sitului industrial contaminat ar trebui să fie o prioritate pentru protecția mediului prin conservarea biodiversității și asigurarea calității aerului.

Pentru a dezvolta turismul din Băile Govora, este important să se continue investițiile în infrastructura turistică. Investițiile în renovarea hotelurilor și modernizarea infrastructurii turistice pot aduce beneficii semnificative pentru turismul din stațiune. Un exemplu de investiție de succes este proiectul de reabilitare a infrastructurii turistice cu un buget de 27 de milioane de lei a stațiunii balneare, care a fost finalizat. Asemenea, modernizarea și creșterea gradului de confort al hotelului istoric Palace cu un buget de 17 milioane de lei a fost un alt exemplu de investiție importantă pentru îmbunătățirea serviciilor turistice din zonă.¹⁴

Cu toate acestea, infrastructura de transport rutier din județul Vâlcea se află într-o stare medie, cu un grad de uzură de aproximativ 50%.¹⁵ Pentru a dezvolta turismul în Băile Govora, este important să se continue modernizarea infrastructurii de acces. Este necesară continuarea eforturilor de modernizare a străzilor și a căilor de acces către stațiune pentru a facilita accesul turiștilor la facilitățile turistice și de cazare.

În concluzie, Băile Govora trebuie să facă investiții semnificative în infrastructura turistică pentru a deveni o destinație turistică competitivă și atractivă pe plan local și internațional. Aceste investiții ar trebui să vizeze modernizarea infrastructurii de acces,

¹⁴ https://oldeconomie.gov.ro/images/transparenta-decizionala/MPlan_balnear.pdf

¹⁵ <https://insse.ro/cms/>

crearea de zone de parcare corespunzătoare, dezvoltarea unei rețele de transport turistic local și creșterea inclusivității pentru persoanele cu dizabilități. În plus, ar trebui să se ia în considerare și dezvoltarea turismului ecologic și rural pentru a aduce beneficii economice și sociale pentru comunitatea locală și pentru a atrage turiști interesați de experiențe autentice în natură. Prin astfel de investiții, Băile Govora ar putea deveni o destinație turistică de top în regiunea Olteniei și ar putea atrage un număr mai mare de turiști în orice perioadă a anului, eliminând astfel sezonalitatea și stimulând economia locală.

2.7.10.3. Disfuncționalități ale managementului și marketingului turistic

Management turistic - În prezent, există o lipsă de coordonare și colaborare între diferitele organizații implicate în dezvoltarea turistică a zonei, inclusiv Asociația Turistică "Descoperă Vâlcea", SC Băile Govora SA și alte organizații relevante. Aceasta duce la o lipsă de coerență în strategia de dezvoltare a turismului și la o utilizare inefficientă a resurselor disponibile.

În plus, nu există o organizație centralizată de management a destinației (OMD), ceea ce face dificilă coordonarea activităților de dezvoltare turistică și de promovare a zonei. În același timp, nu există nici un plan strategic pe termen lung pentru dezvoltarea turismului în zonă, ceea ce face dificilă planificarea și implementarea eficientă a proiectelor turistice.

O altă problemă importantă este legată de lipsa activităților de agrement diversificate care să atragă și turiști din alte categorii de vârstă. În timp ce Băile Govora sunt cunoscute ca o destinație balneară, există o nevoie de a dezvolta și alte forme de turism pentru a atrage turiști de toate vârstele și interesele.

Alte disfuncționalități ale managementului turistic din Băile Govora includ lipsa unei oferte complete a turismului, inclusiv a turismului activ, ecoturismului, turismului viticol, turismului științific, cultural și rural. Această situație duce la o lipsă de diversitate în oferta turistică a zonei și la o scădere a interesului turiștilor de a vizita stațiunea.

De asemenea, managementul vizitatorilor în timpul evenimentelor organizate în cadrul Băilor Govora este inexistent, evenimentele fiind valorificate minimal. Acest lucru duce la o lipsă de atracții pentru turiști și la pierderea unei oportunități importante de a promova stațiunea și de a atrage un număr mai mare de turiști.

În plus, lipsesc pachete turistice personalizate pentru diferite categorii de turiști, inclusiv pentru turismul de afaceri și turismul de agrement. Aceasta face dificilă atragerea unui număr mai mare de turiști și duce la o scădere a veniturilor generate din turism.

Marketing turistic - O altă disfuncționalitate importantă în dezvoltarea turismului în Băile Govora este legată de marketingul turistic. În ciuda calităților terapeutice ale apelor minerale și a faptului că stațiunea este așezată într-o zonă geografică cu acces facil către toate obiectivele turistice din zona subcarpatică vâlceană și gorjeană, inclusiv Transalpina, există o lipsă de promovare adecvată a stațiunii și a serviciilor turistice oferite.

În plus, una dintre principalele disfuncționalități ale marketingului turistic în Băile Govora este lipsa unei prezențe active pe platformele digitale și sociale. În era digitală, mulți turiști își planifică călătoriile online și iau decizii în funcție de informațiile găsite pe internet. Prin urmare, o prezență activă și coerentă pe platformele digitale și sociale este esențială pentru a atrage și fideliza turiștii.

De asemenea, există o lipsă de cooperare între diferitele organizații implicate în promovarea turismului în Băile Govora, inclusiv Asociația Turistică "Descoperă Vâlcea" și

alte organizații relevante. Acest lucru duce la o lipsă de coerență în strategia de marketing și la o utilizare ineficientă a resurselor disponibile.

Deși există câteva campanii de promovare a turismului în Băile Govora, acestea nu sunt suficient de agresive și nu au o audiență suficient de largă. În plus, nu există o evaluare sistematică a eficacității acestor campanii, ceea ce face dificilă evaluarea și îmbunătățirea lor.

Un alt factor important care afectează marketingul turistic în Băile Govora este lipsa de diversitate în oferta turistică. În prezent, turismul balnear este principalul tip de turism practicat în stațiune, iar aceasta este singura ofertă semnificativă. În timp ce turismul balnear poate fi atractiv pentru unii turiști, este important să se dezvolte și alte tipuri de turism pentru a atrage o gamă mai largă de turiști.

În concluzie, disfuncționalitățile marketingului turistic din Băile Govora includ lipsa unei strategii coerente de marketing, sezonabilitatea pronunțată a turismului, lipsa unei prezențe active pe platformele digitale și sociale, lipsa de cooperare între organizațiile implicate în promovarea turismului și lipsa diversității în oferta turistică.

2.8. Mediu și schimbări climatice

Problemele de mediu sunt din ce în ce mai importante pentru cetățenii orașelor din România. Poluarea aerului, traficul și infrastructura de sănătate sunt principalele trei probleme ale orașelor românești, identificate de cetățeni în cadrul Barometrului Urban 2020. În mod evident, aceste probleme de mediu sunt relevante și pentru un oraș mic cum este Băile Govora.

România dispune de cea mai mare suprafață intactă de păduri naturale și regenerate natural din Europa. Pădurile din România acoperă o suprafață de 6,539 milioane ha.

Măsurile ce au în vedere silvicultura și amenajarea teritoriului au caracter dual, contribuind atât la reducerea emisiilor de GES și a efectelor schimbărilor climatice, cât și la beneficii în ceea ce privește adaptarea la acestea. În România, unde pădurile acoperă aproximativ 27% din suprafața țării, gospodărirea durabilă a fondului forestier poate conduce la rezultate imediate în sensul diminuării efectelor schimbărilor climatice.

Clima afectează toate orașele, indiferent că sunt mici sau mari, și toate comunitățile trebuie să se implice în lupta împotriva schimbărilor climatice. Această este una din cele mai importante priorități globale și majoritatea statelor lumii s-au implicat în această luptă. Pentru Uniunea Europeană, aceasta este Prioritatea 0 în anii următori și resurse substanțiale au fost puse la dispoziția țărilor membre pentru atenuarea și adaptarea la schimbările climatice. Aceasta este și una din prioritățile principale ale României, conform Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă 2030, a Politicii Urbane 2035, sau a documentelor programatice pentru atragerea Fondurilor Europene în Perioada de Programare 2021-2027.

Creșterea suprafețelor de spații verzi și înlesnirea accesului la acestea, este una din cele mai sigure metode de a crește calitatea vieții într-un oraș. În cartea "Orașul Fericit", Charles Montgomery vorbește despre importanța spațiilor verzi nu numai pentru a ne îmbunătăți calitatea vieții, ci și pentru a ne asigura un nivel de sănătate mai bun. În afară de beneficii recreative și ecologice clare (reducerea poluării aerului, diminuarea efectului de insulă de căldură, controlarea scurgerii apelor), spațiile verzi au și un beneficiu psihologic bine documentat. Unul din studiile faimoase citate în "Orașul Fericit" s-a efectuat într-un spital din Statele Unite ale Americii, unde au fost analizați pacienți aflați

în două grupuri – un grup ce avea vedere la o zonă verde în fața spitalului, și un alt grup cu vedere către peretele unei alte clădiri. Scopul studiului a fost de a identifica potențialul efect al “accesului” la spații verzi asupra stării psihologice a pacienților și a ritmului de însănătoșire al lor. Rezultatele studiului au arătat clar că pacienții cu vedere către zona verde au avut nu numai un ritm de însănătoșire mai rapid dar și o incidență mult mai scăzută a deceselor față de grupul cu vedere către un perete.

Dezvoltarea, reabilitarea și mentenanța infrastructurii vezi urbane ar trebui, ca atare, să fie o prioritate absolută pentru fiecare primărie din țară. Infrastructura verde este, din păcate, slab dezvoltată în România. Dintre reședințele de județ din România, numai 5 au mai mult de 26 m² de spații verzi per capita – marja recomandată de Comisia Europeană pentru spațiile urbane.

Ca importanță, parcurile urbane au un loc aparte, datorită suprafețelor mai ridicate, dotărilor complexe pe care le dețin și a gradului de multifuncționalitate ecologică și socială. Acestea oferă servicii culturale foarte diverse populației, cele mai importante fiind cele de recreere, practicarea activităților sportive, socializare și experiența în natură.

Schimbări climatice

Una dintre provocările majore ale secolului actual este reprezentată de încălzirea globală, care produce schimbări climatice, ce implică două probleme importante:

1. necesitatea reducerii drastice a emisiilor de gaze cu efect de seră în vederea stabilizării nivelului concentrației acestor gaze în atmosferă, care să împiedice influența antropică asupra sistemului climatic și să dea posibilitatea ecosistemelor să se adapteze în mod natural;
2. necesitatea adaptării la efectele schimbărilor climatice, având în vedere că aceste efecte sunt deja vizibile și inevitabile datorită inerției sistemului climatic, indiferent de rezultatul acțiunilor de reducere a emisiilor.

Conform Agenției Europene de Mediu, principala cauză a schimbărilor climatice sunt emisiile de gaze cu efect de seră. Conform studiului *State of the European territory*, ESPON, 2019, județul Vâlcea este clasificat cu vulnerabilitate negativă scăzută.

Efectele schimbărilor climatice constau în: creșterea extremelor de căldură, scăderea precipitațiilor de vară, risc crescut de inundații, risc crescut al incendiilor forestiere, scăderea valorii economice a pădurilor, creșterea cererii de energie pentru răcire, deplasarea ascendentă a speciilor de animale și plante, risc ridicat de extincție a speciilor, creșterea riscului de dăunători forestieri, creșterea riscului alunecărilor de teren, modificarea potențialului hidroenergetic. Între fenomenele extreme, căderile de grindină produc pagube materiale importante asupra comunităților - terenuri agricole, livezi, proprietăți private (case, autoturisme, panouri solare etc.).

Integrarea României în Uniunea Europeană, precum și angajamentele internaționale asumate în baza Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (UNFCCC) și a Protocolului de la Kyoto presupun cerințe specifice pe acest domeniu, care vor conduce cu siguranță la o bună abordare asupra schimbărilor climatice pe termen scurt, mediu și lung. Participarea eficientă a României la procesul de Adaptare la Efectele Schimbărilor Climatice (ASC) și de prevenție a acestora depinde de implementarea unor acțiuni de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în economie, respectiv pregătirea adaptării la efectele inevitabile ale schimbărilor climatice - scăderea vulnerabilității la efectele negative ale acestor schimbări.

Referindu-ne la istoric, primul pas pe care România l-a făcut în domeniul ASC a constat în elaborarea *Strategiei Naționale Privind Schimbările Climatice (2005 – 2007)*, aprobată prin HG 645/2005, unde aspectele referitoare la adaptarea la efectele

schimbărilor climatice au fost evidențiate distinct în capitolul *Impact, vulnerabilitate și adaptarea la efectele schimbărilor climatice*. Aici au fost detaliate pe scurt efectele negative ale schimbărilor climatice asupra sectoarelor din agricultură, silvicultură, managementul apei, așezări umane. În anul 2008, ca răspuns la *Cartea Verde privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice în Europa-opțiuni pentru acțiuni UE*, Ministerul Mediului și Pădurilor a dezvoltat *Ghidul privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice*, aprobat prin Ordinul Ministrului nr. 1170/2008. Acest ghid oferă recomandări menite să reducă riscul efectelor negative ale schimbărilor climatice în 12 sectoare-cheie: Agricultură, Biodiversitate, Resursele de apă, Păduri, Infrastructură, Construcții și Planificare urbană, Transporturi, Turism, Energie, Industrie, Sănătate, Activități recreative, Asigurări.

În continuare, a fost aprobată *Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020*, prin *Hotărârea Guvernului nr. 529/2013*, conținând două direcții de acțiune:

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- adaptarea la efectele schimbărilor climatice.

În acest sens au fost identificate 13 sectoare vulnerabile la efectele negative ale schimbărilor climatice, astfel: Industrie, Agricultură și Pescuit, Turism, Sănătate publică, Construcții și Infrastructură, Transport, Resurse de apă, Păduri, Energie, Biodiversitate, Asigurări, Activități recreative, Educație.

În direcția programelor naționale care ținesc efectele schimbărilor climatice a fost creată și *Schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (EU Emission Trading Scheme - EU ETS)*. Astfel încât îndeplinirea angajamentelor privind schimbările climatice asumate față de UE sub Protocolul de la Kyoto să fie mai puțin costisitoare, scopul acestei scheme este reprezentat de promovarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră de către operatorii economici cu activități care generează astfel de emisii, potrivit *Listei privind valorile naționale ale factorilor de emisie și puterilor calorifice nete, specifice fiecărui tip de combustibil și categorie de activitate, utilizată în scopul îndeplinirii cerințelor de monitorizare și raportare a emisiilor de dioxid de carbon, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 601/2012 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu Directiva 2003/87/CE*.⁵⁴

Schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră s-a aplicat până în prezent în 3 etape: etapa întâi, în perioada 2005-2007, etapa a doua, în perioada 2008-2012, corespunzătoare primei perioade de angajament a Protocolului Kyoto. Etapa a treia a durat 8 ani și s-a desfășurat în perioada 2013-2020. Acest instrument are ca scop promovarea *reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul UE* și se bazează pe principiul "limitează și comercializează", fiind un instrument utilizat în cadrul politicii UE referitoare la schimbările climatice, neconstituind un mecanism prevăzut de Protocolul de la Kyoto.

România participă la schema Uniunii Europene de comercializare a certificatelor pentru emisii de gaze cu efect de seră începând cu data aderării la UE, 1 ianuarie 2007, varianta inițială a Directivei ETS prevedea ca o proporție semnificativă, respectiv minimum 95% din totalul certificatelor pentru emisii de gaze cu efect de seră să fie alocate cu titlu gratuit.

Această alocare s-a realizat prin intermediul planurilor naționale de alocare, care au fost aprobate de Comisia Europeană¹⁶.

Deși se depun de ani buni eforturi globale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, se preconizează că temperatura medie globală va continua să crească în perioada

¹⁶ <http://www.mmediu.ro/beta/domenii/schimbari-climatice/eu-ets/>.

următoare, fiind necesare măsuri cât mai urgente de adaptare la efectele schimbărilor climatice.

Administrația Națională de Meteorologie a elaborat un document care prezintă clima din România atât din punct de vedere istoric (pe perioada 1961-2007), cât și viitoare scenarii pe perioada anilor 2021-2030.

Analiza șirurilor temperaturii medii a aerului, realizată la 94 stații meteorologice a pus în evidență schimbări semnificative în toate anotimpurile și anume:

- încălzire semnificativă de aproximativ 2°C în toată țara în timpul verii, în regiunile extracarpătice în timpul iernii și primăverii, cu valori mai mari în Moldova, depășind 2°C (iarna) și 1°C (primăvara);
- în timpul toamnei se remarcă o tendință de răcire ușoară în toată țara, care nu este însă semnificativă din punct de vedere statistic.

Mecanismele care controlează variabilitatea climatică din România sunt interdependente cu cele manifestate la scară mare, adică la nivel global.

Pentru perioada anilor 2001-2030, față de 1961-1990, proiecțiile schimbărilor temperaturii medii lunare a aerului la cele 94 stații meteorologice realizate cu ajutorul modelelor statistice de downscaling aplicate celor trei modele climatice globale arată același semnal de creștere a temperaturii aerului, cu unele diferențe în intensitatea semnalului.

Se proiectează o creștere a temperaturii medii lunare a aerului mai mare în lunile noiembrie-decembrie și în perioada caldă a anului (mai-septembrie), de aproximativ 1°C, valori ceva mai ridicate (până la 1,4°C-1,5°C) fiind la munte, în sudul și vestul țării.

În perioada rece a anului încălzirea nu depășește 1°C. Încălzirea medie anuală, la nivelul întregii țări, este cuprinsă între 0,7°C și 1,1°C, cele mai mari valori fiind în zona montană.

Precipitațiile se preconizează că vor suferi o scădere a cantităților lunare, îndeosebi în lunile de iarnă (decembrie, februarie), o creștere în luna octombrie, iar în luna iunie se proiectează o ușoară creștere la stațiile de munte și scăderi la stațiile de deal și câmpie. Pentru celelalte luni există o incertitudine mai mare, iar schimbările nu sunt semnificative.

Întrucât reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră într-un orizont de timp apropiat nu implică o atenuare a fenomenului de încălzire globală, adaptarea la efectele schimbărilor climatice trebuie să reprezinte un element important al politicii naționale. În acest sens, vor trebui să depună eforturi consistente toate UAT-urile, având în vedere *Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030*.

Calitatea factorilor de mediu

Analiza factorilor definitorii ai calității mediului în stațiunea balneoclimaterică Băile Govora, respectiv calitatea aerului, apei și a solului, impactul activităților umane asupra cadrului natural, incidența fenomenelor naturale distructive (inundații, alunecări de teren, incendii, seisme etc.), evidențiază un nivel foarte bun al calității mediului, esențial desfășurării propice a activității balneo-turistice.

Cadrul natural prezintă suficiente elemente care îi conferă puritatea ridicată a atmosferei și microclimatului specific stațiunii.

Rețeaua hidrografică este reprezentată în localitate prin pârâul Hința, regularizat prin apărări de maluri longitudinale și praguri de beton transversale. Deși are caracter torențial, datorită suprafeței relativ restrânse a bazinului său hidrografic, nu au loc

inundații, iar calitatea apei, deși există unele deficiențe ale canalizării, se încadrează conform normelor în categoria I și a-II-a de calitate.

Calitatea solului nu a suferit modificări esențiale față de starea inițială, existând însă unele suprafețe mici, îndeosebi în viroage, afectate de lipsa temporară a stratului vegetal, precum și loturi mici de teren cu depozitari accidentale de reziduuri menajere, fără ca această situație să polueze arealul stațiunii. Degradări ale solurilor sunt semnalate pe suprafețe mici datorită unor eroziuni sau alunecări de teren, amploarea acestor fenomene fiind controlabilă.

Impactul activităților umane asupra mediului în stațiunea Băile Govora este redus, iar activitățile socio-economice existente nu afectează domeniul balnear. Zona centrală a orașului și zona balneară nu sunt afectate de traficul rutier greu sau intens, acesta derulându-se în afara zonei. Aspectul general citadin al acestor zone este cel specific unei stațiuni balneare.

În concluzie, atât în zona stațiunii, cât și în localitățile componente nu există factori industriali de poluare care, prin deversare, să producă poluarea apei, aerului și solului. Poluarea poate să apară în cazul folosirii pesticidelor în agricultură, prin depozitarea deșeurilor în mod necontrolat și irațional, prin lipsa canalizării în anumite zone sau în cazul unor erupții la sondele de exploatare a zăcămintului mineral.

La nivelul stațiunii există delimitat foarte clar un perimetru hidrogeologic și un perimetru de protecție a zăcămintelor minerale.

2.9. Profil și capacitate administrativă

Capacitatea instituțională

O societate care funcționează eficient, în beneficiul cetățenilor săi și în acord cu dorințele lor, se bazează inclusiv pe instituțiile sale și pe capacitatea acestora de administrare a orașului. De la decizii inspirate, la proiecte bine implementate, factorii politici și administrativi locali trebuie să contribuie la bunăstarea comunității din care fac parte: prin strânsă colaborare cu cetățenii, prin gestionarea corectă a bugetului local și prin îndeplinirea cu responsabilitate a tuturor atribuțiilor specifice.

Administrația publică a Unității Administrativ-Teritoriale Orașul Băile Govora este formată din Consiliul Local ca autoritate deliberativă și Primarul municipiului ca autoritate executivă. Primăria este o instituție publică ce reprezintă structura funcțională cu activitate permanentă care aduce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale din orașul Băile Govora.

Consilierii Locali și Primarul sunt investiți în funcții prin vot cu un mandat de 4 ani, până în anul 2024.

Consiliul local

Consiliul Local reprezintă autoritatea legislativă a orașului, are inițiativă și hotărâște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

Atribuțiile Consiliului Local sunt prevăzute în Codul administrativ adoptat prin OUG nr. 57/2019 – Capitolul III.

Consiliul Local al Orașului Băile Govora are în componență 11 consilieri aleși prin vot democratic pe listele electorale. Structura politică a consiliului este: PNL – 4 consilieri, PER – 4 consilieri, PSD – 1 consilier, ALDE – 1 consilier și 1 consilier independent.

Primarul și Primăria

Primăria orașului Băile Govora reprezintă o structură funcțională cu activitate permanentă constituită din Primarul, Viceprimarul și Secretarul orașului și din aparatul de specialitate al primarului.

Primăria reprezintă autoritatea locală executivă, ducând la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Primarul reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române ori străine, precum și în justiție. Primarul este stabilit prin vot public uninominal de către locuitorii orașului, pe o perioadă de patru ani.

Atribuțiile Consiliului Local sunt prevăzute în Codul administrativ adoptat prin OUG nr. 57/2019 – Capitolul IV.

Pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, primarul colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și cu consiliul județean.

În această calitate, primarul poate solicita prefectului, în condițiile legii, sprijinul conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, dacă sarcinile ce îi revin nu pot fi rezolvate prin aparatul de specialitate.

Viceprimarul este subordonat primarului și este înlocuitorul de drept al acestuia, care îi poate delega atribuțiile sale. Viceprimarul este ales cu votul majorității consilierilor locali în funcție, din rândul acestora.

Secretarul general al orașului este funcționar public de conducere, cu studii superioare juridice, fiind apolitic. Atribuțiile principale ale secretarului general sunt:

- o avizarea pentru legalitate a dispozițiilor primarului și ale hotărârilor consiliului local;
- o asigurarea gestionării procedurilor administrative privind relația dintre consiliul local și primar și între aceștia și prefect;
- o pregătește lucrările supuse dezbaterii consiliului local;
- o asigură procedurile de convocare a consiliului local și efectuarea lucrărilor de secretariat, comunică ordinea de zi, întocmește procesul-verbal al ședințelor consiliului local și redactează hotărârile consiliului local.

Pe lângă aceste atribuții și cele stabilite de Codul administrativ, secretarul general poate primi atribuții și însărcinări date de către primar sau de către Consiliul Local.

Aparatul de specialitate al Primarului orașului Băile Govora are în componență:

- o Compartimentul administrarea domeniului public și privat;
- o Compartimentul urbanism și amenajarea teritoriului;
- o Compartimentul informatică;
- o Compartimentul achiziții publice;
- o Compartimentul secretariat;
- o Compartimentul protecție civilă;

- o Compartimentul administrativ-gospodăresc;
- o Compartimentul juridic, informare, relații publice;
- o Compartimentul registrul agricol;
- o Compartimentul contabilitate;
- o Compartimentul resurse umane;
- o Compartimentul audit intern;
- o Compartimentul cabinet primar;
- o Compartimentul impozite și taxe locale, control comercial, transport public local;
- o Serviciul Public Comunitar Local pentru Evidența Populației;
- o Compartimentul întreținere parcuri, zone verzi, proiecte implementate prin fonduri externe nerambursabile;
- o Asistenții personali;
- o Casa de Cultură;
- o Biblioteca.

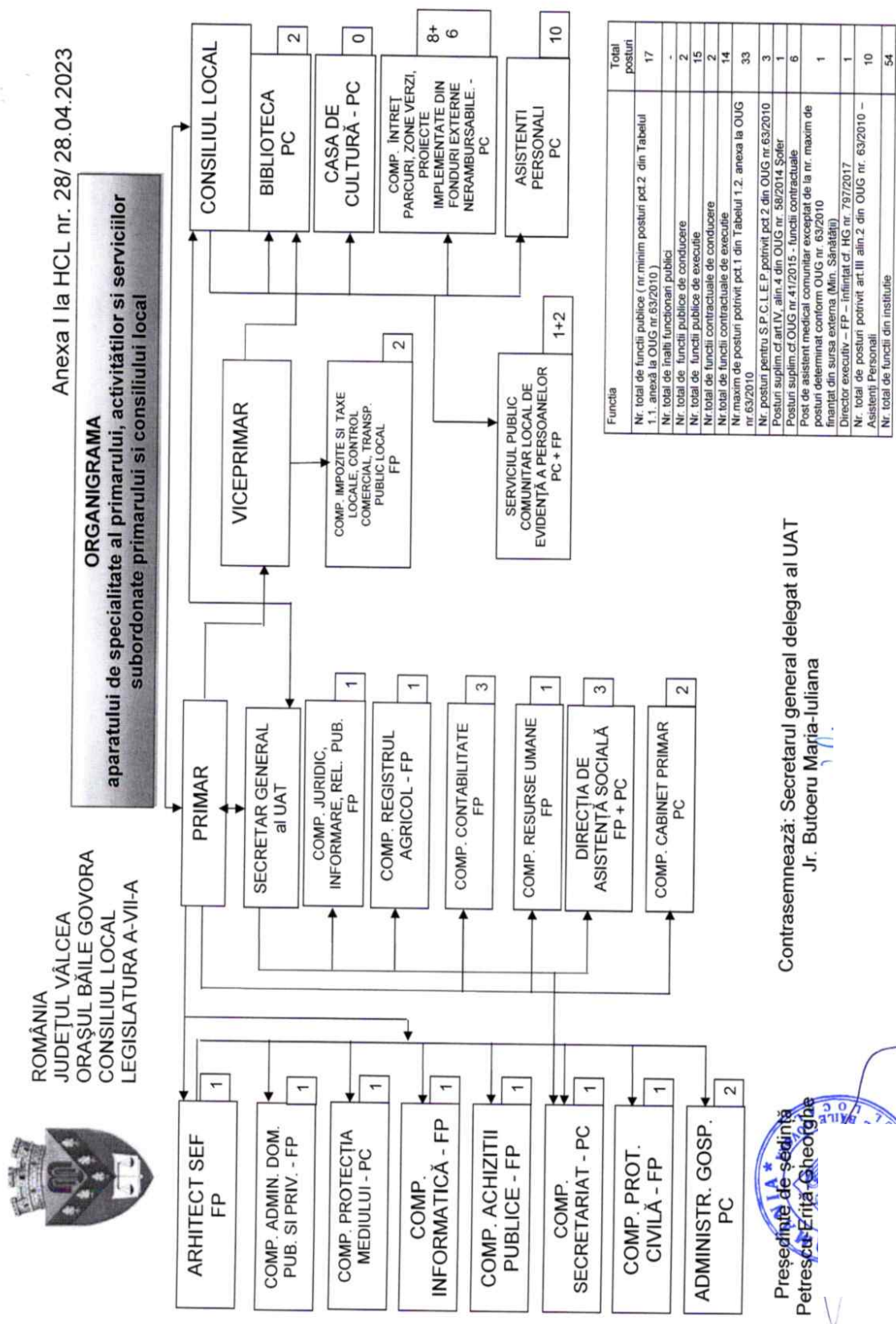

Figura nr. 41. Organigrama aparatului de specialitate al primarului, activităților și serviciilor subordonate primarului și consiliului local

În cadrul compartimentului **Impozite și Taxe Locale** s-au operat noile niveluri aprobate prin HCL nr. 66/22.12.2021 pentru anul 2022 la un număr de 14.551 contribuabili, s-au operat modificări, adăugări, închidere, încasări borderouri de debite la un număr de 2.790 de contribuabili, au fost emise 1.046 de decizii de impunere, s-au eliberat 768 certificate fiscale, au fost întocmite și transmise un număr de 261 înștiințări de plată la contribuabili, au fost operate în registrul de evidență a mijloacelor de transport supuse înmatriculării 394 de cazuri.

Gradul de realizare a veniturilor raportate la veniturile totale programate pentru anul 2022 a fost de 53,73%.

Bugetul de venituri și cheltuieli aferent anului 2022 a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Băile Govora nr. 7 din 10.02.2022, în sumă de **10.294.460 lei**, atât la venituri cât și la cheltuieli. Până la data întocmirii contului de execuție a bugetului local de venituri și cheltuieli aferent anului 2022 s-au efectuat rectificări de buget, astfel ca la finele anului suma totală a acestuia este de **12.804.640 lei** atât la venituri cât și la cheltuieli.

Analizând execuția din anul 2022, situația se prezintă astfel:

a) LA VENITURI

1. Prevederi bugetare inițiale	10.294.460 lei
2. Prevederi bugetare definitive	12.804.640 lei
3. Încasări realizate	6.879.538 lei

b) LA CHELTUIELI

1. Credite bugetare inițiale	10.294.460 lei
4. Credite bugetare definitive	12.804.640 lei
2. Plăți efectuate	8.999.176 lei

Execuția bugetului local la data de 31.12.2022 pe structura conform art. 57, alin. 1 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale se prezintă astfel:

a) VENITURI

Pe surse de venituri situația încasării veniturilor din impozite și taxe de la populație și de la persoanele juridice este următoarea:

- **impozitul pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare** din patrimoniul personal cu o prevedere de 8.630 lei și o încasare de 8.628.00 lei.
- **impozitul pe clădiri de la persoane fizice** cu o prevedere de 440.080,00 lei din care s-a încasat suma de 296.852.00 lei;
- **impozitul pe clădiri de la persoane juridice** cu o prevedere în sumă de 1.666.980,00 lei și o încasare de 644.493.00 lei ;
- **impozitul pe terenuri de la persoane fizice** cu o prevedere în sumă de 337.040,00 lei și o încasare de 206.640,00 lei ;
- **impozitul pe terenuri de la persoane juridice** cu o prevedere în sumă de 100.749,00 lei și o încasare în sumă de 83.485,00 lei ;
- **impozitul pe terenul extravilan** cu o prevedere în sumă de 15.410,00 lei și o încasare în sumă de 17.645,00 lei ;

- **taxe judiciare de timbru, taxe de timbru pentru activitatea notarială și alte taxe de timbru**, cu o prevedere în suma de 35.440,00 lei și o încasare în sumă de 35.632.00 lei;
- **taxă asupra mijloacelor de transport deținute de persoane fizice** cu o prevedere de 241.270,00 lei și o încasare de 146.439.00 lei;
- **taxă asupra mijloacelor de transport deținute de persoane juridice** cu o prevedere de în sumă de 26.050,00 lei și o încasare de 35.527.00 lei ;
- **taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare** cu o prevedere în sumă de 92.400 lei , o încasare de 47.565,00 lei ;
- **alte taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurare de activități**, cu o încasare în suma de 14.350,00 lei;
- **alte impozite și taxe** cu o încasare în sumă de 96.821,00 lei;
- **redevențe miniere** cu o încasare de 4.639,00 lei;
- **venituri din concesiuni și închirieri**, cu o prevedere în sumă de 185.020,00 lei și o încasare în sumă de 87.247,00 lei;
- **venituri din taxe administrative, eliberări permise** cu o încasare în sumă de 38.079,00 lei;
- **venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate, potrivit dispozițiilor legale**, cu o încasare în sumă de 77.065,00 lei;
- **taxe speciale** cu o încasare în sumă de 24.381,00 lei;
- **venituri din recuperarea cheltuielilor efectuate în cursul procesului de executare silită**, cu o încasare de 2.099,00 lei ;
- **alte venituri**, cu o încasare în sumă de 112.119,00 lei;
- **donatii și sponsorizări** cu o încasare în sumă de 91.500,00 lei;
- **venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice**, cu o încasare în sumă de 0,00 lei;
- **venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului**, cu o încasare în sumă de 0,00 lei;
- **venituri din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat**, cu o încasare în sumă de 25.319,01 lei;
- **sume din excedentul bugetului local** utilizate pentru finanțarea cheltuielilor secțiunii de dezvoltare în sumă de 224.257,00 lei;
- **finanțarea programelor naționale de dezvoltare locală** - 316.629,27 lei.

Pentru a putea efectua cheltuielile necesare desfășurării în bune condiții a activităților primăriei, au fost necesare a fi alocate în completarea veniturilor proprii și **prelevări din bugetul de stat** după cum urmează:

- cote defalcate din impozitul pe venit în sumă de 1.102.122,00 lei;
- sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale în sumă de 377.285,00 lei;
- sume repartizate din fondul la dispoziția Consiliului Județean în sumă de 427.511,00 lei ;
- sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul orașelor în sumă de 1.370.554,00 lei;
- sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru drumuri în sumă de 40.000,00 lei;

- sume defalcate din taxa pentru valoare adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale în sumă de 1.132.085,00 lei;
- subvenții pentru acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri în sumă de 16.820,00 lei.

b) CHELTUIELI

Dintr-un total de **12.804.640,00 lei** prevăzuți pentru a fi cheltuiți s-a utilizat suma de **8.999.176,00 lei** în limita sumelor disponibile din cont după cum urmează:

* **Autorități executive** cu o prevedere în sumă de 3.158.370,00 lei a înregistrat o cheltuială în sumă de 2.158.537,00 lei compusă din:

- o cheltuieli de personal în sumă de 1.785.236,00 lei;
- o cheltuieli cu bunuri și servicii în sumă de 398.228,00 lei;
- o plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent - secțiunea de funcționare – 24.927,00 lei;
- o cheltuieli de capital în suma de 0,00 lei.

* **Alte servicii publice generale – servicii publice generale de evidență a persoanei**, cu o prevedere în sumă de 272.360,00 lei și o cheltuială în sumă de 262.436 lei compusă din:

- o cheltuieli de personal în sumă de 259.551,00 lei;
- o cheltuieli cu bunuri și servicii în sumă de 3.881,00 lei;
- o plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent-secțiunea de funcționare - 996,00 lei.

* **Protecție civilă și protecția contra incendiilor**, cu o prevedere în sumă de 101.600,00 lei și o cheltuială în sumă de 13.203,00 lei compusă din:

- o cheltuieli de personal în sumă de 11.647,00 lei;
- o cheltuieli cu bunuri și servicii în sumă de 1.556,00 lei.

* **Învățământ** cu o prevedere în sumă de 505.190,00 lei și o cheltuială în sumă de 437.067,00 lei compusă din:

- o cheltuieli de personal în sumă de 26.321,00 lei;
- o cheltuieli cu bunuri și servicii în sumă de 311.471,00 lei;
- o asistență socială în sumă de 40.451,00 lei;
- o alte cheltuieli – burse în sumă de 52.554,00 lei;
- o cheltuieli de capital - 6.270,00 lei.

* **Sănătate**, cu o prevedere în sumă de 34.850,00 lei și o cheltuiala în sumă de 9.193 lei compusă din :

- o cheltuieli cu bunuri și servicii în sumă de 9.193,00 lei.

* **Biblioteci publice comunale, orașenești, municipale**, cu o prevedere în sumă de 164.160,00 lei și o cheltuială în sumă de 134.557,40 lei compusă din:

- o cheltuieli de personal în sumă de 103.400,00 lei;
- o cheltuieli cu bunuri și servicii în sumă de 31.058,40 lei.

* **Întreținere grădini publice, parcuri, zone verzi, baze sportive și de agrement**, cu o prevedere în sumă de 2.529.910,00 și o cheltuială de 1.167.890,11 lei compusă din:

- o cheltuieli de personal în sumă de 642.585,00 lei;
- o cheltuieli cu bunuri și servicii în sumă de 91.213,44 lei;
- o proiecte cu finanțare din fonduri nerambursabile- în sumă de 419.084,07 lei ;

- o plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent- secțiunea de funcționare -7.293,00 lei;
- o cheltuieli de capital în sumă de 22.300,60 lei.

* **Servicii religioase** cu o prevedere în sumă de 31.850,00 și o cheltuială de 31.841,00 lei compusă din:

- o Susținerea cultelor - cod indicator - 59.12 - în sumă de 31.841,00 lei;

* **Alte servicii în domeniul culturii, religiei**, cu o prevedere în sumă de 71.690,00 lei și o cheltuială în sumă de 34.080,00 lei compusă din:

- o cheltuieli cu bunuri și servicii în sumă de 20.080,00 lei;
- o cheltuieli de capital – 14.000,00 lei.

* **Asistență socială, alocații, pensii, ajutoare și indemnizații** cu o prevedere în sumă de 1.373.880,00 lei și o cheltuială în sumă de 1.271.931,00 lei compusă din:

- o ajutor social în sumă de 16.820,00 lei;
- o drepturile asistentului personal pentru copii și adulți cu handicap grav în sumă de 337.213,00 lei;
- o indemnizații persoane cu handicap grav în sumă de 917.898,00 lei;
- o plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent 0,00 lei.

* **Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape**, cu o prevedere în sumă de 604.490,00 lei și o cheltuială în sumă de 423.043,23 lei compuse din:

- o cheltuieli materiale și servicii în sumă de 400.820,73 lei;
- o alte transferuri în sumă de 22.222,50 lei;
- o cheltuieli de capital în sumă de 0,00 lei.

* **Locuințe** , cu o prevedere în sumă de 365.730,00 lei și o cheltuială în sumă de 92.267,18 lei;

* **Iluminat public și alte cheltuieli în domeniul locuințelor**, cu o prevedere în sumă de 228.240,00 lei și o cheltuială în sumă de 179.799,47 lei;

* **Alte servicii în domeniul locuințelor, serviciilor și dezvoltării orașenești**, cu o prevedere de 29.640,00 lei și o cheltuială în sumă de 22.417,41 lei;

* **Salubritate** cu o prevedere în sumă de 429.100,00 lei și o cheltuială în sumă de 321.994,00 lei;

* **Transporturi** – cu o prevedere în sumă de 3.492.770,00 lei și o cheltuială în sumă de 2.715.843,56 lei compusă din:

- o cheltuieli materiale și servicii în sumă de 173.653,27 lei;
- o cheltuieli de capital în sumă de 2.542.190,29 lei.

* **Alte acțiuni economice** – cu o prevedere în sumă de 34.420,00 lei și o cheltuială în sumă de 17.557,50 lei compusă din:

- o alte transferuri în sumă de 500,00 lei;
- o cheltuieli de capital în sumă de 17.057,50 lei.

Excedentul rezultat la finele anului 2022 în suma de 730.475,92 lei , va finanța cheltuielile de capital aferente anului 2023 conform listei de investiții.

În conformitate cu prevederile art. 58, alin.1) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare -O.U.G. nr. 63/2010, se raportează în exercițiul financiar următor și se utilizează în baza hotărârilor autorităților deliberative astfel:

- suma de 730,48 mii lei ca sursă de finanțare a cheltuielilor secțiunii de dezvoltare, conform art. 58, alin1) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- o Reactualizare Plan Urbanistic General – 379.573,11 lei;
- o Reactualizare Plan Urbanistic General - stații de încărcare vehicule electrice – 93.008,39 lei;
- o Reabilitare sediu Primăria Băile Govora, județul Vâlcea - 95.999,68 lei;
- o Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în orașul Băile Govora, județul Vâlcea – 127.627,50 lei;
- o Cofinanțare întocmire documentație tehnică proiect Parc de agrement Băile Govora – 34.267,24 lei.

De asemenea, s-au executat lucrări de reparații curente și întreținere pe străzile orașului, s-a intervenit în cazuri de inundații sau alte fenomene ale naturii.

În cadrul compartimentului **Administrației Publică Locală** au fost întocmite, pe noile formate, registrele agricole și s-a constituit baza de date electronice ale acestora

S-au operat modificările în registrul agricol conform documentelor depuse de contribuabili, s-au eliberat adeverințe cu caracter de informații după registrul agricol, s-au întocmit rapoarte statistice lunare și trimestriale.

În cadrul compartimentului de **Secretariat și Compartiment juridic** situația se prezintă astfel:

Au fost înregistrate în Registrul de intrări-ieșiri al Primăriei un număr de 11.407 documente.

În anul 2022 au fost emise 309 de dispoziții ale primarului și un număr de 99 de hotărâri adoptate de către Consiliul Local Băile Govora.

S-au înregistrat 6 litigii pe rolul instanței de judecată în care UAT-ul a avut calitatea de reclamant/pârât în funcție de situație.

S-au definitivat toate cererile depuse conform Legii fondului funciar.

În cadrul compartimentului **Resurse umane**, în anul 2022, Primăria orașului Băile Govora a angajat un număr de 6 (șase) persoane, din care 2 (două) au fost încadrate în funcție contractuală, respectiv în funcție publică, prin concurs organizat în conformitate cu legislația specifică în vigoare, 3 (trei) persoane au fost angajate ca asistenți personali la persoanele cu handicap grav și o persoană la Cabinetul Primarului.

Au fost întocmite dosare de pensionare la limită de vârstă, încetare contract individual de muncă și raport de serviciu la un număr de 4 (patru) persoane; s-au eliberat adeverințe de salariat la solicitare.

S-a întocmit și depus **Declarația 112** privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate conform Ordinului comun nr. 152/153/375 al MFP/MMSS/MS din 02.2022 valabil pentru lunile de raportare 01-05(2022), Ordinului comun nr. 1580/1098/22220 al MFP/MMSS/MS din 07.2022, valabil pentru lunile 06.2022 – publicat în data de 18.07.2022 și Ordinului comun nr. 1667/2194/772/4079 al ANAF/CNPP/CNASS/ANOFM din 16.09.2022, valabil începând cu luna de raportare 08.2022 publicat în 21.09.2022, pentru fiecare lună a anului 2022, **Declarația L153** – formular aferent procedurii de transmitere a datelor privind veniturile salariale pentru personalul plătit din fonduri publice în conformitate cu legislația specifică în vigoare și **Declarația 100** privind obligațiile de plată la bugetul de stat.

Au fost întocmite un nr. de 17 rapoarte statistice, după cum urmează:

- 1 raport statistic reprezentând costul forței de muncă în anul 2021 (S3);

- 12 rapoarte statistice reprezentând ancheta asupra câștigurilor salariale lunare (S1) pentru fiecare lună a anului;
- 4 rapoarte statistice reprezentând ancheta locurilor de muncă (LV) pentru fiecare lună de mijloc a trimestrului respectiv pentru lunile: februarie, mai, august și noiembrie;

Au fost întocmite documentații în vederea promovării și avansării în funcții în conformitate cu legislația specifică în vigoare.

În cadrul **Compartimentului stare civilă și asistență socială** situația se prezintă astfel:

În anul 2022, la Primăria orașului Băile Govora au fost înregistrate 12 căsătorii (din care două transcrieri), s-au înregistrat 21 de decese, au fost întocmite 15 cereri de alocații de stat și 10 indemnizații de creștere copil.

În ceea ce privește asistența socială s-a înregistrat un număr de 5 cereri prin care se solicită ajutor social, toate acestea fiind soluționate. Au fost înregistrate un număr de 27 de cereri pentru acordarea ajutorului de încălzire a locuinței. S-au întocmit și raportat situații lunare și trimestriale, s-au efectuat anchete sociale și s-au eliberat adeverințe.

2.10. Băile Govora – tranziția către Smart City

Dezvoltarea Orașului Băile Govora este abordată în această secțiune prin perspectiva „smart city”.

Guvernanța electronică cuprinde procedeul de digitalizare a serviciilor aferente administrației publice locale prin utilizarea calculatorului, serviciilor de internet sau de telecomunicații, echipamentelor digitale pentru colectarea, procesarea, partajarea și preluarea datelor. De asemenea, serviciile asociate guvernanței electronice sunt strâns legate de infrastructura pentru transmiterea informațiilor.

Din lista serviciilor on-line, serviciile tranzacționale sunt considerate ca reprezentative în viitor pentru guvernanța electronică, atâta timp cât completarea și prezentarea de formulare de către populație va continua să aibă un rol preponderent în relația sa cu administrația publică. Guvernanța participativă este o caracteristică importantă a guvernării inteligente. Pentru a facilita accesul la decizii legate de comunitate este important să existe un canal adecvat de interacțiune între administrația publică și cetățeni. Cetățenii trebuie încurajați să își exprime opiniile și ideile, iar acestea trebuie să ajungă direct la factorii de decizie. Accesul facil și sigur la informații de interes public se poate realiza prin intermediul unor servicii ușor de accesat prin internet. Cu excepția informațiilor cu caracter confidențial, accesul la informații trebuie să fie liber și deschis.

Comisia Europeană definește orașul inteligent ca „o comunitate în care rețelele și serviciile tradiționale devin mai eficiente prin utilizarea tehnologiilor digitale și de telecomunicații, în beneficiul cetățenilor și mediului de afaceri”. Mai mult decât atât, conceptul de *smart city* sau oraș inteligent are la bază utilizarea tehnologiei pentru a susține dezvoltarea durabilă și inclusivă.

Orașul Băile Govora s-a aliniat inițiativei de digitalizare a serviciilor publice în România, prin înrolarea la platforma *ghișeul.ro*, prin care cetățenii au posibilitatea de a plăti on-line impozitele și taxele locale. De asemenea, urmează a se dezvolta o bază de date GIS, în cadrul proiectului de reactualizare a PUG Băile Govora.

În privința conceptului *smart city*, la nivel european există o matrice de maturitate care poate evidenția nivelul la care au ajuns municipiile și orașele, folosind 5 niveluri de maturitate, clasificate pe cele 6 paliere *smart city* (*economie, cetățeni, mediu, locuire, mobilitate și guvernanta*).

Pe fiecare palier matricea cuprinde ținte care țin de componenta tehnologică (ex. dispozitive pentru colectarea datelor), dar și ținte care sunt mai degrabă orientate spre dezvoltarea durabilă (ex. % energie din surse regenerabile etc.).

Matricea de maturitate este completată pentru situația actuală, incluzând proiectele în curs de implementare cu rezultatele așteptate și situația prognozată, luând în considerare că proiectele din portofoliul de proiecte vor fi implementate și vor produce efecte până în 2030. Ea poate fi completată și actualizată de reprezentanții administrației publice locale folosind datele disponibile la nivel local și analizând disponibilitatea diferitelor servicii sau obiective.

Orașul Băile Govora este încadrat la nivelul 1 și 2 de maturitate *smart city*. Faptul că este un oraș mic cu un număr mai redus de clădiri publice, mijloace de transport public etc., îi oferă avantajul de a putea îndeplini anumite criterii mult mai ușor decât este cazul în orașele mari.

Conceptul „Smart City” lansat de Programul Național de Redresare și Reziliență presupune **„optimizarea” orașelor prin intermediul tehnologiei.**

Folosirea noilor gadgeturi și a mediului online are ca scop creșterea calității vieții cetățenilor prin crearea unui oraș mai sănătos, mai educat, mai puțin costisitor, deschis noilor investiții în afaceri și cu cetățeni ce se implică activ în procesul de administrație publică. Obiectivul final al acestui proiect este integrarea totală, în toate sferile de activitate ale unui oraș, a tehnologiilor smart.

În cadrul elaborat de conceptul „Smart City”, tehnologiile „smart” sunt definite drept componente sau senzori programabili cu capacitatea de a se conecta la Internet ce au ca scop culegerea, transmiterea și procesarea acestora.

În aria serviciilor destinate cetățenilor sau mediului de afaceri, serviciile care intră în componenta „smart” sunt cele furnizate public prin intermediul tehnologiilor descrise mai sus.

Pornind de la definițiile de mai sus, comunitățile „smart” se definesc ca localități în care serviciile „smart” sunt utilizate pentru a identifica și satisface cerințele și nevoile cetățenilor sau ale mediului de afaceri din zona respectivă.

Principiile de bază ce trebuie urmărite de o comunitate pentru a putea fi catalogată drept „smart” sunt următoarele:

- respectul față de mediul înconjurător și viață, în general;
- respectul față de lege, față de comunitate și de membrii acesteia;
- utilizarea chibzuită a resurselor disponibile și reciclarea acestora când este posibil;
- reducerea dependenței de resursele epuizabile;
- creșterea implicării active a membrilor comunității în rezolvarea problemelor acesteia;
- urmărirea unei dezvoltări durabile, coordonate și raționale la nivel individual și al comunității.

În Orașul Băile Govora se remarcă o bază propice pentru dezvoltarea acestui sistem, în momentul de față administrația publică locală oferind posibilitatea de a

comunica cu cetățenii în mediul online prin intermediul formularelor de contact, forumurilor de discuții și poștei electronice (e-mail).

Site-ul primăriei oferă de asemenea informații actualizate asupra celor mai noi măsuri întreprinse la nivel local, fiind actualizat în mod constant de către departamentul dedicat din cadrul Primăriei.

O infrastructură digitală coerentă și integrată la nivelul administrației publice din Băile Govora care să ofere servicii digitale de înaltă calitate atât cetățenilor, cât și companiilor este unul din obiectivele pe care ni-l propunem să-l atingem în următoarea perioadă, având în vedere oportunitățile oferite de Planul Național de Reziliență și Redresare precum de celelalte Programe Operaționale ale UE pentru perioada 2021-2027. Prin realizarea acestui obiectiv vor fi create condițiile pentru adoptarea tehnologiilor digitale în toate serviciile publice și pentru creșterea numărului de cetățeni și companii care vor putea beneficia și fructifica oportunitățile oferite de digitalizare.

Implementarea pe scară largă a soluțiilor digitale va contribui, la creșterea gradului de transparentizare a activității administrației publice și la reducerea barierelor birocratice, contribuind, de asemenea, la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Având în vedere oportunitatea oferită de PNRR prin componenta 10 – Fondul local și POR 2021-2027 am pregătit un proiect integrat de tip Smart City prin care să implementăm conceptul de digitalizare astfel:

- Centru de monitorizare în timp real a situației din oraș – oferă acces în timp real la toate camerele, senzorii și alte dispozitive de colectare a datelor;
- Sisteme de gestionare inteligente pentru sistemele de spații verzi (ex. Registrul spațiilor verzi);
- Extinderea sistemului WiFi în spațiile publice din orașul Băile Govora și localitățile componente Gătejești și Curățuri;
- Mobilier urban inteligent;
- Sistem de monitorizare și siguranță a spațiului public;
- Valorificarea obiectivelor de patrimoniu prin digitizare sau reconstrucție digitală (VR/AR);
- Ghișeu unic pentru mediul de afaceri;
- Platformă pentru comunicarea cu cetățenii și formarea inițiativelor comunitare;
- Dezvoltarea sau modernizarea infrastructurii de învățământ profesional și tehnic;
- Baze de date GIS – activitate implementată în cadrul proiectului "Dezvoltarea serviciilor E-Guvernare în județul Vâlcea", aflată în curs de dezvoltare;
- Date deschise – platformă de date deschise în care datele disponibile la nivel de oraș (date sectoriale) sunt accesibile publicului;
- Funcționar public virtual;
- Servicii „Cloud” – platformă cloud online pentru utilizare de către administrația publică;
- Platformă de servicii publice digitale;
- Sistem de înregistrare și emitere a documentelor – permite înregistrarea și emiterea documentelor online, semnături electronice, etc. Această activitate a început să fie implementată spre finalul anului 2021 și urmează să fie dezvoltată;
- Centru urbane de date și monitorizarea în timp real a stării orașului (corelată cu baza de date GIS de la PUG).

- Aplicația City (aplicație pentru informarea cetățenilor și identificarea problemelor la nivel locale).
- Plata online a taxelor și impozitelor prin utilizarea unor metode alternative de plată – activitate implementată, care urmează să fie dezvoltată. Momentan plățile pot fi efectuate doar prin intermediul ghiseul.ro;
- Chioșcuri de informare a turiștilor și cetățenilor;
- Monitorizarea în timp real a stării infrastructurii din oraș și a consumurilor (ex. energie electrică, gaze etc.).

Inițiativele privind economia inteligentă și Smart People/oameni inteligenți sunt orientate spre obiectivele de ocupare a forței de muncă și educație, care includ dezvoltarea competențelor digitale și care ar trebui să fie mai accesibile. Inițiativele privind administrația inteligentă și standardele inteligente de viață abordează sărăcia și excluziunea socială prin măsuri care includ îmbunătățiri ale calității vieții, punându-se accent pe conectivitatea cetățenilor (inclusiv serviciile de guvernare electronică), pe utilizarea datelor deschise, de interes individual sau comun. Majoritatea inițiativelor Smart City au potențialul de a sprijini creșterea economică inovatoare, activitățile de cercetare și de dezvoltare, prin intermediul laboratoarelor și hub-urilor de tehnologie, precum și accesul la sistemul datelor deschise. Toate acestea sunt interdependente, atât ca obiective, cât și ca inițiative.

Pentru creșterea gradului de transparență a actului de guvernare la nivel central și local, Secretariatul General al Guvernului, în calitate de beneficiar, și Ministerul Afacerilor Interne, în calitate de partener, au implementat proiectul: **„Guvernare transparentă, deschisă și participativă – standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit”** – cod SIPOCA 35, cu aplicare națională, unde și Primăria Orașului Băile Govora este partener.

Prin acest proiect se propune:

Îmbunătățirea practicilor decizionale în Consiliul Local (Ghidul publicat de MCPDS)	Consultarea proactivă a societății civile pe teme de interes ale acestora înainte de dezbaterile din Consiliul Local.	Organizarea unor întâlniri periodice între consilieri și cetățeni.
Implementarea unui sistem digital care să adune în timp real feedback din partea cetățenilor privind calitatea serviciilor.	Crearea unui sistem prin care să fie preluate sugestiile/votul cetățenilor legat de teme prioritare pentru oraș/municipiu	Realizarea unei aplicații de tip City Report, prin care cetățenii pot să anunțe în timp real probleme legate de servicii și utilități publice.
Organizarea de maratoane de programare, unde datele deschise publicate să fie reutilizate în aplicații utile pentru cetățeni.	Informatizarea administrației publice locale și oferirea de servicii electronice cetățenilor (inclusiv înrolarea în programe naționale de acest tip).	Comunicarea anuală, împreună cu bugetul localității, a unui forme narative ușor de înțeles a bugetului public - Un buget al cetățenilor.
Organizarea a minimum 1 dezbateri publică, în care este prezentat draftul de buget, împreună cu Bugetul cetățenilor.	Implementarea conceptului de Bugetare Participativă.	Redactarea de rapoarte ușor de înțeles de către cetățeni și prezentarea acestora în cadrul unor întâlniri publice.

În 2020, Guvernul României a creat Autoritatea de Digitalizare a României (ADR), cu scopul de a realiza obiectivele din sfera transformării digitale a societății românești. Ca urmare, ADR încurajează instituțiile publice, dar și pe cele din mediul privat, să asigure servicii rapide, sigure și eficiente, prin intermediul tehnologiilor.

Platformele dezvoltate până acum de către ADR:

- **Ghișeul.ro:** achitarea taxelor locale și amenzilor online, înregistrarea documentelor adresate instituțiilor publice, care nu au un sistem propriu de registratură online;
- **Sistemul Informatic de Atribuire Electronică în Transporturi:** alocarea electronică a autorizațiilor pentru transportul internațional de marfă și atribuirii electronice a curselor și traseelor pentru transport intern de persoane;
- **Sistemul Electronic Național:** depunerea online a „Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitul pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate”;
- **Punctul de Contact Unic electronic:** trimiterea declarațiilor, notificările sau cererile necesare pentru obținerea autorizării, inclusiv cererile de înscriere într-un registru și orice cereri de autorizare necesare pentru exercitarea activităților de servicii către administrația publică centrală și alte autorități competente.

O parte dintre proiectele în curs de dezvoltare

- Cloud-ul guvernamental;
- Constituirea Registrului Electronic Național de Identități Electronice;
- Digitalizarea procesului de adopție a unui copil;
- Informatizarea sistemului de depunere a cererilor pentru înregistrarea și eliberarea efectivă a documentelor de stare civilă;
- Dezvoltarea unei platforme naționale centralizate pentru colectarea, stocarea și distribuirea informațiilor referitoare la persoanele cu dizabilități (adulți și copii) către părțile interesate.

În ceea ce privește guvernarea electronică în orașul Băile Govora, scorul primit în cadrul indexului de evaluare a guvernării electronice, a site-ului, în orașele și municipiile din România - Front Office, **realizat de către Secretariatul General al Guvernului, este de 70 puncte din 100.** Indexul are 47 de indicatori, împărțiți în cinci categorii, fiecare cu o anumită pondere în nota finală: Ergonomie (15%), Conținut (25%), Servicii online (25%), Participarea și implicarea cetățenilor (20%), Securitatea și protecția datelor personale (15%).

2.11. Analiza SWOT

Primul pas în elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a orașului Băile Govora a fost evaluarea situației curente a orașului din perspectiva domeniilor cheie care a permis analiza în detaliu a tuturor aspectelor pozitive și negative ale evoluției sale.

Scopul final al acestei evaluări reprezintă atât formularea obiectivelor strategice ale orașului Băile Govora pe termen lung, cât și stabilirea direcțiilor de dezvoltare pentru a atinge obiectivele stabilite.

Datorită contextului pandemic, analiza SWOT nu s-a putut realiza în cadrul unor grupuri de lucru organizate la sediul Primăriei Orașului Băile Govora, pe grupe de studiu vizând domeniile: demografie, sănătate, asistență socială, educație, cultură, economie, agricultură, turism, infrastructură, mediu unde să participe actorii locali așa cum s-a întâmplat la elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2016-2020.

Pentru analiza SWOT a fost folosit un alt instrument de lucru – **Chestionarul online** – care a avut ca scop conturarea principalelor puncte forte și slabe, respectiv a oportunităților și a amenințărilor corespunzătoare mediului intern/extern al Orașului Băile Govora.

Ca și aspect concludiv al chestionarelor, informațiile oferite de către respondenți au indicat necesitatea dezvoltării socio-economice a Orașului Băile Govora prin crearea și îmbunătățirea locurilor de muncă, a oportunităților pe piața muncii (atragera de noi investitori), crearea de noi spații de agrement și petrecere a timpului liber. De asemenea, au fost semnalate probleme privind infrastructura, serviciile medicale și revigorarea învățământului, investiții mai multe în digitalizarea serviciilor publice.

În procesul de elaborarea a strategiei s-a folosit analiza SWOT, ca instrument managerial, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a aspectelor celor mai importante care vor afecta, într-un mod sau altul, evoluția viitoare a orașului Băile Govora.

Orice comunitate trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase.

Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică (PPS) a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a unei comunități pe o perioadă de 7 ani. Etapele metodologice principale ale PPS au fost următoarele:

- realizarea unei analize preliminare;
- stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității;
- analiza sectorială a domeniilor strategice principale;
- articularea documentului strategic.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv:

Strengths (puncte tari)

Weaknesses (puncte slabe)

Opportunities (oportunități)

Threats (riscuri).

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a orașului Băile Govora, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană pentru perioada 2021 – 2030.

Problemele cheie au fost identificate pe baza concluziilor evaluării premergătoare și prezentate în cadrul unei matrice, sub forma punctelor slabe, punctelor tari, oportunităților și amenințărilor.

MEDIUL INTERN	
<i>Punctele tari</i>	<i>Punctele slabe</i>
reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare	reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare

MEDIUL EXTERN	
<i>Oportunitățile</i>	<i>Amenințările</i>
reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite plecând de la schimbările legislative, integrarea europeană și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes	reprezintă evoluțiile defavorabile ale acestuia privite în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de mentalitate, lacunele legislative și evoluțiile economice negative sau instabile care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus

Accesabilitate, infrastructură urbană

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• conexiuni rutiere la nivel județean, regional și național; • modernizare străzi și infrastructură aferentă; • accesibilitate bună (DN 67 Râmnicu Vâlcea – Horezu - Târgu – Jiu, DJ 649 Mihăești – Pietrari); • apropierea de municipiul de reședință, Rm. Vâlcea, cca 20 km; • aeroporturi apropiate Craiova 116 km, Sibiu 126 km, București 207 km; • infrastructura de utilități publice (apă, canalizare, gaze naturale, iluminat public, salubritate, transport public) este bună, surse sigure de apă, calitate bună, debit constant; • rețeaua de drumuri locale permite accesul în toate punctele orașului și a localităților componente; • existența unui trafic moderat; • trafic rutier redus în cea mai mare parte a timpului; • reactualizarea Planului Urbanistic General al Orașului Băile Govora; • existența de zone pretabile extinderii intravilanului; • lipsa aglomerării populației la nivel local; • alimentare cu energie electrică în stare de funcționare, care necesită doar îmbunătățiri; • rețele telefonice și telecomunicații extinse care acoperă întreg orașul; • servicii de telefonie mobilă cu acoperire completă.	• lipsa de corelare între rețeaua rutieră și feroviară; • lipsa infrastructurii feroviare, cea mai apropiată stație CFR fiind gara Govora la aproximativ 13 km, respectiv Rm. Vâlcea la cca 21 km; • lipsa serviciului de transport public local; • trama stradală nemodernizată din localitățile componente, care dă aspectul unor drumuri rurale; • porțiuni de drumuri aflate în stare de degradare; • insuficiența spațiilor de parcare în special în sezonul estival; • utilizarea redusă a transportului public interurban; • descreșterea volumului demografic într-o perioadă de 20 de ani; • creșterea disparităților care există între localitățile componente UAT-ului; • lipsa unor servicii pentru populație și pentru turiști (stație de carburanți, centru comercial modern, sală de fitness etc.); • inexistența cadastrului edilitar și a cărții funciare; • lipsa unui Registru al spațiilor verzi, conform reglementărilor europene și naționale; • tronsoane de rețele de distribuție apă sunt vechi, ce prezintă periodic deranjamente și înregistrează volume mari de pierderi de apă; • sistemul de canalizare nu acoperă și localitățile componente, iar gradul de acoperire cu rețea de canalizare pentru orașul Băile Govora este redus;

	• lipsa rețelei de gaz natural în localitățile componente; • lipsa capacității de producere în cogenerare a energiei electrice și termice; • lipsa capacității de producere a energiei electrice și/sau termice din surse regenerabile; • eficiență energetică scăzută; • rețeaua de alimentare cu apă și canalizare este învechită și necesită reabilitare urgentă; de asemenea sunt necesare și extinderi ale acestor rețele, cu precădere în localitățile componente Gătejești și Curățuri; • existența unor străzi care nu pot fi racordate la rețeaua de apă și canalizare, sub cota rețelelor actuale; • refuzul unor cetățeni de a se racorda la serviciile publice; • introducerea în subteran a cablurilor aeriene electrice care, în starea actuală, dau un aspect inestetic stațiunii; • îmbrăcămintea asfaltică a drumurilor locale este uzată și necesită lucrări de modernizare; • este necesară extinderea lucrărilor de regularizare a pârâului Hința și a afluenților acestuia; • lipsa lucrărilor de consolidare și reabilitare a DJ 649; • lipsa fondurilor financiare pentru reabilitarea rețelei stradale locale; • aspectul fațadelor clădirilor vechi creează un aspect dezolant.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• implementarea energiei solare prin amplasarea de panouri solare și promovarea unei investiții privind amenajarea unui parc fotovoltaic; • implementarea unor măsuri pentru îmbunătățirea	• creșterea tarifelor la utilități; • lipsa resurselor financiare pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții necesare; • scăderea veniturilor populației și dificultăți în suportarea plății serviciilor de utilități;

potențialului demografic și dezvoltarea resurselor umane; • reabilitarea și modernizarea rețelei stradale; • reabilitarea termică a clădirilor instituțiilor publice; • continuarea lucrărilor de amenajare a pâ râului Hința din Str. Pieții până la confluența cu Pârâul Govora; • îmbunătățirea indicelui de racordare a populației la canalizarea orașului; • aprobarea spre finanțare, prin fonduri europene, a unor proiecte de promovare a mobilității urbane durabile; • elaborarea <i>Planului de Mobilitate Urbană Durabilă</i> pentru perioada 2021-2027; • Elaborarea <i>Strategiei Smart City</i>, prin care sunt identificate posibilități de dezvoltare a infrastructurii smart, atât în ceea ce privește infrastructura edilitară, cât și cea aferentă mobilității urbane; • oportunități de finanțare din fonduri europene nerambursabile pentru dezvoltare urbană durabilă (reabilitarea și îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor urbane); • promovarea și implementarea parteneriatului public-privat; • existența unui potențial de rezerve funciare (rezerve de teren), neexploatate, oportune potențialelor investiții în zonă; • politici urbane și instrumente de planificare inovative; • dezvoltarea rețelei de fibră optică la nivelul orașului; • posibilitatea unor asocieri în structuri de tip GAL pentru a promova proiecte de dezvoltare locală.	• folosirea unor metode învechite la deszăpezire care conduc la scurtarea duratei de viață a covorului asfaltic; • diferențele mari de temperatură între vară și iarnă conduc la cicluri repetate de dilatare / contracție și duc la deteriorarea mai rapidă a covorului asfaltic; • continuarea fenomenului de globalizare; • adâncirea efectelor negative ale crizei economice și financiare; • creșterea gradului de motorizare la nivelul orașului și, implicit, a cotei modale a deplasărilor cu autovehiculul; • riscurile de fenomene meteorologice extreme, urmate de inundații, alunecări de teren, cu efecte asupra infrastructurii teritoriale; • amplificarea disfuncționalităților existente în domeniul transportului public, în cazul unei reacții nesemnificative a populației la măsurile ce vor fi implementate; • fonduri insuficiente alocate la nivel național pentru dezvoltarea drumurilor județene; • expansiunea urbană fără un cadru al dezvoltării coerente bine conturat poate duce la o dezvoltare imobiliară haotică; • înregistrarea unor disfuncționalități în furnizarea apei și în funcționarea rețelelor de canalizare din cauza depășirii duratei maxime de viață a componentelor; • o dependență crescândă de importul gazelor naturale, existând pentru moment o singură sursă în zona României; • migrarea investițiilor către alte destinații de afaceri mai atractive; • lipsa unei legislații adecvate pentru realizarea de investiții, dezvoltare locală și regională, parteneriat
---	---

	public-privat; • nivel foarte scăzut al surselor de finanțare, comparativ cu necesarul de investiții; • lipsa unor măsuri financiare de susținere a proiectelor și programelor de creștere a eficienței energetice; • migrarea populației tinere către zonele urbane mai dezvoltate și către alte țări; • accentuarea diferențelor de dezvoltare dintre mediul urban și cel rural.
--	--

Cadrul natural și mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• prezența unui cadru peisagistic valoros; • poziționarea geografică relativ centrală la nivel național; • existența unor resurse importante în zonă: lemnul, piatra, sare, hidrocarburi, etc. – folosite în fabricarea materialelor de construcții; • colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor se face în condițiile legii; • au fost efectuate lucrări de îmbunătățiri funciare, în speță regularizarea parțială a pârâului Hința, ravene și pereuri pentru împiedicarea surpării pământului și eroziune, gabioane, drenuri; • mediu curat, ecologic, puritatea ridicată a atmosferei este determinată de faptul că pe teritoriul stațiunii nu există unități industriale poluante; • structura geomorfologică a reliefului și poziția zonei asigură stațiunii circulația aerului de tip	• fenomene naturale extreme: inundații, ninsori abundente, secete; • extinderea suprafețelor terenurilor degradate; • existența unor porțiuni afectate de alunecări de teren; • existența unor porțiuni de pădure defrișate; • mijloace financiare insuficiente pentru achiziționarea unor echipamente adecvate de protecție a mediului; • reducerea investițiilor în domeniul protecției mediului. • existența riscurilor producerii de alunecări de suprafață și adâncime care pun în pericol așezări umane, drumuri de acces, culturi, plantații; • lipsa fondurilor financiare pentru continuarea lucrărilor de consolidare a terenurilor, extinderea, reabilitarea, consolidarea suprafețelor amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare;

föhn, cu încălzire locală și microclimat plăcut și sedativ; • puritatea atmosferică de excepție este determinată de existența vegetației abundente; • este singura stațiune din România unde raportul dintre aeroionii negativi și cei pozitivi este egal cu 1, acest raport confirmând faptul că aerul atmosferic alături de tratamentul medical contribuie la vindecarea afecțiunilor respiratorii; • prezența apelor minerale care constituie factori naturali de bază în tratamentul multor afecțiuni; • aspectul general citadin specific unei stațiuni balneare; • înregistrarea Parcului Balnear ca zonă protejată de interes local; • colectarea selecționată a deșeurilor, în vederea reciclării, refolosirii, recuperării și valorificării acestora; • existența unor planuri privind gestionarea unor calamități naturale (cutremure, inundații, alunecări de teren etc.).	• lipsa educației în scopul protejării mediului a populației; • dezinteresul față de educarea generațiilor actuale în spiritul dezvoltării durabile; • slaba reprezentanță a societății civile (ONG-uri) cu activități în domeniul protecției mediului, comunității, dezvoltării generale a orașului; • principala sursă de poluare este generată de managementul deficitar al deșeurilor; • instabilitatea legislației cu impact asupra mediului; • existența unor zone cu alunecări de teren și care pot fi foarte ușor inundate; • fondurile alocate pentru întreținerea mediului sunt puține.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• accesarea programelor de finanțare în vederea dezvoltării utilităților publice și protejării mediului înconjurător; • identificarea și valorificarea surselor alternative de energie (biomasă agricolă și forestieră, panouri solare); • campanii de conștientizare privind colectarea selectivă; • plantarea de arbori în zonele cu probleme de alunecări de teren; • implicare populației în proiecte de voluntariat în ceea ce privește inițierea unor proiecte pe mediu; • folosirea rațională a resurselor pe principiile dezvoltării durabile;	• lipsa unei strategii în domeniul îmbunătățirilor funciare; • lipsa resurselor financiare pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții necesare; • schimbările climatice; • legislația de mediu într-o continuă schimbare; • mentalitatea de indiferență față de protecția mediului; • degradarea cadrului natural în eventualitatea dezvoltării necontrolate a turismului; • alterarea resurselor naturale de bază a orașului prin poluarea factorilor de mediu; • dificultăți în susținerea costurilor

• îmbunătățirea indicelui de racordare a populației la canalizarea orașului; • creșterea standardelor de viață și a oportunităților economice prin asigurarea unor servicii publice de calitate, prin reconstrucția ecologică a siturilor poluate, prin reducerea riscurilor la dezastre naturale; • amplificarea importanței măsurilor de protecție și conservare a mediului, inclusiv a speciilor de plante și a animalelor (cu precădere în ariile și siturile naturale protejate); • existența unor planuri de investiții pe termen lung, în condițiile dezvoltării durabile; • implementarea legislației cu privire la introducerea celor mai bune tehnologii disponibile în infrastructura de mediu; creșterea eficienței utilizării resurselor și a energiei; • cooperarea cu alte autorități la nivel local în derularea procesului de implementare a cerințelor de mediu privind calitatea aerului; • promovarea investițiilor de mediu în zone de risc ecologic; • proporția mare de deșeuri organice în totalul deșeurilor solide ar putea fi utilizată în scopul generării de energie neconvențională pe bază de biomasă; • potențial al zonei pentru producerea de energie regenerabilă; • atragerea de finanțări prin Fondurile Structurale ale UE și prin Fondul de Mediu, în vederea implementării proiectelor necesare orașului pentru îmbunătățirea standardelor de mediu, reabilitarea și modernizarea tehnologică a echipamentelor și instalațiilor din	de investiție a proiectelor în domeniul infrastructurii de mediu, în special de către comunitățile mici și medii; • riscul neadaptării la condițiile de calitate impuse de UE; • utilizarea în exces a apei subterane poate diminua această resursă și poate determina migrația agenților contaminatori către ea; • utilizarea în continuare a nitraților și fosfaților din agricultură și a solvenților clorurați din industrie poate afecta semnificativ calitatea apelor; • instabilitatea legislației cu impact asupra mediului; • poluarea atmosferei generată de emisiile de poluanți produși de sursele staționare ale instalațiilor industriale; • incapacitatea depozitului conform de a prelua o cantitate de deșeuri care crește semnificativ de la an la an, în special în condițiile unei colectări selective încă defectuoase; • incapacitatea firmelor locale de a se conforma în totalitate standardelor de mediu europene; • neconcordanță între dezvoltarea economică și protejarea mediului.

sectorul industriei poluante; • disponibilitatea fondurilor europene pentru investiții în consolidarea clădirilor; • realizarea de investiții din fonduri europene pentru reducerea riscurilor de accidente de mediu.	
---	--

Dezvoltare economică și resurse umane

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• zonă cu profil preponderent turistic; • diversitatea domeniilor economice reprezentate de agenți economici activi: croitorie, panificație, patiserie – cofetărie, încălțăminte, producere material dendrologic, cultivare pomi fructiferi, minimarketuri, farmacii, servicii bancare, servicii în turism, baze de tratament, baze sportive, servicii de colectare deșeuri, servicii sociale; • implicarea administrației publice locale în dezvoltarea activității turistice prin: accesarea de proiecte cu finanțare externă nerambursabilă – promovare potențial turistic, reabilitarea infrastructurii turistice a stațiunii balneare Băile Govora, înființarea unui Punct de Informare Turistică, asigurarea fondului locativ pentru persoanele evacuate din casele naționalizate și cazuri sociale, pregătirea și specializarea forței de muncă calificată în domeniul turismului și BFKT în cadrul Liceului Tehnologic Băile Govora, înființare Biblionet și proiect WiFi 4EU– asigurarea accesului populației la Internet; • bună colaborare între administrația locală și structurile	• îmbătrânirea populației; • migrarea forței de muncă în țările Uniunii Europene; • salarii minime; • diminuarea numărului de agenți economici; • slaba putere economică a firmelor din zonă (marea majoritate sunt mici și mijlocii); • rată scăzută de activitate și de ocupare a resurselor de muncă; • oportunități reduse de angajare (din punct de vedere al diversității reduse a domeniilor de activitate); • evoluția descrescătoare a numărului de salariați în perioada 2010-2019; • lipsa forței de muncă calificate în meserii noi pe piața muncii; • sărăcia - un obstacol în calea investițiilor pentru diversificarea economiei locale; • număr redus al persoanelor pregătite pentru diverse meserii: comerț, servicii, construcții, turism; • forță de muncă cu mentalități neadaptate noilor cerințe ale pieței muncii; • interes scăzut al agenților economici pentru formarea profesională a angajaților, dar și

județene O.C.P.I, Direcția Agricolă, Statistică, Îmbunătățiri Funciare; • definitivarea aplicării legilor fondului funciar și a Legii nr. 10/2001; • majoritatea terenurilor sunt de categoria păduri cu ionizare negativă influențând clima locală.	neimplicare în punerea în practică a cunoștințelor acumulate de elevi; • inexistența investițiilor străine; • lipsa intenției de revigorare a specificului localității; • diminuarea locurilor de muncă; • activitate turistică sezonieră; • servicii de calitate redusă (tarife mari, stare avansată de degradare a clădirilor și a bazei materiale); • clădiri degradate, atât cele de patrimoniu, cât și cele revendicate de proprietari; • fonduri insuficiente pentru întreținerea infrastructurii turistice; • promovare modestă a potențialului turistic din partea operatorilor economici; • lipsa parteneriatelor între operatorii de turism și administrația publică locală; • carențe educaționale atât în rândul locuitorilor, cât și în rândul turiștilor, în ceea ce privește menținerea ordinii și curățeniei; • venituri obținute la negru; • munca sezonieră în care este activă majoritatea populației se desfășoară în special în anotimpurile primăvară și vară; • unele terenuri nu sunt identificate / cadastrate / măsurate topo-GPS; • scăderea dramatică a culturilor agricole, a numărului de animale și îmbătrânirea lucrătorilor în agricultură și zootehnie; • terenurile degradate sunt formate din tufuri vulcanice, nisipuri care favorizează alunecările de teren; • fondul forestier aparținând statului și persoanelor private conține zone degradate cu ravene pe torenții din interiorul acestuia; • lipsa asociațiilor agricole; • prețul crescut la utilajele agricole; • credite neaccesibile. •
--	--

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• diversificarea activităților economice în special în sectorul serviciilor; • realizarea de parteneriate public – private; • posibilitatea de înființare a unui centru de colectare și prelucrare fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale; • valorificarea masei lemnoase – secții de producție; • creșterea standardului de calitate și imagine a orașului prin reabilitarea fațadei clădirilor, respectarea PUG ului și a Regulamentului de urbanism, ducând astfel la creșterea gradului de atractivitate a stațiunii; • sprijinirea activităților economice la nivel local prin înființarea unui centru pentru dezvoltarea mediului de afaceri; • atragerea fondurilor europene specifice diferitelor programe de finanțare; • valorificarea resurselor naturale existente; • programe guvernamentale și europene de stimulare a dezvoltării întreprinderilor; • atragerea investitorilor prin oferirea de facilități locale; • implicarea actorilor locali din domeniile socio - economice în rezolvarea problemelor comunității; • consolidarea și dezvoltarea sectorului productiv; • creșterea capacității de dezvoltare și stimulare a cooperării între administrația locală și mediul de afaceri; • diversificarea economiei în vederea acoperirii sectoarelor	• lipsa unor surse financiare constante; • pandemia și criza economică mondială agravantă – multe firme mici și mijlocii s-au închis; • capacitate redusă la schimbare a agenților economici și a forței de muncă; • creșterea atracției turiștilor români pentru destinații externe; • degradarea clădirilor istorice contribuie la o imagine nefavorabilă stațiunii; • reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia; • migrarea personalului specializat; • lipsa unui act unic de control; • proces birocratic complicat; • instabilitatea legislativă ceea ce duce la o previzionare deficitară a bugetului de venituri și cheltuieli; • cadrul legislativ insuficient pentru sprijinul IMM - urilor la debut; • oferte de creditare greu accesibile (garanții și dobânzi mari); • fluctuațiile cursului valutar; • creșterea șomajului; • acutizarea problemelor sociale.

absente sau deficitare în mediul de afaceri local; • promovarea potențialului turistic local; • asigurarea condițiilor pentru atragerea și susținerea investitorilor români și străini cu un real potențial economic (mediu economic stabil, acces la piață și competiție liberă, sisteme de taxare coerente și transparente); • dezvoltarea asociațiilor agricole; • încurajarea fermierilor, dezvoltarea culturilor agricole și zootehniei.	
---	--

Turism

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• cadrul natural deosebit; • stațiune balneară și turistică de interes național; • posibilități de relaxare (parc balnear, păduri, traseu de cură balneară, piste pentru biciclete etc.); • abundența vegetației care conferă aerului calități excepționale; • stațiunea este așezată într-o zonă geografică cu acces facil către toate obiectivele turistice din zona subcarpatică, inclusiv Transalpina; • calitățile terapeutice ale apelor minerale; • existența bazelor de tratament pentru bolile aparatului respirator, având în vedere recrudescența astmului bronșic la nivel național și la categorii de vârstă din ce în ce mai fragede; • existența Parcului Balnear ca spațiu de promenadă și relaxare; • existența infrastructurii turistice: spații de cazare, alimentație	• activitatea sezonieră a turismului balnear; • stațiunea se încadrează în a doua jumătate într-un top descendent al stațiunilor balneare de interes național în ceea ce privește numărul de turiști sosiți; • existența unor clădiri aparținând sectorului privat aflate în stare avansată de degradare și aspectul dezolant pe care îl produc; • lipsa unor studii recente asupra tratamentului balneo – fizioterapeutic; • lipsa activităților de agrement diversificate care să atragă și turiști din alte categorii de vârstă; • servicii turistice necompetitive; • lipsa asocierii operatorilor de turism și imposibilitatea accesării cu ușurință a programelor fondurilor europene; • medicii români și străini nu mai prescriu tratamente naturiste, balneoclimatice sau de fizioterapie

publică, baze de tratament, spa & wellness; • existența personalului medical calificat în efectuarea procedurilor balneare; • tradiție în cura balneară de peste 140 ani; • existența unităților de cazare cu grad ridicat de confort (4 stele); • existența biletelor de tratament prin Casa de Pensii; • stațiunea s-a bucurat de aprecierea străinilor veniți la tratament; • înființarea unei linii tip Titicar (trenuleț de agrement) în stațiune pentru excursii la obiectivele turistice din apropiere (mănăstiri, salină, ateliere de ceramică); • implicarea administrației publice în ceea ce privește dezvoltarea și promovarea turismului balnear prin implementarea de proiecte specifice; • existența numeroaselor obiective turistice în împrejurimi; • existența salbei de mănăstiri în apropierea stațiunii; • pregătirea forței de muncă calificată în cadrul Liceului Tehnologic, atât pentru specializarea de tehnician în turism cât și pentru ce de asistent medical BFKT; • nu au fost înregistrate evenimente grave care să pună în pericol viața cetățenilor și a turiștilor.	naturiste, ci numai medicamente de viteză și chimicale; • lipsa și/sau dezinteresul promovării tratamentelor balneare în rândul medicilor de familie și medicilor specialiști; • colaborare insuficientă cu Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie; • promovare insuficientă la nivelul corpului medical și a populației la nivel național; • lipsa unor pachete medicale pentru anumite grupe de afecțiuni; • lipsa indicatoarelor spre stațiune în Rm. Vâlcea; • extinderea fenomenului de cazare „la negru” în stațiune, în condiții precare, ceea ce conduce la scăderea prestigiului stațiunii; • lipsa unui centru de informare turistică funcțional; • lipsa unui transport în comun local; • număr redus al punctelor de atracție în stațiune; • promovare insuficientă a potențialului turistic, respectiv a unui brand al zonei; • slaba promovare a stațiunii prin neparticiparea la târguri naționale și internaționale de turism; • inexistența unui Centru de Informare și Promovare Turistică; • slaba conștientizare a importanței dezvoltării turismului zonei; • ofertă slabă și nediversificată a сувенирurilor; • nepromovarea tradițiilor și a obiceiurilor regiunii; • lipsa parteneriatelor și colaborărilor public - privat în turism; • utilizare redusă a mijloacelor informatice și a internetului pentru informare, marketing si rezervare
---	---

	turistică în rândul operatorilor economici; • slaba percepție și implicare a mediului de afaceri local cu privire la perspectivele de dezvoltare a turismului; • investiții financiare reduse pentru amenajarea unor atracții turistice; • inexistența unor centre de divertisment și distracție pentru populația tânără.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• valorificarea diferențiată a potențialului turistic prin eficientizarea structurilor turistice, asigurarea terenurilor necesare pentru dezvoltarea structurilor specifice turismului (sporturi de iarnă, drumeții și diversificarea structurilor de agrement, locuri de joacă pentru copii); • protejarea patrimoniului natural deosebit și conservarea acestuia; • dezvoltarea domeniului de cercetare științifică în domeniul balnear; • dezvoltarea Centrului de Informare Turistică; • existența programelor europene de dezvoltare turistică; • dezvoltarea mai multor forme de turism favorizate de bogăția cadrului natural; • revigorarea tradițiilor populare, meșteșugărești, culinare; • reintroducerea tratamentelor natural benefice organismului în scop profilactic: aer comprimat, băi de nămol simplu, apiterapie; • transformarea drumurilor forestiere aflate în proprietatea orașului în trasee turistice amenajate pentru plimbări, jogging, echitație, ciclism; • promovarea meșteșugurilor și	• inexistența la nivel național a unor programe solide de revigorare și promovare a principiilor naturiste, a tratamentelor balneare; • lipsa investițiilor majore în turismul balnear la nivel național; • degradarea clădirilor și pierderea arhitecturii și patrimoniului pe fondul legislației actuale; • mentalitatea închistată în ceea ce privește asocierea, viziunea, neputința de a avea o vedere de ansamblu asupra resurselor existente și posibilităților de dezvoltare; • degradarea drumurilor județene; • îmbătrânirea populației; • migrarea forței de muncă în străinătate și în alte zone ale țării mai prospere; • accesul slab semnalizat către stațiune pe drumurile naționale și județene; • extinderea fenomenului de cazare „la negru”; • concurența zonelor turistice cu oferte turistice similare în alte regiuni sau țări învecinate, cu strategii de promovare mai bine definite: Călimănești, Băile Olănești etc.; • ofertă de turism nediversificată a stațiunii; • nevalorificarea potențialului

tradițiilor populare din regiune prin intermediul unor târguri ale meșterilor populari și al sărbătorilor tradiționale, bazate pe promovarea produselor tradiționale și naturale;

- dezvoltarea pe termen lung a turismului de afaceri și a turismului de conferință, capabile să elimine caracterul sezonier al turismului;
- crearea și amenajarea unui nou sistem de signalistică turistică de informare și ghidare a turiștilor, conform normelor internaționale, utilizând informații complete, în mai multe limbi de circulație internațională;
- dezvoltarea interesului pentru turismul ecologic și tematic, luând în calcul interesul major manifestat de Uniunea Europeană pentru protecția mediului;
- diversificarea tipurilor de structuri de alimentație turistică din punct de vedere al aspectului, ambianței, specificului gastronomic;
- îmbunătățirea clasificării și a standardelor calitative din majoritatea structurilor de alimentație cu destinație turistică;
- crearea și amenajarea unor noi spații de agrement care să ofere noi oportunități turiștilor sosiți în această zonă.

turistic local cu repercusiuni negative asupra activității economice;

- preluarea unor modele greșite de dezvoltare a locațiilor cu destinații de vacanță;
- nerealizarea unor proiecte de turism din cauza dificultăților legate de proprietatea terenurilor din zonele cu potențial turistic;
- scăderea interesului turiștilor pentru areale turistice datorită lipsei accesului prin intermediul unor tipuri de transporturi speciale (aeriane, feroviare);
- trendul național descendent al natalității și implicit reducerea numărului de potențiali beneficiari ai infrastructurii turistice (copii de vârstă școlară);
- un număr total de turiști tineri relativ mic în raport cu alte țări europene.

Educație, sănătate și asistență socială

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• existența unei infrastructuri de sănătate care cuprinde baze de tratamente balneare, cabinete de medicină de familie, cabinet de stomatologie, cabinet de alergologie, clinică de recuperare medicală, saline artificiale, farmacii; • existența personalului medical calificat; • existența unei persoane în cadrul Primăriei Orașului Băile Govora cu atribuții în domeniul de asistență socială; • receptivitate și flexibilitate privind adoptarea măsurilor de protecție socială din partea Consiliului Local; • număr mic de asistați social, raportat la populație; • existența la nivelul orașului a cadrelor medicale specializate – medici de familie, medici balneologi, medic alergolog, asistenți medical AMG și BFKT, kinezoterapeuți, medic stomatolog, farmaciști etc.; • existența unui centru de permanență care deservește și localitățile învecinate; • construirea blocurilor de locuințe sociale; • număr redus al copiilor aflați în situație de risc; • existența unui grup de acțiune local pentru sectorul social; • bună pregătire metodică, pedagogică, științifică a cadrelor didactice completată cu o perfecționare continuă prin participarea la cursurile organizate de CCD și alte instituții;	• surse financiare reduse în domeniul sănătății; • subfinanțarea sistemului de sănătate publică; • personal insuficient în structurile medicale (asistente medicale, infirmiere, medici); • lipsa unui sistem informatizat privind evidența pacienților; • lipsa unor specialiști în boli de nutriție și a unei secții specializate, psihologie; • dotarea incompletă a cabinetelor medicilor de familie; • migrarea personalului medical calificat către mediul privat și străinătate; • legislație stufoasă, cu dese modificări, uneori contradictorii și lipsită de norme de aplicare; • scăderea natalității și creșterea mortalității; • lipsa unităților medicale conexe (policlinică, imagistică, specialități necesare desfășurării activității medicale – cardiologie, pneumologie, pediatrie etc.); • lipsa unei subunități SMURD; • lipsa unor spații pentru îngrijirea persoanelor vulnerabile; • lipsa unor măsuri de îmbătrânire activă aplicate la nivelul populației vârstnice; scăderea populației școlare pe fondul diminuării considerabile a natalității; • dezinteresul pentru profilul actual al liceului; • scăderea numărului de ore la materiile de examene naționale datorită programei școlare aferentă profilului actual;

• întreaga activitate instructiv - educativă este desfășurată în baza unei planificări judicioase întocmite, urmărindu-se realizarea unor corelații între conținutul predat, obiectivele urmărite, prevederile programei școlare și particularitățile specifice vârstei; • reabilitarea școlii în anul 2008 a dus la asigurarea unei baze materiale bune (conectarea la internet, mobilier corespunzător, material didactic, laboratoare, laptopuri, table interactive, PC-uri, imprimante multifuncționale); • parteneriate cu poliția locală, primăria, agenții economici, o bună relație cu comunitatea locală; • existența unei biblioteci școlare (cca 12.400 de volume); • interesul pentru școala postliceală de BFKT; • implementarea proiectului Rose privind prevenirea abandonului școlar și sprijinul elevilor pentru admiterea la examenul de bacalaureat; • semnarea contractului de finanțare prin PNRR pentru dotarea unităților de învățământ cu mobilier școlar, materiale didactice și echipamente digitale.	• rezistența la schimbare și ritmul lent de adaptare a corpului profesoral la soluțiile inovatoare, constructive pe linia creșterii calității actului didactic; • adaptarea demersului didactic la nevoile elevului văzut ca subiect al actului didactic (învățarea centrată pe elev); • părinții nu se implică suficient în activitatea de educare a copiilor; • comunicarea satisfăcătoare dintre școală și părinți; • lipsa unui psiholog și a unui bibliotecar la Liceul tehnologic; • fondurile bănești nu sunt suficiente pentru diferite achiziții sau lucrări ce ar fi necesare în școală; • existența unor elevi dezinteresați de școală din cauza anturajului, lipsurilor materiale sau a supravegherii din partea părinților; • lipsa unor proiecte de atragere de fonduri externe; • existența unei singure săli de sport; • scădere numărului de cititori în cadrul populației școlare pe fondul utilizării tot mai ridicate a gadgeturilor (smart phone, tabletă, laptop); • alocarea insuficientă sau deloc de fonduri de la bugetul local pentru susținerea unor activități sau proiecte școlare; • lipsa unor inițiative de motivare a elevilor cu rezultate bune la învățătură și disciplină.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• modernizarea și diversificarea serviciilor medicale și sociale; • reînființarea unei creșe cu program prelungit; • atragerea fondurilor europene pentru dezvoltarea serviciilor medicale și sociale;	• costurile ridicate ale aparaturii medicale, lipsa fondurilor și birocrația conduc la renunțarea actului de modernizare și dotare; • reducerea fondurilor guvernamentale pentru anumite servicii sociale;

• atragerea ONG-urilor în domeniul asistenței medicale, încheierea de parteneriate în vederea extinderii și modernizării serviciilor sociale de prim ajutor, a unui centru paleativ, centru de permanență, centru de recuperare și reabilitare etc.; • construirea de locuințe sociale și centre de zi destinate persoanelor cu dizabilități și copiilor proveniți din familii disfuncționale; • curriculum-ul la decizia școlii permite valorificarea calităților individuale; • varietatea cursurilor de formare și perfecționare organizate de CCD, universități, proiecte MEN; • schimbarea profilului actual al liceului; • campanii de conștientizare a părinților și implicare în viața școlară; • schimburi de bune practici cu școli din U.E.; • diversificarea activităților în domeniul extrașcolar și crearea de noi ateliere de activitate; • instituirea unor programe de consiliere a copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate; • programe de reconversie profesională; • deschiderea școlilor de sâmbătă și duminică; • înființarea unor grupe cu program prelungit la grădiniță; • înființarea unui program after school; • organizarea în cadrul liceului a unor cursuri gratuite de învățare a unei limbi străine, utilizarea calculatorului, ateliere de petrecere a timpului liber pentru copiii din comunitate și împrejurimi (origami, desen, pictură, dansuri, teatru, artă fotografică, sport etc.).	• subfinanțarea sistematică a sistemului medical; • creșterea numărului de probleme medicale ca urmare a sporirii grupului de vârstă înaintată; • metode de profilaxie reduse; • veniturile reduse ale personalului medical, care generează migrarea acestora; • suprasolicitarea sistemului social pe fondul creșterii numărului de beneficiari seniori în lipsa unor măsuri de integrare socială și de îmbătrânire activă; • migrarea populației tinere în căutarea unor locuri de muncă și scăderea natalității la nivelul localității; • educația nu mai e privită ca un mijloc de promovare socială – redobândirea prestigiului profesiei didactice; • existența unui număr foarte mic de cadre didactice motivate, loiale școlii și comunității; • instabilitate legislativă, economică și socială; • scăderea natalității și implicit a numărului de elevi; • scăderea numărului persoanelor calificate în învățământ prin ieșirea acestora din viața activă; • salarizarea necorespunzătoare și alocarea unui procent mic din PIB pentru învățământ; • legislație lacunară; • migrarea forței de muncă din învățământ, în special tinerii; • lipsa nivelului de educație duce la creșterea gradului de violență și infraționalitate; • migrarea populației școlare către unitățile de învățământ din orașele mai mari.

Cultură și patrimoniu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• existența unei biblioteci publice (cca. 58.000 de volume) și a programului Biblionet; • existența Colecției de arheologie și carte veche bisericească Gheorghe Petre-Govora și a Muzeului balnear; • existența complexului de manifestări cultural-artistice și sportive „Florile Govorei”, anual, în luna august; • organizarea anuală a evenimentului ”Zilele Arhitecturii Balnear”; • existența unei săli de spectacole sau pentru diferite proiecții multimedia; • existența monumentelor istorice aflate în patrimoniul național și local; • prezența unor structuri asociative locale care dezvoltă proiecte în parteneriat cu administrația locală.	• slaba finanțare și sprijinirea insuficientă a artei și culturii; • lipsa unor activități derulate de către bibliotecă, în parteneriat cu școala sau cu instituții similare; • lipsa unei scene proprii pentru desfășurarea de spectacole în aer liber; • insuficienta promovare la nivel național și internațional a obiceiurilor specifice; • absența unui program coerent în domeniul educației permanente; • starea avansată de degradare a unor clădiri de patrimoniu, aflat în proprietate privată, fapt care duce la un aspect dezolant al stațiunii.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• realizarea unor programe cu finanțare europeană și cofinanțare din partea autorităților locale pentru salvarea și restaurarea unor obiective de patrimoniu aflate în stare avansată de degradare; • interesul și implicarea administrației publice față de necesitatea reabilitării obiectivelor de patrimoniu; • accesarea de fonduri europene nerambursabile pentru activități culturale; • valorificarea unei serii de sărbători locale ca evenimente culturale; • restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural.	• nerealizarea unor programe de restaurare poate duce până la degradarea totală a unor monumente istorice și la dispariția acestora; • necunoașterea sau încălcarea cu bună știință a legislației în vigoare de către deținătorii de monumente istorice și alte bunuri culturale, sub privirile tolerante ale autorităților locale, poate duce la agravarea procesului de degradare a obiectivelor de patrimoniu; • lipsa fondurilor locale necesare contractării de fonduri europene în domeniul cultural; • creșterea decalajelor educaționale, culturale, absența unor noi perspective pentru cetățeni,

	slăbirea coeziunii sociale, vor deveni evidente în viitor în absența programelor și acțiunilor de educație permanentă; • dezinteres general pentru cultură; • dispariția meșterilor și creatorilor populari de la nivel județean pe fondul lipsei posibilității valorificării produselor create.
--	--

Demografia

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• rată a mortalității mai mică în anii 2021 și 2022 față de punctul de referință, anul 2016. De-a lungul perioadei analizate rata mortalității prezintă diverse fluctuații; • distribuție relativ egală între sexe la nivelul anului 2022;	• nivel scăzut al oportunităților de angajare, în special în mediul rural; • scădere a ratei natalității; • trend descendent al numărului de locuitori; • rată a mortalității relativ ridicată, mai ales după pandemia COVID 19.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• consilierea persoanelor inactive, a șomerilor de lungă durată, a șomerilor voluntari și a grupurilor sociale defavorizate, în scopul integrării acestora pe piața muncii; • implementarea unor măsuri de îmbătrânire activă în vederea reducerii gradului de dependență; • creșterea ratei natalității prin programe de susținere a familiilor și prin atragerea de familii tinere în oraș.	• migrația populației tinere, în scopul finalizării studiilor, fără ca ulterior să aibă loc revenirea acestora în oraș; • migrarea forței de muncă în alte localități, producând un deficit local al forței de muncă; • îmbătrânirea accelerată a populației ce va determina un grad ridicat de dependență în lipsa unor măsuri de îmbătrânire activă; • accentuarea formelor de muncă ilegale, la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii și economiei locale.

Administrație publică

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• existența unei experiențe în domeniul proiectelor cu finanțare nerambursabilă; • existența unui portofoliu de proiecte cu finanțare nerambursabilă europeană și	• comunicare interinstituțională greoaie; • număr redus al funcționarilor primăriei care activează în dezvoltarea și implementarea proiectelor;

națională, implementate și în curs de implementare; • ponderea ridicată a funcționarilor publici cu studii superioare; • existența parteneriatelor și acordurilor de colaborare cu ONG-uri, unități administrativ-teritoriale din țară și din străinătate; • implicarea administrației locale în problematica dezvoltării durabile a orașului; • pagină de web proprie care oferă cetățenilor informații diverse; • existența unui sistem de plată online a taxelor și impozitelor; • formulare ce pot fi descărcate sau completate online; • grad scăzut de îndatorare al bugetului local; • apartenența la Asociații de Dezvoltare Intercomunitară și G.A.L.; • apartenența la asociații de profil: Asociația Orașelor din România și Asociația Națională a Stațiunilor Balneare și Turistice din România; • menținerea unei atitudini transparente și manifestarea deschiderii instituționale către cetățeni.	• nivel redus de colectare a taxelor și impozitelor locale; • atractivitate scăzută a activității administrației publice pentru tinerii profesioniști; • populația are așteptări mai mari de la administrația publică; • resursele financiare limitate ale bugetului local; • existența decalajului dintre momentul pregătirii documentațiilor pentru obținerea finanțării și momentul lansării programelor de finanțare; • interesul redus al populației pentru implicarea în structuri asociative în scopul rezolvării propriilor probleme; • orientările politice care dau naștere la conflicte de interese în procesul decizional la toate nivelurile – local, județean, național.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• dezvoltarea activității de consultare a populației cu privire la problemele orașului; • implicarea activă a comunității în activitatea decizională; • programe de specializare și pregătire pentru funcționarii publici; • finanțarea unor proiecte prioritare pentru dezvoltarea componentei de agrement a orașului, printre care se numără proiectul de realizare a unui parc de agrement; • digitalizarea serviciilor publice în cadrul unui proiect integrat de tip "Smart City";	• migrarea specialiștilor din aparatul de specialitate, în special a celor implicați în atragerea de fonduri europene; • efectele pandemiei și crizei economice pot afecta bugetul local; • măsuri administrative și financiare guvernamentale care limitează activitatea administrației publice locale; • necooperarea reprezentanților Consiliului Local în vederea aprobării unor proiecte/ decizii; • menținerea unei imagini publice negative a funcționarului din administrația publică.

- disponibilitatea fondurilor nerambursabile prin intermediul Programelor Operaționale;
- dezvoltarea relației de parteneriat cu organizațiile patronale, mediul universitar și societatea civilă;
- oportunități de parteneriate cu unități administrativ teritoriale similare din Uniunea Europeană;
- elaborarea strategiei de dezvoltare durabilă;
- aprobarea spre finanțare a unor proiecte de dezvoltare a capacității administrative cu fonduri nerambursabile, corespunzătoare perioade de programare 2021-2027;
- desfășurarea unor programe de specializare a resurselor umane din administrația publică;
- dezvoltarea activității de consultare a populației cu privire la problemele orașului – bugetare participativă.

SECȚIUNEA 3. VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE

3.1. Fundamentarea formulării viziunii și obiectivelor strategice

Viziunea și obiectivele de dezvoltare la nivel local trebuie să reflecte cât mai bine nevoile reale ale comunității, precum și ceea ce se înțelege prin „binele comun”, așa cum este reprezentat și imaginat de către aceasta. În completarea analizei datelor statistice și evoluțiilor din ultimii ani, exercițiul consultărilor este esențial în formularea unor obiective comune de dezvoltare, validând ipoteze și configurând în mod pragmatic cea mai bună versiune posibilă a orașului pentru următorii zece ani.

Binele comun este greu de estimat și este evident faptul că nu va exista o strategie greșită sau corectă pe deplin, așa cum nevoile subiective ale fiecăruia sunt, în sine, valide. Pentru ca o strategie să își îndeplinească însă scopul, este important ca aceasta să fie elaborată pe baza unui proces cât mai incluziv, care să acopere nevoile diferiților actori și cât mai transparent. Aceasta presupune un set clar de priorități, cu o perioadă definită de implementare, bugete aferente și o comunicare continuă a stadiului implementării.

Prioritizarea presupune ca proiectele majore, odată stabilite, să fie asumate ca atare și să nu fie schimbate cu altele, fără o fundamentare obiectivă. În mod ideal, aceste proiecte au capacitatea de a atrage și canaliza resursele potrivite, având la bază un consens general privind utilitatea lor.

Pe de altă parte, anul 2020 a demonstrat cât de importantă este capacitatea de adaptare rapidă la schimbări majore ce au afectat întreaga comunitate (pandemia COVID 19). Menirea unei strategii nu este de a fi un document rigid, ci de a ghida dezvoltarea pe termen mediu, astfel încât resursele și oportunitățile să poată fi utilizate în mod eficient și să se poată răspunde cu agilitate noilor provocări. Având o strategie bazată pe priorități și o viziune comună, dezvoltarea unui oraș va fi mai ușor de susținut chiar și în perioade cu schimbări și provocări majore.

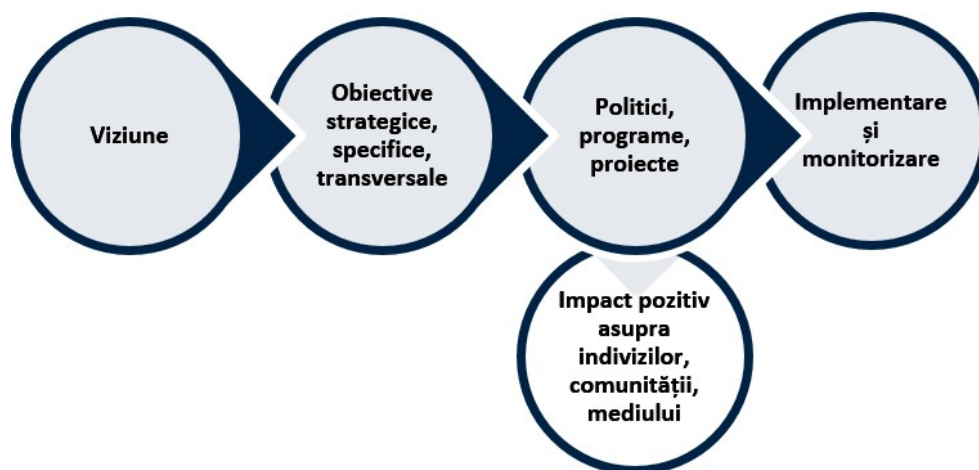

Figura nr. 42. Elemente de planificare strategică

3.1.1. Principii de planificare integrată

Dezvoltarea viziunii, identificarea obiectivelor strategice și a mecanismelor de realizare a acestora se bazează pe un set de principii ce susțin abordarea integrată și un proces de planificare eficientă:

a) Abordare participativă. În cadrul procesului de elaborare a strategiei, au fost facilitate diverse procese de consultare și implicare a părților interesate (cercetări, sondaje, consultări tematice, platformă online pentru colectare de provocări și soluții),

care au avut ca scop reflectarea nevoilor și priorităților identificate de către cetățeni și diverse grupuri-țintă. De asemenea, strategia propune măsuri de susținere și simplificare a procesului de participare prin accelerarea digitalizării instituțiilor publice și oferă o listă de proiecte prioritare, a căror implementare poate fi monitorizată ușor.

b) Prioritizare și responsabilitate asumată. Unul dintre instrumentele esențiale pentru o strategie de succes, care să reprezinte mai mult decât o pre-condiție pentru accesare de fonduri este exercițiul prioritizării și asumării unei liste scurte de proiecte, ușor de monitorizat de către cetățeni. Procesul vizează obținerea unui portofoliu de proiecte prioritare care să se încadreze în bugetul de investiții estimat pentru perioada 2021-2030 și care să fie asumate ca atare, cu responsabilități și termene clare. Prioritizarea ar trebui să urmeze nevoile reale ale comunității, pentru care se vor identifica ulterior diverse surse de finanțare, preferabil externe.

c) Integrare orizontală și verticală. Planificarea eficientă necesită coordonarea instituțiilor și departamentelor cu responsabilități în acest sens de la nivel local, din diferite domenii, precum și a celor de la nivel județean, regional, național și european. Astfel, procesul de elaborare a strategiei a avut la bază identificarea și analiza diferitelor documente strategice relevante, cu scopul coordonării cu politicile regionale (nivel la care se asigură managementul FEDR) și cu obiectivele prioritare de la nivel național și european.

d) Abordare inter-jurisdicțională. Aglomerările urbane cele mai dinamice au și cel mai mare succes în a atrage oameni și investiții, iar la baza dezvoltării acestora stă cooperarea și planificarea inter-jurisdicțională. Elaborarea strategiei a integrat nevoile de dezvoltare de la nivelul unității administrativ-teritoriale Băile Govora și a identificat măsuri ce întăresc accesul locuitorilor la oportunități și legăturile dintre zona urbană și cea rurală.

e) Complementaritatea măsurilor *hard* și *soft*. Pentru a elabora o strategie integrată, este important să se mențină un echilibru între investițiile „hard”, cum ar fi parcuri de afaceri, parcuri industriale, dezvoltări rezidențiale, rețele de transport și investițiile „soft”, precum programe de sprijinire a afacerilor și inovării, crearea de programe pentru calificarea forței de muncă și facilitarea accesului grupurilor defavorizate pe piața muncii, programe și activități culturale.

f) Continuitatea procesului de planificare. Planificarea dezvoltării urbane este un proces ciclic, ce necesită o întoarcere regulată către viziunea, obiectivele și măsurile propuse anterior, astfel încât să se asigure o evaluare realistă a acestora și o actualizare, în funcție de situația existentă la nivel local și direcțiile strategice relevante de la nivel regional, național și european.

3.2. Concept de dezvoltare spațială

Dezvoltarea spațială durabilă este unul din cele cinci obiective prioritare ale Politicii Urbane a României, având în vedere rolul transversal al planificării spațiale în atingerea celor trei scopuri:

1) Orașe verzi și reziliente, prin influența directă pe care forma și structura unui oraș o au asupra eficienței mobilității, a amprente de carbon și a rezilienței urbane, atât în fața dezastrelor naturale și a provocărilor climate, cât și a asigurării unui mediu verde și curat;

2) Orașe competitive și productive, prin crearea unor spații publice de calitate,

care să stimuleze atractivitatea orașului pentru locuire, muncă și investiții și prin valorificarea eficientă a clădirilor și terenurilor bine amplasate pentru investiții strategice;

3) Orașe juste și incluzive, prin asigurarea accesului echitabil la utilități și servicii publice, a calității vieții și locuirii pentru toți și prin crearea unui spațiu public incluziv, care să stimuleze spiritul comunitar.

La nivel global există o înțelegere asupra faptului că orașele compacte, regenerate și conectate sunt atât un vehicul spre cât și un produs al dezvoltării durabile, făcând din acestea principii coordonatoare în planificarea spațială. Aceste principii sunt general valabile tuturor orașelor ce vor să se îndrepte în direcția sustenabilității spațiale, atât celor dinamice, aflate în expansiune, cât și celor aflate în contracție, care se confruntă cu provocări demografice, economice sau spațiale, chiar dacă prioritizarea și aplicabilitatea lor ar putea diferi în funcție de particularitățile contextului local.

Pentru valorificarea resurselor locale într-un mod eficient, incluziv și sustenabil, procesul de amenajare al teritoriului ar trebui să urmărească trei direcții de acțiune:

1) Dezvoltarea urbană compactă, printr-o planificare pro-activă, echilibrată și în cazul orașelor dinamice, prin limitarea expansiunii urbane necontrolate și prin definirea unor zone prioritare de dezvoltare în care să fie aplicate politici locale de densificare și diversificare;

2) Regenerarea urbană care să vizeze creșterea atractivității nucleului urban prin revitalizarea spațiului public, a calității vieții în cartierele rezidențiale și valorificarea activelor urbane bine amplasate pentru investiții strategice, cum ar fi obiectivele de patrimoniu sau zonele industriale dezafectate;

3) Îmbunătățirea conectivității în interiorul zonelor de dezvoltare și între zonele urbane și peri-urbane, vizând reducerea dependenței față de automobil, facilitarea mobilității nemotorizate, creșterea accesibilității la servicii în interiorul cartierelor și accesul echitabil la servicii publice.

Cel de-al patrulea obiectiv, cel al orașelor bine guvernate, este o condiție prealabilă pentru atingerea primelor trei, prin facilitarea cadrului instituțional care să eficientizeze procesul de amenajare a teritoriului, astfel încât acesta să se facă într-o manieră pro-activă, prin definirea zonelor de dezvoltare prioritare și să capete un rol coordonator și integrator pentru implementarea politicilor sectoriale la nivel metropolitan.

Astfel, pentru consolidarea procesului de amenajare a teritoriului astfel încât acesta să promoveze principiile sustenabilității spațiale, sunt necesare:

a) sincronizarea amenajării teritoriului cu politicile sectoriale și investițiile în infrastructura de transport, cea edilitară, socială și în inițiativele ce vizează mediul, astfel încât acestea să fie direcționate spre zonele prioritare de dezvoltare, pentru a stimula investițiile private și a maximiza impactul asupra calității vieții;

b) cooperarea la scară metropolitană și dezvoltarea integrată a zonei peri-urbane, vizând atât consolidarea rolului pe care orașul îl joacă în teritoriul său de influență, cât și implementarea echitabilă a principiilor de dezvoltare sustenabilă în teritoriu, dincolo de limitele administrativ teritoriale.

Orașul Băile Govora se confruntă cu provocări demografice și economice specifice „orașelor în contracție” ce își pun amprenta și asupra mediului construit. Orașul nu are o forță economică foarte mare și se confruntă cu declin demografic semnificativ.

Pentru a facilita dezvoltarea urbană durabilă, având în vedere configurația actuală a teritoriului, modelul de dezvoltare spațială al orașului Băile Govora ar trebui să urmărească două principii directoare:

- **dezvoltarea compactă a orașului**, prin valorificarea terenurilor și a clădirilor bine amplasate pentru investițiile strategice, atragerea de investitori și limitarea zonelor de expansiune (intravilanului) pentru a eficientiza cheltuielile legate de livrarea serviciilor publice și a stimula regenerarea zonei centrale și a activelor de patrimoniu;

- **abordarea integrată a dezvoltării orașului Băile Govora în raport cu aglomerarea urbană**, cu precădere prin eficientizarea legăturilor cu municipiul Râmnicu Vâlcea, valorificarea specificului local (ex. suprafața generoasă de spațiu verde, accesibilitatea pietonală) și consolidarea profilului funcțional al orașului.

Procesul de regenerare urbană este critic pentru creșterea calității vieții, a atractivității turistice și a competitivității economice în interiorul orașului, însă el trebuie să valorifice cu prioritate resursele de spațiu verde, patrimoniul și să faciliteze mobilitatea pietonală și adaptarea fondului construit și a spațiului public la nevoile unei populații aflate în proces de îmbătrânire – ex. accesibilizarea domeniului public, al blocurilor și clădirilor publice, astfel încât persoanele vârstnice și cele cu dizabilități să fie încurajate să aibă o viață cât mai activă. Următoarele direcții de intervenție prioritară ar trebui urmărite:

- **regenerarea zonei centrale și a spațiilor publice reprezentative**, prin creșterea calității spațiului urban, promovarea caracterului inovativ și multifuncțional al acestora și facilitarea accesibilității pietonale;
- **regenerarea spațiilor verzi**, pentru a crește calitatea parcurilor și a grădinilor publice și pentru a facilita accesul echitabil la spații verzi în proximitatea locuinței. Zona de intervenție prioritară: Parcul Balnear este o resursă unică pe care orașul o poate valorifica atât pentru a crește calitatea vieții din oraș, fiind principalul loc de recreere și promenadă al locuitorilor și turiștilor stațiunii Băile Govora, fiind totodată un punct de atracție de interes național.
- **regenerarea patrimoniului construit**, atât cel istoric și cultural, cel industrial dar și alte obiective de interes public, precum liceul, grădinița, dispensarul uman, centrul de permanență, sau piața agroalimentară, fie prin modernizarea spațiilor funcționale sau reconversia funcțională a obiectivelor dezafectate;
- **regenerarea urbană a zonelor de locuințe** prin creșterea echipării acestora cu dotări de cartier, conturarea unor centre de cartier și facilitarea accesibilității pietonale în proximitatea locuinței. Fondul locativ are nevoie de asemenea de reabilitare, fie prin investițiile directe în reabilitarea ansamblurilor de locuințe colective, fie prin stimularea investițiilor de reabilitare sau reconversie funcțională a clădirilor individuale;
- **regenerarea urbană a zonelor marginalizate, a așezărilor informale și a comunităților rurale aflate în administrarea orașului**, prin creșterea accesului la servicii publice, acoperirea lacunelor din infrastructura tehnico-edilitară și socială și conectarea lor la nucleul orașului.

3.3. Viziunea 2030

Viziunea și obiectivele de dezvoltare la nivel local trebuie să reflecte cât mai bine nevoile reale ale comunității și să definească direcțiile de acțiune pe termen mediu și lung - așa-zisa „stare dorită”, în modul în care este reprezentat și imaginat de către aceasta.

Întrebările ce stau la baza formulării viziunii pleacă de la un nivel general - *Cum va fi Băile Govora peste câțiva ani?* la un nivel concret: *Ce își doresc locuitorii? Cum se poate răspunde nevoilor acestora și cum poate fi îmbunătățită calitatea vieții?*

Misiunea propusă este ca Băile Govora să fie un oraș vibrant din punct de vedere economic, cu o administrare deschisă și participativă, și, de asemenea să fie un habitat atractiv pentru turiști, cetățeni, cu o infrastructură dezvoltată durabil, ce înglobează soluțiile inteligente pentru rezolvarea priorităților actuale și a provocărilor viitoare ale orașului și ale comunității.

Misiunea Orașului Băile Govora este de a oferi cadrul propice pentru integrarea și susținerea reciprocă a principiilor de dezvoltare pentru perioada viitoare de programare. În acest sens, este recomandată utilizarea unei abordări de tip participativ, care să implice atât cetățenii și reprezentanți ai sectorului economic, cât și instituțiile publice, ONG-uri și alți actori cheie relevanți.

Viziunea de dezvoltare

Băile Govora – Perla turismului balnear românesc

Băile Govora trebuie să redevină una dintre principalele destinații turistice balneoclimaterice din România având o ofertă turistică diversificată și atractivă pe tot parcursul anului, servicii turistice de înaltă calitate, într-un cadru natural de excepție, lipsit de poluare.

Băile Govora va parcurge o etapă esențială a dezvoltării sale, în care se va redefini în contextul turistic național și extern. Având drept reper și îndemn renumele de „Perla a turismului balnear românesc”, Băile Govora își va valorifica potențialul extraordinar al izvoarelor minerale și al cadrului natural deosebit, devenind o veritabilă „Perla a turismului balnear românesc”.

Turiștii stațiunii vor beneficia de servicii diversificate și de înaltă calitate, demne de o stațiune de talie europeană. Calitatea serviciilor va fi o trăsătură definitorie a turismului din Băile Govora, un atu care va fi inclus pe cartea de vizită a stațiunii.

Băile Govora va fi o stațiune activă și plină de viață indiferent de sezon. Va fi destinația atât a turiștilor care doresc să beneficieze de proprietățile curative ale apelor minerale dar și a celor care caută un loc de odihnă sau de relaxare activă în natură, departe de grijile cotidiene, a celor care vor să se distreze cu prietenii, a celor care practică sporturi etc. Oferta turistică a stațiunii va fi bogată în evenimente care vor atrage segmente variate de turiști și care vor contribui la atractivitatea generală a stațiunii.

Băile Govora – Acasă

Băile Govora va oferi locuitorilor săi condiții bune de trai, oportunități reale de dezvoltare profesională și posibilități variate de petrecere a timpului liber, devenind un loc atractiv pentru a trăi și a munci.

Comunitatea locală va dispune de servicii publice de calitate, va avea acces la utilitățile publice de bază și la o infrastructură modernizată. Condițiile de trai din Băile Govora vor tinde spre nivelul celor din statele dezvoltate ale Uniunii Europene, redevenind atractiv pentru cei plecați din oraș și nu numai. Locuitorii orașului Băile Govora se vor putea dezvolta profesional pe plan local datorită diversificării economiei locale și a oportunităților de dezvoltare antreprenorială, susținute nu doar de sectorul turistic dar și de alte activități economice care vor valorifica resursele și avantajele orașului. Posibilitățile de petrecere a timpului liber pe care le va oferi orașul se vor adresa tuturor vârstelor, oferindu-le oportunități de distracție, agrement sau odihnă, activități culturale, concerte etc.

Băile Govora – Oraș verde

Băile Govora va fi un reper al dezvoltării urbane în deplin respect pentru natură, reducând drastic implicațiile negative ale activităților umane asupra mediului și contribuind în permanență la îmbunătățirea acestuia.

Consumul public de energie va fi orientat spre valorificarea oportunităților de generare a energiei nepoluante și alternative, promovând eficiența energetică, inovația în domeniul energiei și protecția mediului printr-un comportament responsabil față de consumul de energie.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Orașului Băile Govora pentru perioada 2021-2030 stabilește o viziune integrată și exhaustivă pe termen lung asupra dezvoltării durabile a comunității, bazată pe coeziune și competitivitate economică, socială și teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru toți membrii comunității locale, regionale, naționale și transfrontaliere, deopotrivă persoane fizice sau juridice.

Pentru elaborarea viziunii de dezvoltare s-a avut în vedere proiecția dezvoltării viitoare a localității prin prisma așteptărilor tuturor categoriilor de factori beneficiari și/sau cu impact direct asupra direcției și intensității de dezvoltare a ansamblului resurselor umane și facilităților operaționale prin care se consolidează potențialul de creștere a calității vieții în orașul Băile Govora.

În formularea viziunii și obiectivului general privind ținta localității pe termen lung, s-a asigurat respectarea unor principii general valabile, care reprezintă cheia de control în implementarea și monitorizarea strategiei pe termen scurt, mediu și lung deopotrivă:

- Corelația directă între strategiile generale naționale și regionale, strategiile specifice, măsurile și proiectele prioritare identificate în funcție de nevoile comunității;
- Asigurarea nivelului participativ al tuturor factorilor locali prin mecanisme de consultare publică. Populația, agenții economici, implicați activ în parteneriate destinate dezvoltării durabile, vor constitui vocea orașului, care se va face auzită prin participare civică susținută, prin implicare activă în viața orașului, în beneficiul tuturor;
- Eficiența utilizării resurselor umane și financiare de care dispune comunitatea – proprii sau atrase - prin integrarea lor.

Ca urmare, viziunea propusă reprezintă un deziderat ambițios, prin care se armonizează întregul spectru de cerințe și condiții prin care să se mobilizeze aspirațiile și resursele orașului spre o dezvoltare integrată durabilă, atractivă și competitivă.

3.4. Aspecte cheie în formularea priorităților de dezvoltare

Nevoile grupurilor-țintă sunt cele care ghidează prioritățile unui oraș. Ca atare, primul pas pentru o strategie de dezvoltare urbană implică maparea și definirea acestora. În acest sens, modelul piramidei lui Abraham Maslo, care continuă să fie folosită în științele sociale de peste 70 de ani, se află la baza stabilirii nevoilor cetățenilor, sectorului privat și al turiștilor.

Identificarea nevoile acestor trei grupuri este esențială, deoarece, potrivit lui Philip Kotler, autoritățile locale abordează politicile și investițiile locale în raport cu trei categorii principale de constituenți: cetățenii, sectorul privat și turiștii.

Aspecte Transversale:

- Incluziune socială – aspecte legate de accesul grupurilor dezavantajate la locuri de muncă, la servicii și utilități publice și de combatere a sărăciei;
- Schimbări climatice – controlul poluării datorate consumatorilor casnici și emisiilor de gaze cu efect de seră.

Nevoile locuitorilor/cetățenilor ce pot fi atrași sunt grupate în următoarele categorii:

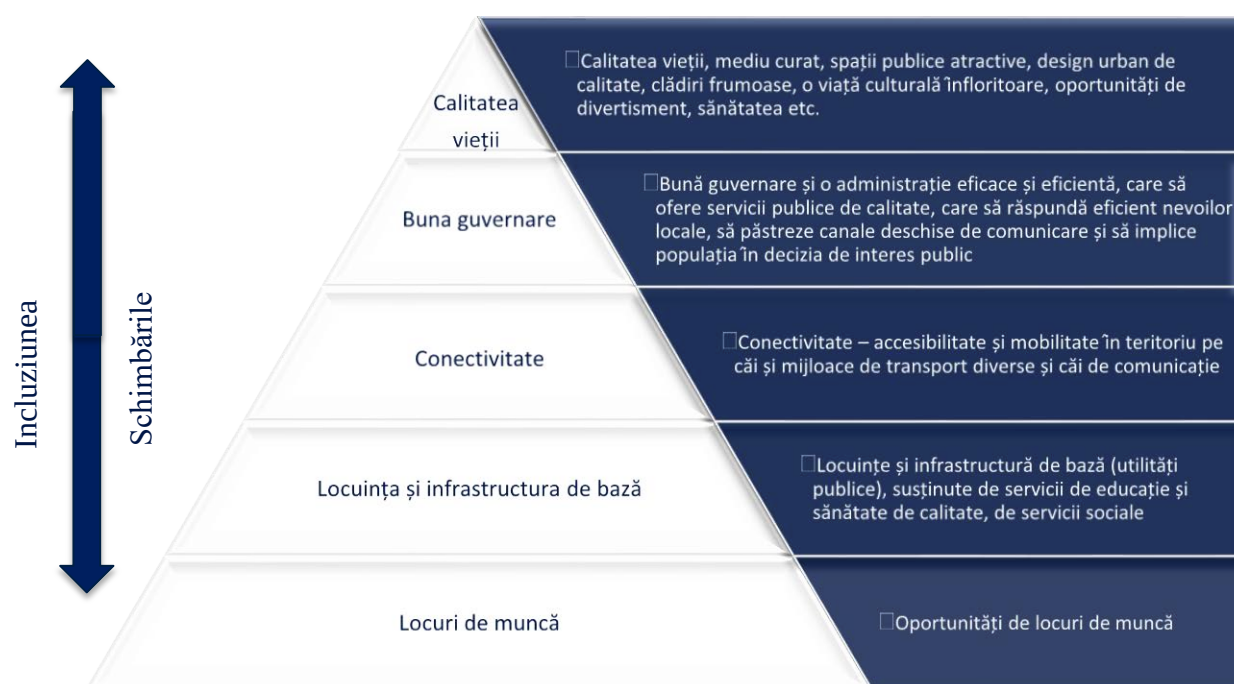

Figura nr. 43. Piramida nevoilor cetățenilor, după Abraham Maslo

Nevoile oamenilor de afaceri/reprezentanți ai companiilor private sunt grupate în următoarele categorii:

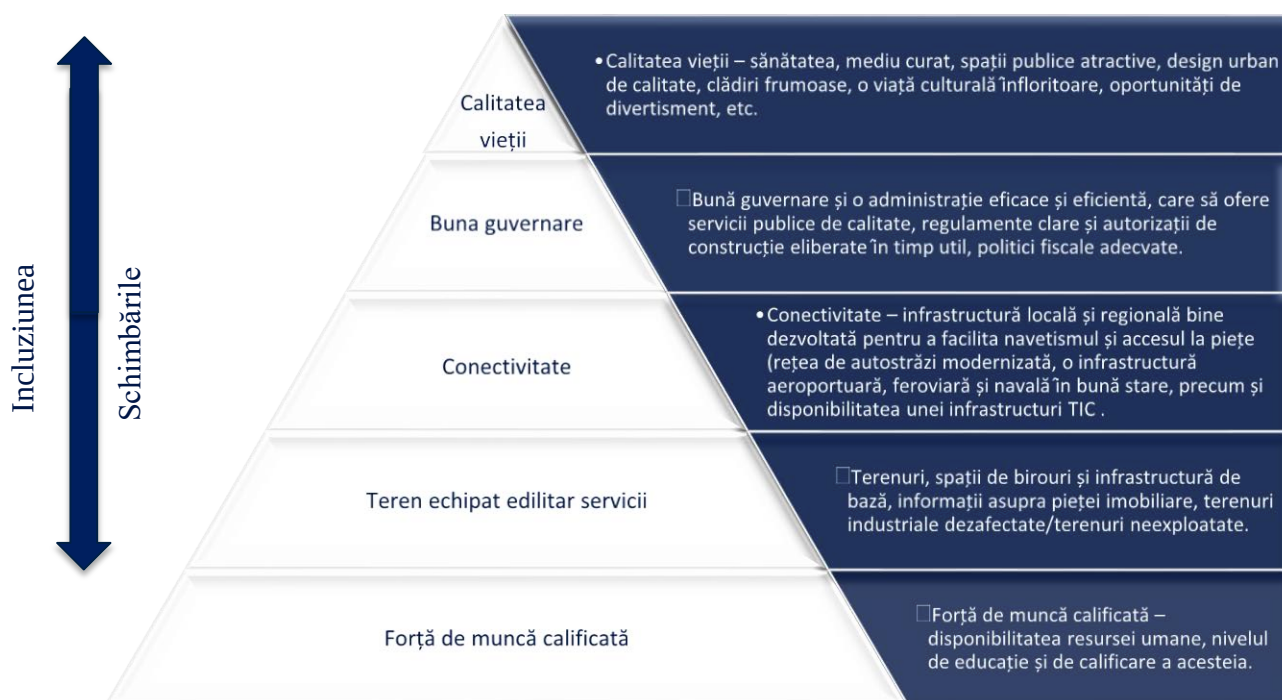

Figura nr. 44. Piramida nevoilor sectorului privat, după Abraham Maslo

Nevoile turiștilor pot fi grupate în următoarele categorii:

Figura nr. 45. Piramida nevoilor turiștilor, după Abraham Maslo

3.5. Obiective strategice și specifice de dezvoltare

Finanțările europene pentru dezvoltare, se vor concentra pe proiecte inovative, prietenoase cu mediu în viitorul cadru financiar al Uniunii Europene 2021-2027. România dispune în prezent de două strategii naționale care menționează cinci domenii de bază dar, pe lângă acestea, fiecare dintre cele 8 regiuni de dezvoltare are propria sa strategie cu o listă proprie de domenii identificate. Toate acestea trebuie analizate și îmbinate pentru a obține niște direcții coerente de dezvoltare integrată.

Și orașul Băile Govora are în vedere dezvoltarea de documente strategice pentru a stabili priorități cu scopul de a crea un avantaj în dezvoltarea pe termen lung. Strategiile elaborate la nivel local au o importanță deosebită în ceea ce privește utilizarea fondurilor europene pentru exercițiul financiar 2021-2027, care să ducă la îndeplinirea principalului deziderat al stațiunii: **"BĂILE GOVORA - PERLA TURISMULUI BALNEAR ROMÂNESC"**.

În conformitate cu prevederile aprobate prin *Memorandum-ul* pe tema: *Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027*, este absolut necesară elaborarea unor documente strategice care să asigure continuarea dezvoltării urbane durabile a orașului Băile Govora și creșterea calității vieții cetățenilor săi, prin stabilirea unor planuri de acțiune coerente, în toate domeniile importante, precum și prin identificarea tuturor surselor de finanțare care să asigure implementarea cu succes a măsurilor și proiectelor propuse.

Obiectivul general este reprezentat de promovarea dezvoltării urbane durabile în orașul Băile Govora, prin elaborarea principalelor documente de planificare strategică, astfel încât acestea să răspundă condiționalităților de finanțare pentru perioada de programare 2021-2027 a fondurilor europene. Astfel, vor fi asigurate elementele definitorii pentru fundamentarea deciziilor și asigurarea unei planificări strategice integrate și coerente, respectiv *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană*, respectiv vor fi stabilite misiunea, viziunea și planul de acțiune pe termen mediu și lung, prin elaborarea documentelor de planificare strategică fundamentale.

Documentul strategic va conduce la îmbunătățirea proceselor interne la nivelul orașului Băile Govora, furnizând instrumentele necesare pentru prioritizarea investițiilor, încadrarea acestora în timp funcție de condiționalitățile locale, regionale, naționale și europene, pentru evaluarea riscurilor și pentru monitorizarea implementării planurilor de acțiune stabilite.

De asemenea, prin parcurgerea etapei de consultare publică, atât în etapa de analiză a situației actuale, cât și în cea de formulare a planului de acțiune pentru documentele strategice ce vor fi elaborate, proiectul va contribui la consolidarea transparenței decizionale a autorității publice locale.

Obiectivele specifice în elaborarea SIDU 2021-2030 sunt:

- *necesitatea actualizării documentelor programatice existente, printr-o prelungire a planificării pe termen mediu și lung și stabilirea unor noi obiective, adaptate la noul context social-economic și la noile instrumente de finanțare;*
- *asigurarea unei tranziții de la perioada de programare financiară 2014-2020 către viitoarea perioadă de programare 2021-2027;*
- *asigurarea premiselor unei utilizări eficiente și eficace a fondurilor europene și naționale;*
- *necesitatea existenței unei strategii integrate, care să permită combinarea domeniilor de intervenție din toate cele cinci obiective de politică ale Uniunii Europene;*

- asigurarea fundamentului pentru o abordare flexibilă pentru perioada de programare 2021-2027, privind modul de implementare a fondurilor europene, în sensul definirii proiectelor punctuale dedicate administraţiei locale, dar şi a unora care să se încadreze în strategii integrate pentru zone metropolitane sau aglomerări urbane;
- analiza efectelor implementării planurilor de acţiune ale documentelor strategice corespunzătoare perioadei anterioare şi determinarea deficienţelor şi necesităţilor de acţiune pentru perioada care urmează;
- identificarea surselor de finanţare şi definirea unui plan de acţiune care să asigure accesarea la un nivel maxim a fondurilor disponibile;
- definirea procedurilor de prioritizare a proiectelor pe baza unei analize
- multicriteriale cu parametri bine definiţi;
- stabilirea criteriilor de monitorizare a implementării planului de acţiune, a responsabilităţilor şi modului de management al riscurilor, astfel încât să se asigure obţinerea rezultatelor şi indicatorilor estimaţi.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Oraşului Băile Govora 2021-2030 integrează obiectivele şi priorităţile strategice care alcătuiesc o politică economică drept sprijin pentru societate, în scopul de a spori bunăstarea cetăţenilor săi, prin creşterea competitivităţii şi productivităţii, promovarea cunoaşterii şi a inovării, crearea locurilor de muncă de calitate, creşterea mobilităţii cetăţenilor, consolidarea coeziunii sociale, a echilibrului teritorial şi a unei economii competitive.

Viziunea de dezvoltare, obiectivele strategice şi obiectivele specifice corespunzătoare stabilesc şi dezvoltă un set de măsuri în care sunt integrate, în termeni operaţionali, acţiunile programelor de cheltuieli ale guvernantei locale.

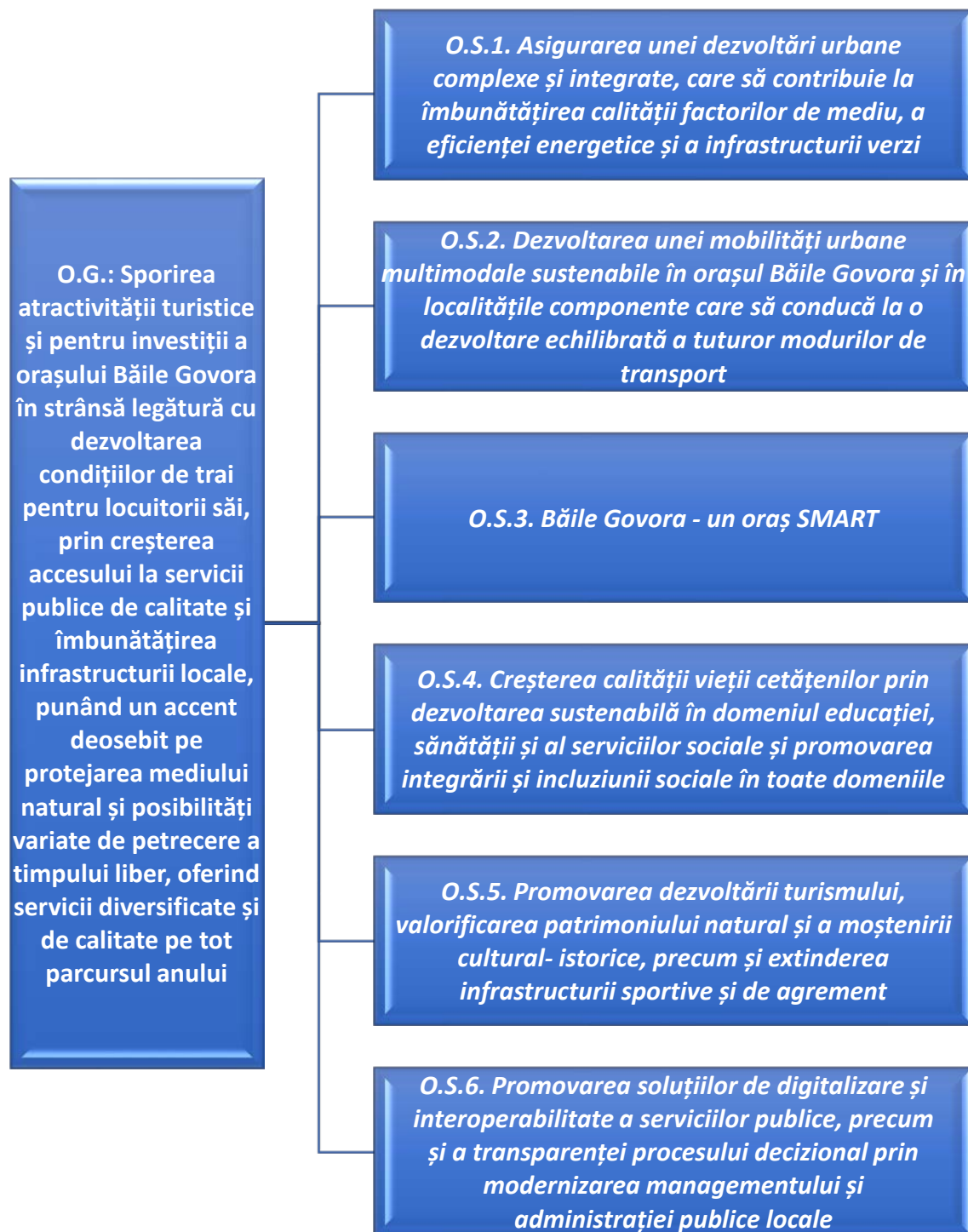
Obiective strategice

SIDU 2021-2030 urmăreşte creşterea bunăstării şi calităţii vieţii cetăţenilor prin promovarea cunoaşterii şi a inovării, crearea locurilor de muncă de calitate, creşterea mobilităţii cetăţenilor, consolidarea coeziunii sociale, a echilibrului teritorial şi a unei economii durabile şi competitive, susţinută de administraţia locală.

Obiectivul general al Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană a Oraşului Băile Govora 2021-2030:

Sporirea atractivităţii turistice şi pentru investiţii a oraşului Băile Govora în strânsă legătură cu dezvoltarea condiţiilor de trai pentru locuitorii săi, prin creşterea accesului la servicii publice de calitate şi îmbunătăţirea infrastructurii locale, punând un accent deosebit pe protejarea mediului natural şi posibilităţi variate de petrecere a timpului liber, oferind servicii diversificate şi de calitate pe tot parcursul anului.

În vederea realizării dezideratelor misiunii strategice a Oraşului Băile Govora, se propun următoarele **OBIECTIVE STRATEGICE**:

Interacțiunea resurselor, corelarea nevoilor comune, concentrarea eforturilor și a responsabilităților partenerilor publici locali, ale căror acțiuni se completează cu viziunea de dezvoltare a mediului privat prin îmbunătățirea proceselor tehnologice folosite și diversificarea activităților economice, vor asigura atingerea obiectivelor strategice asumate.

Implementarea *Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană 2021-2027* va determina creșterea nivelului de predictibilitate a acțiunilor, managementul eficient al politicilor

publice, crearea conexiunii dintre planificarea politicilor publice și elaborarea bugetelor locale multianuale, creșterea coerenței și eficienței în cheltuirea fondurilor publice. Este imperios necesar ca Strategia să fie elaborată în contextul noilor abordări ale Uniunii Europene privind modul de gestionare a instrumentelor structurale în cadrul regiunilor dezvoltate și mai puțin dezvoltate la nivel comunitar, și să fie în strânsă corelare cu politicile, planurile și proiectele derulate sau în curs de implementare, cuprinse în *Strategia de Dezvoltare Locală* anterioară.

Viziunea, gândirea și implementarea noii strategii trebuie să fie complementară celei din 2016, să completeze programele gândite anterior, să coreleze viziunile și conceptele implementate și să asigure bazele tehnologice pentru provocările viitoare.

Pentru a asigura corelarea externă cu alte documente de planificare- programare, în definirea celor **6 obiective strategice** de dezvoltare durabilă a Orașului Băile Govora, au fost analizate și strategiile existente la nivel național, regional și județean aflate în curs de elaborare sau finalizate. Astfel obiectivele de dezvoltare răspund următoarelor **documente de planificare-programare**:

Acordul de parteneriat pentru România aferent perioadei de programare 2021- 2027;

Strategii naționale:

- *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030;*
- *Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - România Policentrică 2035;*
- *Planul Național de Relansare și Reziliență (PNRR);*
- *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013- 2020-2030;*
- *Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050;*
- *Planul Național Integrat în Domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) 2021-2030;*
- *România Educată – Viziune și Strategie 2018-2030;*
- *Planul de Amenajare a Teritoriului Național Secțiunea VIII - Zone cu resurse turistice;*
- *Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului 2019-2029;*
- *Master Planul General de Transport al României;*
- *Strategia Națională privind Imigrația pentru perioada 2019 – 2022.*

Strategii și planuri de dezvoltare la nivel regional și județean:

- *Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia (PDR) 2021-2027;*
- *Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea (PATJ Vâlcea)*
- *Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) 2016 – 2025 pentru Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia;*
- *Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Județului Vâlcea pentru perioada 2023-2030.*

De asemenea, obiectivele strategice, prin care se urmărește realizarea viziunii generale la orizontului anului 2027 și îndeplinirea misiunii asumate, au fost formulate în concordanță cu cele **5 obiective politice ale Politicii de coeziune a Uniunii Europene și cu cele 17 obiective strategice ale Agendei 2030**, cu scopul de a contribui inclusiv la realizarea Țintelor 2030 asumate **în Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030.**

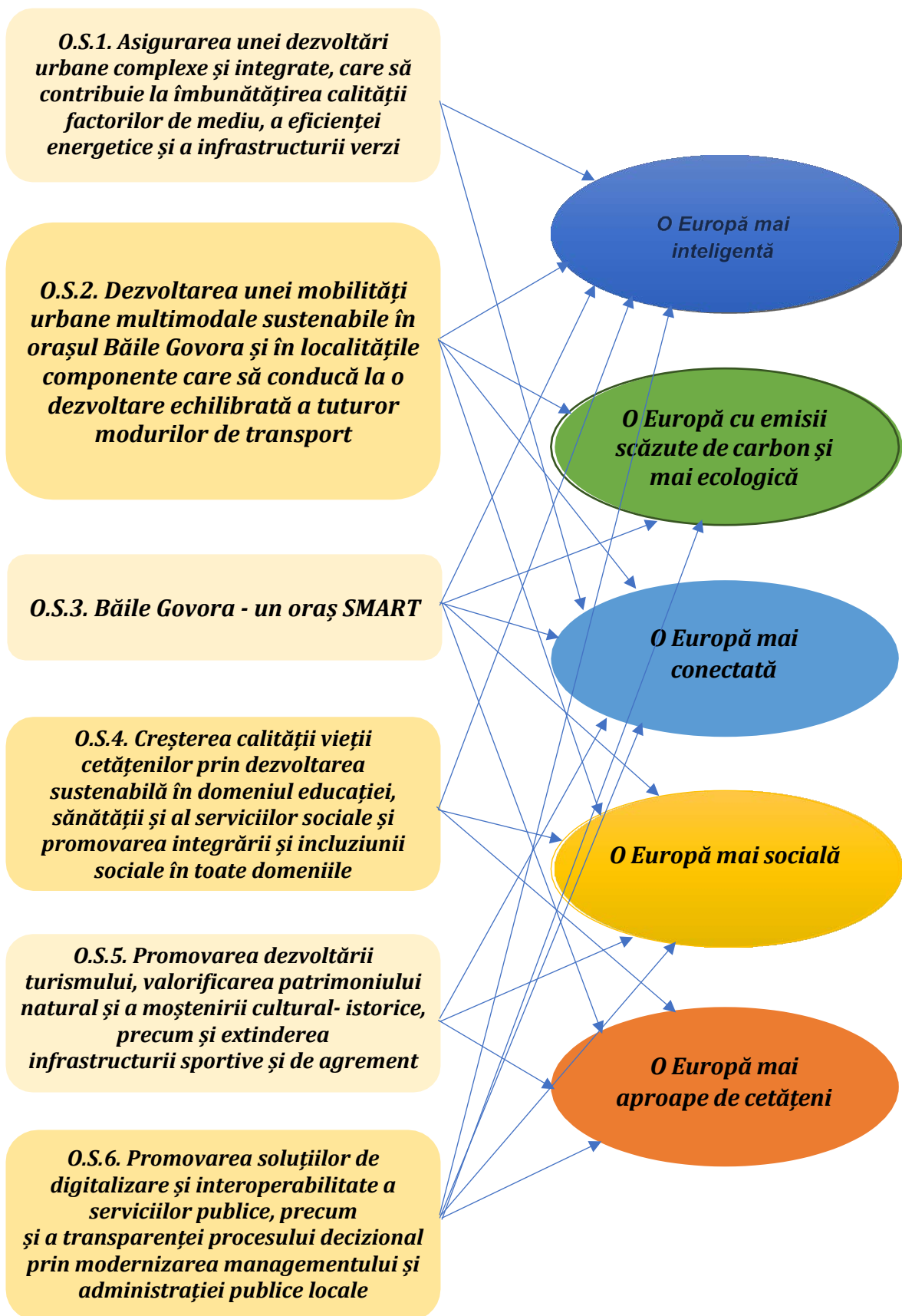

Figura nr. 46. Corespondența între obiectivele strategice și obiectivele de politică 2021-23027 ale Uniunii Europene

Tabelul nr. 15. Corespondența cu obiectivele Agendei 2030

Obiectiv Agenda 2030	Obiectiv strategic SIDU
1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context	OS. 4. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale și promovarea integrării și incluziunii sociale în toate domeniile
2. Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile	OS. 4. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale și promovarea integrării și incluziunii sociale în toate domeniile
3. Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă	OS. 4. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale și promovarea integrării și incluziunii sociale în toate domeniile; OS. 5. Promovarea dezvoltării turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural- istorice, precum și extinderea infrastructurii sportive și de agrement
4. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți	OS. 4. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale și promovarea integrării și incluziunii sociale în toate domeniile
5. Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate	OS. 4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea socială
6. Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți	OS. 1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a infrastructurii verzi
7. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern	OS. 1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a infrastructurii verzi
8. Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți	OS. 3. Băile Govora - un oraș SMART; OS.4. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale și promovarea integrării și incluziunii sociale în toate domeniile

9. Construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației	OS. 3. Băile Govora - un oraș SMART; OS.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a infrastructurii verzi; OS. 2. Dezvoltarea unei mobilități urbane multimodale sustenabile în orașul Băile Govora și în localitățile componente care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport; OS. 5. Promovarea dezvoltării turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural- istorice, precum și extinderea infrastructurii sportive și de agrement
10. Reducerea inegalităților în interiorul țării și între țări	OS. 4. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale și promovarea integrării și incluziunii sociale în toate domeniile
11. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile	OS.1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a infrastructurii verzi; OS. 2. Dezvoltarea unei mobilități urbane multimodale sustenabile în orașul Băile Govora și în localitățile componente care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport; OS. 3. Băile Govora - un oraș SMART; OS. 4. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale și promovarea integrării și incluziunii sociale în toate domeniile; OS. 5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement, prin investiții
12. Asigurarea unor modele de consum și producție durabile	OS. 1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a infrastructurii verzi
13. Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor	OS. 1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a infrastructurii

	verzi; OS. 5. Promovarea dezvoltării turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural- istorice, precum și extinderea infrastructurii sportive și de agrement
14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă	OS. 1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a infrastructurii verzi
15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate	OS. 1. Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a infrastructurii verzi; OS. 5. Promovarea dezvoltării turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural- istorice, precum și extinderea infrastructurii sportive și de agrement
16. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile	OS. 4. Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale și promovarea integrării și incluziunii sociale în toate domeniile; OS. 6. Promovarea soluțiilor de digitalizare și interoperabilitate a serviciilor publice, precum și a transparenței procesului decizional prin modernizarea managementului și administrației publice locale
17. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă	OS. 6. Promovarea soluțiilor de digitalizare și interoperabilitate a serviciilor publice, precum și a transparenței procesului decizional prin modernizarea managementului și administrației publice locale

Domenii de intervenție (DI)

În cadrul fiecărui obiectiv strategic, au fost identificate domenii de intervenție, iar pentru fiecare dintre acestea au fost stabilite acțiuni specifice, care să permită gruparea proiectelor într-un mod logic și coerent, în vederea asigurării unei mai ușoare corelări cu sursele de finanțare identificate și a facilitării identificării proiectelor complementare.

Directiile de intervenție (DI) corespunzătoare obiectivelor strategice (OS) ale *Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană a Orașului Băile Govora 2021-2030* sunt următoarele:

Obiectiv strategic	Direcția de intervenție
OS1. ASIGURAREA UNEI DEZVOLTĂRI URBANE COMPLEXE ȘI INTEGRATE, CARE SĂ CONTRIBUIE LA ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII FACTORILOR DE MEDIU, A EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI A INFRASTRUCTURII VERZI	DI 1.1 – Extinderea și modernizarea infrastructurii edilitare, în vederea asigurării unei dezvoltări durabile
	DI 1.2. Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
	DI 1.3 – Creșterea rezilienței la schimbările climatice și promovarea protecției mediului
OS2. DEZVOLTAREA UNEI MOBILITĂȚI URBANE MULTIMODALE SUSTENABILE ÎN ORAȘUL BĂILE GOVORA ȘI ÎN LOCALITĂȚILE COMPONENTE CARE SĂ CONDUCĂ LA O DEZVOLTARE ECHILIBRATĂ A TUTUROR MODURILOR DE TRANSPORT	DI 2.1 – Conectivitate la toate nivelurile și mobilitate urbană durabilă
OS3. BĂILE GOVORA – UN ORAȘ SMART	DI 3.1 – Promovarea conceptului de smart-city și realizarea de intervenții specifice în toate domeniile
OS4. CREȘTEREA CALITĂȚII VIETII CETĂȚENILOR PRIN DEZVOLTAREA SUSTENABILĂ ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI, SĂNĂTATE ȘI AL SERVICIILOR SOCIALE ȘI PROMOVAREA INTEGRĂRII ȘI INCLUZIUNII SOCIALE ÎN TOATE DOMENIILE	DI 4.1 Dezvoltarea și sprijinirea mediului economic și asigurarea calificării forței de muncă
	DI 4.2 – Extinderea și modernizarea infrastructurii pentru educație, sănătate și serviciile de asistență socială
OS5. PROMOVAREA DEZVOLTĂRII TURISMULUI, VALORIFICAREA PATRIMONIULUI NATURAL ȘI A MOȘTENIRII CULTURAL-ISTORICE, PRECUM ȘI EXTINDEREA INFRASTRUCTURII SPORTIVE ȘI DE AGREMENT	DI 5.1 – Dezvoltarea, conservarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural
	DI 5.2 – Extinderea și modernizarea infrastructurii sportive și de agrement

**OS6. PROMOVAREA
SOLUȚIILOR DE DIGITALIZARE
ȘI INTEROPERABILITATE A
SERVICIILOR PUBLICE, PRECUM
ȘI A TRANSPARENȚEI
PROCESULUI DECIZIONAL PRIN
MODERNIZAREA
MANAGEMENTULUI ȘI
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
LOCALE**

DI 6.1 – Administrație publică

SECȚIUNEA 4. DIRECȚII DE ACȚIUNE. POLITICI ȘI PROGRAME DE DEZVOLTARE

4.1. Aspecte în formularea politicilor și programelor

La elaborarea *SIDU a Orașului Băile Govora 2021-2030* s-au avut în vedere următoarele **criterii**:

- ❖ Respectarea contextului de dezvoltare durabilă definit prin *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă*, precum și prin alte documente strategice la nivel european, național și regional;
- ❖ Înscrierea viziunii și misiunii *Strategiei integrate de dezvoltare urbană a Orașului Băile Govora 2021-2030* în aria de referință a obiectivelor de creștere inteligentă, durabilă și inclusivă ale Uniunii Europene;
- ❖ Formularea obiectivelor strategice în concordanță cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă*;
- ❖ Raportarea la experiența pozitivă a unor localități similare sau de rang superior din Uniunea Europeană, prin care să se faciliteze comparația și stabilirea unor ținte viabile, adaptate la condițiile specifice orașului;
- ❖ Satisfacerea nevoilor specifice de dezvoltare ale Orașului Băile Govora, actuale și viitoare, plecând de la avantajele competitive care ar trebui promovate prin investițiile viitoare;
- ❖ Maximizarea atragerii de fonduri europene și optimizarea rezultatelor socio-economice ale investițiilor planificate;
- ❖ Reducerea decalajelor de dezvoltare existente între zona urbană și cea rurală administrate la nivelul Orașului Băile Govora;
- ❖ Satisfacerea integrală a cerințelor stipulate prin Legea 351/2001 privind elementele și nivelul de dotare pentru localitățile urbane de rangul III, cu accent asupra setului de cerințe deficitare la nivelul Orașului Băile Govora;
- ❖ Definirea elementelor de fundamentare pe baza informațiilor cuprinse în analiza socio-economică și analizele SWOT;
- ❖ Eliminarea/diminuarea aspectelor din categoria „Puncte slabe” evidențiate prin analizele SWOT elaborate pe domenii specifice de referință;
- ❖ Asigurarea de măsuri preventive, avându-se în vedere aspectele evidențiate prin analizele SWOT în categoria „Amenințări”;
- ❖ Utilizarea aspectelor pozitive din categoria „Puncte tari”, astfel încât să se asigure o aplicare cât mai eficientă a „Oportunităților” evidențiate prin analizele SWOT pe domenii specifice de referință;
- ❖ Luarea în considerare a lecțiilor învățate din perioada de programare anterioară.

În ceea ce privește **obiectivele strategice de dezvoltare**, acestea au fost stabilite printr-o largă consultare a tuturor părților interesate, plecând de la nevoile majore de dezvoltare ale Orașului Băile Govora, aferente următoarelor domenii: infrastructură, competitivitate, resurse umane (inclusiv ocupare și incluziune socială), mobilitate urbană, capacitate administrativă și dezvoltare teritorială.

În definirea obiectivelor, strategia s-a bazat pe următoarele **valori**:

- *democrația constituțională și statul de drept, respectiv cultura politică și administrativă participativă, pluralismul, separația și echilibrul puterilor în stat;*
- *coeziunea civică, afirmarea identității naționale și apartenența la spațiul comunitar al Uniunii Europene;*
- *garantarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor;*
- *demnitatea, înțeleasă ca atribut esențial al persoanei;*

- *multidimensionalitatea participării la procesul de construire a unei ordini bazate pe respectarea dreptului internațional, valorilor democratice și principiilor dezvoltării durabile;*
- *sinergii în colaborarea cu organisme interguvernamentale, precum și cu inițiativele și mecanismele de colaborare pe plan regional.*

Obiectivele specifice au fost definite ca o interfață de conexare a obiectivelor și politicilor strategice cu oportunitățile oferite de tipurile de investiții care vor fi finanțate prin viitoarele programe operaționale, plecând de la obiectivele de dezvoltare durabilă, domeniile prioritare de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene.

Ca urmare a modului de abordare a investițiilor pentru perioada 2021-2027, stabilit prin reglementările structurilor de coordonare ale procesului de planificare, atât la nivel european, cât și la nivel național și regional, **investițiile** propuse spre finanțare răspund următoarelor **cerințe**:

- ✓ contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă*;
- ✓ sunt programate într-un mod integrat și complementar, cu luarea în considerare ex-ante a aspectelor conexe de funcționare eficientă a facilităților rezultate ca urmare a implementării investițiilor noi;
- ✓ generează creștere economică și de locuri de muncă;
- ✓ răspund priorităților de dezvoltare teritorială;
- ✓ fructifică potențialul economic, social și geografic al orașului.

De asemenea, obiectivele strategice definite prezintă caracteristicile **SMART**, fiind:

- ❖ **Specifice**: sunt furnizate informații asupra necesității, precum și a scopului pentru care a fost inclus fiecare obiectiv strategic;
- ❖ **Măsurabile**: sunt prezentate aspectele cantitative și calitative, care vor permite ulterior monitorizarea implementării *Strategiei de dezvoltare durabilă*;
- ❖ **Accesibile**: sunt prezentate valorile proiectelor și sursele posibile de finanțare;
- ❖ **Relevante**: contribuie la realizarea viziunii și misiunii *Strategiei de dezvoltare durabilă*;
- ❖ **Încadrate în Timp**: pentru fiecare proiect inclus în acțiunile ce conduc la atingerea obiectivelor strategice este specificată perioada propusă pentru implementare.

4.2. Lista politicilor și programelor de dezvoltare

Obiective globale la nivel european

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, *Comisia* propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Astfel, **Politica de coeziune (PC) 2021-2027** continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate).

Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE.

Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea *Inițiativa urbană europeană*. Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale *Fondului de coeziune*, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

În stabilirea obiectivelor strategice pentru perioada 2021-2027 s-a avut în vedere corelarea acestora cu obiectivele de politică (OP) ale Uniunii Europene:

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a *Acordului de la Paris* și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Concluziile *Consiliului UE*, adoptate în data de 20 iunie 2017, „*Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea *Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*, respectiv a celor **17 obiective de dezvoltare durabilă (obiective globale)**. Prin intermediul *Obiectivelor Globale*, se stabilește o agendă de acțiune ambițioasă pentru următorii 15 ani în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a injustiției și protejării planetei până în 2030 1.

ODD înlocuiesc cele opt **Obiective de Dezvoltare ale Mileniului (ODM)** cuprinse în textul *Declarației Mileniului* adoptată în septembrie 2000 la ONU. Majoritatea statelor lumii, printre care și România, se reuniau în jurul unui angajament de a reduce sărăcia globală și a salva milioane de vieți. *Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului* au reprezentat pentru România un instrument complementar de mobilizare, la nivel intern, în domeniul dezvoltării economice și sociale.

Agenda 2030 depășește cu mult Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, menținând teme precum eradicarea sărăciei, educația și sănătatea și abordând noi teme precum societățile pașnice și inclusive. Toate țările trebuie să se asigure că politici adecvate sunt pregătite pentru implementarea *Agendei*. Țările trebuie să promoveze instituții eficiente și inclusive și să creeze politici bazate pe statul de drept, drepturile omului, egalitatea de gen și creșterea implicării femeilor.

Obiective strategice la nivel național

România, în calitate de stat membru al *Organizației Națiunilor Unite (ONU)* și *Uniunii Europene (UE)*, și-a exprimat adevărată angajare la cele **17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030**, adoptată prin *Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1*, în cadrul *Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă* din septembrie 2015.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare,

de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dezvoltarea Durabilă este soluția.

Dezvoltarea Durabilă reprezintă, în contextul românesc, dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește și contextul care permite realizarea de sine. Acest echilibru pornește de la om, actor central care caută un echilibru individual și condiții favorabile pentru a se realiza. Condițiile favorabile sunt influențate de societatea care trebuie să îl susțină și să îl motiveze și de mediul prin care se regăsește și își poate găsi echilibrul. Rolul statului în contextul dezvoltării durabile este să ajute la realizarea acestui echilibru, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 se adresează acestor provocări, propunând tranziția spre o dezvoltare durabilă bazată pe principiile și în spiritul *Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*, ca membră a unei Uniuni Europene prospere și revigorate.

Strategia precedentă a sprijinit revenirea din criza economică și financiară resimțită după anul 2008. În prezent este nevoie de o nouă abordare în pragul anilor 2020 care să țină cont de realitățile economice, sociale și de mediu de la nivel mondial, european și național, cu un orizont de timp care să privească peste generații, care să satisfacă nevoile generației actuale fără a compromite șansele viitoarelor generații de a-și satisface propriile nevoi.

Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum atât **România**, cât și UE trebuie să-și reproiecteze prioritățile pe termen mediu și lung pentru **atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă**.

Totodată, România susține pe deplin ideea că *Agenda 2030* trebuie să fie implementată de către instituțiile locale, răspunzând direct nevoilor cetățenilor. Nevoile, interesele și grijile acestora trebuie să fie soluționate prin definirea unor strategii de dezvoltare locală și națională.

Ca membru al Uniunii Europene, **România contribuie la îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă** nu numai din perspectivă națională, dar și la nivel internațional, prin sprijinul pe care îl acordă țărilor mai puțin dezvoltate, prin intermediul asistenței oficiale pentru dezvoltare. Experiența acumulată de România în procesul de tranziție este de natură a susține eforturilor țărilor interesate de a beneficia de un astfel de sprijin.

Obiectivul strategic global al României pentru perioada 2021-2027, având la bază angajamentele internaționale în materie de cooperare pentru dezvoltare, este de a contribui la eradicarea sărăciei extreme prin promovarea securității și prosperității, prin intermediul unor parteneriate eficiente cu alte țări, în vederea susținerii propriilor lor obiective de dezvoltare. Statele partenere ale României, beneficiare de asistență oficială pentru dezvoltare, sunt cele cuprinse în categoriile: state cel mai puțin dezvoltate, state cu venituri mici și state cu venituri medii, așa cum sunt prezentate în lista statelor beneficiare de asistență oficială pentru dezvoltare a OCDE/DAC.

De asemenea, România este angajată să implementeze *Obiectivele de Dezvoltare Durabilă* la nivel național și a revizuit **Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDDR)**, pentru a integra cele 17 obiective de dezvoltare durabilă. Excluziunea socială este identificată ca o provocare majoră la adresa implementării Obiectivelor. În Strategia românească revizuită se pune accentul pe susținerea incluziunii persoanelor cu dizabilități, a tinerilor și a femeilor în politicile de dezvoltare. Eradicarea sărăciei reclamă

oportunități decente de angajare, iar prevenirea și evitarea excluziunii sociale necesită politici de coeziune socială.

În cadrul *SNDDR* sunt prezentate țintele naționale pentru fiecare dintre obiectivele de dezvoltare durabilă specificate în Agenda 2030, sub forma Orizont 2020, pentru măsurile preconizate și ținte 2030, pentru eşalonarea rațională a eforturilor destinate atingerii acestui scop.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea *Agendei 2030* și implementarea setului de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă.

Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post 2020

SIDU a Orașului Băile Govora 2021-2030 asigură cadrul strategic și reprezintă instrumentul prin care localitatea, plecând de la analiza socio-economică și având drept cadru direcțiile strategice, obiectivele specifice și acțiunile cheie prevăzute de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul turistic, economic, social și de mediu, încadrându-se în același timp în cele mai importante documente programatice de la nivel județean, regional și național.

Obiectivele globale sunt transpuse în priorități de investiții specifice pentru fiecare fond în parte. Prioritățile naționale de investiții pentru finanțarea din *Fondurile Europene post-2020* au fost enunțate pe baza **Obiectivelor Politice (OP)** stabilite prin *Politica de Coeziune* a Uniunii Europene, prin detalierea de **obiective specifice (OS)** pentru fiecare dintre acestea, după cum urmează:

OP1 – O Europă mai inteligentă

Cercetare și inovare

- **OS1.** Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate.

Digitalizare

- **OS2.** Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor.

Competitivitate

- **OS3.** Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor.

Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

- **OS4.** Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat.

OP2 – O Europă mai verde

Energie

- **OS1.** Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- **OS2.** Promovarea energiei din surse regenerabile;
- **OS3.** Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.

Schimbări climatice, riscuri, apă

- **OS4.** Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor.

- **OS5.** Promovarea gestionării sustenabile a apei.

Economia circulară

- **OS6.** Promovarea tranziției către o economie circulară.

Biodiversitate

- **OS7.** Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării – Biodiversitate.

Aer

- **OS8.** Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării – Aer.

Situri contaminate

- **OS9.** Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării – Situri contaminate.

Mobilitate urbană

- **OS10.** Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.

OP3 – O Europă mai conectată

Conectivitate

- **OS1.** Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală;
- **OS2.** Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.

Broadband

- **OS3.** Îmbunătățirea conectivității digitale.

OP4 – O Europă mai socială

Ocupare

- **OS1.** Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;
- **OS2.** Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă;
- **OS3.** Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată;
- **OS4.** Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății.

Educație

- **OS5.** Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

- **OS6.** Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
- **OS7.** Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale.

Incluziune socială

- **OS8.** Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- **OS9.** Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată – Incluziune socială.

Sănătate

- **OS10.** Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată – Sănătate.

Incluziune socială

- **OS11.** Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor;
- **OS12.** Reducerea deprimării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

OP5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi

Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

- **OS1.** Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Dezvoltare teritorială integrată

- **OS2.** Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

Pe lângă obiectivele politice prezentate mai sus, mai sunt prevăzute acțiuni pentru asistență tehnică, și anume:

Asistență tehnică

- **OS1.** Informare și comunicare;
- **OS2.** Pregătire, implementare, monitorizare și control;
- **OS3.** Evaluare și studii, colectare de date;
- **OS4.** Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, ale beneficiarilor și ale partenerilor relevanți.

Obiective strategice la nivel regional

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia a elaborat Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021-2027.

Definirea coerentă a planului de dezvoltare economică se întemeiază pe identificarea și analiza aprofundată a caracteristicilor teritoriale, inclusiv a nevoilor și potențialului de dezvoltare specifice unei regiuni, ținând totodată seama de oportunitățile și amenințările generate de factorii exogeni.

Pornind de la analiza nevoilor regionale, corelate cu potențialul și premisele de dezvoltare, și luând în considerare direcțiile de orientare strategică europeană, se poate concluziona că viziunea de dezvoltare a Regiunii Sud-Vest Oltenia trebuie să asigure crearea unui mediu economic inovator, dinamic, competitiv și durabil. Un astfel de mediu este construit pe piloni care generează predictibilitate și stabilitate în ceea ce privește sistemul legislativ și fiscal, creează valoare adăugată în sectoarele economice inovative și inteligente și asigură competitivitate pe piețele naționale și externe.

Viziunea regiunii Sud-Vest Oltenia pentru perioada de programare 2021-2027 este aceea de a deveni un promotor al competitivității atât în domeniul industrial, cât și în agricultură, dar și al economiei digitale prin dezvoltarea unui mediu de afaceri performant bazat pe resurse umane competente, integrarea tehnologiilor inovative și promovarea dezvoltării durabile.

Obiectivul strategic global pentru perioada 2021-2027 este dezvoltarea durabilă și echilibrată a Regiunii Sud-Vest Oltenia, în vederea reducerii disparităților existente între regiunea SV Oltenia și celelalte regiuni ale țării în scopul creșterii nivelului de trai al cetățenilor.

Pentru atingerea obiectivului general al PDR 2021-2027 au fost stabilite următoarele obiective specifice, corelate cu prioritățile de finanțare:

- *Creșterea competitivității regionale prin accentuarea rolului cercetării-dezvoltării, promovarea inovării, a specializării inteligente și a digitalizării și modernizarea infrastructurii (Prioritățile 1, 2, 3, 4 și 5);*
- *Dezvoltarea resurselor umane, asigurarea accesului la piața muncii, acces egal la servicii sociale și combaterea sărăciei și a excluziunii (Prioritățile 1 și 5);*
- *Creșterea atractivității regionale și dezvoltarea durabilă a regiunii prin*

îmbunătățirea infrastructurii, valorificarea zonelor urbane și a potențialului turistic (Prioritățile 3 și 6).

Prioritățile regionale stabilite prin PDR SV Oltenia 2021-2027 și domeniile de intervenție corespunzătoare acestora, sunt prezentate mai jos:

Prioritatea 1: Creșterea competitivității economice a regiunii

- **DI 1.1:** Consolidarea capacităților și competențelor în materie de cercetare și inovare, precum și preluarea tehnologiilor avansate;
- **DI 1.2:** Consolidarea creșterii și competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
- **DI 1.3:** Investiții prioritare pentru a valorifica avantajele digitalizării pentru cetățeni, societăți comerciale și guverne;

Prioritatea 2: Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii regionale

- **DI 2.1:** Dezvoltarea de rețele transeuropene de transport durabile, mobilitatea națională, regională și transfrontalieră;
- **DI 2.2:** Sprijinirea infrastructurii de sănătate (cu accent pe centrele de asistență medicală primară/ambulatorie și de îngrijire intermediară);
- **DI 2.3:** Îmbunătățirea infrastructurii educaționale;
- **DI 2.4:** Modernizarea infrastructurii sociale;
- **DI 2.5:** Modernizarea infrastructurii de mediu;
- **DI 2.6:** Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor.

Prioritatea 3: Dezvoltare urbană durabilă

- **DI 3.1:** Mobilitate urbană intermodală;
- **DI 3.2:** Smart City;
- **DI 3.3:** Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public și privat;
- **DI 3.4:** Reabilitarea zonelor urbane degradate;
- **DI 3.5:** Dezvoltarea capacității administrative.

Prioritatea 4: Dezvoltare rurală durabilă și modernizarea agriculturii și a pescuitului

- **DI 4.1:** Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;
- **DI 4.2:** Infrastructura rurală – servicii de bază și reînnoirea satelor;
- **DI 4.3:** Promovarea creării și dezvoltării IMM;
- **DI 4.4:** Promovarea anumitor sectoare cu nevoi specifice.

Prioritatea 5: Dezvoltarea resurselor umane în sprijinul unei ocupări durabile și a incluziunii sociale

- **DI 5.1:** Investiții în educație, competențe și învățământ bazat pe rezultate;
- **DI 5.2:** Ocupare și mobilitate pe piața forței de muncă;
- **DI 5.3:** Incluziune socială și combaterea sărăciei.

Prioritatea 6: Dezvoltarea turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural-istorice

- **DI 6.1:** Conservarea, protecția și valorificarea patrimoniului natural și cultural al regiunii;
- **DI 6.2:** Crearea/modernizarea infrastructurii de turism în vederea creșterii atractivității regiunii.

În stabilirea obiectivelor strategice și domeniilor de intervenție care definesc Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului Băile Govora pentru perioada 2021–

2030 au fost avute în vedere obiectivele politice și tematice stabilite la nivel european, național și regional, astfel încât să se asigure o flexibilitate mărită pe întreaga perioadă de derulare a ciclului de programare/implementare a proiectelor de investiții definite la nivelul municipiului.

De asemenea, se mărește astfel substanțial capacitatea de reacție la modificările / completările efectuate de structurile responsabile la nivel european și regional, ceea ce conferă *Strategiei* caracteristicile de dinamism și reacție oportună, cu utilizarea eficientă a resursei timp la dispoziție pentru promovarea proiectelor adecvate la noile condiții rezultate și maximizarea șanselor de eligibilitate a acestora.

SECȚIUNEA V. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Portofoliul de proiecte prevăzut pentru aplicarea **Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană a Orașului Băile Govora 2021-2030** a fost stabilit prin respectarea următoarelor **cerințe**:

- Să conducă la realizarea viziunii strategice a orașului Băile Govora în perspectiva anului 2030;
- Să utilizeze la potențial maxim facilitățile de investiții eficiente identificate prin elementele de tipul „Oportunităților” reliefate prin analiza SWOT realizată pe domenii specifice relevante;
- Să satisfacă acoperirea unei nevoi actuale reale, stringente, conform rezultatelor din categoria „Puncte slabe” evidențiate în analiza SWOT;
- Să amelioreze/elimine condițiile favorizante de manifestare viitoare a unor elemente de categoria „Amenințări” evidențiate în analiza SWOT;
- Să producă efecte durabile în timp și să permită dezvoltarea/modernizarea facilă și flexibilă, în perspectiva unor necesități suplimentare apărute ulterior și/sau cerințe noi impuse de noile condiții tehnologice evidențiate pe parcurs;
- Să vizeze un spectru cât mai larg de beneficiari direcți/indirecți ai rezultatelor obținute în urma implementării proiectului respectiv;
- Să satisfacă restricțiile impuse de respectarea criteriilor de mediu aplicabile și să contribuie la potențarea factorilor calitativi de mediu;
- Să se bazeze pe o atitudine anticipativă și comprehensivă privind evidențierea ex-ante a factorilor de risc, cu minimizarea acestora pe cât de mult posibil;
- Să conducă la completarea setului de valențe pentru creșterea prestigiului Orașului și crearea unor elemente de specificitate locală.

Prezentăm în continuare portofoliul de proiecte aferente *Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană a Orașului Băile Govora 2021-2030*, cu repartitia proiectelor pe obiective strategice, domenii de intervenție și acțiuni.

5.1. Lista completă a proiectelor (pe baza politicilor și programelor elaborate)

În tabelul următor este prezentat portofoliul de proiecte propuse, precum și sursa de finanțare identificată pe baza informațiilor existente la momentul elaborării *SIDU Băile Govora 2021-2030*. Propunerile au rezultat din consultările publice, pe baza chestionarelor aplicate, atât pentru SIDU, PMUD cât și pentru PUG și din analiza nevoilor localității.

După finalizarea documentelor prin care se vor stabili condițiile specifice de finanțare pentru diferite programe operaționale și subdiviziuni ale acestora (*Ghidurile specifice de finanțare*) se vor reevalua/completa informațiile prezentate mai jos. De asemenea, vor fi avute în vedere și alte surse de finanțare, în funcție de disponibilitatea acestora. Perioada de implementare a proiectelor este considerată ca fiind cea acoperită de orizontul strategic al documentului, aceasta urmând a fi actualizată în funcție de etapele de disponibilizare a fondurilor nerambursabile.

Obiectiv Strategic 1

Asigurarea unei dezvoltări urbane complexe și integrate, care să contribuie la îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a eficienței energetice și a infrastructurii verzi

Direcția de intervenție 1.1. Extinderea și modernizarea infrastructurii edilitare, în vederea asigurării unei dezvoltări durabile

Denumire proiect	Perioadă implementare	Surse de finanțare
P1. Dotarea așezământului cultural "Virginia Andreescu-Haret" din orașul Băile Govora, județul Vâlcea	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, CNI, Buget local; Alte surse de finanțare
P2. Reabilitare, extindere si modernizare sistem de alimentare cu apa, stații de tratare în orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești	2021-2030	Anghel Saligny, PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P3. Reabilitare, extindere si modernizare sistem de canalizare, stații de epurare si canalizare pluvială în orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești	2021-2030	Anghel Saligny, PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P4. Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în localitățile componente Gătejești și Curăturile, aparținătoare orașului Băile Govora, județul Vâlcea	2021-2030	Anghel Saligny, PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P5. Creșterea eficienței colectării selective a serviciului de salubritate la nivelul orașului Băile Govora	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, PODD 2021-2027, AFM, Buget local, Alte surse de finanțare
P6. Dotarea cu echipamente și utilaje ce asigură diverse servicii publice (ex. deszăpezire, tocare crengi, măturare mecanică, săpare de șanțuri etc.)	2021-2030	GAL, Buget local, Alte surse de finanțare
P7. Modernizarea și dotarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență al orașului Băile Govora	2021-2030	PNRR, POS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

P8. Înființarea microstației SMURD	2021-2030	PNRR, POS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P9. Implementare sistem de avertizare a populației în cazul unor situații de urgență	2021-2030	POS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P10. Reabilitare sediu Primăria Băile Govora, județul Vâlcea	2021-2030	CNI, Buget local
P11. Modernizare străzi în orașul Băile Govora: Cireșului, Nuferilor, Tudor Vladimirescu, Mărășești, Oituz, Stejarului și Zăvoiului	2021-2030	CNI, POT, Anghel Saligny, Buget local, Alte surse de finanțare
P12. Reabilitarea / modernizarea străzilor din orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești care nu au fost prinse în programe de finanțare anterioare sau care se află în diferite stadii avansate de uzură	2021-2030	CNI, POT, Anghel Saligny, Buget local, Alte surse de finanțare
P13. Regenerarea urbană a unor zone funcționale din orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești în vederea creșterii standardelor de locuit	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

Direcția de intervenție 1.2. Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Denumire proiect	Perioadă implementare	Surse de finanțare
P14. Creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale din orașul Băile Govora	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, AFM, Buget local, Alte surse de finanțare
P15. Creșterea performanței energetice a clădirilor publice din orașul Băile Govora	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, AFM, Buget local, Alte surse de finanțare
P16. Efectuare audit energetic și emitere Certificate de performanță energetică pentru clădirile publice și rezidențiale	2021-2030	POR 2021-2027, PODD 2021-2027, AFM, Buget local, Alte surse de finanțare

P17. Modernizare rețea de iluminat public la nivelul întregului oraș și al localităților componente (introducerea cablurilor electrice în subteran, înlocuirea stâlpilor existenți și lămpilor, telegestiune)	2021-2030	POR 2021-2027, PODD 2021-2027, AFM, Buget local, Alte surse de finanțare
P18. Înființarea unui parc fotovoltaic care să asigure necesarul de energie electrică pentru clădirile publice și iluminatul public	2021-2030	POR 2021-2027, PODD 2021-2027, AFM, Buget local, Alte surse de finanțare

Direcția de intervenție 1.3. Creșterea rezilienței la schimbările climatice și promovarea protecției mediului

P19. Combatere alunecare de teren în zona Palangine, oraș Băile Govora	2021-2030	CNI, PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P20. Realizarea de acțiuni de împădurire	2021-2030	PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P21. Amenajarea, îndiguirea și decolmatarea pârâului Hința în scopul prevenirii și combaterii efectelor negative ale schimbărilor climatice	2021-2030	PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P22. Realizarea unui parteneriat între UAT, administrația Fondului Forestier, Urban SA, unitățile de învățământ și Poliție cu scopul realizării de campanii de ecologizare	2021-2030	PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P23. Campanii de educare și conștientizare a populației cu privire la protecția mediului	2021-2030	PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P24. Combatere eroziuni de adâncime a unor văi de pe raza orașului Băile Govora, județul Vâlcea	2021-2030	CNI, PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

Obiectiv strategic 2

Dezvoltarea unei mobilități urbane multimodale sustenabile în orașul Băile Govora și în localitățile componente care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport

Direcția de intervenție 2.1. Conectivitate la toate nivelurile de mobilitate urbană

Denumire proiect	Perioadă implementare	Surse de finanțare
P25. Extinderea transportului public de călători către zonele turistice din județul Vâlcea	2021-2030	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
P26. Construirea/modernizarea stațiilor de transport public	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P27. Reabilitarea stațiilor de transport public, prin dotarea cu mobilierul urban corespunzător	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P28. Realizarea infrastructurii pentru biciclete în orașul Băile Govora	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P29. Amenajarea și reabilitarea infrastructurii pietonale, pentru asigurarea unui trafic pietonal în condiții de siguranță	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P30. Extinderea infrastructurii pietonale în zona centrală a stațiunii	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P31. Înlocuirea autovehiculelor din parcul auto cu autovehicule cu emisii reduse de carbon	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P32. Înlocuirea autovehiculelor pentru transportul elevilor cu autovehicule cu emisii reduse de carbon	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

P33. Amenajarea/reabilitarea/extinderea infrastructurii de parcare existente	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P34. Parcare modulară park-and-ride pentru promovarea utilizării transportului public și a soluțiilor de mobilitate urbană alternativă	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P35. Implementarea unor sisteme de reducere a vitezei în zonele identificate cu risc mare de accidente	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P36. Introducerea sistemelor inteligente de monitorizare a traficului (supraveghere video, camere radar, camere LPR)	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P37. Implementarea unui sistem integrat de taxare electronică pentru transport public, bike-sharing, parcare	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P38. Amplasarea unui punct de informare intermodală în zona centrală	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P39. Plan logistic și/sau regulament referitor la circulația autovehiculelor de marfă	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P40. Regulament pentru limitarea accesului vehiculelor poluante în intravilanul orașului Băile Govora	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P41. Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în orașul Băile Govora, județul Vâlcea	2021-2030	PNRR, AFM; POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P42. Desfășurarea de campanii de promovare a deplasărilor durabile	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare

Obiectiv strategic 3
Băile Govora – un oraș SMART
Direcția de intervenție 3.1. Promovarea conceptului de smart-city și realizarea de intervenții specifice în toate domeniile

Denumire proiect	Perioadă implementare	Surse de finanțare
P43. Sistem inteligent integrat de management urban în orașul Băile Govora, județul Vâlcea (plăți online, depunere petiții, bugetare participativă, transmitere live ședințe de Consiliu local)	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P44. „Smart-light” – Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public, prin introducerea sistemelor de telemanagement și adoptarea de soluții integratoare	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget Local, Alte surse de finanțare
P45. Sistem de transport inteligent la nivelul localităților membre ale ADI Transport	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P46. Băile Govora VeloCity - Sistem integrat de mobilitate alternativă de tip bike sharing	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P47. Sistem „smart” de treceri de pietoni inteligente	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P48. Sistem inteligent de management al parcarilor	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P49. Portal informatic de promovare turistică și amplasarea de info-kiosk-uri	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P50. Băile Govora Safe City – Platforma de management al securității urbane (camere video de supraveghere, video content analysis etc.)	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

P51. Retro-digitalizare a documentelor din arhivă și administrarea electronică a documentelor din arhiva proprie	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P52. Băile Govora SmartCom – Dezvoltarea unei infrastructuri de comunicații performante și implementarea platformei integratoare Smart-City, suport pentru aplicațiile smart de la nivelul orașului	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P53. Extinderea rețelei de Internet public în orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, PODD 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P54. Înlocuirea și diversificarea mobilierului urban prin adoptarea conceptului de smart city	2021-2030	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P55. Biblioteci vâlcene, noi hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale	2021-2030	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
P56. HUB de servicii MMSS – SII MMSS	2021-2030	POC 2014-2020, Buget local

Obiectiv strategic 4

Creșterea calității vieții cetățenilor prin dezvoltarea sustenabilă în domeniul educației, sănătății și al serviciilor sociale și promovarea integrării și incluziunii sociale în toate domeniile

Direcția de intervenție 4.1. Dezvoltarea și sprijinirea mediului economic și asigurarea calificării forței de muncă

Denumire proiect	Perioadă implementare	Surse de finanțare
P57. Elaborarea unui plan strategic de atragere a investitorilor	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P58. Realizarea de parteneriate la orice nivel cu actori interesați în vederea dezvoltării economice integrate a zonei	2021-2030	Buget Local, Alte surse de finanțare
P59. Înființarea unui centru de afaceri pentru activități economice nepoluante, inclusiv a asociațiilor pentru producătorii locali	2021-2030	GAL, PEO, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P60. Realizarea unui centru de desfacere a produselor agro-alimentare a producătorilor locali	2021-2030	GAL, Buget local, Alte surse de finanțare
P61. Creșterea gradului de calificare aplicată a tinerilor pentru a lucra în domeniile specifice zonei	2021-2030	PEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P62. Atragerea resurselor umane în orașul Băile Govora prin stimularea pieței forței de muncă și a calității vieții comunității locale	2021-2030	PEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

Direcția de intervenție 4.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii pentru educație, sănătate și serviciile de asistență socială

Denumire proiect	Perioadă implementare	Surse de finanțare
P63. Facilitarea și modernizarea procesului educațional prin dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților școlare din orașul Băile Govora	2021-2030	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
P64. Implementarea programului "Masă caldă în școli"	2021-2030	PIDS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P65. Înființarea unui centru "after-school"	2021-2030	PIDS, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P66. Realizarea unui proiect educațional „Școala părinților"	2021-2030	PEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P67. Organizarea unui club al copiilor pentru activități extrașcolare diverse	2021-2030	PEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P68. Modernizarea și dotarea Centrului de permanență	2021-2030	POR, POS 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P69. Înființarea unui club al pensionarilor	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P70. Înființarea Serviciului de asistență socială	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P71. Creșterea incluziunii sociale prin promovarea voluntariatului în desfășurarea de activități în școli, activități sociale, de mediu, etc.	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P72. Dezvoltarea unor campanii de conștientizare a importanței educației în rândul grupurilor defavorizate	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare

Obiectiv strategic 5

Promovarea dezvoltării turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural-istorice, precum și extinderea infrastructurii sportive și de agrement

Direcția de intervenție 5.1. Dezvoltarea, conservarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural

Denumire proiect	Perioadă implementare	Surse de finanțare
P73. Reabilitarea clădirilor de patrimoniu din domeniul public al orașului Băile Govora	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P74. Realizarea agendei culturale a orașului Băile Govora	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P75. Organizarea de tabere pentru artiștii plastici	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P76. Dotarea așezământului cultural "Virginia Andreescu-Haret" cu echipamente audio-video și de proiecție	2021-2030	CNI, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P77. Protecția și valorificarea patrimoniului construit: perimetre, incinte, spații publice din vecinătatea monumentelor și căi de acces către monumente	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P78. Înființarea, amenajarea și dotarea Centrului Local de Informare și Promovare Turistică	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P79. Realizarea de campanii de promovare turistică și includerea obiectivelor într-un circuit turistic	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P80. Creșterea vizibilității și accesibilității către monumentele istorice, muzee și alte obiective de patrimoniu	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

P81. Realizarea de campanii pentru asigurarea protejării valorilor naturale și menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P82. Realizarea și valorificarea unor trasee de cură balneară în stațiune	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P83. Participarea la târguri naționale și internaționale de turism	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P84. Promovarea de parteneriate la nivel național și internațional în vederea elaborării unor instrumente specifice pentru dezvoltarea turismului balneo-climateric	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P85. Realizarea de parteneriate cu universități de medicină, institute de cercetare și/sau recuperare medicală pentru cercetarea, explorarea și punerea în valoare a potențialului turistic, balneo climateric	2021-2030	Parteneriat public-privat, Buget local, Alte surse de finanțare
P86. Organizarea de conferințe și seminarii pe teme medicale, dedicate eficacității factorilor naturali de cură din stațiunea Băile Govora, tratamente și afecțiuni tratate	2021-2030	Parteneriat public-privat, Buget local, Alte surse de finanțare

Direcția de intervenție 5.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii sportive și de agrement

Denumire proiect	Perioadă implementare	Surse de finanțare
P87. Parc de agrement Băile Govora	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P88. Amenajarea unei zone de agrement pe pâraul Hința (luciu de apă, pescuit sportiv)	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare

P89. Amenajarea unui patinoar ecologic sintetic	2021-2030	CNI, POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P90. Amenajarea spațiilor verzi urbane și a zonelor de promenadă	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P91. Realizarea de noi locuri de joacă pentru copii	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P92. Diversificarea ofertei de petrecere a timpului liber prin organizarea de evenimente cultural-artistice tematice: festivaluri de jazz, folk, blues, rock, cântece și jocuri populare, romanțe etc.	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P93. Modernizarea terenurilor de sport de la Liceul tehnologic și transformarea acestora în multifuncționale, cu suprafață de tartan	2021-2030	CNI, Buget local, Alte surse de finanțare
P94. Amenajarea unei baze sportive moderne: teren fotbal, vestiare și tribună pentru organizarea de competiții și cantonamente	2021-2030	CNI, Buget local, Alte surse de finanțare
P95. Construirea unei săli de sport multifuncționale	2021-2030	CNI, Buget local, Alte surse de finanțare

Obiectiv strategic 6

Promovarea soluțiilor de digitalizare și interoperabilitate a serviciilor publice, precum și a transparenței procesului decizional prin modernizarea managementului și administrației publice locale

Direcția de intervenție 6.1. Administrație publică

Denumire proiect	Perioadă implementare	Surse de finanțare
P96. Reactualizarea Planului Urbanistic General al orașului Băile Govora	2021-2030	PNRR, Buget local, Alte surse de finanțare
P97. Întocmirea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă a orașului Băile Govora pentru perioada 2023-2030	2021-2030	POR 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P98. Întocmirea Registrului spațiilor verzi	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P99. Cadastrarea sistematică a tuturor imobilelor aparținând domeniului public și privat al orașului Băile Govora	2021-2030	Bugetul de stat, Buget local, Alte surse de finanțare
P100. Îmbunătățirea calității serviciilor publice oferite cetățenilor prin perfecționarea personalului contractul și a funcționarilor publici în cadrul unor cursuri de formare profesională	2021-2030	PEO 2021-2027, Buget local, Alte surse de finanțare
P101. Înființarea unei structuri (compartiment/birou) în cadrul Primăriei Orașului Băile Govora pentru managementul investițiilor, accesarea fondurilor, analize economice, management de proiect etc.	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P102. Realizarea unei strategii de marketing și promovarea unui brand turistic al stațiunii Băile Govora	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare

P103. Guvernanță eficientă prin organizarea unor consultări publice periodice cu locuitorii orașului pentru proiectele de investiții, informarea periodică a comunității în privința stadiul proiectelor, strategiilor și planurilor administrației publice locale	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P104. Implementarea conceptului de bugetare participativă prin angrenarea membrilor comunității locale în campanii de îmbunătățire a mediului urban și a calității vieții în oraș prin alocarea unei sume din bugetul local pentru proiecte propuse de comunitate	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P105. Asigurarea unui mediu urban propice de locuit prin controlul populației canine comunitare, organizarea de campanii de deratizare și dezinsecție a domeniului public	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare
P106. Implementarea unui sistem prin care să existe acces la măsurătorile topografice și centralizarea acestora, evidența patrimoniului comunității locale, evidența datelor din domeniul urbanism și amenajarea teritoriului GIS), cadastru edilitar, evidența fiscală.	2021-2030	Buget local, Alte surse de finanțare

5.2. Mecanismul de prioritizare

În vederea realizării unei prioritizări preliminare a intervențiilor incluse în portofoliul de proiecte al Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană, a fost realizată o **analiză multicriterială**, pe baza stabilirii unor indicatori de performanță, reprezentând parametrii în funcție de care măsurile propuse sunt evaluate și comparate între ele.

Fiecare indicator (criteriu) trebuie să măsoare un aspect relevant și nu trebuie să depindă de un alt criteriu. **Criteriile sunt**, în general, de două feluri: **cantitative și calitative**.

Indicatorii propuși pentru evaluarea impactului măsurilor propuse sunt următorii:

- *Impactul asupra mediului și rezilienței la schimbări climatice*
Proiectul primește un punctaj în funcție de impactul asupra mediului și rezilienței la schimbări climatice: adaptare la schimbări climatice, impact asupra mediului, biodiversitate, poluare (3 – impact mare; 2 – impact mediu; 1 – impact redus; 0 – fără impact);
- *Impactul asupra dezvoltării turismului*
Proiectul primește un punctaj în funcție de impactul asupra dezvoltării turismului: turism, atractivitate (3 – impact mare; 2 – impact mediu; 1 – impact redus; 0 – fără impact);
- *Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale*
Proiectul primește un punctaj în funcție de impactul estimat asupra calității vieții: sănătate, cultură, educație, sport, siguranță, și incluziunii sociale (3 – impact mare; 2 – impact mediu; 1 – impact redus; 0 – fără impact);
- *Impactul asupra dezvoltării durabile (infrastructură și mobilitate)*
Proiectul primește un punctaj în funcție de impactul estimat asupra dezvoltării durabile: infrastructură, eficiență energetică, mobilitate urbană (3 – impact foarte mare; 2 – impact mare; 1 – impact mediu; 0 – impact nesemnificativ);
- *Correspondența cu nevoile și oportunitățile identificate*. Proiectul primește un punctaj în funcție de nivelul de corespondență cu nevoile și oportunitățile identificate (se acordă punctajul în funcție de nivelul de corespondență cu viziunea stabilită, precum și cu nevoile și oportunitățile identificate). (3 – impact foarte mare; 2 – impact mare; 1 – impact mediu; 0 – impact nesemnificativ);

Pentru **prioritizarea măsurilor** propuse în cadrul matricei, fiecărui indicator i-a fost alocată o anumită pondere.

Concentrarea tematică propusă la nivelul Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027 relevă importanța acordată diferitelor obiective de politică externă, după cum urmează:

- Alocarea a 35% din FEDR pentru OP1 – O Europă mai inteligentă;
- Alocarea a 30% din FEDR pentru OP2 – O Europă mai verde;
- Alocarea a 25% din FSE pentru incluziune socială;
- Alocarea a 10 % din FSE pentru sprijinul tinerilor care nu au un loc de muncă;

Ținând cont de cele de mai sus, ponderea propusă pentru criteriile de prioritizare menționate anterior este următoarea:

Indicator	Pondere
Impactul asupra mediului și rezilienței la schimbări climatice	20%
Impactul asupra dezvoltării turismului	25%
Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale	20%
Impactul asupra dezvoltării durabile (infrastructură și mobilitate)	20%
Corespondența cu nevoile și oportunitățile identificate	15%

Indicator	Punctaj maxim (Pmax)	Pondere (p)	Valoare maximă	Scor ponderat (Sp)
Impactul asupra mediului și rezilienței la schimbări climatice	3	20%	2,0	0,67
Impactul asupra dezvoltării turismului	3	25%	3,0	0,83
Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale	3	20%	2,0	0,67
Impactul asupra dezvoltării durabile (infrastructură și mobilitate)	3	20%	2,0	0,67
Corespondența cu nevoile și oportunitățile identificate	3	15%	1,0	0,50

Formula utilizată pentru **calcularea scorului ponderat al fiecărui criteriu de prioritizare** este următoarea:

$$Sp_i = p_i \times 10 / P_{\max i}$$

unde:

i = criteriul de prioritizare

Sp_i = scor ponderat al criteriului i

p_i = ponderea criteriului i

P_{max i} = punctajul maxim al criteriului i

Punctajul fiecărui proiect se calculează cu formula:

$$P_p = \sum_{i=1}^5 P_{ci} \times Sp_i$$

unde:

P_p = punctaj proiect

Sp_i = scor ponderat al criteriului i

PC_i = punctajul acordat pentru criteriul i

Trebuie specificat că nivelul de prioritate al proiectelor este un factor dinamic, ce trebuie evaluat periodic și modificat, pe toată durata de acțiune a strategiei de față, în funcție de evoluția economiei la toate nivelurile, de oportunități noi pentru accesarea fondurilor europene sau de alți factori care vor conduce la modificarea situației actuale.

Prioritizarea proiectelor va fi actualizată de o *Comisie de monitorizare și actualizare a SIDU*, după stabilirea condițiilor de eligibilitate pentru finanțarea din fonduri europene și apariția tuturor ghidurilor specifice.

După stabilirea nevoilor comunității în urma consultărilor publice prin intermediul chestionarelor și întocmirii analizei SWOT, au fost organizate întâlniri cu reprezentanții autorității publice în vederea definitivării listei lungi de proiecte. Ulterior, ținând cont de valoarea estimată a tuturor proiectelor din lista lungă și de limitările bugetare ale UAT Băile Govora, incluzând aici și posibilitățile de accesare a fondurilor nerambursabile, a fost stabilită regula de prioritzare a proiectelor care să includă punctaje acordate de la 1 la 3 pentru fiecare proiect propus, pe cinci criterii de evaluare, fiecare având pondere diferită în evaluarea finală.

Cele cinci criterii de evaluare sunt: impactul asupra mediului și rezilienței la schimbările climatice (pondere 20%), impactul asupra dezvoltării turismului (pondere 25%), impactul asupra vieții și incluziunii sociale (pondere 20%), impactul asupra dezvoltării durabile (infrastructură și mobilitate) (pondere 20%), corespondența cu nevoile și oportunitățile identificate (pondere 15%).

Scorul final reprezintă media ponderată simplă a punctajelor acordate pentru fiecare dintre cele cinci criterii de evaluare.

În cele ce urmează sunt prezentate punctajele tuturor proiectelor din lista lungă.

5.3. Lista lungă de proiecte

Obiectiv Strategic	Direcția de Intervenție	Număr proiect	Denumire proiect	Valoare estimată (EURO)	Criteriu					Punctaj total
					Impactul asupra mediului și rezilienței la schimbări climatice - 20%	Impactul asupra dezvoltării turismului - 25%	Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale - 20%	Impactul asupra dezvoltării durabile (infrastructură și mobilitate) - 20%	Corespondența cu nevoile și oportunitățile identificate - 15%	
1	1.1.	P1	Dotarea așezământului cultural "Virginia Andreescu-Haret" din orașul Băile Govora, județul Vâlcea	135.000,00	1	3	3	3	2	8,18
		P2	Reabilitare, extindere si modernizare sistem de alimentare cu apa, stații de tratare în orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești	7.123.517,00	3	1	3	3	3	8,36
		P3	Reabilitare, extindere si modernizare sistem de canalizare, stații de epurare si canalizare pluvială în orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești	7.000.000,00	3	1	3	3	3	8,36
		P4	Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în localitățile componente Gătejești și Curăturile, aparținătoare orașului Băile Govora, județul Vâlcea	2.255.329,00	3	2	3	3	3	9,19
		P5	Creșterea eficienței colectării selective a serviciului de salubritate la nivelul orașului Băile Govora	100.000,00	3	2	3	2	3	8,52

1.2.	P6	Dotarea cu echipamente și utilaje ce asigură diverse servicii publice (ex. deszăpezire, tocare crengi, măturare mecanică, săpare de șanțuri etc.)	250.000,00	2	3	3	2	2	8,18
	P7	Modernizarea și dotarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență al orașului Băile Govora	50.000,00	2	2	2	2	2	6,68
	P8	Înființarea microstației SMURD	200.000,00	1	2	3	2	3	7,18
	P9	Implementare sistem de avertizare a populației în cazul unor situații de urgență	40.000,00	1	2	3	2	1	6,18
	P10	Reabilitare sediu Primăria Băile Govora, județul Vâlcea	1.376.701,00	2	2	2	2	3	7,18
	P11	Modernizare străzi în orașul Băile Govora: Cireșului, Nuferilor, Tudor Vladimirescu, Mărășești, Oituz, Stejarului și Zăvoifului	1.445.527,00	3	3	3	3	3	10,02
	P12	Reabilitarea / modernizarea străzilor din orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești care nu au fost prinse în programe de finanțare anterioare sau care se află în diferite stadii avansate de uzură	2.500.000,00	3	3	3	3	3	10,02
	P13	Regenerarea urbană a unor zone funcționale din orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești în vederea creșterii standardelor de locuit	1.960.000,00	3	2	2	2	2	7,35
	P14	Creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale din orașul Băile Govora	8.000.000,00	3	1	3	3	3	8,36
	P15	Creșterea performanței energetice a clădirilor publice din orașul Băile Govora	3.000.000,00	3	1	2	3	3	7,69
	P16	Efectuare audit energetic și emitere Certificate de performanță energetică pentru clădirile publice și rezidențiale	50.000,00	3	1	2	3	2	7,19
	P17	Modernizare rețea de iluminat public la nivelul întregului oraș și al localităților componente (introducerea cablurilor electrice în subteran, înlocuirea stâlpilor existenți și lămpilor, telegestiune)	7.200.000,00	3	3	3	3	3	10,02

2	1.3.	P18	Înființarea unui parc fotovoltaic care să asigure necesarul de energie electrică pentru clădirile publice și iluminatul public	2.000.000,00	3	1	3	3	2	7,86
		P19	Combatere alunecare de teren în zona Palangine, oraș Băile Govora	1.382.500,00	3	1	3	3	2	7,86
		P20	Realizarea de acțiuni de împădurire	10.000,00	3	1	2	2	1	6,02
		P21	Amenajarea, îndiguirea și decolmatarea pârâului Hința în scopul prevenirii și combaterii efectelor negative ale schimbărilor climatice	250.000,00	3	1	2	2	2	6,52
		P22	Realizarea unui parteneriat între UAT, administrația Fondului Forestier, Urban SA, unitățile de învățământ și Poliție cu scopul realizării de campanii de ecologizare	3.000,00	3	1	2	1	2	5,85
		P23	Campanii de educare și conștientizare a populației cu privire la protecția mediului	2.000,00	3	1	3	2	1	6,69
		P24	Combatere eroziuni de adâncime a unor văi de pe raza orașului Băile Govora, județul Vâlcea	567.940,00	3	1	3	3	2	7,86
	2.1.	P25	Extinderea transportului public de călători către zonele turistice din județul Vâlcea	3.086.860,00	3	3	3	3	3	10,02
		P26	Construirea/modernizarea stațiilor de transport public	100.000,00	3	2	2	2	2	7,35
		P27	Reabilitarea stațiilor de transport public, prin dotarea cu mobilierul urban corespunzător	100.000,00	3	2	2	2	2	7,35
		P28	Realizarea infrastructurii pentru biciclete în orașul Băile Govora	4.000.000,00	3	3	2	2	2	8,18
		P29	Amenajarea și reabilitarea infrastructurii pietonale, pentru asigurarea unui trafic pietonal în condiții de siguranță	1.650.000,00	2	3	2	2	2	7,51
		P30	Extinderea infrastructurii pietonale în zona centrală a stațiunii	100.000,00	2	3	2	2	2	7,51
		P31	Înlocuirea autovehiculelor din parcul auto cu autovehicule cu emisii reduse de carbon	100.000,00	3	1	1	2	1	5,35
		P32	Înlocuirea autovehiculelor pentru transportul elevilor cu autovehicule cu emisii reduse de carbon	300.000,00	3	1	1	2	1	5,35

		P33	Amenajarea/reabilitarea/extinderea infrastructurii de parcare existente	100.000,00	3	3	2	2	2	8,18
		P34	Parcare modulară park-and-ride pentru promovarea utilizării transportului public și a soluțiilor de mobilitate urbană alternativă	1.400.000,00	3	3	2	2	2	8,18
		P35	Implementarea unor sisteme de reducere a vitezei în zonele identificate cu risc mare de accidente	50.000,00	1	2	2	2	1	5,51
		P36	Introducerea sistemelor inteligente de monitorizare a traficului (supraveghere video, camere radar, camere LPR)	500.000,00	1	2	3	3	3	7,85
		P37	Implementarea unui sistem integrat de taxare electronică pentru transport public, bike-sharing, parcare	150.000,00	1	3	2	2	2	6,84
		P38	Amplasarea unui punct de informare intermodală în zona centrală	5.000,00	1	2	1	1	1	4,17
		P39	Plan logistic și/sau regulament referitor la circulația autovehiculelor de marfă	2.000,00	2	1	2	2	2	5,85
		P40	Regulament pentru limitarea accesului vehiculelor poluante în intravilanul orașului Băile Govora	2.000,00	2	2	2	2	2	6,68
		P41	Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în orașul Băile Govora, județul Vâlcea	295.000,00	3	3	3	2	2	8,85
		P42	Desfășurarea de campanii de promovare a deplasărilor durabile	2.000,00	2	2	2	2	1	6,18
3	3.1.	P43	Sistem inteligent integrat de management urban în orașul Băile Govora, județul Vâlcea (plăți online, depunere petiții, bugetare participativă, transmitere live ședințe de Consiliu local)	500.000,00	2	2	3	3	3	8,52
		P44	„Smart-light” - Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public, prin introducerea sistemelor de telemanagement și adoptarea de soluții integratoare	250.000,00	3	3	2	2	2	8,18
		P45	Sistem de transport inteligent la nivelul localităților membre ale ADI Transport	500.000,00	3	3	3	3	3	10,02
		P46	Băile Govora VeloCity - Sistem integrat de mobilitate alternativă de tip bike sharing	2.250.000,00	3	3	2	2	1	7,68

		P47	Sistem „smart” de treceri de pietoni inteligente	20.000,00	2	2	2	2	2	6,68
		P48	Sistem inteligent de management al parcarilor	20.000,00	2	2	2	2	2	6,68
		P49	Portal informatic de promovare turistică și amplasarea de info-kiosk-uri	200.000,00	1	3	3	3	2	8,18
		P50	Băile Govora Safe City – Platforma de management al securității urbane (camere video de supraveghere, video content analysis etc.)	200.000,00	1	3	3	3	2	8,18
		P51	Retro-digitalizare a documentelor din arhivă și administrarea electronică a documentelor din arhiva proprie	100.000,00	1	1	3	2	3	6,35
		P52	Băile Govora SmartCom – Dezvoltarea unei infrastructuri de comunicații performante și implementarea platformei integratoare Smart-City, suport pentru aplicațiile smart de la nivelul orașului	100.000,00	2	3	2	2	2	7,51
		P53	Extinderea rețelei de Internet public în orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești	100.000,00	1	3	3	3	2	8,18
		P54	Înlocuirea și diversificarea mobilierului urban prin adoptarea conceptului de smart city	200.000,00	2	2	2	2	2	6,68
		P55	Biblioteci vâlcene, noi hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale	150.000,00	1	2	3	3	2	7,35
		P56	HUB de servicii MMSS – SII MMSS	150.000,00	1	1	3	3	3	7,02
4	4.1.	P57	Elaborarea unui plan strategic de atragere a investitorilor	5.000,00	1	3	2	3	2	7,51
		P58	Realizarea de parteneriate la orice nivel cu actori interesați în vederea dezvoltării economice integrate a zonei	2.000,00	1	2	3	3	2	7,35
		P59	Înființarea unui centru de afaceri pentru activități economice nepoluante, inclusiv a asociațiilor pentru producătorii locali	10.000,00	3	2	2	2	2	7,35
		P60	Realizarea unui centru de desfacere a produselor agro-alimentare a producătorilor locali	10.000,00	3	2	2	2	2	7,35

5		P61	Creșterea gradului de calificare aplicată a tinerilor pentru a lucra în domeniile specifice zonei	3.000,00	1	3	3	2	1	7,01
		P62	Atragerea resurselor umane în orașul Băile Govora prin stimularea pieței forței de muncă și a calității vieții comunității locale	3.000,00	1	3	3	2	2	7,51
	4.2.	P63	Facilitarea și modernizarea procesului educațional prin dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților școlare din orașul Băile Govora	160.000,00	2	1	3	3	3	7,69
		P64	Implementarea programului "Masă caldă în școli"	20.000,00	1	1	3	3	3	7,02
		P65	Înființarea unui centru "after-school"	50.000,00	1	1	3	3	3	7,02
		P66	Realizarea unui proiect educațional „Școala părinților"	2.000,00	1	1	3	2	3	6,35
		P67	Organizarea unui club al copiilor pentru activități extrașcolare diverse	20.000,00	2	1	3	3	3	7,69
		P68	Modernizarea și dotarea Centrului de permanență	10.000,00	1	2	3	2	3	7,18
		P69	Înființarea unui club al pensionarilor	10.000,00	1	1	3	3	3	7,02
		P70	Înființarea Serviciului de asistență socială	16.800,00	1	1	3	3	3	7,02
		P71	Creșterea incluziunii sociale prin promovarea voluntariatului în desfășurarea de activități în școli, activități sociale, de mediu, etc.	2.000,00	1	1	2	2	1	4,68
		P72	Dezvoltarea unor campanii de conștientizare a importanței educației în rândul grupurilor defavorizate	2.000,00	1	1	2	2	2	5,18
	5.1.	P73	Reabilitarea clădirilor de patrimoniu din domeniul public al orașului Băile Govora	2.000.000,00	3	3	2	3	2	8,85
		P74	Realizarea agendei culturale a orașului Băile Govora	1.000,00	1	3	2	2	3	7,34
		P75	Organizarea de tabere pentru artiștii plastici	5.000,00	1	3	2	2	1	6,34
		P76	Dotarea așezământului cultural "Virginia Andreescu-Haret" cu echipamente audio-video și de proiecție	135.000,00	2	3	2	2	2	7,51

	P77	Protecția și valorificarea patrimoniului construit: perimetre, incinte, spații publice din vecinătatea monumentelor și căi de acces către monumente	500.000,00	3	3	2	2	2	8,18
	P78	Înființarea, amenajarea și dotarea Centrului Local de Informare și Promovare Turistică	20.000,00	1	3	2	2	2	6,84
	P79	Realizarea de campanii de promovare turistică și includerea obiectivelor într-un circuit turistic	5.000,00	1	3	2	2	2	6,84
	P80	Creșterea vizibilității și accesibilității către monumentele istorice, muzee și alte obiective de patrimoniu	2.000,00	1	3	2	2	2	6,84
	P81	Realizarea de campanii pentru asigurarea protejării valorilor naturale și menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale	2.000,00	1	3	2	2	2	6,84
	P82	Realizarea și valorificarea unor trasee de cură balneară în stațiune	200.000,00	1	3	2	3	2	7,51
	P83	Participarea la târguri naționale și internaționale de turism	50.000,00	1	3	2	2	1	6,34
	P84	Promovarea de parteneriate la nivel național și internațional în vederea elaborării unor instrumente specifice pentru dezvoltarea turismului balneo-climateric	5.000,00	1	3	2	2	2	6,84
	P85	Realizarea de parteneriate cu universități de medicină, institute de cercetare și/sau recuperare medicală pentru cercetarea, explorarea și punerea în valoare a potențialului turistic, balneo climateric	5.000,00	1	3	3	3	2	8,18
	P86	Organizarea de conferințe și seminarii pe teme medicale, dedicate eficacității factorilor naturali de cură din stațiunea Băile Govora, tratamente și afecțiuni tratate	20.000,00	1	3	3	3	2	8,18
5.2.	P87	Parc de agrement Băile Govora	5.000.000,00	3	3	3	3	3	10,02
	P88	Amenajarea unei zone de agrement pe pârâul Hința (luciu de apă, pescuit sportiv)	2.500.000,00	3	3	3	3	1	9,02
	P89	Amenajarea unui patinoar ecologic sintetic	120.000,00	3	3	2	2	2	8,18

6	6.1.	P90	Amenajarea spațiilor verzi urbane și a zonelor de promenadă	200.000,00	3	3	2	2	2	8,18
		P91	Realizarea de noi locuri de joacă pentru copii	20.000,00	3	2	2	2	2	7,35
		P92	Diversificarea ofertei de petrecere a timpului liber prin organizarea de evenimente cultural-artistice tematice: festivaluri de jazz, folk, blues, rock, cântece și jocuri populare, române etc.	200.000,00	2	3	2	2	2	7,51
		P93	Modernizarea terenurilor de sport de la Liceul tehnologic și transformarea acestora în multifuncționale, cu suprafață de tartan	150.000,00	2	2	2	2	3	7,18
		P94	Amenajarea unei baze sportive moderne: teren fotbal, vestiare și tribună pentru organizarea de competiții și cantonamente	250.000,00	2	2	2	2	3	7,18
		P95	Construirea unei săli de sport multifuncționale	200.000,00	2	3	2	2	2	7,51
	6.1.	P96	Reactualizarea Planului Urbanistic General al orașului Băile Govora	80.000,00	3	3	3	3	3	10,02
		P97	Întocmirea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă a orașului Băile Govora pentru perioada 2023-2030	26.000,00	3	3	3	3	3	10,02
		P98	Întocmirea Registrului spațiilor verzi	80.000,00	3	2	2	2	3	7,85
		P99	Cadastrarea sistematică a tuturor imobilelor aparținând domeniului public și privat al orașului Băile Govora	2.000.000,00	2	1	3	3	3	7,69
		P100	Îmbunătățirea calității serviciilor publice oferite cetățenilor prin perfecționarea personalului contractul și a funcționarilor publici în cadrul unor cursuri de formare profesională	6.000,00	1	2	3	3	2	7,35
		P101	Înființarea unei structuri (compartiment/birou) în cadrul Primăriei Orașului Băile Govora pentru managementul investițiilor, accesarea fondurilor, analize economice, management de proiect etc.	65.000,00	1	2	3	3	3	7,85
		P102	Realizarea unei strategii de marketing și promovarea unui brand turistic al stațiunii Băile Govora	5.000,00	1	3	3	2	2	7,51

P103	Guvernanță eficientă prin organizarea unor consultări publice periodice cu locuitorii orașului pentru proiectele de investiții, informarea periodică a comunității în privința stadiul proiectelor, strategiilor și planurilor administrației publice locale	2.000,00	1	1	3	3	3	7,02
P104	Implementarea conceptului de bugetare participativă prin angrenarea membrilor comunității locale în campanii de îmbunătățire a mediului urban și a calității vieții în oraș prin alocarea unei sume din bugetul local pentru proiecte propuse de comunitate	50.000,00	1	2	3	3	3	7,85
P105	Asigurarea unui mediu urban propice de locuit prin controlul populației canine comunitare, organizarea de campanii de deratizare și dezinsecție a domeniului public	10.000,00	1	2	3	3	2	7,35
P106	Implementarea unui sistem prin care să existe acces la măsurătorile topografice și centralizarea acestora, evidența patrimoniului comunității locale, evidența datelor din domeniul urbanism și amenajarea teritoriului GIS), cadastru edilitar, evidența fiscală.	25.000,00	1	2	3	3	3	7,85

5.4. Lista de proiecte prioritare

În tabelul următor sunt incluse proiectele considerate drept prioritare, care au obținut un punctaj ponderat mai mare de 7,00 puncte.

Număr proiect	Denumire proiect	Criteriu					Punctaj total	Clasament
		Impactul asupra mediului și rezilienței la schimbări climatice - 20%	Impactul asupra dezvoltării turismului - 25%	Impactul asupra calității vieții și incluziunii sociale - 20%	Impactul asupra dezvoltării durabile (infrastructură și mobilitate) - 20%	Coreșpondența cu nevoile și oportunitățile identificate - 15%		
P97	Întocmirea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă a orașului Băile Govora pentru perioada 2023-2030	3	3	3	3	3	10,02	1
P96	Reactualizarea Planului Urbanistic General al orașului Băile Govora	3	3	3	3	3	10,02	2
P87	Parc de agrement Băile Govora	3	3	3	3	3	10,02	3
P45	Sistem de transport inteligent la nivelul localităților membre ale ADI Transport	3	3	3	3	3	10,02	4
P25	Extinderea transportului public de călători către zonele turistice din județul Vâlcea	3	3	3	3	3	10,02	5
P17	Modernizare rețea de iluminat public la nivelul întregului oraș și al localităților componente (introducerea cablurilor electrice în subteran, înlocuirea stâlpilor existenți și lămpilor, telegestiune)	3	3	3	3	3	10,02	6
P12	Reabilitarea / modernizarea străzilor din orașul Băile Govora și localitățile componente Curățurile și Gătejești care nu au fost prinse în programe de finanțare anterioare sau care se află în diferite stadii avansate de uzură	3	3	3	3	3	10,02	7

P11	Modernizare străzi în orașul Băile Govora: Cireșului, Nuferilor, Tudor Vladimirescu, Mărășești, Oituz, Stejarului și Zăvoiului	3	3	3	3	3	10,02	8
P4	Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în localitățile componente Gătejești și Curăturile, aparținătoare orașului Băile Govora, județul Vâlcea	3	2	3	3	3	9,19	9
P88	Amenajarea unei zone de agrement pe pâraul Hința (luciu de apă, pescuit sportiv)	3	3	3	3	1	9,02	10
P73	Reabilitarea clădirilor de patrimoniu din domeniul public al orașului Băile Govora	3	3	2	3	2	8,85	11
P41	Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în orașul Băile Govora, județul Vâlcea	3	3	3	2	2	8,85	12
P43	Sistem inteligent integrat de management urban în orașul Băile Govora, județul Vâlcea (plăți online, depunere petiții, bugetare participativă, transmitere live ședințe de Consiliu local)	2	2	3	3	3	8,52	13
P5	Creșterea eficienței colectării selective a serviciului de salubritate la nivelul orașului Băile Govora	3	2	3	2	3	8,52	14
P14	Creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale din orașul Băile Govora	3	1	3	3	3	8,36	15
P3	Reabilitare, extindere și modernizare sistem de canalizare, stații de epurare și canalizare pluvială în orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești	3	1	3	3	3	8,36	16
P2	Reabilitare, extindere și modernizare sistem de alimentare cu apă, stații de tratare în orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești	3	1	3	3	3	8,36	17
P90	Amenajarea spațiilor verzi urbane și a zonelor de promenadă	3	3	2	2	2	8,18	18
P89	Amenajarea unui patinoar ecologic sintetic	3	3	2	2	2	8,18	19
P86	Organizarea de conferințe și seminarii pe teme medicale, dedicate eficacității factorilor naturali de cură din stațiunea Băile Govora, tratamente și afecțiuni tratate	1	3	3	3	2	8,18	20

P85	Realizarea de parteneriate cu universități de medicină, institute de cercetare și/sau recuperare medicală pentru cercetarea, explorarea și punerea în valoare a potențialului turistic, balneo climateric	1	3	3	3	2	8,18	21
P77	Protecția și valorificarea patrimoniului construit: perimetre, incinte, spații publice din vecinătatea monumentelor și căi de acces către monumente	3	3	2	2	2	8,18	22
P53	Extinderea rețelei de Internet public în orașul Băile Govora și localitățile componente Curăturile și Gătejești	1	3	3	3	2	8,18	23
P50	Băile Govora Safe City – Platforma de management al securității urbane (camere video de supraveghere, video content analysis etc.)	1	3	3	3	2	8,18	24
P49	Portal informatic de promovare turistică și amplasarea de info-kiosk-uri	1	3	3	3	2	8,18	25
P44	„Smart-light” – Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public, prin introducerea sistemelor de telemanagement și adoptarea de soluții integratoare	3	3	2	2	2	8,18	26
P34	Parcare modulară park-and-ride pentru promovarea utilizării transportului public și a soluțiilor de mobilitate urbană alternativă	3	3	2	2	2	8,18	27
P33	Amenajarea/reabilitarea/extinderea infrastructurii de parcare existente	3	3	2	2	2	8,18	28
P28	Realizarea infrastructurii pentru biciclete în orașul Băile Govora	3	3	2	2	2	8,18	29
P6	Dotarea cu echipamente și utilaje ce asigură diverse servicii publice (ex. deszăpezire, tocare crengi, măturare mecanică, săpare de șanțuri etc.)	2	3	3	2	2	8,18	30
P1	Dotarea așezământului cultural "Virginia Andreescu-Haret" din orașul Băile Govora, județul Vâlcea	1	3	3	3	2	8,18	31
P24	Combatere eroziuni de adâncime a unor văi de pe raza orașului Băile Govora, județul Vâlcea	3	1	3	3	2	7,86	32
P19	Combatere alunecare de teren în zona Palangine, oraș Băile Govora	3	1	3	3	2	7,86	33

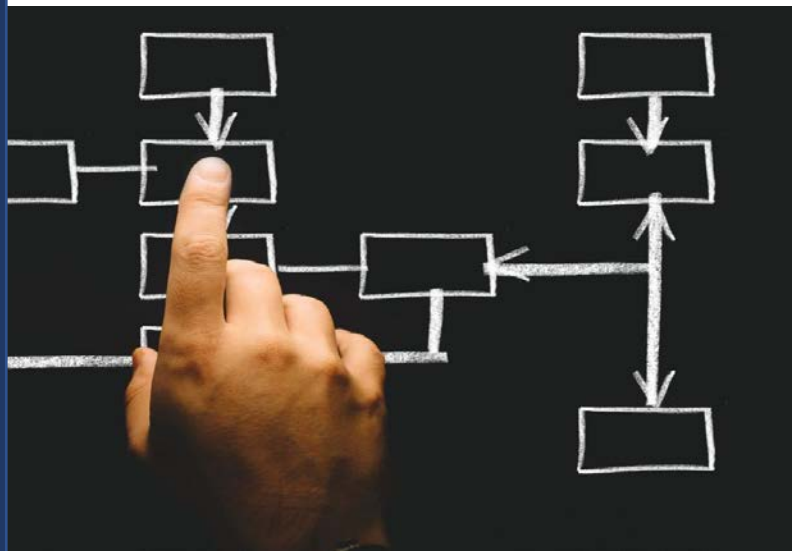
P18	Înființarea unui parc fotovoltaic care să asigure necesarul de energie electrică pentru clădirile publice și iluminatul public	3	1	3	3	2	7,86	34
P106	Implementarea unui sistem prin care să existe acces la măsurătorile topografice și centralizarea acestora, evidența patrimoniului comunității locale, evidența datelor din domeniul urbanism și amenajarea teritoriului GIS), cadastru edilitar, evidența fiscală.	1	2	3	3	3	7,85	35
P104	Implementarea conceptului de bugetare participativă prin angrenarea membrilor comunității locale în campanii de îmbunătățire a mediului urban și a calității vieții în oraș prin alocarea unei sume din bugetul local pentru proiecte propuse de comunitate	1	2	3	3	3	7,85	36
P101	Înființarea unei structuri (compartiment/birou) în cadrul Primăriei Orașului Băile Govora pentru managementul investițiilor, accesarea fondurilor, analize economice, management de proiect etc.	1	2	3	3	3	7,85	37
P98	Întocmirea Registrului spațiilor verzi	3	2	2	2	3	7,85	38
P36	Introducerea sistemelor inteligente de monitorizare a traficului (supraveghere video, camere radar, camere LPR)	1	2	3	3	3	7,85	39
P99	Cadastrarea sistematică a tuturor imobilelor aparținând domeniului public și privat al orașului Băile Govora	2	1	3	3	3	7,69	41
P67	Organizarea unui club al copiilor pentru activități extrașcolare diverse	2	1	3	3	3	7,69	42
P63	Facilitarea și modernizarea procesului educațional prin dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților școlare din orașul Băile Govora	2	1	3	3	3	7,69	43
P15	Creșterea performanței energetice a clădirilor publice din orașul Băile Govora	3	1	2	3	3	7,69	43
P46	Băile Govora VeloCity - Sistem integrat de mobilitate alternativă de tip bike sharing	3	3	2	2	1	7,68	44
P102	Realizarea unei strategii de marketing și promovarea unui brand turistic al stațiunii Băile Govora	1	3	3	2	2	7,51	45
P95	Construirea unei săli de sport multifuncționale	2	3	2	2	2	7,51	46

P92	Diversificarea ofertei de petrecere a timpului liber prin organizarea de evenimente cultural-artistice tematice: festivaluri de jazz, folk, blues, rock, cântece și jocuri populare, române etc.	2	3	2	2	2	7,51	47
P82	Realizarea și valorificarea unor trasee de cură balneară în stațiune	1	3	2	3	2	7,51	48
P76	Dotarea așezământului cultural "Virginia Andreescu-Haret" cu echipamente audio-video și de proiecție	2	3	2	2	2	7,51	49
P62	Atragerea resurselor umane în orașul Băile Govora prin stimularea pieței forței de muncă și a calității vieții comunității locale	1	3	3	2	2	7,51	50
P57	Elaborarea unui plan strategic de atragere a investitorilor	1	3	2	3	2	7,51	51
P52	Băile Govora SmartCom – Dezvoltarea unei infrastructuri de comunicații performante și implementarea platformei integratoare Smart-City, suport pentru aplicațiile smart de la nivelul orașului	2	3	2	2	2	7,51	52
P30	Extinderea infrastructurii pietonale în zona centrală a stațiunii	2	3	2	2	2	7,51	53
P29	Amenajarea și reabilitarea infrastructurii pietonale, pentru asigurarea unui trafic pietonal în condiții de siguranță	2	3	2	2	2	7,51	54
P105	Asigurarea unui mediu urban propice de locuit prin controlul populației canine comunitare, organizarea de campanii de deratizare și dezinsecție a domeniului public	1	2	3	3	2	7,35	55
P100	Îmbunătățirea calității serviciilor publice oferite cetățenilor prin perfecționarea personalului contractul și a funcționarilor publici în cadrul unor cursuri de formare profesională	1	2	3	3	2	7,35	56
P91	Realizarea de noi locuri de joacă pentru copii	3	2	2	2	2	7,35	57
P60	Realizarea unui centru de desfacere a produselor agro-alimentare a producătorilor locali	3	2	2	2	2	7,35	58
P59	Înființarea unui centru de afaceri pentru activități economice nepoluante, inclusiv a asociațiilor pentru producătorii locali	3	2	2	2	2	7,35	59

P58	Realizarea de parteneriate la orice nivel cu actori interesați în vederea dezvoltării economice integrate a zonei	1	2	3	3	2	7,35	60
P55	Biblioteci vâlcene, noi hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale	1	2	3	3	2	7,35	61
P27	Reabilitarea stațiilor de transport public, prin dotarea cu mobilierul urban corespunzător	3	2	2	2	2	7,35	62
P26	Construirea/modernizarea stațiilor de transport public	3	2	2	2	2	7,35	63
P13	Regenerarea urbană a unor zone funcționale din orașul Băile Govora și localitățile componente Curățurile și Gătejești în vederea creșterii standardelor de locuit	3	2	2	2	2	7,35	64
P74	Realizarea agendei culturale a orașului Băile Govora	1	3	2	2	3	7,34	65
P16	Efectuare audit energetic și emitere Certificate de performanță energetică pentru clădirile publice și rezidențiale	3	1	2	3	2	7,19	66
P94	Amenajarea unei baze sportive moderne: teren fotbal, vestiare și tribună pentru organizarea de competiții și cantonamente	2	2	2	2	3	7,18	67
P93	Modernizarea terenurilor de sport de la Liceul tehnologic și transformarea acestora în multifuncționale, cu suprafață de tartan	2	2	2	2	3	7,18	68
P68	Modernizarea și dotarea Centrului de permanență	1	2	3	2	3	7,18	69
P10	Reabilitare sediu Primăria Băile Govora, județul Vâlcea	2	2	2	2	3	7,18	70
P8	Înființarea microstației SMURD	1	2	3	2	3	7,18	71
P103	Guvernanță eficientă prin organizarea unor consultări publice periodice cu locuitorii orașului pentru proiectele de investiții, informarea periodică a comunității în privința stadiul proiectelor, strategiilor și planurilor administrației publice locale	1	1	3	3	3	7,02	72
P70	Înființarea Serviciului de asistență socială	1	1	3	3	3	7,02	73
P69	Înființarea unui club al pensionarilor	1	1	3	3	3	7,02	74
P65	Înființarea unui centru "after-school"	1	1	3	3	3	7,02	75

P64	Implementarea programului "Masă caldă în școli"	1	1	3	3	3	7,02	76
P56	HUB de servicii MMSS – SII MMSS	1	1	3	3	3	7,02	77
P61	Creșterea gradului de calificare aplicată a tinerilor pentru a lucra în domeniile specifice zonei	1	3	3	2	1	7,01	78

**SECȚIUNEA 6.
IMPLEMENTAREA,
MONITORIZARE ȘI
EVALUAREA
STRATEGIEI**

6.1. Responsabilitățile și planul de acțiune pentru implementarea strategiei

Implementarea presupune procesul de transformare a resurselor disponibile (materiale, financiare, umane) în rezultate calitative și cantitative, astfel încât să fie atinse toate obiectivele strategice definite și, prin intermediul acestora, la sfârșitul perioadei de planificare, misiunea asumată.

Totodată, este necesar să se ia în considerare faptul că însuși procesul de implementare induce schimbări, uneori deosebit de importante, ale parametrilor de stare aferenți mediului de manifestare economic și social, ca urmare a efectelor rezultate din implementarea noilor facilități operaționale rezultate. De aici imperativul parcurgerii unui proces de evaluare-reevaluare continuu, cu reveniri asupra cerințelor formulate inițial și ameliorarea/dezvoltarea acestor cerințe în conformitate cu situația economico-socială actualizată.

Implementarea SIDU, prin care se vor pune în aplicare programele și măsurile cuprinse în *Planul de acțiune*, se va realiza prin proiectele propuse în portofoliul de proiecte, respectându-se normele europene, legislația națională și reglementările locale în vigoare.

Punerea în aplicare în mod practic a *Planului de acțiune* al SIDU va porni de la cunoașterea, asigurarea și aplicarea următoarelor condiții:

- colaborarea transparentă dintre autoritățile publice locale/instituțiile/organizațiile/firmele din orașul Băile Govora;
- identificarea și atragerea de surse de finanțare în completarea celor finanțate prin fonduri structurale;
- respectarea priorităților stabilite de administrația publică locală în implementarea proiectelor, în acord cu necesitățile în evoluție ale orașului și în strânsă legătura cu strategiile la nivel județean, regional și național;
- corelarea tuturor proiectelor existente și viitoare în vederea asigurării unei dezvoltări social-economice armonioase, integrate la nivel regional.

În scopul implementării cu succes a *Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană 2021 – 2030 a Orașului Băile Govora*, prin realizarea proiectelor cuprinse în *Portofoliul de proiecte* pentru perioada programatică avută în vedere și susținerea obiectivelor strategice stabilite pentru îndeplinirea viziunii și misiunii orașului, au fost identificate o serie de activități, care pot fi clasificate după cum urmează:

- *Acțiuni pregătitoare de implementare a strategiei;*
- *Acțiuni necesare pentru implementarea proiectelor;*
- *Acțiuni de monitorizare a stadiului de implementare a strategiei;*
- *Acțiuni corective în vederea actualizării strategiei în funcție de situația existentă la momentul respective;*
- *Acțiuni de pregătire a strategiei pentru următoarea perioadă programatică.*

Activitățile care trebuie întreprinse - pe termen scurt, mediu și lung - în scopul atingerii obiectivului general al strategiei și al realizării acțiunilor prioritare identificate pentru fiecare domeniu de intervenție menționat în cadrul strategiei sunt prezentate în tabelul de mai jos.

De asemenea, sunt prezentate și structurile responsabile pentru realizarea acțiunilor respective. Trebuie menționat faptul că structurile respective sunt responsabile, în primul rând, cu asigurarea demarării acțiunilor respective și cu monitorizarea realizării acestora, dar în faza de implementare a acțiunii se recomandă atragerea și colaborarea și cu alte entități, în scopul obținerii expertizei profesionale

specifice necesare, cum ar fi: reprezentanți ai mediului de afaceri, parteneri din alte municipii, instituții de învățământ și cercetare, consultanți externi, evaluatori independenți etc.

Tabelul nr. 16. Planul de acțiune pentru implementarea SIDU

ACȚIUNE	RESPONSABILI
Acțiuni pe termen scurt (2021 – 2023)	
<i>Aprobarea strategiei de către Consiliul Local al Orașului Băile Govora prin Hotărâre de Consiliu Local</i>	<i>Consiliul Local al Orașului Băile Govora</i>
<i>Înființarea unei „Comisii de monitorizare și actualizare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Orașului Băile Govora 2021 – 2030”, prin Dispoziție a Primarului Orașului Băile Govora</i>	<i>Primarul Orașului Băile Govora</i>
<i>Repartizarea proiectelor pe compartimentele de specialitate din cadrul Primăriei Orașului Băile Govora</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Finalizarea proiectelor aflate în implementare</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Realizarea/actualizarea documentelor de fundamentare pentru fiecare domeniu prioritar stabilit prin strategie, conform nivelelor de prioritate stabilite</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Analiza rezultatelor și concluziilor documentelor de fundamentare pe fiecare domeniu prioritar, în scopul actualizării/corecției gradului de prioritate al proiectelor din portofoliu, precum și pentru analiza necesarului de resurse (financiare, umane, logistică etc.) și stabilirea duratei estimative de implementare pentru fiecare proiect</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Identificarea și analizarea surselor de finanțare pentru proiectele propuse spre implementare prin strategia de dezvoltare, precum și a modului de accesare a surselor de finanțare respective</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Realizarea listei de proiecte prioritare</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Identificarea partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Realizarea de acorduri de parteneriat în scopul realizării proiectelor din portofoliu</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>

<i>Planificarea multianuală a bugetului, pe baza analizelor realizate anterior și a consultărilor cu Comisia de monitorizare și actualizare a strategiei. Stabilirea graficului de derulare/implementare a proiectelor, prin includerea în buget a investițiilor stabilite ca fiind prioritare pentru perioada respectivă</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea proiectelor prioritare</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Evaluarea intermediară a strategiei (cel puțin anual)</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
Acțiuni pe termen mediu (2024 - 2027)	
<i>Continuarea activităților pe termen scurt care nu au fost finalizate</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Realizarea de parteneriate pentru dezvoltarea proiectelor prioritare de anvergură de la nivelul orașului</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Implementarea proiectelor prioritare</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel municipal, județean, regional, național și internațional</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliu și realizarea unor rapoarte de progres</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Revizuirea portofoliului de proiecte, în scopul realizării de eventuale corecții/completări a elementelor cuprinse în acesta, inclusiv a gradului de prioritate, în funcție de stadiul de implementare la momentul respectiv și de concluziile rapoartelor de progres</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Evaluarea intermediară periodică a strategiei (cel puțin anual)</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Revizuirea și actualizarea strategiei pe baza evaluării intermediare și luarea de măsuri corective, dacă este cazul (la maxim 2 ani)</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
Acțiuni pe termen lung (2028- 2030)	
<i>Continuarea activităților pe termen mediu care nu au fost finalizate</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Revizuirea și actualizarea strategiei pe baza evaluării intermediare și luarea de măsuri corective, dacă este cazul (la maxim 2 ani)</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Finalizarea implementării proiectelor prioritare</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>

<i>Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel municipal, județean, regional, național și internațional</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Evaluarea finală a strategiei</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>
<i>Pregătirea strategiei de dezvoltare a Orașului Băile Govora pentru următoarele perioade de programare</i>	<i>Comisia de monitorizare și actualizare a SIDU</i>

Toate deciziile strategice privind implementarea SIDU revin organelor deliberative ale *Unității Administrativ Teritoriale Orașul Băile Govora*, care au obligația de a asigura cadrul instituțional și mobilizarea reprezentanților autorităților publice din orașul Băile Govora, în vederea implementării SIDU. Toate măsurile de coordonare și administrare a activităților de implementare a *Planului de acțiune al SIDU* sunt de competența structurii de implementare constituite la nivelul UAT Orașul Băile Govora.

6.2. Sistemul de monitorizare și evaluare

După cum se observă, se propune **înființarea unei „Comisii de monitorizare și actualizare a Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană a Orașului Băile Govora, 2021 – 2030”**, care va avea un rol principal în implementarea, monitorizarea gradului de implementare, planificarea și eventuala modificare a strategiei. Comisia respectivă trebuie să includă, alături de primar și viceprimar, membri ai compartimentelor și direcțiilor de specialitate din Primărie, a căror contribuție este absolut necesară pentru evaluarea strategiei și stabilirea nivelului de prioritate al proiectelor.

Structura de monitorizare și actualizare va fi responsabilă de coordonarea și administrarea efectivă a procesului de implementare a SIDU, monitorizând activitățile echipelor de proiect.

Atribuțiile Structurii de monitorizare și actualizare:

- urmărește implementarea *Planului de acțiune al SIDU* și a proiectelor din lista de proiecte prioritare;
- monitorizează încadrarea în graficul de implementare a SIDU;
- identifică surse de finanțare pentru proiectele cuprinse în SIDU;
- menține legătura cu Autoritățile contractante, prin intermediul ADR Sud-Vest Oltenia;
- coordonează și monitorizează activitatea echipelor de proiect;
- monitorizează și evaluează modul de implementare a SIDU.

Structura de monitorizare și actualizare va avea obligația de a elabora următoarele documente de planificare:

- a) **Planul anual al acțiunilor de implementare** a proiectelor prioritare și a celorlalte proiecte prevăzute în portofoliul de proiecte;
- b) **Planul anual financiar**, care se va întocmi pe baza planului anual al acțiunilor de implementare a proiectelor integrate prioritare. Planul financiar va indica fondurile necesare pentru realizarea proiectelor și sursele de proveniență ale acestora (bugete locale, bugetul de stat, programe europene, alte surse);
- c) **Situația anuală** privind gradul de implementare a SIDU.

După aprobarea *SIDU*, respectiv a proiectelor individuale, se vor constitui echipe individuale pentru implementarea fiecărui proiect, în funcție de specificul acestora.

Implementarea fiecărui proiect în parte va fi realizată de **echipele de proiect** constituite la nivelul **UAT Orașul Băile Govora** pentru respectivul proiect.

Persoanele care vor face parte din echipele de proiect vor fi desemnate prin dispoziție emisă de Primarul Orașului Băile Govora. **Echipele de proiect** ce se vor constitui vor fi compuse din 3-5 persoane: manager de proiect, responsabil financiar, responsabil cu achizițiile publice, responsabil tehnic, responsabil juridic, numărul membrilor echipelor de proiect variind în funcție de complexitatea proiectului. Echipele de proiect sunt responsabile de implementarea efectivă a proiectelor individuale incluse în *SIDU*.

Responsabilitățile echipelor de proiect:

- întocmesc fișele de post pentru fiecare membru al echipei;
- organizează și desfășoară activități de implementare a proiectului;
- asigură managementul financiar și tehnic pentru activitățile de proiect;
- întocmesc raportările de evaluare intermediare și finale solicitate de finanțator;
- prezintă Structurii de Implementare a *SIDU*, la cererea acesteia, stadiul implementării proiectului;
- urmăresc înscrierea în costuri, parametri precum și în graficul de execuție a proiectului și a *SIDU*.

Este esențial ca aprobarea prezentei strategii de dezvoltare urbană să nu fie percepută ca punct final al unei elaborări tehnice și nici ca un document de fundamentare finalizat cu o listă de proiecte implementabile cu ajutorul instrumentelor de finanțare nerambursabile. *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană* reprezintă un instrument de guvernare a localității, flexibil și adaptabil în timp nevoilor în schimbare, care generează acțiuni publice și private cu valoare strategică pe termen lung pentru dezvoltarea competitivă a orașului și pentru reducerea disparităților din interiorul acestuia.

Controlul rezultatelor implementării *SIDU* se va realiza ca un proces continuu, urmărindu-se planurile anuale de implementare a proiectelor, alocarea de fonduri și încadrarea în limitele stabilite prin planul financiar anual, gradul de implementare a strategiei.

Evaluările intermediare și finală ale succesului înregistrat în implementarea strategiei se vor face conform unor criterii clare, de către comisia amintită mai sus. Criteriile respective au un caracter dinamic, în sensul că pot fi modificate în cazul în care se constată că cele stabilite inițial nu oferă o imagine clară asupra stadiului de implementare.

Un set inițial de astfel de **criterii de evaluare** va conține cel puțin următoarele puncte:

- Valoarea procentuală a totalului bugetelor proiectelor implementate sau în curs de implementare, în raport cu bugetul planificat inițial;
- Evaluarea impactului proiectelor implementate în raport cu rezultatele preconizate (succesul proiectelor individuale);
- Valoarea procentuală a fondurilor atrase din surse nerambursabile, în raport cu valoarea totală a proiectelor;
- Valoarea procentuală a fondurilor atrase din surse nerambursabile, în raport cu valoarea estimată a fi atrasă din astfel de surse.

Evaluarea stadiului de implementare a strategiei va fi făcută cel puțin anual. O evaluare corectă și obiectivă va permite generarea de măsuri corective asupra eventualelor rezultate nesatisfăcătoare, precum și de măsuri care să preîntâmpine apariția unor astfel de situații în perioada următoare.

Indicatorii de rezultat care vor fi utilizați pentru monitorizarea implementării *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană* și a proiectelor incluse în aceasta trebuie să fie în concordanță cu indicatorii stabiliți pentru accesarea fondurilor europene. Întrucât lista acestor indicatori nu este finalizată la momentul elaborării *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană*, va fi necesară actualizarea indicatorilor propuși în tabelul următor la momentul cunoașterii acestora.

Tabelul nr. 17. Indicatori de monitorizare a implementării *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană*

Obiectiv Strategic 1 ASIGURAREA UNEI DEZVOLTĂRI URBANE COMPLEXE ȘI INTEGRATE, CARE SĂ CONTRIBUIE LA ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII FACTORILOR DE MEDIU, A EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI A INFRASTRUCTURII VERZI		
Direcția de intervenție	Acțiuni specifice	Indicatori de rezultate/monitorizare
DI 1.1. Extinderea și modernizarea infrastructurii edilitare, în vederea asigurării unei dezvoltări durabile	Reabilitarea/dezvoltarea/extinderea și modernizarea rețelelor tehnico-edilitare	Lungime rețea reabilitată / modernizată (km)
	Extinderea, modernizarea și reabilitarea sistemului de alimentare, tratare și distribuție a apei potabile	Lungime rețea extinsă / reabilitată/ modernizată (km)
	Extinderea, modernizarea și reabilitarea sistemului de canalizare și epurare a apelor uzate	Lungime rețea extinsă / reabilitată/modernizată (km)
DI 1.2. Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public	Lungime sistem iluminat public extins/modernizat (km.)
	Îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor publice și rezidențiale, prin modernizare energetică sustenabilă	Clădiri publice reabilite termic (nr.) Clădiri rezidențiale reabilite termic (nr.) Campanii de conștientizare/promovare desfășurate (nr.) Măsuri de creștere a performanței energetice implementate (nr.) Proiecte de producție a energiei din surse regenerabile (nr.)

	Achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice	Sisteme instalate (nr.)
DI 1.3. Creșterea rezilienței la schimbările climatice și promovarea protecției mediului	Promovarea investițiilor în infrastructura verde din zona urbană	Spații verzi realizate (mp) Proiecte regenerare urbană realizate (nr) Suprafețe regenerare (mp)
	Monitorizarea poluării și promovarea reducerii acesteia	Sisteme monitorizare implementate (nr.)
	Măsuri de îmbunătățire a calității apei, solului și aerului	Măsuri implementate (nr.)
	Îmbunătățirea sistemului de colectare a deșeurilor și extinderea colectării selective	Măsuri implementate (nr.) Deșeuri colectate selectiv (tone)

Obiectiv Strategic 2

DEZVOLTAREA UNEI MOBILITĂȚI URBANE MULTIMODALE SUSTENABILE ÎN ORAȘUL BĂILE GOVORA ȘI ÎN LOCALITĂȚILE COMPONENTE CARE SĂ CONDUCĂ LA O DEZVOLTARE ECHILIBRATĂ A TUTUROR MODURILOR DE TRANSPORT

Direcția de intervenție	Acțiuni specifice	Indicatori de rezultate/monitorizare
DI 2.1. Conectivitate la toate nivelurile și mobilitate urbană durabilă	Reabilitarea infrastructurii rutiere, cu prioritate pe sectoarele pe care circulă transportul public	Lungime rețea reabilitată/modernizată (km) Lungime bandă dedicată transport public ealizată (km) Număr pasageri transport public (pasageri km/an, pasageri oră/an)
	Investiții integrate pentru creșterea calității serviciului de transport public local și promovarea utilizării acestuia, în defavoarea autovehiculului propriu, prin investiții integrate	Număr pasageri transport public (pasageri km/an, pasageri oră/an)
		Sisteme „smart” implementate Reducere emisii GES (tone CO ₂ echiv./an)
		Vehicule achiziționate (nr.) Infrastructură pentru vehicule de transport public electrice realizată (nr.)

	Investiții în infrastructura dedicată modurilor de deplasare alternative: mersul pe bicicletă și deplasările pietonale	Sisteme „smart” implementate Reducere emisii GES (tone CO ₂ echiv./an) Piste biciclete realizate (km) Zone pietonale/shared-space realizate (kmp) Sisteme bike-sharing realizate (nr.)
	Implementarea de sisteme inteligente de transport, în vederea creșterii siguranței utilizatorilor infrastructurii rutiere și a eficientizării procesului de transport	Sisteme inteligente de transport extinse / implementate (nr.)
	Investiții pentru creșterea și promovarea intermodalității	Reducere emisii GES (tone CO ₂ echiv./an) Puncte intermodale realizate (nr.) Parcări smart / intermodale realizate (nr.) Campanii conștientizare/promovare realizate (nr.) Infrastructură pentru vehicule electrice realizată (nr.)

Obiectiv Strategic 3 BĂILE GOVORA – UN ORAȘ SMART

Direcția de intervenție	Acțiuni specifice	Indicatori de rezultate/monitorizare
DI 3.1. Promovarea conceptului de smart-city și realizarea de intervenții specifice în toate domeniile	Promovarea conceptului de smart-city și realizarea de intervenții specifice în toate domeniile	Aplicații/sisteme „smart” implementate (nr.) Sisteme/soluții „smart” instalate (nr.)

Obiectiv Strategic 4**CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII CETĂȚENILOR PRIN DEZVOLTAREA SUSTENABILĂ ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI, SĂNĂTĂȚII ȘI AL SERVICIILOR SOCIALE ȘI PROMOVAREA INTEGRĂRII ȘI INCLUZIUNII SOCIALE ÎN TOATE DOMENIILE**

Direcția de intervenție	Acțiuni specifice	Indicatori de rezultate/monitorizare
DI 4.1 Dezvoltarea și sprijinirea mediului economic și asigurarea calificării forței de muncă	Sprijin pentru dezvoltarea mediului de afaceri local	• Elaborare planuri strategic de atragere a investitorilor (nr.) • Centre de afaceri pentru activități economice nepoluante/asociații pentru producători locali (nr.) • Centre de formare în domeniul balnear (nr.) • Programe de calificare aplicată a tinerilor în domeniile specifice zonei (nr.)
DI 4.2 – Extinderea și modernizarea infrastructurii pentru educație, sănătate și serviciile de asistență socială	Promovarea integrării și incluziunii sociale în toate aspectele vieții economice și sociale și creșterea accesibilității la serviciile de asistență socială	• Unități sociale reabilitate/modernizate /dotate (nr.) • Înființare centre sociale: multifuncționale/socio-medicale/de consiliere și informare (nr.) • Construirea de locuințe sociale și pentru tineri (nr.) • Campanii de informare/conștientizare realizate (nr.) • Programe de formare/perfecționare organizate (nr.)
	Creșterea calității și accesibilității serviciului medical prin extinderea și modernizarea infrastructurii specifice, precum și prin asigurarea necesarului de resurse umane calificate	• Unități sanitare construite/dotate cu echipamente (nr.) • Campanii de educare privind regulile de igienă și salubritate realizate (nr.)

	Îmbunătățirea calității și eficienței sistemului educațional	• Unități de învățământ reabilite / modernizate/ echipate cu infrastructură educațională (nr.) • Săli de sport construite (nr.) • Spații verzi și zone pentru desfășurarea de activități școlare în aer liber amenajate (mp) • Activități de prevenire a abandonului școlar realizate (nr.) • Proiecte educaționale realizate (nr.) • Campanii de informare/ conștientizare realizate (nr.)
--	--	--

Obiectiv Strategic 5**PROMOVAREA DEZVOLTĂRII TURISMULUI, VALORIFICAREA PATRIMONIULUI NATURAL ȘI A MOȘTENIRII CULTURAL-ISTORICE, PRECUM ȘI EXTINDEREA INFRASTRUCTURII SPORTIVE ȘI DE AGREMENT**

Direcția de intervenție	Acțiuni specifice	Indicatori de rezultate/monitorizare
DI 5.1. Dezvoltarea, conservarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural	Dezvoltarea, conservarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural	• Clădiri de patrimoniu reabilite/ modernizate/extinse (nr.) • Dezvoltare infrastructură turistică: perimetre obiective turistice, incinte, spații publice și căi de acces (nr.) • Spații culturale, amenajate (nr.) • Măsuri de amenajare arii protejate și punere în valoare prin realizarea de trasee turistice și puncte de vizitare (nr.) • Măsuri de promovare realizate (nr.) • Acțiuni de promovare

		complementare cu alte stațiuni turistice (nr.) • Campanii de informare/ conștientizare realizate (nr.)
DI 5.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii sportive și de agrement	Extinderea și modernizarea infrastructurii sportive și de agrement	• Infrastructură sportivă și de agrement dezvoltată/ reabilitată (nr.) • Spații de joacă modernizate (nr.) • Noi trasee turistice și puncta de vizitare amenajate (nr.) • Achiziții echipamente specifice (nr.) • Evenimente culturale organizate (nr.)

Obiectiv Strategic 6
PROMOVAREA SOLUȚIILOR DE DIGITALIZARE ȘI INTEROPERABILITATE A SERVICIILOR PUBLICE, PRECUM ȘI A TRANSPARENȚEI PROCESULUI DECIZIONAL PRIN MODERNIZAREA MANAGEMENTULUI ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

Direcția de intervenție	Acțiuni specifice	Indicatori de rezultate/monitorizare
DI 6.1 – Administrație publică	Creșterea eficienței și coerenței actului administrativ prin asigurarea documentelor strategice fundamentale	• Documente strategice realizate (nr.)
	Creșterea calității și transparenței actului decizional	• Centre integrate/sisteme/ aplicații „smart” implementate (nr.)
	Consolidarea capacității administrative prin investiții în sisteme informatice integrate și în pregătirea unor resurse umane competente	• Centre integrate/sisteme/ aplicații „smart” implementate (nr.)

Monitorizarea implementării și îndeplinirii obiectivelor SIDU

Controlul rezultatelor implementării SDD se va realiza, în mod continuu, la toate nivelele structurilor organizatorice descrise, conform competențelor acestora. Se va urmări îndeplinirea **Planului anual al acțiunilor de implementare a proiectelor prioritare, Planul anual financiar și Situația privind gradul de implementare a SIDU**. Evaluarea rezultatelor implementării proiectelor se va face de către **Structura de implementare** și de echipele de proiect pentru fiecare proiect derulat.

În cadrul evaluării, se apreciază gradul de îndeplinire a obiectivelor și politicilor propuse în Strategia de dezvoltare, prin analiza efectelor pe care le au politicile și programele de dezvoltare asupra mediului de afaceri, economiei, infrastructurii, mediului social-cultural, și calității vieții populației din stațiune.

Monitorizarea implementării și îndeplinirii obiectivelor proiectelor

Monitorizarea activităților din proiect intră în sarcina managerului echipei de proiect. Acesta va asigura, cu sprijinul echipelor de proiect, elaborarea rapoartelor de progres privind stadiul implementării, a raportului final, întocmirea cererilor de rambursare a cheltuielilor, elaborarea previziunilor privind fluxurile financiare pentru proiectele individuale.

Rapoartele de progres precum și rapoartele care însoțesc cererile de rambursare vor fi elaborate de echipa de proiect în colaborare cu consultantul care va asigura managementul proiectului.

Monitorizarea continuă se va realiza săptămânal prin întâlnirile echipei de proiect, evaluându-se activitatea membrilor echipei de proiect, gradul de implicare a fiecărui membru, îndeplinirea responsabilităților specifice și, dacă este cazul, făcându-se recomandări de îmbunătățire. Evaluarea continuă se va face și privind modul în care sunt consumate resursele implicate în proiect, înregistrarea în contabilitate a tuturor cheltuielilor efectuate așa cum a fost prevăzut în bugetul proiectului.

Monitorizarea periodică se va face la finalizarea fiecărei etape, evaluându-se măsura în care activitățile planificate s-au desfășurat conform planului de implementare, în mod eficient și eficace: s-a respectat data de începere și finalizare, s-au desfășurat toate sub-activitățile, s-au obținut rezultatele previzionate cantitativ și calitativ. Dacă va fi cazul și vor apărea factori perturbatori se vor lua măsuri de corecție pentru implementarea cu succes a proiectelor.

Evaluarea finală se va realiza în ultima lună de proiect și va urmări modul în care s-a realizat implementarea cu succes a proiectului: îndeplinirea obiectivelor, obținerea rezultatelor măsurabile, desfășurarea eficientă și eficace a activităților planificate, satisfacția grupului țintă, etc.

Managementul riscurilor

Implementarea unei strategii de dezvoltare urbană trebuie să aibă în vedere și o multitudine de riscuri. Este important ca focusul pe atragerea fondurilor europene și realizarea investițiilor de capital să nu piardă din vedere lucruri precum costurile de operare pe termen mediu și lung sau riscuri de ordin social, de mediu, sau economic. În mod ideal, atunci când va fi definitivată lista de proiecte prioritare pentru perioada 2021-2030, primăria ar trebui să elaboreze un Plan de Acțiune pentru Managementul Riscurilor,

pentru ca planificarea acestor proiecte prioritare să ia în considerare și potențialul impact negativ al acestora.

Managementul riscurilor sociale

Un proiect public nu va avea același impact asupra tuturor cetățenilor și este posibil ca unii oameni să fie afectați într-un mod advers de astfel de proiecte. De exemplu, un nou drum poate îmbunătăți accesul la oportunități pentru un număr mare de oameni, dar poate duce și la un nivel mai ridicat al poluării pentru unele comunități. Secțiunile următoare includ câteva riscuri sociale ce ar putea fi avute în vedere în implementarea SIDU.

Considerarea potențialului impact social negativ al proiectelor publice

Nu toate proiectele publice au un efect pozitiv, nu toți cetățenii beneficiază în mod egal de pe urma unei investiții publice, și un impact pozitiv pe termen scurt se poate transforma în impact negativ pe termen lung. De exemplu, un proces amplu de regenerare urbană poate duce nu numai la creșterea calității vieții pentru cei ce trăiesc acolo dar poate duce și la creșterea costului vieții, ducând în cele din urmă la excluderea celor cu venituri mai scăzute. Pe de altă parte, lipsa intervențiilor în zone ce necesită regenerare urbană pot duce la plecarea celor cu venituri mai ridicate din acea zonă și la accentuarea problemelor sociale. Ca atare, orice investiție publică trebuie să cântărească atent impactul aceluia proiect/program – pentru toți membrii comunității, pe termen scurt, mediu și lung.

Atenție pentru persoane cu dizabilități și pentru părinți cu cărucioare

Proiectele de infrastructură publică din România sunt de multe ori proiectate fără a lua în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități sau ale părinților cu cărucioare. De multe ori, trotuarele nu sunt ușor de navigat pentru persoanele cu dizabilități motorii sau de vedere, sau pentru cărucioare pentru copii. De asemenea, mijloacele de transport public, mai ales flota mai veche, nu sunt echipate pentru a permite accesul facil al persoanelor cu dizabilități sau al părinților cu cărucioare.

În acest sens, este important ca atunci când se pregătesc caietele de sarcini pentru dezvoltarea/reabilitarea/modernizarea infrastructurii publice, să fie avute în vedere și nevoile persoanelor cu dizabilități și ale părinților tineri. Atunci când se achiziționează noi mijloace de transport public în comun, acestea ar trebui să fie prietenoase cu toți cei care ar putea folosi aceste mijloace de transport. De asemenea, când se proiectează/reabilitează stațiile de transport public în comun (de exemplu, metrou sau tren metropolitan), trebuie gândite soluții care să înlesnească accesul tuturor la sistemul de transport public. În ceea ce privește proiectarea infrastructurii publice, Banca Mondială a pregătit un *Ghid de Regenerare Urbană a Infrastructurii Publice* ce include o serie de elemente pentru o proiectare mai bună (mai prietenoasă cu oamenii și cu mediul). Ghidul include o serie de opțiuni pentru regândirea infrastructurii publice, în așa fel încât ea să fie mai prietenoasă cu pietonii, bicicliștii, părinții cu cărucioare, precum și cu cei cu dificultăți locomotorii sau de vedere.

Atenție pentru copii

Chiar și atunci când proiectele de infrastructură publică includ punctele de vedere ale cetățenilor, ele de multe ori nu sunt proiectate cu o considerare a nevoilor copiilor din acea comunitate. Un oraș gândit din start pentru copii, este un oraș mai prietenos și mai

inclusiv pentru toți cetățenii orașului. O importanță aparte o au spațiile publice sigure, fără trafic auto, și cu mobilier urban prietenos cu copiii. Astfel de spații publice au un rol important în coagularea unei comunități, încurajează interacțiunea dintre oameni și au și efecte economice benefice (numărul de firme și profitabilitatea lor crește în zone cu trafic pietonal intens). Ca atare, proiectarea și implementarea proiectelor din SIDU ar trebui să aibă în vedere și nevoile copiilor din comunitate.

Protecția muncii

Legea 319/2006 privind securitatea și sănătatea în muncă este racordată la principiile de bună practică din Uniunea Europeană și include prevederi clare privind salarizarea, siguranța și sănătatea angajaților, condiții adecvate de muncă, precum și atenție la pericolele ce pot afecta anumite grupuri sensibile la riscuri (femeile gravide, femeile care alăptează, tinerii, persoanele cu dizabilități). Primăria trebuie să se asigure de implementarea condițiilor legale de către toți contractorii cu care lucrează. Inspecția Muncii reprezintă autoritatea competentă în ceea ce privește controlul aplicării legislației referitoare la securitatea și sănătatea în muncă.

Protecția comunității

Orice proiect public poate avea nu numai impact pozitiv asupra comunității, ci și potențiale efecte negative. Atunci când sunt pregătite noi proiecte/programe publice, este important să se aibă în vedere următoarele:

- Anticipați sau evitați efectele negative asupra sănătății și siguranței comunităților afectate de proiect în timpul proiectului și după implementarea acestuia, datorită unor circumstanțe obișnuite sau excepționale;
- Promovați calitatea, siguranța și considerații ce țin de schimbările climatice în proiectarea proiectelor publice;
- Evitați sau reduceți la minimum expunerea comunității la materiale periculoase, risc în trafic datorat proiectului;
- Puneți în aplicare măsuri eficiente pentru soluționarea situațiilor de urgență;
- Asigurați-vă că protecția comunității, a personalului și a bunurilor este efectuată într-un mod clar și coerent.

Implicarea comunităților marginalizate

Primăria ar trebui să aibă în vedere implicarea sau încurajarea implicării comunităților marginalizate, mai ales a comunității rome, în proiectele de dezvoltare/reabilitare/modernizare a infrastructurii publice, atât în proiectele desfășurate în regie proprie cât și în proiectele implementate de contractori.

Considerarea nevoilor comunităților marginalizate în proiectele de infrastructură publică

Elaborarea unor noi proiecte de infrastructură publică ar trebui să includă de la început și nevoile comunităților marginalizate, mai ales ale comunității rome, și să determine cum aceste proiecte pot răspunde acestor nevoi. La nivel minim, ar trebui avut grijă ca aceste proiecte să nu accentueze problemele sociale deja existente. De exemplu, un nou Plan Urbanistic General ar putea prevedea extinderea intravilanului pentru a putea formaliza locuințele informale anumite zone marginalizate și pentru a putea veni cu investiții urbane ce permit creșterea calității vieții a celor ce trăiesc acolo. Extinderea sistemului de transport public, poate avea în vedere nevoile aparte ale comunităților marginalizate. De asemenea, politica de dezvoltare economică locală trebuie să răspundă și nevoilor comunităților marginalizate, cu o grijă pentru crearea de locuri de muncă și

pentru aceste grupuri. Primăria, în sine, ca unul dintre cei mai mari angajatori locali, poate să gândească o politică de angajare pentru cei ce provin din comunități marginalizate.

Accesul la locuire

Accesul la locuire este unul din principalele obiective ale Politicii Urbane a României.

Sunt necesare măsuri concrete pentru a adresa problemele din sector, inclusiv prin dezvoltarea unui fond de locuințe sociale. Trebuie, de asemenea, identificate mecanismele (de exemplu reguli și proceduri de urbanism) care să permită sectorului imobiliar să răspundă mai eficient cererii din domeniu.

Managementul riscurilor de mediu

Toate investițiile publice din România trebuie să se conformeze considerentelor de mediu de la nivelul Uniunii Europene și trebuie să includă o evaluare a impactului asupra mediului, în conformitate cu prevederile Legii 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și cu respectarea următoarelor principii: a) principiul acțiunii preventive; b) principiul corectitudinii și plenitudinii informației; c) principiul transparenței și accesibilității; d) principiul participativ; e) principiul precauției; f) principiul „poluatorul plătește”. Cadrul legal privind managementul riscurilor de mediu este clar, extensiv, și racordat la principiile de bună practică ale Uniunii Europene, însă este important ca pregătirea proiectelor din SIDU să includă de la început considerente de mediu. Câteva din aceste considerente sunt discutate mai jos.

Utilizarea eficientă a resurselor și prevenirea și managementul poluării

Chiar dacă ar putea necesita costuri mai mari de proiectare și costuri mai mari la implementare, toate proiectele publice implementate ar trebui să:

- Promoveze utilizarea sustenabilă a resurselor, inclusiv energia, apa și materiile prime;
- Evite sau să minimizeze impactul avers asupra sănătății umane și asupra mediului, ca urmare a poluării generate de activitățile proiectului;
- Evite sau să minimizeze emisiile generate de proiect și poluanții cu impact pe termen scurt și lung;
- Evite sau să minimizeze generarea deșeurilor periculoase sau ne-periculoase;
- Minimizeze și să gestioneze riscurile și impactul asociat cu folosirea pesticidelor.

Conservarea zonelor cu biodiversitate și gestiunea sustenabilă a resurselor naturale

Legea 137/1995 privind protecția mediului include toate principiile și dispozițiile ce trebuie avute în vedere în ceea ce privește protecția mediului atunci când se pregătesc proiecte publice. Principiile cheie ce stau la baza Legii 137/1995 sunt: a) principiul precauției în luarea deciziei; b) principiul prevenirii riscurilor ecologice și a producerii daunelor; c) principiul conservării biodiversității și a ecosistemelor specifice cadrului biogeografic natural; d) principiul "poluatorul plătește"; e) înlăturarea cu prioritate a poluanților care periclitează nemijlocit și grav sănătatea oamenilor; f) crearea sistemului național de monitorizare integrată a mediului; g) utilizarea durabilă; h) menținerea, ameliorarea calității mediului și reconstrucția zonelor deteriorate; i) crearea unui cadru

de participare a organizațiilor neguvernamentale și a populației la elaborarea și aplicarea deciziilor; j) dezvoltarea colaborării internaționale pentru asigurarea calității mediului.

Accesul facil și echitabil al comunității la zone verzi-albastre

Gândirea pachetului de proiecte și programe prioritare din SIDU trebuie să aibă în vedere înlesnirea accesului facil și echitabil al comunității la zone naturale, având în vedere importanța pe care aceste zone o au pentru creșterea calității vieții. Ca atare, noile proiecte de dezvoltare, atât cele publice cât și cele private, trebuie să aibă în vedere creșterea suprafețelor verzi din zona metropolitană (de exemplu, dezvoltatorii imobiliari pot dezvolta noi spații verzi și spații publice pentru comunitate) în așa fel încât toți cetățenii să aibă un acces rapid la această infrastructură.

Managementul riscurilor economice

Implementarea unei strategii de dezvoltare trebuie să aibă în vedere și o serie de riscuri economice. Câteva dintre acestea vor fi discutate mai jos.

Sustenabilitatea financiară

Accesul la fonduri europene poate veni cu o serie de efecte secundare cu impact negativ, și este important ca autoritățile locale să aibă în vedere aceste riscuri economice când pregătesc un nou portofoliu de investiții. În primul rând, este important să nu se uite că bună parte a investițiilor publice presupun cheltuieli ulterioare de operare și mentenanță (de exemplu, costuri de îngrijire și toaletare a unui parc). Dintr-un imbold de a atrage cât mai multe fonduri europene, administrațiile publice locale pot risca să ajungă în situația în care nu își permit să întrețină investițiile făcute, sau să greveze bugetul local într-o asemenea măsură încât noi investiții nu mai sunt posibile. Ca atare, planificarea unui program de investiții trebuie făcut cu grijă, luând în considerare costurile de operare și funcționare ale noilor investiții pe termen scurt, mediu și lung. De asemenea, toate primăriile trebuie să identifice noi surse de venituri locale, pentru a limita dependența de granturi europene sau transferuri de la bugetul de stat.

Scenarii privind costurile

Atunci când se pregătește un proiect public este important să fie avute în vedere mai multe scenarii privind costurile de implementare ale proiectului. Salariile în domeniul construcțiilor pot crește într-o anumită perioadă, salariul minim poate fi ajustat de către Guvern, costurile materialelor pot suferi schimbări datorită unor dinamici locale, naționale, regionale sau internaționale. Aceste schimbări sunt greu de previzionat, dar este important să existe un plan alternativ în cazul în care ele se întâmplă. De exemplu, multe administrații publice locale licitează o lucrare la un anumit preț, iar pe parcursul implementării proiectului costurile pot crește neașteptat, făcând imposibilă realizarea proiectului dacă nu există soluții alternative.

Diverse și neprevăzute

Orice proiect, oricât de bine ar fi pregătit, se poate confrunta cu o serie de situații diverse și neprevăzute la momentul implementării. Pot fi descoperite vestigii arheologice neprevăzute, pot apărea condiții naturale nefavorabile, pot interveni evenimente (de exemplu, o grevă generală într-un sector relevant pentru proiect) ce necesită întreruperea lucrului. Aceste evenimente pot afecta nu numai calendarul de implementare al

proiectului, ci și costul general al proiectului. Cu cât se planifică mai bine pentru astfel de situații, cu atât impactul potențial negativ poate fi mai redus.

Managementul riscurilor ce țin de patrimoniu construit

Patrimoniul construit, odată dispărut, nu mai poate fi adus înapoi. Orice administrație locală trebuie să acorde o importanță aparte prezervării patrimoniului cultural și protejării acestui patrimoniu de potențialul impact advers al proiectelor/programelor propuse în SIDU. Ca bună practică, conservarea patrimoniului cultural și natural ar trebui să fie parte a proiectării fiecărui proiect/program, iar beneficiile rezultate din folosirea patrimoniului cultural ar trebui să se reflecte asupra cât mai multor membrii ai comunității.

Managementul riscurilor ce țin de capacitatea administrativă și maturitatea instituțiilor

România a trecut printr-un proces rapid de creștere și transformare economică în ultimii ani. Acest proces a presupus o schimbare rapidă a sectorului privat, dar sectorul public nu a reușit întotdeauna să țină pasul. Aceasta înseamnă că implementarea proiectelor de dezvoltare locale se lovesc frecvent de probleme ce țin de capacitatea administrativă a autorităților publice și de maturitatea instituțiilor implicate în implementarea proiectelor. Mai jos discutăm câteva astfel de riscuri.

Colaborare metropolitană

Pregătirea unei viziuni metropolitane și implementarea acestei viziuni necesită un consens politic și un numitor comun între diferitele primării parte a zonei metropolitane. În lipsa unui cadru legislativ clar pentru zone metropolitane, succesul inițiativelor metropolitane țin, de cele mai multe ori, de capacitatea administrațiilor locale de a colabora pentru un scop comun.

Capacitatea redusă de planificare și implementare a proiectelor de investiții

Dacă administrațiile urbane și-au dezvoltat în ultimii ani capacitatea de planificare și implementare a proiectelor de investiții, comunele din zona metropolitană au, în cele mai multe cazuri, nevoie de sprijin pentru pregătirea și implementarea unor programe integrate de investiții.

Lipsa unor competențe în domenii cheie

Chiar dacă salariile din sectorul public au devenit mai atractive în ultimii ani, administrațiile publice locale au de multe ori probleme în a atrage oameni calificați pe posturi cheie. Această carență de personal poate afecta capacitatea de planificare și implementare a programelor de investiții și este, de cele mai multe ori, motivul pentru performanța slabă a unor primării în ceea ce privește investițiile de capital.

Matricea riscurilor

Riscul potențial identificat	Probabilitatea de manifestare	Impactul asupra SIDU	Soluții posibile pentru eliminarea / atenuarea impactului
RISCURI SOCIALE			
Proiecte de dezvoltare urbană pot avea efecte sociale adverse neanticipate	Medie	Mediu	Pregătirea unui Plan de Acțiune pentru Managementul Riscurilor, pentru a anticipa potențiale efecte secundare negative și a pregăti un set de măsuri pentru combaterea acestor efecte
Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea infrastructurii publice fără a ține seama de nevoile oamenilor cu dizabilități și a proaspeților părinți	Ridicată	Ridicat	Includerea în caietele de sarcini pentru contractarea lucrărilor de proiectare tehnică a unor principii de bună practică în design-ul infrastructurii urbane. Banca Mondială a pregătit mai multe ghiduri de regenerare urbană ce pot fi de folos în acest sens
Implementarea unor exproprieri pentru cauză de utilitate publică ce pot crea și exacerba probleme sociale	Scăzută	Mediu	Legislația prevede nu numai compensații la valoarea justă a terenului/proprietății, ci permite celor expropriați căi legale pentru a contesta/ajusta sumele alocate
Nerespectarea regulilor de protecția muncii în implementarea proiectelor din SIDU	Scăzută	Scăzut	Legislația în domeniu și aplicarea legislației sunt riguroase, precum arată experiența ultimilor ani

Neconsiderarea nevoilor comunităților marginalizate în implementarea proiectelor din SIDU	Ridicată	Ridicat	Gândirea proiectelor/programelor de investiții prin perspectiva comunităților marginalizate, pentru a vedea cum ajustări de proiect pot aduce beneficii mai mari pentru aceste comunități
Creșterea costului vieții și dificultatea de acces al populației la locuire la preț rezonabil	Ridicată	Ridicat	Elaborarea unui set de măsuri necesar pentru a adresa problemele de locuire

Riscul potențial identificat	Probabilitatea de manifestare	Impactul asupra SIDU	Soluții posibile pentru eliminarea / atenuarea impactului
RISURI DE MEDIU			
Utilizarea eficientă a resurselor și prevenirea și managementul poluării	Ridicată	Ridicat	Legislația este suficient de cuprinzătoare pe acest capitol, dar este important ca administrațiile locale să își asume pro-activ limitarea intervențiilor publice ce au un efect negativ asupra mediului. Pregătirea unui Plan de Acțiune pentru Managementul Riscurilor, pentru a anticipa potențiale efecte secundare negative și a pregăti un set de măsuri pentru combaterea acestor efecte.

Riscul activităților antropice asupra conservării zonelor cu biodiversitate și gestiunea sustenabilă a resurselor naturale	Ridicată	Ridicat	Legislația este suficient de cuprinzătoare pe acest capitol, dar este important ca administrațiile locale să își asume pro-activ limitarea intervențiilor publice ce au un efect negativ asupra mediului. Pregătirea unui Plan de Acțiune pentru Managementul Riscurilor, pentru a anticipa potențiale efecte secundare negative și a pregăti un set de măsuri pentru combaterea acestor efecte.
---	----------	---------	--

Riscul potențial identificat	Probabilitatea de manifestare	Impactul asupra SIDU	Soluții posibile pentru eliminarea / atenuarea impactului
RISCURI ECONOMICE			
Resursele financiare proprii ale bugetelor locale raportate la volumul preconizat al investițiilor publice	Ridicată	Ridicat	Contractarea de împrumuturi bancare „Lobby” la nivel guvernamental pentru atragerea de fonduri suplimentare de la bugetul de stat pentru lucrări de investiții Pregătirea din timp a unui portofoliu solid de proiecte mature, inclusiv de rezervă, în vederea atragerii unui volum cât mai mare de fonduri europene Creșterea bazei de impozitare locale, atât prin măsuri active de atragere de noi

			investiții private, cât și prin reforma impozitării proprietăților Eficientizarea unor cheltuieli publice (de ex. reducerea consumurilor de energie, restructurarea unor companii municipale generatoare de pierderi etc.)
Riscul unor modificări neprevăzute ale costurilor de construcție și ale condițiilor de implementare a proiectelor/programelor din SIDU	Ridicată	Scăzut	Majoritatea administrațiilor publice locale au experiență cu implementarea investițiilor de capital și pot previziona astfel de schimbări. Dezvoltarea unui set de măsuri care să permită un răspuns rapid la astfel de situații.

Riscul potențial identificat	Probabilitatea de manifestare	Impactul asupra SIDU	Soluții posibile pentru eliminarea / atenuarea impactului
RISCURI CE ȚIN DE PATRIMONIUL CONSTRUIT			
Riscul impactului negativ asupra patrimoniului cultural pe măsură ce orașul se dezvoltă și trebuie să răspundă unor provocări socio-economice tot mai diverse	Ridicată	Scăzut	Elaborarea unor Planuri Urbane Zonale de protecție pentru toate zonele istorice, pentru a reglementa clar intervențiile ce se pot face în aceste zone.

6.3. Comunicarea cu beneficiarii proiectelor și promovarea strategiei

Procesul de elaborare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a orașului Băile Govora a fost gândit să se desfășoare într-o manieră transparentă și deschisă dialogului cu toate grupurile țintă. Direcțiile principale ale acestui proces fiind:

- Poziționarea beneficiarilor politicilor de dezvoltare, din interiorul și exteriorul orașului, în centrul procesului (locuitorii și activitățile economice existente/noi);
- Stabilirea planului de acțiune în funcție de grupurile țintă - comunicarea cu cele două grupuri țintă și implicarea acestora fiind puncte esențiale – rezidenții orașului și sectorul privat;
- Trăsăturile cheie fiind maparea provocărilor urbane, analiza pieței și stabilirea nevoilor.

Metodologia de elaborare este adaptată după Kotler (1999) și conține următoarele etape:

- (1) analiză diagnostic;
- (2) viziune și obiective strategice;
- (3) direcții - politici – programe;
- (4) portofoliul de proiecte;
- (5) implementare, monitorizare și evaluare.

Totodată, abordarea oferă o importanță majoră dialogului între grupurile țintă și administrația locală și componentei de promovare a strategiei.

Promovarea strategiei presupune construirea unui plan de comunicare care să vizeze toate etapele procesului de elaborare, în funcție de grupurile țintă. Pe lângă componenta de informare și diseminare, planul include și implicarea părților interesate. Astfel, mesajele și instrumentele de comunicare utilizate au fost stabilite și prin această prismă.

Ca atare, dacă prima etapă a procesului a fost concentrată mai mult pe informarea grupurilor țintă și chestionarea acestora cu privire la provocările și soluțiile urbane identificate, următoarele acțiuni s-au axat pe creșterea implicării acestora în cadrul consultărilor. Participarea activă a grupurilor țintă fiind un factor cheie până în momentul aprobării strategiei și nu numai.

Unul dintre obiectivele promovării strategiei și comunicării cu beneficiarii proiectelor este creșterea participării părților interesate în cadrul etapei finale – monitorizarea implementării proiectelor și evaluarea strategiei.

Alte aspecte importante în cadrul procesului de comunicare au fost limbajul și designul produselor de comunicare, care au fost gândite și adaptate conform canalelor de promovare și audiența acestora.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a fost elaborată respectând criteriile cheie de calitate utilizate în evaluarea documentelor strategice la nivel european: relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență și coerență pragmatism, sustenabilitate și aranjamente de management și monitorizare.

Elaborarea SDD presupune parcurgerea a trei etape principale:

- 1) Etapa analizei contextului urban și identificarea principalelor probleme și nevoi;
- 2) Etapa elaborării *Strategiei Dezvoltare Durabilă*;
- 3) Etapa de consultare publică.

SIDU s-a realizat printr-un amplu proces participativ, fiind antrenate și aducându-și aportul instituții, autorități publice și ONG-uri implicate în procesul dezvoltării orașului și atragerii de fonduri europene. Elaborarea SIDU s-a bazat pe un proces de consultare permanentă a principalilor actori locali, prin intermediul:

- întâlnirilor de lucru, ședințelor operative;
- promovării activităților desfășurate pe site-ul instituției și pagina oficială de Facebook a Primăriei Orașului Băile Govora;
- publicării de materiale informative pe site-ul instituției;
- aplicării de chestionare pentru identificarea nevoilor și problemelor de dezvoltare a orașului.

În cadrul întâlnirilor de lucru tematice și ședințelor operative s-au identificat principalele probleme specifice fiecărui sector, oportunitățile de dezvoltare, s-au analizat posibilitățile de accesare a fondurilor europene pentru perioada 2021 -2027.

Lista de proiecte din SIDU este un rezultat al analizelor realizate, consultărilor și întâlnirilor organizate pentru elaborarea acestui document și integrează liniile trasate în alte documente strategice locale, regionale și naționale.

BIBLIOGRAFIE

1. Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite
2. Busuioc, Aristița; Căian, Mihaela; Bojonariu, Roxana; Boroneanț, Constanța; Cheval, Sorin; Baci, Mădălina; Dumitrescu, Alexandru, *Scenarii de schimbare a regimului climatic în România pe perioada 2001-2030*, Administrația Națională de Meteorologie.
3. Cadrul de Referință pentru Orașe Sustenabile
4. Comisia Europeană, Annual Report on European SMEs 2018/2019, Research & Development and Innovation by SMEs, Luxemburg, 2019.
5. Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială - România 2030
6. Document de politică industrială a României
7. Lista Monumentelor Istorice, anexă la Ordinul Ministrului Culturii nr. 2828/2015.
8. Master Planul pentru dezvoltarea Turismului 2007-2026
9. Mecu, Mihai-Mircea; Dolfi, Valentin; Geiculescu, Radu-Gabriel, *Schiță monografică Băile Govora*, ediție revizuită, 2008
10. Nițu Dinescu, Ionela; *Istoria Stațiunii Băile Govora, 1879-1989*, Ed. Conphys, 2017, Rm. Vâlcea
11. Noua Politică de coeziune a UE
12. Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021-2027
13. Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030
14. Recensământul General Agricol 2010
15. Recensământul Populației și al Locuințelor 2011
16. State of the European territory, ESPON, 2019
17. Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050
18. Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022
19. Strategia Națională a locuirii
20. Strategia Națională a României pentru dezvoltarea turismului 2019-2030, vol. 1 și 2
21. Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2018-2027
22. Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung
23. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030
24. Strategia Națională pentru locuri de muncă verzi
25. Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030
26. Strategia pentru transport durabil pentru perioada 2007-2013 și 2020, 2030

Site-uri web:

1. <http://www.eea.europa.eu>
2. <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
3. <https://www.primaria-govora.ro/>
4. <http://www.cjvalcea.ro/index.php/despre-noi/programe-si-strategii>
5. <https://pr2021-2027.adroltenia.ro/>
6. <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>
7. <http://dezvoltaredurabila.gov.ro>
8. <http://ec.europa.eu>
9. <http://www.anofm.ro>
10. <https://mfe.gov.ro/pnrr/>
11. <http://www.eeagrants.ro>
12. <http://www.fonduri-structurale.ro/>
13. <http://www.fonduri-ue.ro>
14. <https://patrimoniu.ro/monumente-istorice/lista-monumentelor-istorice>
15. <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda-eu/what-urban-agenda-eu>
16. https://ec.europa.eu/regional_policy/home_en

INDEX FIGURI

Figura nr. 1. Etapele definite ale SIDU.....	13
Figura nr. 2. Obiectivele ONU pentru Dezvoltarea Durabilă.....	15
Figura nr. 3. Alocare bugetară PNRR pe piloni și componente	22
Figura nr. 4. Harta interactivă WiFi Băile Govora	71
Figura nr. 5. Variația numărului de locuitori în intervalul 2010 – 2022, zonele urbane din Județul Vâlcea	76
Figura nr. 6. Distribuția populației pe grupe de vârstă în intervalul 2010 – 2022, Orașul Băile Govora.	77
Figura nr. 7. Ponderea populației din principalele grupe de vârstă, 2010-2022.....	77
Figura nr. 8. Distribuția populației înregistrate în anul 2022 pe grupe de vârstă, Orașul Băile Govora.....	78
Figura nr. 9. Distribuția teritorială a populației.....	79
Figura nr. 10. Densitatea populației la nivelul zonelor de trafic.....	79
Figura nr. 11. Distribuția angajatorilor după numărul de salariați.....	81
Figura nr. 12. Amplasarea în teritoriu a principalilor angajatori.	82
Figura nr. 13. Distribuția teritorială a locurilor de muncă.	82
Figura nr. 14. Variația numărului de salariați – județul Vâlcea, perioada 2010-2021; 2022-2026.....	83
Figura nr. 15. Variația numărului de salariați – Orașul Băile Govora, perioada 2010-2021; 2022-2026.	84
Figura nr. 16. Variația numărului de șomeri, perioada 2010-2022.	84
Figura nr. 17. Funcțiuni de utilizare a teritoriului. Sursa: PUG Orașul Băile Govora.....	86
Figura nr. 18. Localizarea celor mai importante zone comerciale din Orașul Băile Govora.....	87
Figura nr. 19. Localizarea unităților de învățământ pe teritoriul Orașului Băile Govora.....	88
Figura nr. 20. Variația populației școlare din Orașul Băile Govora, 2010-2021.....	89
Figura nr. 21. Variația populației școlare din Orașul Băile Govora – date prognozate.....	89
Figura nr. 22. Variația capacității de cazare, 2010-2022.....	90
Figura nr. 23. Variația numărului de turiști sosiți anual, 2010-2022.....	91
Figura nr. 24. Variația numărului de turiști sosiți lunar, 2010-2022.....	91
Figura nr. 25. Variația anuală a indicelui de utilizare a capacității de cazare,.....	92
Figura nr. 26. Localizarea orașului Băile Govora.....	93
Figura nr. 27. Organizarea administrativ-teritorială a orașului Băile Govora	94
Figura nr. 28. Numărul de curse pe oră, traseul Râmnicu Vâlcea – Căzănești – Băile Govora.	125
Figura nr. 29. Stație de transport public (exemplificare).	125
Figura nr. 30. Amplasarea autogării și stațiilor de transport public județean.	126
Figura nr. 31. Trasee utilizate de vehiculele de marfă.....	128
Figura nr. 32. Fluxul de transport feroviar de containere, tone.....	129
Figura nr. 33. Piste de biciclete – situația actuală.	132
Figura nr. 34. Rețeaua TEN-T rutieră în zona Orașului Băile Govora.....	135
Figura nr. 35. Rețeaua majoră de circulație din zona de studiu.	136
Figura nr. 36. Traversări ale cursurilor de ape	137
Figura nr. 37. Lungimea rețelei stradale din Orașul Băile Govora 2010-2021.	137
Figura nr. 38. Parcări amenajate în Orașul Băile Govora.	138

Figura nr. 39. Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din stațiunea Băile Govora.	166
Figura nr. 40. Înoptări în structurile de primire turistică din stațiunea Băile Govora.....	167
Figura nr. 41. Organigrama aparatului de specialitate al primarului, activităților și serviciilor subordonate primarului și consiliului local.....	178
Figura nr. 42. Elemente de planificare strategică.....	212
Figura nr. 43. Piramida nevoilor cetățenilor, după Abraham Maslo.....	218
Figura nr. 44. Piramida nevoilor sectorului privat, după Abraham Maslo.....	219
Figura nr. 45. Piramida nevoilor turiștilor, după Abraham Maslo.....	219
Figura nr. 46. Corespondența între obiectivele strategice și obiectivele de politică 2021-23027 ale UE ..	224

INDEX TABELE

Tabelul nr. 1. Documente strategice sectoriale aplicabile la nivel european.....	18
Tabelul nr. 2. Documente strategice sectoriale aplicabile la nivel național	24
Tabelul nr. 3. Numărul de locuitori - Orașul Băile Govora, 2022	76
Tabelul nr. 4. Ponderea populației ocupate, anul 2021	80
Tabelul nr. 5. Principalii angajatori, anul 2022	80
Tabelul nr. 6. Unități de învățământ din orașul Băile Govora.....	87
Tabelul nr. 7. Sursele și debitele de apă minerală din stațiunea Băile Govora.....	103
Tabelul nr. 8. Modul de valorificare al apelor minerale din stațiunea Băile Govora	107
Tabelul nr. 9. Lista monumentelor istorice din orașul Băile Govora	112
Tabelul nr. 10. Trasee de transport public județean.....	124
Tabelul nr. 11. Trasee de transport public interjudețean.....	127
Tabelul nr. 12. Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat.....	136
Tabelul nr. 13. Structura și calificările efectivelor de elevi, în anul școlar 2022-2023	149
Tabelul nr. 14. Distribuția pe grade didactice a personalului didactic angajat.....	150
Tabelul nr. 15. Corespondența cu obiectivele Agendei 2030.....	225
Tabelul nr. 16. Planul de acțiune pentru implementarea SIDU.....	278
Tabelul nr. 17. Indicatori de monitorizare a implementării SIDU	282

REDESCOPERĂ BĂILE GOVORA, OAZA TA DE LINIȘTE ȘI SĂNĂTATE!

Primăria Orașului Băile Govora

245200 - Băile Govora, str. Tudor Vladimirescu, nr. 95

☎ 004 0250 770 460; 📠 004 0250 770 800

💻 www.primaria-baile-govora.ro, ✉ primaria@primaria-baile-govora.ro

REDESCOPERĂ BĂILE GOVORA, OAZA TA DE LINIȘTE ȘI SĂNĂTATE!

Primăria Orașului Băile Govora

245200 - Băile Govora, str. Tudor Vladimirescu, nr. 95

☎ 004 0250 770 460; 📠 004 0250 770 800

🌐 www.primaria-baile-govora.ro, ✉ primaria@primaria-baile-govora.ro

Președinte de ședință
Istrățescu Teodor Mircea

27.11.2023

Contrasemnează:
Secretar general al UAT
jr. Butoeru Maria-Iuliana